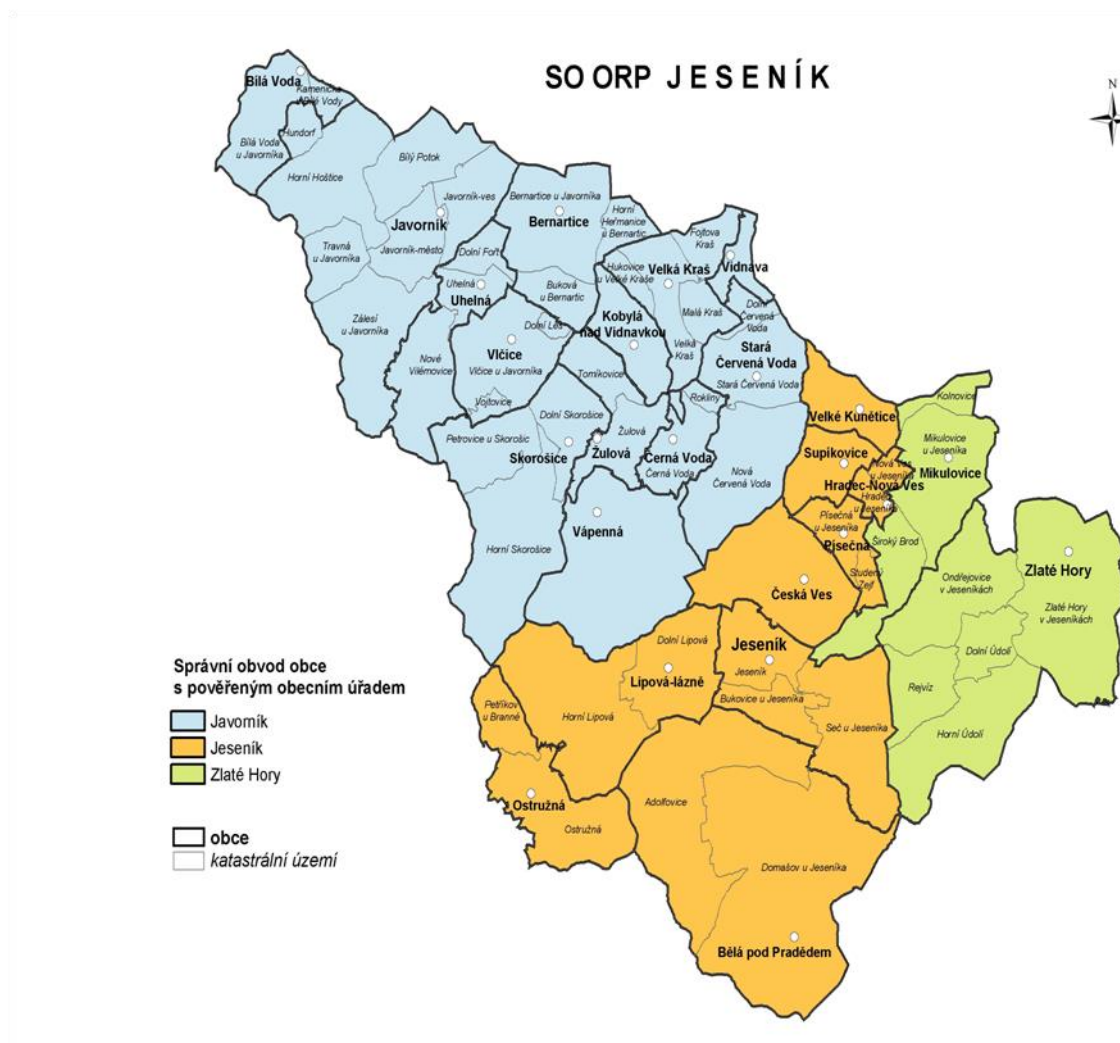

Strategie území správního obvodu ORP Jeseník

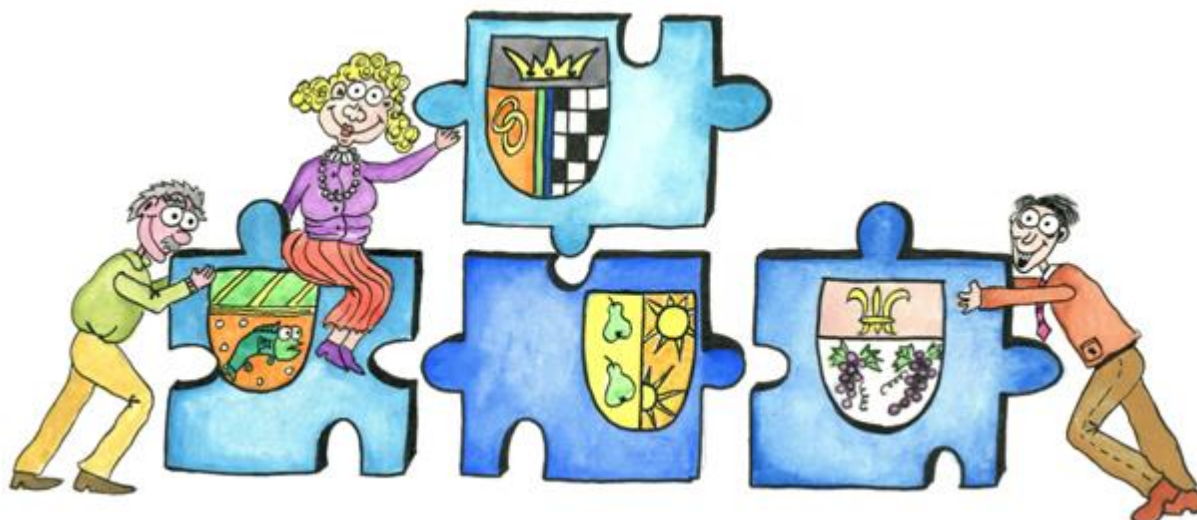
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství a turismu

Dokument je zpracován na období 2015 - 2024

„Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidského zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.“

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1 Úvod.....	8
1.1 Základní informace o strategii.....	8
1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu.....	10
1.3 Kontext vzniku a existence strategie	11
1.4 Účel strategie – proč byla zpracována	11
1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží	11
1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	11
2 Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	13
2.1 Profil území správního obvodu.....	13
2.1.1 Identifikace správního obvodu	13
2.1.2 Stručná charakteristika území správního obvodu	14
2.1.2.1 Obyvatelstvo a obce	14
2.1.2.2 Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu.....	16
2.1.2.3 Doprava	23
2.1.2.4 Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace.....	24
2.1.2.5 Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví.....	25
2.1.2.6 Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)	26
2.1.2.7 Recreace, památky a cestovní ruch.....	27
2.1.3 Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	28
2.1.3.1 Územní plánování obcí	28
2.1.4 Aktéři regionálního rozvoje	30
2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	30

3 Téma 1.: Školství a předškolní vzdělávání 32

3.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů	32
3.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	32
3.1.2 Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	34
Obecné informace.....	34
a. Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	34
b. Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích v ORP	35
Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	36
c. Pracovníci ve školství ORP	37
Základní vzdělávání	39
a. Počet ZŠ za ORP	39
b. Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	40
c. ZŠ zřizované v ORP	40
d. ZŠ zřizované krajem.....	41
Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	41
e. Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	42
f. Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	43
g. Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	44
Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	44
h. Počet absolventů ZŠ v ORP	45
Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP	46
i. Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP	46
j. Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	46
Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	48
Předškolní vzdělávání	48
MŠ v ORP.....	48
Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ	52
Ostatní – školní družiny a školní kluby, ZUŠ, SVČ, školní jídelny.....	52
a. Školní družiny a školní kluby v ORP	52
Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	54
b. Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	54
Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	54
c. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	55
SVČ zřizované obcemi v ORP	55
Údaje o pracovnících SVČ v ORP.....	55
d. Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	56
Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP.....	56
Financování.....	57

a.	Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	57
b.	Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP	57
c.	Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	58
d.	Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	58
e.	Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	59
3.1.3	<u>Analýza rizik a další potřebné analýzy</u>	62
	Analýza cílových (dotčených) skupin	62
	Analýza rizik – registr rizik v oblasti	64
3.1.4	SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání	66
3.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	67
3.2	Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání	69
3.2.1	Struktura návrhové části	69
3.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	69
	A. <u>PROBLÉMOVÝ OKRUH I: Nedostatek financí</u>	70
	B. <u>PROBLÉMOVÝ OKRUH II: Malá motivace ke kvalitativnímu rozvoji</u>	72
3.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	73
3.2.4	Indikátory	78
3.2.5	Shrnutí	80
3.3	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	81
3.3.1	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	81
3.3.2	Systém změn strategie	83
3.3.3	Akční plán	83
3.4	Závěr a postup zpracování	85
3.4.1	Shrnutí	85
3.4.2	Popis postupu tvorby strategie	86
3.5	Přílohy	86
3.5.1	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	87
4	Téma 2.: sociální služby	88
4.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	88
4.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	88
4.1.2	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	89
	A. <u>Sociální služby v ORP Jeseník</u>	89
	B. <u>Dobrovolnictví na Jesenicku</u>	97
4.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	97
4.1.4	SWOT analýza oblasti	99

4.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	99
4.2	Návrhová část pro oblast sociálních služeb	100
4.2.1	Struktura návrhové části	100
4.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	100
4.2.2.1	<u>Akceptace komunitního plánu sociálních služeb (dále KP)</u>	101
4.2.2.2	<u>Financování sociálních služeb</u>	102
4.2.2.3	<u>Krizové situace</u>	102
4.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	103
4.2.4	Indikátory	104
4.3	Pravidla pro řízení strategie	110
4.3.1	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	110
4.3.2	Systém změn strategie	113
4.3.3	Akční plán	113
4.4	Závěr a postup zpracování	115
4.4.1	Shrnutí.....	115
4.4.2	Popis postupu tvorby strategie	116
4.5	Přílohy	116
4.5.1	Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	116
5	<u>Téma 3.: odpadové hospodářství</u>	119
5.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	119
5.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	119
5.1.1.1	Identifikace problémů	120
5.1.1.2	Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce	120
5.1.2	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....	120
5.1.2.1	Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	124
5.1.2.2	Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP)	124
5.1.2.3	Současný stav	124
5.1.2.4	Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	125
5.1.2.5	Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	125
5.1.2.6	Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP.....	126
5.1.2.7	Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2012	127
5.1.2.8	Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	131
5.1.2.9	Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	135
5.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy	143

5.1.3.1	Analýza cílových (dotčených) skupin	143
5.1.3.2	Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	144
5.1.4	SWOT analýza oblasti	145
5.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	145
5.2	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	147
5.2.1	Struktura návrhové části	147
5.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	147
5.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech a indikátory	149
5.2.4	Indikátory	151
5.3	Pravidla pro řízení strategie	155
5.3.1	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie.....	155
5.3.2	Systém změn strategie	158
5.3.3	Akční plán	158
5.4	Závěr a postup zpracování	160
5.4.1	Shrnutí.....	160
5.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	161
5.5	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	162
6	Téma 4.: volitelné téma – Regionální podpora cestovního ruchu s dopadem na zaměstnanost	191
6.1	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	191
6.1.1	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	191
6.1.2	<u>Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj.....</u>	<u>192</u>
6.1.3	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	199
	Analýza cílových (dotčených) skupin	199
	Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	200
	Další potřebné analýzy	201
6.1.4	SWOT analýza oblasti	202
6.1.5	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	203
6.2	Návrhová část pro oblast Regionální podpora cestovního ruchu s dopadem na zaměstnanost	204
6.2.1	Struktura návrhové části	204
6.2.2	Vize a problémové oblasti (okruhy)	206
	6.2.2.1 Propagace regionu	207
	6.2.2.2 Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytující ubytování	208
6.2.3	Popis cílů v jednotlivých oblastech	209
6.2.4	Indikátory.....	211

6.3	Pravidla pro řízení strategie	213
6.3.1	System monitorování a hodnocení realizace strategie.....	213
6.3.2	System změn strategie	215
6.3.3	Akční plán	215
6.4	Závěr a postup zpracování	218
6.4.1	Shrnutí.....	218
6.4.2	Popis postupu tvorby strategie.....	218
6.5	Přílohy	219
7	Závěr, kontakty	231
8	Přílohy	236

1 Úvod

1.1 Základní informace o strategii

Tab. 1. Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Jeseník v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a volitelného tématu, které bude schváleno na 1. oficiálním setkání zástupců obcí ORP Jeseník.
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a doplnit volitelné téma)
Řešené území	Správní obvod ORP Jeseník
	Počet obyvatel správního obvodu: 40 734
	Počet obcí ve správním obvodu: 24
	Rozloha správního obvodu: 38,22 km ²
Názvy obcí správního obvodu	Města: Javorník, Jeseník, Vidnava, Zlaté Hory, Žulová
	Obce: Bělá pod Pradědem, Bernartice, Bílá Voda, Černá Voda, Česká Ves, Hradec - Nová Ves, Kobylá nad Vidnavkou, Lipová - Lázně, Mikulovice, Ostružná, Písečná, Skorošice, Stará Červená Voda, Supíkovice, Uhelná, Vápenná, Velká Kraš, Velké Kunětice, Vlčice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Obec Bělá pod Pradědem
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera) Marie Paděrová
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Sdružení měst a obcí Jesenicka

Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 26/6/2014. Schváleno na shromáždění starostů dne 26/6/2014
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace předložených strategií
Související legislativa	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění
Doba realizace strategie	2014 – 2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP + ORP Jeseník, Sdružení měst a obcí Jesenicka + Mikroregion Jesenicko
Orientační rozpočet implementace	
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Jeseník realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s obcí Bělá pod Pradědem a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována členy realizačního týmu. Za oblast sociální služby a školství a předškolní vzdělávání Mgr. Danuše Zálešáková. Za oblast odpadové hospodářství Ing. Antonín Brandstätter.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství.
	4. volitelné téma: Regionální podpora cestovního ruchu s dopadem na zaměstnanost

1.2 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 24 obcí, z toho 5 obcí má statut města.

Tab. 2. Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bělá pod Pradědem Počet obyvatel: 1881 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Písečná Počet obyvatel: 1051 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Bernartice Počet obyvatel: 925 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Skorošice Počet obyvatel: 761 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Bílá Voda Počet obyvatel: 332 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>		Název obce: Stará Červená Voda Počet obyvatel: 665 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Černá voda Počet obyvatel: 600 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>		Název obce: Supíkovice Počet obyvatel: 716 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Česká Ves Počet obyvatel: 2507 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Uhelná Počet obyvatel: 492 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Hradec - Nová Ves Počet obyvatel: 371 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Vápenná Počet obyvatel: 1400 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Město Javorník 2954 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Velká Kraš Počet obyvatel: 794 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Město Jeseník Počet obyvatel: 11860 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Velké Kunčice Počet obyvatel: 584 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Kobylá nad Vidnavkou Počet obyvatel: 428 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>		Název obce: Město Vidnava Počet obyvatel: 1316 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Lipová - Lázně Počet obyvatel: 2400 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Vičice Počet obyvatel: 439 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Mikulovice Počet obyvatel: 2713 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Město Zlaté Hory Počet obyvatel: 4089 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Ostružná Počet obyvatel: 170 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Město Žulová Počet obyvatel: 1286 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

1.3 Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Jeseník realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s obcí Bělá pod Pradědem a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a obcí Bělá pod Pradědem je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Marie Paděrová.

Strategie byla zpracována odbornými osobami znalými dané problematiky. Za oblast sociální služby, školství a předškolního vzdělávání Mgr. Danuše Zálešáková. Koncem roku 2014 došlo ke změně pozic a oblast školství převzala Ing. Klára Kučerová. Za oblast odpadového hospodářství Ing. Antonín Brandstätter.

1.4 Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5 Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6 Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tab. 3 jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3. Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1.	Politika územního rozvoje ČR 2008	http://www.mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Koncepce-Strategie/Politika-uzemniho-rozvoje-Ceske-republiky/Politika-uzemniho-rozvoje-CR-2008
2.	Plán odpadového hospodářství ČR (POH ČR) na roky 2002-2013	www.mzp.cz/cz/plan-odpadoveho-hospodarstvi.cz
3.	Předpis č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech	http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-185
	Kraj	
1.	Zásady územního rozvoje - Olomoucký kraj, z roku 2011	http://www.kr-olomoucky.cz/zasady-uzemniho-rozvoje-cl-185.html
2.	Strategický plán rozvoje Olomouckého kraje	http://www.kr-olomoucky.cz/telefonni-seznam.asp?idodbor=13
3.	Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje (POH OK)	http://www.kr-olomoucky.cz/odpadove-hospodarstvi-cl-269.html
4.	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje, duben 2012	http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/1180/ol-kraj-vzdelani-web.pdf
	Mikroregiony, města a obce	
1.	Komunitní plán měst a obcí Jesenicka	http://kpj.mujes.cz/
2.	Plán odpadového hospodářství SMOJ z roku 2005*	http://www.tsje.cz/odpady/index.php?file=nabidsk
3.	Souhrnné informace o odpadech na Jesenicku za rok 2013	http://www.tsje.cz/odpady/index.php?file=nabidsk
4.	Strategický plán rozvoje Města Jeseníku, duben 2003	http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=0CDsQFjAC&url=http%3A%2F%2Fwww.jesenik.org%2Fdownload.php%3Fid%3D37110&ei=yQyDU7LnB-ep7QaQl4FY&usq=AFQjCNHykgeaWMI6CvfpKRCg_Vcw4sSHw&bvm=bv.67720277,d.ZGU&cad=rja
5.	Akční plán rozvoje Města Jeseník pro období 2008 až 2013	http://www.jesenik.org/informace-meu/33319-aktualizovany-akcni-plan-mesta-jesenik.html

* Plán odpadového hospodářství SMOJ (dále „POH“) z roku 2005 byl zpracován na základě zákona o odpadech ČR č. 185/2001 Sb., který k dnešnímu dni zaznamenal 35 změn, a proto některé z údajů POH SMOJ nelze aktualizovat, a čeká se na novelu zákona o odpadech.

V roce 1993 vzniklo zájmové Sdružení měst a obcí Jesenicka (dále „SMOJ“), které zaměřuje činnost na ochranu zájmů Jesenicka, dále např. na koordinaci činností v oblasti cestovního ruchu, infrastruktury, dopravy, dotační politiky, rozvoj partnerství, účast na veletrzích ČR, koordinaci společné problematiky odpadů a odpadového hospodářství. Pro řešení specifické problematiky v menších částech území vytvořilo SMOJ mikroregiony Javornicko, Jesenicko, Zlatohorsko a Žulovsko.

2.1.2 Stručná charakteristika území správního obvodu

2.1.2.1 Obyvatelstvo a obce

a. Charakteristika území ORP

V letech 2005 - 2012 nedošlo v ORP ke změnám týkajících se obcí (jejich počtu, částí, katastrálních území apod.). Data o pozemcích svědčí o postupném úbytku zemědělské půdy a zastavěných ploch a mírnému nárůstu lesních pozemků. Snižující se hustota zalidnění je důsledkem postupné migrace obyvatel z území ORP Jeseník, zejména z důvodu stěhování obyvatel za pracovními příležitostmi.

Tab. 4. Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	24	24	24	24	24	24	24	24
Počet částí obcí	63	63	63	63	63	63	63	63
Počet katastrálních území	59	59	59	59	59	59	59	59
Počet obcí se statutem města	3	5	5	5	5	5	5	5
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. Ha	71 896	71 897	71 896	71 896	71 896	71 894	71 889	71 889
zemědělská půda	24 143	24 137	24 038	24 024	24 000	23 984	23 959	23 867
lesní pozemky	42 646	42 651	42 682	42 691	42 697	42 722	42 765	42 799
zastavěné plochy	694	692	690	689	689	687	684	676
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	58,3	58,2	57,8	57,6	57,4	57,2	56,3	55,9

Zdroj: http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/so_orp_jesenik

b. Počet obyvatel v území

Tab. 5. Počet obyvatel v území

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet	41891	41827	41565	41404	41255	41095	40486	40189	39910

Zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=368

c. Demografický vývoj obyvatel v území ORP

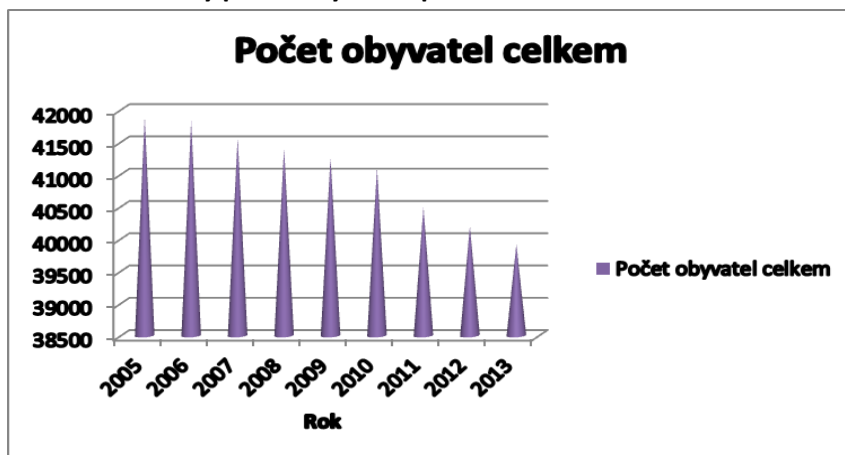
Ve skladbě populace je trend postupného poklesu počtu obyvatel v produktivním věku a s tím souvisejícího poklesu počtu dětí ve věku do 14 let. Naopak stoupá průměrný věk, viz tab. 6.

Tab. 6. Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		41 891	41 827	41 565	41 404	41 255	41 095	40 486	40 189	39 910
v tom:	Muži	20 692	20 749	20 620	20 560	20 498	20 424	20 112	19 958	19 813
	Ženy	21 199	21 078	20 945	20 844	20 757	20 671	20 374	20 231	20 097
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 – 14	15,3	14,8	14,5	14,2	14,2	14,1	14,3	14,2	14,1
	15 – 64	72,2	72,3	72,3	72,1	72,7	71,4	70,4	69,5	68,7
	65 +	12,5	12,9	13,2	13,7	14,1	14,5	15,2	16,3	17,1
Průměrný věk (celkem)		39,1	39,4	39,8	40,2	40,5	40,8	41,2	41,6	42,0
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		0,82	0,87	0,91	0,96	0,99	1,03	1,06	1,15	1,21
Muži										
v tom ve věku:	0 – 14	3 251	3 147	3 089	3 004	2 981	2 961	2 956	2 891	2 848
	15 – 64			15 427	15 364	15 216	15 098	14 674	14 385	14 147
	65 +	1 984	2 054	2 104	2 192	2 301	2 365	2 482	2 682	2 818
Průměrný věk		37,5	37,8	38,2	38,6	38,9	39,3	39,7	40,1	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		0,61	0,65	0,68	0,73	0,77	0,80	0,84	0,93	0,99
Ženy										
v tom ve věku:	0 – 14	3 159	3 053	2 942	2 873	2 866	2 850	2 852	2 831	2 797
	15 – 64			14 610	14 503	14 358	14 231	13 834	13 549	13 275
	65 +	3 267	3 327	3 393	3 468	3 533	3 590	3 688	3 851	4 025
Průměrný věk		40,6	41,0	41,4	41,7	42,0	42,3	42,6	43,0	
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		1,03	1,09	1,15	1,21	1,23	1,26	1,29	1,36	1,44
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)										
Celková		-123	-64	-262	-161	-149	-160	-205	-297	-279
Přirozená		-21	-35	14	-23	8	-25	-78	-66	-68
stěhováním (mechanická)		-102	-29	-276	-138	-157	-135	-127	-231	-211

Zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=371&potvrdr=Zobrazit+tabulku&go_zobraz=1&cislatab=KRORP+C01.8&verze=0&cas_3_21=20131231&voa=tabulka&str=tabdetail.jsp

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=368

2.1.2.2 Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

a. Stručná charakteristika školství v území ORP

Síť MŠ a ZŠ je dostatečně široká a stabilizovaná, pouze tři obce z 24 nemají žádný druh školy.

Střední školy se svými vzdělávacími obory reflektují požadavky žáků, rodičů, pedagogické veřejnosti a trhu práce. V úzké spolupráci zainteresovaných orgánů byla racionalizována síť škol, byly odstraněny neopodstatněné duplicity ve vzdělávací nabídce.

Základní umělecké školy se svými kmenovými i odloučenými pracovišti pokrývají v dostatečné míře poptávku po zájmovém vzdělávání.

VŠ podnikání Ostrava ukončila činnost v Jeseníku z důvodu nízkého počtu zájemců o studium.

Tab. 7. Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	21	87,5	MŠ nemají obce Bílá Voda, Hradec-Nová Ves, Ostružná.
Počet obcí se ZŠ jen 1. Stupeň	6	25	ZŠ jen s 1. st. mají obce Bernartice, Černá Voda, Kobylá nad Vidnavkou, Skorošice, Stará Červená Voda, Písečná.
Počet obcí se ZŠ 1. i 2. Stupeň	12	50	ZŠ 1. a 2. st. mají obce Bělá pod Pradědem, Česká Ves, Javorník, Jeseník, Lipová - lázně, Mikulovice, Supíkovice, Vápenná, Vidnava, Vlčice, Zlaté Hory, Žulová
Počet středních škol	7	12,5	Jeseník 5 (Gymnázium, Hotelová škola Vincenze Priessnitze, SOŠ gastronomie a potravinářství, SOŠ a SOU strojírenské a stavební, Soukromá SOŠ); Lipová - lázně 1 (Odborné učiliště a Praktická škola); Bernartice 1 (SOŠ a SOU zemědělské).
Obory gymnázií	2	4,2	Jeseník

Obory středních odborných škol a praktických škol	19	8,3	Jeseník a Lipová – lázně
Obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	18	8,3	Jeseník a Horní Heřmanice (Bernartice)
Počet základních uměleckých škol	6	16,7	Javorník 1 ZUŠ zřizovaná obcí, Jeseník 3 (1 zřizovaná obcí, 2 soukromé - taneční, výtvarná); Vidnava 1 a Zlaté Hory zřizované krajem.
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	1	4,2	Jazyková škola svět Ostrava, pobočka Jeseník
Počet vyšších odborných škol	0	0	
Počet vysokých škol	0	0	V období let 2001 – 2011 fungovala v sídle Hotelové školy V. Priessnitze pobočka VŠ podnikání Ostrava, a.s., bakalářské studium v oboru Podnikání a management, navazující magisterské studium museli zájemci absolvovat v Ostravě.

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje, duben 2012, výroční zprávy škol; ŘŠ Hotelové školy V. P. Jeseník

b. Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

V oblasti kultury je pozitivem vysoký počet zastoupení knihoven a jejich aktivita v obcích směrem k dětem a žákům škol (konání akcí k podpoře čtenářské gramotnosti), a také dospělým čtenářům. Návštěvnost kulturních programů zaznamenala v posledních letech mírný pokles návštěvníků, což je dáno stále se prohlubující existenční krizí a demografickým problémem Jesenicka. Muzea svým zaměřením dokládají historii pohraničního území, lázeňství, průmyslu aj., i novodobé dějiny. Instalované sbírky jsou vyhledávány místními obyvateli, lázeňskými hosty a turisty.

Pro sportovní aktivity je vytvořeno zázemí hlavně v podobě hřišť a tělocvičen, cyklotras, turistických stezek a v zimním období sjezdovek a udržovaných běžkových tratí.

Na obcích často existují neprofesionální sportovní týmy, které se scházejí (nejčastěji ve školních tělocvičnách) a pěstují sport pro hlavně pro zábavu (volejbal, nohejbal, florbal, tenis atp.). Obce se pak snaží formou malých obecních turnajů tyto týmy vyzvat ke sportovním turnajům a podporovat tak jejich aktivitu.

Chybějí zde sportovní haly pro prostorově náročnější sporty. Toto je zřetelné zejména v zimě, které jsou zde dlouhé a nedají se využívat venkovní sportoviště.

Tab. 8. Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	25	104,2	Všechny obce mají knihovnu, obec Žulová má dvě knihovny (1 střediskovou a 1 v části Tomíkovice).
Stálá kina	4	16,7	Kino Olympia Javorník, Kino Pohoda Jeseník, kino Vidnava, kino Zlaté Hory.
Divadlo	1	4,2	Divadlo Petra Bezruče Jeseník
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	10	25	Muzeum Bílá Voda (historie izolace, internace a integrace), Muzeum Auto moto veterán klubu Česká Ves, Zámek Jánský vrch v Javorníku, Městské muzeum Javorník, Vlastivědné muzeum Jeseník, Muzeum Vincenze Priessnitz v Jeseníku, Muzeum Johanna Schrotha Lipová - lázně, Muzeum Slezského Semmeringu Lipová - lázně, Hornický skanzen - Zlatorudné mlýny v Údolí ztracených štol (Zlaté Hory), Městské muzeum Zlaté Hory, Kamenické muzeum Žulová.
Galerie (vč. poboček a výstavních síní)	0	0	Různé výstavy výtvarných děl členů Jesenické výtvarné skupiny a žáků výtvarných oborů, fotografií apod. bývají instalovány v kině Pohoda, v divadle Petra Bezruče nebo ve Vodní tvrzi v Jeseníku, v kulturních střediscích v Javorníku, Zlatých Horách, Lipové - lázních aj.
Kulturní zařízení ostatní	3	12,5	Městská kulturní zařízení 3 (Javorník, Jeseník, Zlaté Hory)
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	4,2	SVČ Duha Jeseník
Koupaliště a bazény	5	16,7	Česká Ves, Javorník, Jeseník, Jeseník - lázně, Velká Kraš
-z toho kryté	3	12,5	Česká Ves, Javorník, Jeseník - lázně (Priessnitz)
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	36	79,2	19 obcí má 16 školních (obecních) hřišť a 20 hřišť fotbalových klubů, tělovýchovných jednot a sportovních klubů.
Tělocvičny (vč. školních)	21	75	Tělocvičnu nemá 6 obcí - Bílá Voda, Hradec - Nová Ves, Kobylá nad Vidnavkou, Ostružná, Uhelná, Velké Kunětice.
Stadiony otevřené	1	4,2	Jeseník
Stadiony kryté	0	0	
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0	

Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	6	25	Tenisové kurty, squash, bowling, minigolf, lanová centra, cyklostezky ve všech mikroregionech
---	---	----	---

Zdroj: weby obcí, data z ORP Jeseník

c. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

1. Zdravotnická zařízení jsou veřejného i soukromého charakteru, nemocnice je zde pouze jedna a to soukromá. Ta neustále bojuje o své přežití, protože náš řídce osídlený region neumožňuje plnit kvóty vytížení takového zařízení. V případě jejího zániku by se pak region dostal do velmi složité situace, zejména kvůli dojezdovým časům RZS.
2. Ne všechny obce mají své praktické lékaře, ale z hlediska dostupnosti je region téměř dostatečně pokryt. Odborní lékaři poskytují své služby jen ve větších obcích či městech a to často jen několikrát do týdne.

Tab. 9. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0	
Ambulantní zařízení	2	8,3	Dětská ambulance Javorník s.r.o., Neurologická ambulance Jeseník.
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	17	33,3	Jeseník 6, Javorník 3, Žulová 2, Lipová-lázně 1, Písečná 1, Zlaté Hory 2, Mikulovice 1, Česká Ves 1.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	12	29,2	Česká Ves 1, Javorník 1, Jeseník 6, Mikulovice 1, Vidnava 1, Zlaté Hory 1, Žulová 1.
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	14	29,2	Javorník 1, Jeseník 8, Lipová-lázně 1, Mikulovice 1, Písečná 1, Velká Kraš 1, Zlaté Hory 1.

Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	8	25	Javorník 1, Jeseník 3, Mikulovice 1, Vidnava 1, Zlaté Hory 1, Žulová 1.
Zařízení lékárenské péče	9	25	Javorník 1, Jeseník 4, Mikulovice 1, Vidnava 1, Zlaté Hory 1, Žulová 1.
Nemocnice	1	4,2	Nestátní zdravotnické zařízení Jeseník.
Odborné léčebné ústavy	3	12,5	Psychiatrická léčebna Bílá Voda, Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník, Léčebna Edel Zlaté Hory s.r.o.
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	4,2	Jeseník
Ostatní lůžková zařízení	0	0	

Zdroj: firmy.cz

d. Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

Nezaměstnanost činí 18,3 % z počtu ekonomicky aktivních obyvatel, kterých je o 576 méně než ekonomicky neaktivních. Větších firem je zde velice málo a kupní síla je zde také velice nízká.

Tab. 10. Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

			Celkem	muži	Ženy
Ekonomicky aktivní celkem			18 098	9 987	8 111
v tom:	Zaměstnaní		14 777	8 204	6 573
	z toho podle postavení v zaměstnání	Zaměstnanci	11 128	5 751	5 377
		Zaměstnavatelé	562	421	141
		pracující na vlastní účet	2 048	1 531	517
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	613	295	318
		ženy na mateřské dovolené	288		288
	Nezaměstnaní		3 321	1 783	1 538
	Ekonomicky neaktivní celkem			18 674	7 869
z toho	nepracující důchodci		9 302	3 526	5 776
	žáci, studenti, učni		5 774	2 904	2 870
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou			2 007	1 138	869

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=vse-o-uzemi>

e. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vzhledem k nízkému počtu a rozložení pracovních příležitostí je nuceno 66,8 % zaměstnaných obyvatel za prací dojíždět. Obdobou je dojíždění do škol.

Tab. 11. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			8 527
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		5 696
	v tom	v rámci obce	2 118
		do jiné obce okresu	2 652
		do jiného okresu kraje	162
		do jiného kraje	642
		do zahraničí	122
	vyjíždějící do škol		2 831
	v tom	v rámci obce	809
		mimo obec	2 022

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=vse-o-uzemi>

f. Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou představují 63 % z celkového počtu hospodařících domácností. Domácnosti jednotlivců tvoří téměř třetinu všech hospodařících domácností v ORP, což je srovnatelné s celorepublikovým zjištěním.

Tab. 12. Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				15 792
v tom:	tvořené 1 rodinou			9 970
	v tom	úplné	bez závislých dětí	4 645
			se závislými dětmi	3 032
		neúplné	bez závislých dětí	1 080
			se závislými dětmi	1 213
	tvořené 2 a více rodinami			262
	domácnosti jednotlivců			4 897
	vícečlenné nerodinné domácnosti			663

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=vse-o-uzemi>

g. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

V roce 2012 činila míra nezaměstnanosti za ČR 7,2 %, ve stejném roce v ORP Jeseník 16,4 %. Míra nezaměstnanosti v ORP Jeseník je ve srovnání s celorepublikovými hodnotami stále velmi vysoká, ve sledovaném období deseti let kolísala mezi 11,2 % – 18,4 %. Problém je ve složení skupiny nezaměstnaných, protože většina produktivních osob jezdí za prací mimo náš region. Tak je problém v krátké době zajistit kvalitní pracovní sílu ve větším měřítku. Nicméně obyvatelé pracující mimo region se často snaží využít možnosti nabídky místního zaměstnání a vrátit se zpět.

Tab. 13. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNÁ NOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Evidování uchazečů o zaměstnání	3 753	4 012	3 610	3 236	2 571	2 540	3 409	4 055	3 444	3 500
z toho (%): občané se zdravotním postižením	13,4	12,1	12,2	12,5	14,5	15,4	10,6	10,1	10,1	8
z toho (%): absolventi	7,0	6,2	6,7	5,8	4,6	5,6	5,6	5,1	5,7	
z toho (%): osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	37,3	35,3	39,4	33,6	31,6	25,3	19,6	22,9	30,9	
Volná pracovní místa	49	165	180	183	190	94	93	64	71	37
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	76,6	24,3	20,1	17,7	13,5	27,0	36,7	63,4	48,5	94,6
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	17,24	18,43	15,95	14,14	11,20	11,19	14,94	17,79	14,91	16,44

Zdroj: ČSÚ

h. Charakteristika trhu práce v území ORP

Během sledovaného období zanikla nebo výrazně omezila činnost řada provozoven, s tím souvisely změny v zaměstnanosti obyvatel. Výrazný pokles byl zaznamenán v počtu fyzických osob o 1 374 (z toho v zemědělství o 431 osobu), o 413 se však zvýšil počet právnických osob, z toho o 112 v obchodních společnostech. Zdravotnická zařízení veřejného i soukromého charakteru poskytují pracovní příležitosti zejména pro střední odborný zdravotnický i pomocný personál. Nestátní zdravotnické zařízení Jeseník (nemocnice) patří mezi největší zaměstnavatele v ORP.

Velmi důležité je u nás „sezónní zaměstnávání“, kdy přes léto zejména obce, zemědělská družstva a firmy pracující v lesnictví nabírají pracovníky na brigády. Často se využívá dotačních titulů z úřadů práce, tzv. VPP.

I někteří živnostníci na zimu přerušují živnost a větší podniky propouštějí a pak osoby znovu na sezónu přijímají zpět.

Také se zde projevuje věčný problém, že všichni chtějí pracovníky s praxí, ale absolventi si nemají kde praxi zajistit.

Tab. 14. Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	10 863	10 966	10 532	10 630	10 774	10 936	10 739	10 783	10 922	9 902
fyzické osoby celkem	9 680	9 748	9 256	9 328	9 413	9 512	9 256	9 244	9 351	8 306
z toho zemědělstí podnikatelé	618	607	594	588	588	596	159	173	181	187
vyjádření v %	6,38	6,23	6,42	6,30	6,25	6,27	1,72	1,87	1,94	2,25
právnícké osoby celkem	1 183	1 218	1 276	1 302	1 361	1 424	1 483	1 539	1 571	1 596
z toho obchodní společnosti	495	504	519	529	548	570	578	594	603	607
vyjádření v %	41,84	41,38	40,67	40,63	40,26	40,03	38,98	38,60	38,38	38,03
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	10,4	10,3	10,7	10,6	10,7	10,8	8,1	8,4	8,7	9,1
průmysl celkem	15,7	15,6	15,2	14,3	14,0	14,0	14,1	13,9	14,0	13,0
Stavebnictví	14,3	14,8	14,9	15,2	16,0	16,8	17,7	17,6	17,4	17,5
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel										

Zdroj: ÚP Jeseník

2.1.2.3 Doprava

Centrem silniční a železniční dopravy je město Jeseník. Jeho pravou částí prochází silnice 1. třídy č. I/44 Mohelnice – Šumperk – Jeseník – státní hranice Česko/Polsko, jeho levou částí vede silnice č. I/60 Jeseník – Javorník – Paczków (PL). V jižní části města se na silnici č. I/44 napojuje silnice 2. třídy č. II/453 vedoucí kopcovitým terénem přes Rejvíz, Dolní Údolí, Heřmanovice do Města Albrechtice. Většinu regionální autobusové dopravy zde zajišťuje dopravce Veolia Transport Morava, dálkové linky také několik dalších dopravců (ČSAD Ústí nad Orlicí, ČSAD Vsetín, Orlobus, Tourbus). Všechny dálkové linky jsou v Jeseníku ukončeny na autobusovém nádraží.

Jeseníkem prochází železniční trať č. 292 Šumperk – Krnov. Ve městě je jediná železniční stanice, která je se vzdáleným centrem spojena pouze „lázeňskou“ autobusovou linkou 950112, odjezdy ani příjezdy však nejsou s vlaky koordinovány. Díky výhodné poloze jsou odtud vedeny přímé vlaky do Olomouce, Ostravy, Prahy, Brna nebo polských Glucholaz. Osobní vlaky zajišťují místní spojení do turistických oblastí Ramzové nebo Zlatých Hor. Z ekonomických důvodů byla rušena trať č. 296 Velká Kraš – Vidnava.

Oficiální MHD v Jeseníku neexistuje, charakter městské linky má „lázeňská“ linka 950112 a také dvě regionální autobusové linky, které jsou vybranými spoji vedeny pouze po území města, zastavují většinou na třech zastávkách (ve všech směrech z města). Všechny tři jmenované linky jsou zařazeny v systému IDSOK (Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje). Provozovatelem těchto linek je Veolia Transport Morava – provozovna Jeseník se sídlem v Bezručově ulici nedaleko centra města.

Zdroj: <http://doprava.nafoceno.cz/JESENÍK.html>

2.1.2.4 Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

ORP Jeseník býval donedávna významnou základnou měděných, zlatých a polymetalických rudních ložisek (zlatohorský revír). Těžba byla definitivně ukončena pro nerentabilitu v prvním čtvrtletí r. 1994. Nadále zůstává území ORP Jeseník celorepublikově významným z hlediska zásob i těžby vápenců (Horní a Dolní Lipová), cementářských surovin a všech druhů stavebního kamene včetně kamene pro hrubou a ušlechtilou výrobu. Těží se v lomech Černá Voda, Dolní Skorošice, Supíkovice, Jeseník – Bukovice, Ondřejovice a v lomech v okolí Žulové.

Mezi významnější prosperující firmy na území ORP, které produkují výrobky pro tuzemský i zahraniční trh a nacházejí v nich pracovní uplatnění místní obyvatelé, patří Fenix Jeseník (výrobce a evropský producent elektrických topných systémů), Česko-slezská výrobní Zlaté Hory (výroba obytných a sanitárních kontejnerů), Ondřejovická strojírna (zakázková výroba tlakových zařízení), Řetězárna a.s. Česká Ves (výroba svařovaných článkových řetězů, nosným pilířem je tažený drát), Slezský kámen Jeseník (zpracování dekoračního kamene aj.), Touax s.r.o. Supíkovice (výroba, prodej, pronájem a export modulových kontejnerů a jejich sestav, např. obytné domy, sportovní zázemí), Warex s.r.o. Javorník (ocelové haly, montované stavby aj.), WTC Písečná (traktorové návěsy, přívěsy, valníky, nosiče kontejnerů aj.), Omya s.r.o. Vápenná (těžba čistého vápence a jeho zpracování pro papírenský, chemický, potravinářský, farmaceutický průmysl), TOP Teramo Vápenná (betonové dlažby), Stavpur Jeseník (bytová a průmyslová výstavba) a Ekostavby Jeseník (stavební a realizační činnost v oblasti pozemních a vodohospodářských staveb), 1. Jesenická kosmetická společnost (biokosmetika) a další drobní podnikatelé v průmyslové výrobě a stavebnictví. Některé firmy mají na území ORP Jeseník pouze obchodní zastoupení (např. Sulko Zábřeh). Město Jeseník nabízí v průmyslové zóně pozemky v pobídkovém režimu všem firmám, které by daly práci zdejšími nezaměstnaným lidem.

V území ORP dlouhodobě působí prodejci stavebních materiálů, např. Stavebniny Přecechtěl, Stavmont Beneš. Mají zde zastoupení obchodní řetězce Kaufland, Billa, Lidl, Penny, Albert, velkosklady potravin, např. Astur, Everest, a potravinářské firmy, jako např. Selská pekárna. Drobní podnikatelé provozují maloobchodní prodej např. potravin, léků, zdravotnických potřeb, produktů zdravé výživy, oděvů, obuvi, knih, poskytují ubytovací a pohostinské služby a běžné služby v oborech rehabilitace, masáže, kadeřnictví, kosmetika, zahradnictví, mandlování prádla, kominictví, bytové malířství, instalatérství, opravy obuvi aj. V ORP jsou také s ohledem na turismus a sezónní sporty zastoupeny autoopravny, pneuservisy (např. v Javorníku, Jeseníku, České Vsi, Zlatých Horách), prodejny a půjčovny sportovních potřeb.

Neschází ani komerční služby jako např. bank ČS, ČSOB, KB a dalších včetně rozmístěných bankomatů, pojišťoven, různých mobilních operátorů, právníků, notářů a dalších.

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz, webové stránky firem

2.1.2.5 Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Území ORP Jeseník vyniká především kvalitním životním prostředím. Na tomto stavu se podílí zejména vysoký podíl lesů a chráněných území. Stálá pozornost je věnována kvalitě ovzduší, monitorovacími stanicemi jsou kontrolovány a vyhodnocovány imise (množství znečišťujících příměsí), některé provozuje Město Jeseník, v Jeseníku - lázních Český hydrometeorologický ústav.

Obce i různá zájmová hnutí a zejména všechny druhy škol a školských zařízení s podporou Olomouckého kraje zapojují mladou generaci do ekologických aktivit (projektů, programů aj.).

Chráněná krajinná oblast Jeseníky (dále „CHKOJ“) se nachází na území okresů Bruntál, Jeseník, Šumperk a má celkovou rozlohu 740 km². Na území ORP Jeseník se nacházejí Národní přírodní rezervace (dále „NPR“) Praděd (komplex přirozených a přírodě blízkých ekosystémů vázaných na geologický podklad a reliéf nejvyššího pohoří Hrubý Jeseník), Rejvíz s největším rašeliništěm na Moravě a naučnou stezkou Rejvíz – Velké mechové jezírko, s chráněnými rostlinami (např. [mech rašeliník](#), [masožravá rostlina rosnatka okrouhlolistá](#)) a živočichy ([netopýr severní](#), [chrástal polní](#) aj.). Další NPR Šerák – Keprník je nejstarší rezervací na Moravě a ukrývá řadu cenných bylin, dřevin i několik vrchovištních rašelinišť. CHKOJ má na území ORP řadu přírodních rezervací, z nich např. Račí údolí (ochrana lesních porostů pralesovitého charakteru) a přírodních památek, např. Černé jezero (ochrana zvláště chráněných druhů živočichů). Z přírodních zajímavostí nelze opomenout fakt, že se na území nachází největší krasová oblast severní Moravy - jeskyně Na Pomezí a také jeskyně Na Špičáku. CHKOJ představuje kombinaci velmi dobře dochovaným přírodních prvků, je výjimečné území v národním i středoevropském kontextu.

Lesy v území ORP Jeseník zaujímají rozlohu zhruba 43 tis. hektarů. Rozhodující část tvoří státní lesy, o něž se starají Lesní správy (dále „LS“) – LS Jeseník, LS Javorník a přibližně na území obce Ostružná LS Hanušovice. Zbytek jsou lesy v majetku obcí, právnických a fyzických osob. Vyskytují se v nadmořské výšce 230 – 1351 m. Převažující dřevinou je smrk ztepilý, v menší míře buk lesní. Z dalších dřevin tvoří lesní porosty modřín opadavý, javor mléč, javor klen, jedle bělokorá nebo olše. Hospodaření LS je založeno na principech trvalosti produkce a přírodě blízkých způsobů. Souběžně jsou zajišťovány veřejně prospěšné zájmy – lesní přístřešky a lavice, studánky, prameny apod.

Pro zemědělskou činnost je na území ORP Jeseník k dispozici celkem zhruba 24 tis. ha zemědělské půdy. Tuto půdu obhospodařují větší ale i menší subjekty jako např. ZD Jeseník, ZD Javorník, Agroholding Bernartice nebo Farma Zlaté Hory. Výrobní zaměření odpovídá klimatickým podmínkám. Jedná se především o tradiční zemědělskou výrobu, tj. pěstování obilovin, technických plodin, chov dobytka a produkci např. mléka, konzumních vajec, kozích a ovčích sýrů. Veškerá zemědělská činnost je směřována k nabídce kvalitních potravin s jasným původem, u některých podniků i s vlastními maloobchodními prodejny. Zemědělské podniky využívají své kapacity také v oblasti nezemědělských činností, zejména stavebnictví, opravárenství, nákladní a osobní dopravy, mlýnských výrobků, zahradnictví, pěstování okrasných dřevin.

Zdroj: <http://www.kr-olomoucky.cz>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Jesen%C3%ADk

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_chr%C3%A1n%C4%9Bn%C3%BDch_%C3%BAzem%C3%AD_v_okrese_Jesen%C3%ADk

2.1.2.6 Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Území ORP Jeseník je plně elektrifikováno. Dálková elektrická vedení VVN 400 kV a 110 kV jsou dostatečně dimenzována pro současnou spotřebu, okruhování umožňuje záložní a havarijní zásobování regionu. Zdroje energie leží převážně mimo region. Jsou propojeny s jediným významným lokálním zdrojem - přečerpávací elektrárnou Dlouhé stráně. Rozvodná síť nižší úrovně má proměnlivou kvalitu, lokálně může kapacitou zaostávat za potřebami, zejména podnikatelské činnosti. V posledních letech bylo vybudováno na místních tocích několik malých vodních elektráren.

Zemní plyn je do regionu přiváděn čtyřmi větvemi vysokotlakého plynovodu. Středotlaké vedení a nízkotlaké rozvody zajišťují rozvod plynu zejména v městských a příměstských oblastech. V poslední době došlo k poměrně dynamickému rozvoji plynofikace, v území ORP Jeseník je plynofikováno 18 obcí, což je 75%. Pro některé obce zůstává plynofikace vzhledem k nákladům nedostupná.

V oboru teplárenství působí v území ORP Jeseník společnosti, např. Služby města Zlatých Hor, Jesenická tepelná společnost s.r.o. ukončila činnost a nahradila ji od roku 1. 1. 2014 Sateza a.s. Šumperk. Zajišťují zásobování teplem v sídlištních zástavbách ve Zlatých Horách, Jeseníku, Vápenné a Žulové. Jedná se o kotelny na zemní plyn a biomasu. Vzhledem k výši ceny tepla z teplárenských zdrojů je tendence odpojit se a vybudovat si vlastní samostatnou kotelnu. Neopomenutelným kladem při výrobě tepla z centrálního zásobování je menší zátěž životního prostředí.

Telekomunikační výbava regionu zaostává za potřebami i standardem ČR, zejména v oblasti datových přenosů. Na dálkové radioreléové a optické trasy navazuje v místní telekomunikační síti často nadzemním vedením s vysokou mírou poruchovosti a malou přenosovou kapacitou, zejména ve venkovských oblastech. Variantní řešení pomocí mikrovlnných spojení je relativně nákladné vzhledem k terénu a intenzitě využití. Také pokrytí území signálem operátorů mobilních sítí je velice rozdílné vzhledem k horskému charakteru některých částí a rovněž nízké ekonomické efektivitě provozu v některých oblastech. Přestože v posledním desetiletí došlo k významnému zlepšení telekomunikační infrastruktury zejména v oblasti hlasové služby, je to stále závažný problém rozvoje území. Šíření televizního a rozhlasového vysílání a další služby zajišťují radiokomunikace téměř výhradně (mimo okrajové části) radiokomunikačním střediskem Jeseník - Praděd. Vzhledem k členitosti terénu je zlepšování příjmové situace v jednotlivých místech řešeno výstavbou druhotné sítě převaděčů, přesto je v některých lokalitách dostupnost všech programů televizního a rozhlasového vysílání omezeno. Ve větších sídlech je potom rozvod rozhlasového a televizního signálu a některých dalších služeb doplňováno kabelovými rozvody.

Území ORP je významnou pramennou oblastí a zdrojem pitné vody i pro Polsko. Hlavním cílem v oblasti vodohospodářství je ochrana podzemních zdrojů pitné vody v souvislosti s ukládáním odpadů a zemědělským hospodařením, obnovení ekologické stability krajiny a její retenční funkce a ochrana vodního toku Bělá jako povrchového zdroje pitné vody na polské straně. Ze současných i výhledových vodárenských funkcí vyplývá mimořádný význam vývoje úrovně čistoty vodních toků.

Regionální soustava využívá skupinových vodovodů i místních zdrojů a je limitována především technickou infrastrukturou. Z veřejných zdrojů je zajišťováno zhruba 71,4 % spotřeby všech 63 částí obcí. Významný podíl má však stále individuální zásobování, zejména v lokalitách s rozptýlenou zástavbou a podél vodních toků. I pro čištění odpadních vod, které je vyřešeno ve větších obcích a jejich spádových územích, platí, že limitem je technická infrastruktura. Na veřejnou kanalizační síť je napojeno 55,6 % z 63 částí obcí ORP Jeseník. Hornaté prostředí limituje rozvoj kanalizační sítě a

napojení na stávající ČOV. V mnohých lokalitách je proto situace velmi komplikovaná a k řešení dochází teprve v současné době s poměrně vysokými náklady a příspěvkem EU.

Problematika likvidace odpadů je řešena ukládáním převážně části odpadu na skládky. V roce 2000 byla SMOJ přijata „Koncepce s nakládáním s odpady“, kterou vypracovaly Technické služby Jeseník a.s. (dále „TSJ“), a všechny obce se zavázaly, že bude i nadále pokračovat zavedený systém. V současné době je prováděn „separovaný“ sběr (papír, plast, kovy, sklo). Roztříděný odpad je pak odvážen dle schváleného kalendáře svozu na dotřídovací linku v Jeseníku. Zlaté Hory a Mikulovice mají vlastní systém nakládání se separovaným odpadem. V rámci ORP je v provozu 5 sběrných dvorů a 2 sběrná místa. Zbytkový komunální odpad je z obcí svážen TSJ a je ukládán na provozované skládce TKO v Supíkovicích (S-OO), která je ve vlastnictví TSJ. V území ORP jsou v činnosti další skládky (Javorník, Mikulovice, Zlaté Hory). Kapacitu skládek není možno v budoucnu rozšiřovat. Na celém území ORP není provozována žádná skládka nebezpečných odpadů, proto jeho svoz provádí dle požadavků jednotlivých obcí TSJ. Je zajišťován i sběr velkoobjemového odpadu, převážně 2krát ročně (na jaře a na podzim). Biologicky rozložitelný odpad z domácností, ale i z údržby zeleně zde není ve většině případů vůbec řešen. Občany je vesměs odkládán do sběrných nádob na zbytkový odpad či končí na černých skládkách, v lepších případech je jednotlivci kompostován. Odpad z údržby veřejných ploch je obcemi likvidován samostatně mimo kompostovací zařízení, které v celém ORP není a chybí. Odpad ze septiků a žump je likvidován na ČOV v České Vsi. Ostatní nebezpečný odpad je odvážen specializovanými firmami mimo území ORP. Všechny obce mají zavedený místní poplatek za provoz systému sběru, shromažďování, třídění, přepravu, využívání a odstraňování komunálního odpadu.

Vodní hospodářství (dále „VH“) je v území zastoupeno především třemi vodními útvary – řekami Bělá, Staříč a Vidnavka. Horní, pramenné část těchto řek a jejich přítoky jsou ve správě Lesů ČR (např. Bělá v délce 3,3 km z celkových 33 km na území ČR). Hlavní, dolní části toků pak spravuje státní podnik Povodí Odry Ostrava. Součástí VH je i několik rybníků a zatopených lomů na Javorníku a Žulovsku, z nichž některé jsou ve správě Lesů ČR. Je zde dostatek zdrojů pitné vody.

Všechny obce mají vypracované protipovodňové plány, které vycházejí ze situace po povodních v roce 1997 a navazují na obdobná opatření státního podniku Povodí Odry.

Zdroj: www.obce-mesta.info, www.kr-olomoucky.cz, <http://www.pod.cz/>

2.1.2.7 Rekreační, památky a cestovní ruch

Jeseníky s působivou krajinnou krásou skýtají velký potenciál pro úspěšné (nové) profilování se jako oblast cestovního ruchu ČR. Dlouhá tradice a zkušenosti v lázeňství, v zimních sportech a v pěší turistice jsou navíc dobrým východiskem pro novou orientaci cestovního ruchu a jeho další rozvoj. V současnosti je území ORP Jeseník jednou ze strukturálně nejslabších oblastí ČR, která se potýká s vysokou nezaměstnaností a s migrací mladých lidí za pracovními příležitostmi. V této souvislosti skýtá cestovní ruch šanci nových hospodářských impulsů pro celý region.

V městech a některých obcích ORP jsou muzea, které stálými expozicemi prezentují dějiny pohraniční oblasti, historické události (př. Vlastivědné muzeum Jesenicka se stálými expozicemi Archeologie a historie Jesenicka a Čarodějnických procesů na Jesenicku v 17. století), historii lázeňství, těžby a zpracování vzácných nerostů. Jeseníky jsou nejen vyhlášenou lázeňskou oblastí, ale toto území nabízí i několik významných kulturních památek jako např. zámek Jánský vrch, poutní místo Panny Marie Pomocné, četné kostely, rozhledny Zlatý Chlum, Biskupská kupa, kapličky, kašny, studánky, doly apod., jež jsou spojené s pohádkami a pověstmi Jesenického regionu. Důlní díla stará několik staletí se stala součástí krajinného rázu. Některá jsou přístupná turistům, jiná slouží třeba jako zimoviště netopýrů. Ze zatopených povrchových lomů jsou vyhledávána koupaliště obklopená nádhernou přírodou.

Nejvýznamnější hornickou oblastí, kde těžili kovové rudy již staří Keltové, jsou kopce v okolí Zlatých Hor. V místě zvaném Údolí ztracených štol se nachází hornický skanzen s replikami dobových zlatorudných mlýnů a zlatokopeckých srubů z časů největší slávy dobývání zlata ve zdejší kraji. Po okolních kopcích vede Hornická naučná stezka. Další zajímavou lokalitou je vesnická památková rezervace Rejvíz s dochovanými ukázkami dřevěné lidové architektury z 19. století, chata Rejvíz s originálním interiérem a jedinečná přírodní rezervace rašelinného ekosystému.

Území ORP skýtá podmínky pro rekreaci, pěší turistiku, cyklistiku i lyžování (lyžařské areály Ostružná, Petříkov, Ramzová, Zlaté Hory, Miroslav v obci Lipová – lázně, Filipovice aj.), vyjížděky na koních, vyhlídkové lety z letiště Nová Ves, houbaření aj.

Jeseník a blízké okolí jsou známé lázeňstvím, vyhledávané jsou Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník s evropským významem. Ve Zlatých Horách se nachází sanatorium Edel, kde se léčba respiračních nemocí dětských pacientů opírá zejména o klimatoterapii, speleoterapii, inhalace. Lázně Lipová, které byly založené Johannem Schrothem (historie zaznamenána od roku 1829) ukončily k 31. 12. 2013 činnost. Pro návštěvníky regionu je k dispozici široká nabídka ubytovacích kapacit v penzionech a hotelích, které nabízejí také wellness programy, ale i v soukromí.

2.1.3 Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

2.1.3.1 Územní plánování obcí

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 15. Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	24	100 %	
Počet obcí s plánem v přípravě	0	0	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	24	100 %	Každá obec či město bez rozdílu by měly disponovat strategickým dokumentem. Tento dokument bývá většinou považován za povinnou přílohu při předkládání žádosti o dotaci. Tyto dokumenty jsou průběžně aktualizovány v návaznosti na zrealizované investiční i neinvestiční akce/záměry.

Mapa č. 2: ORP Jeseník

Zdroj: <http://www.adrenalin-park.cz/kde-nas-najdete.php>

Všechny obce ORP Jeseník disponují územním plánem.

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří rozvojové plány jednotlivých obcí.

Z důvodu přítomnosti CHKOJ, plynou zásadní omezení ohledně veškeré výstavby.

Vzhledem k poloze ORP Jeseník dochází k přeshraniční spolupráci s partnerskými obcemi (gminy) a městy. Dochází k posilování v rámci cestovního ruchu, podnikatelským aktivitám a hospodářské spolupráci na bázi regionu. V rámci přeshraniční spolupráce se realizují především „měkké“ projekty, např. oslavy spojené se vznikem obce/města, slavnosti, dožínky, gastronomické soutěže, soutěže bezpečnostních složek, realizace cyklovýletů, výměnných pobytů, olympiád, poutních pochodů s přeshraničním dopadem. Cílem je odbourat pomyslné hranice na obou stranách území, využití i drobných hraničních přechodů (pro pěší, motorkáře, cyklisty apod.).

2.1.4 Aktéři regionálního rozvoje

Tabulka č. 16 popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 16. Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město	1	Město Jeseník. Je okresním centrem území. Hlavním polským partnerem město Nysa
Obec	1	Obec Bělá pod Pradědem: každoročně se realizují dožínkové slavnosti ve spolupráci s polským partnerem Gminou Tulowice.
Ostatní obce SO	22	Pečují o rozvoj svého území, partnerská spolupráce, rozvoj cestovního ruchu s přeshraničním dopadem

2.2 Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Komentář se vztahuje k tabulce 17, rozvedeny jsou silné a slabé stránky.

Silné stránky:

1. Příznivé životní prostředí souvisí zejména s kvalitou přírodních podmínek ovlivněných lesnatostí a kvalitou ovzduší. K dalším pozitivům patří rozptýlená zástavba, zeleň v obci, klidné prostředí nerušené dopravou. Podmínky pro relaxaci podporuje nenarušená příroda např. Rychlebských hor, existence NPR, PR a přírodních i architektonických památek spojených s řadou pověstí a legend. V území ORP se nachází ložiska nerostných surovin.

2. Lázeňství se opírá o tradiční léčbu s využitím klidného prostředí a čistého ovzduší v evropsky známých PLL v Jeseníku pro dospělé i děti, pro děti také v Sanatoriu Edel ve Zlatých Horách. Umožňují léčebné, pohybové i poznávací aktivity v blízkém okolí.

3. Podmínky pro turismus a zimní sporty – zachovalá architektura horských chalup, turistické trasy, poznávací stezky s historickou nebo přírodní tematikou, cyklostezky různé náročnosti ve všech mikroregionech ORP, v zimním období zlepšující se podmínky pro běžecké a sjezdové lyžování. Možnosti ubytování v hotelech, penzionech i v soukromí.

4. Příznivé podmínky pro zemědělství – region disponuje dostatkem ploch, které jdou využít k pastvinám či jiným zemědělským činnostem. Tyto plochy prakticky nemají jiné využití.

Slabé stránky:

1. Nedostatečná a chybějící technická infrastruktura v okrajových částech některých obcí

2., 3. hospodářský rozvoj a vysoká nezaměstnanost

Územní podmínky pro hospodářský rozvoj v SO ORP Jeseník nejsou příliš dobré, byť v řadě ukazatelů si mohou jednotlivé obce stát poměrně dobře. Tento stav je dán celkovou odlehlostí regionu, polohou mimo hlavní dopravní trasy, strukturálně postiženou ekonomikou a svou roli hraje také přísná ochranná politika. V důsledku působení těchto faktorů je evidována u většiny obcí vyšší míra nezaměstnanosti ve srovnání s republikovým průměrem. Na druhou stranu zde zaznamenáváme nárůst podnikatelských subjektů, solidní je také daňová výtěžnost obcí.

4. úbytek obyvatel způsobený migrací mladých rodin

Sociodemografické charakteristiky území do značné míry korespondují s hospodářskými podmínkami. Nemožnost uplatnění na trhu práce vede k odchodu lidí, u mladých lidí dochází k tomu, že se po studiích již nevracejí do svých rodišť, což jistě částečně ovlivňuje skladbu obyvatel dle vzdělanosti v ORP. Podle údajů z roku 2011 mělo v ORP Jeseník základní vzdělání, včetně neukončeného, 22,1 % obyvatel z celkového počtu obyvatel v ORP (za ČR 16,1 %), vysokoškolsky vzdělaných obyvatel bylo 8,4 % z celkového počtu obyvatel v ORP (za ČR 14,8 %).

5. nepříznivá věková struktura obyvatel

Od roku 2005 – 2013 ubylo 1 981 obyvatel, nejvíce ve věku od 15 – 64 let, naopak přibývá obyvatel nad 65 let věku (viz tab. 6), což koresponduje s výše popisovanou situací v ORP.

6. neúčinné řešení problémů se sociálními skupinami

V ORP přibývá sociálně slabých a nepřízřusobivých obyvatel, většinou se základním nebo neukončeným vzděláním, kteří nemají vytvořeny pracovní návyky a nastaveným sociálním systémem nadále nejsou dostatečně motivováni k práci.

Tab. 17. SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. příznivé životní prostředí pro bydlení	1. nedostatečná a chybějící technická infrastruktura
2. lázeňství	2. hospodářský rozvoj
3. podmínky pro turismus a zimní sporty	3. vysoká nezaměstnanost
4. příznivé podmínky pro zemědělství	4. úbytek obyvatel způsobený migrací mladých rodin
	5. nepříznivá věková struktura obyvatel
	6. neúčinné řešení problémů se sociálními skupinami
Příležitosti:	Hrozby:
1. vytvoření pracovních příležitostí	1. pokles obyvatel v důsledku odchodu mladých lidí za prací
2. využití příznivého životního prostředí	2. církevní restituce
3. zhodnocení technické infrastruktury	3. zhoršení podmínek pro zemědělce
4. církevní restituce	
5. dostatek pracovní síly	

Celkově lze území ORP Jeseník charakterizovat jako silně nevyvážené. Vedle silného environmentálního pilíře jsou zde slabý hospodářský a sociodemografický pilíř. Vzhledem k tomuto stavu je základním předpokladem udržitelnosti rozvoje posílení hospodářských podmínek. Zejména v jižní části řešeného území by měly být posilovány podmínky pro rekreační využití území s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí. Zvýšený antropogenní tlak však nemusí být vnímán pouze negativně a obava ze znehodnocení území nemusí být vždy na místě. V této souvislosti je vhodné poukázat spíše na příklady dobré praxe v tuzemsku i v zahraničí, spočívající ve střízlivém přístupu k environmentálnímu pilíři, který namísto toho, aby byl zdrojem omezení rozvoje, je povýšen na silnou stránku území a konkurenční výhodu v hospodářské soutěži mezi regiony. V procesu tvorby nových územních plánů a posuzování jejich vlivů na udržitelný rozvoj území je třeba přijímat taková řešení, u kterých se prokáže, že nedojde k prohloubení nevyváženosti pilířů a tato řešení budou směřovat k posílení slabých stránek udržitelného rozvoje.

Zdroj: Rozbor udržitelného rozvoje území z 12/2012; www.czso.cz

3 Téma 1.: Školství a předškolní vzdělávání

3.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi, o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i

veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2 Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

a. Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Územní jednotka SO ORP Jeseník je tvořena 24 obcemi. Stabilní síť škol a školských zařízení poskytuje předškolní a základní vzdělávání, a také zájmové vzdělávání. Pouze tři obce Bílá Voda, Hradec - Nová Ves a Ostružná nemají žádný druh školy ani školského zařízení, a proto nejsou v podkladech pro analýzu uváděny. Zastoupení škol a školských zařízení v ORP podle zřizovatelů:

- **zřizované obcemi:**
 - 30 mateřských škol (dále „MŠ“),
 - 17 základních škol (dále „ZŠ“), z nich 11 úplných (1. a 2. st.) a 6 neúplných (jen s ročníky 1. st.),
 - 2 základní umělecké školy (dále „ZUŠ“) v městech Javorník a Jeseník,
 - 1 Středisko volného času Duha (dále „SVČ“) v Jeseníku,
- **zřizované krajem:**
 - 2 ZŠ v Jeseníku a Vlčicích (pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“),
 - 1 Gymnázium v Jeseníku se studijním oborem osmiletého gymnázia (dále „NG“),
 - 2 ZUŠ v městech Vidnava a Zlaté Hory,
 - 2 ZŠ a MŠ při zdravotnických zařízeních (ZŠ a MŠ při Priessnitzových léčebných lázních Jeseník a ZŠ a MŠ při Léčebně Edel Zlaté Hory. Poskytují vzdělávání dětem a žákům z celé ČR po dobu trvání léčby, nejsou do analýzy pro uvedenou specifičnost zařazeny.
- **zřizované soukromou osobou:**
 - 2 ZUŠ – taneční a výtvarná v Jeseníku.

V území ORP Jeseník nejsou církevní školy a školská zařízení, rovněž žádná MŠ se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“).

Tab. 18. Počet ZŠ a MŠ dle velikostních kategorií obcí

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
Počet obcí	1	5	7	5	5	0	1	0	0	0	24
Počet ZŠ – 1. a 2. st.	0	1	0	3	4	0	2	0	0	0	10
Počet MŠ	0	2	2	3	8	0	4	0	0	0	19
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ)	0	1	5	2	1	0	0	0	0	0	9
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	2	0	4	0	0	0	7

Dne 1. 7. 2006 spojilo Město Jeseník tři úplné ZŠ v jeden subjekt s tím, že na dvou pracovištích soustředilo ročníky 1. stupně, na třetím pracovišti ročníky 2. stupně. MŠ Jeseník, Dittersdorfova, která

byla součástí jedné ze ZŠ (Jeseník, Průchodní) se stala součástí MŠ Kopretina Jeseník. Z uvedených důvodů se změnil počet ZŠ s 1. a 2. stupněm a sloučených organizací (ZŠ a MŠ).

Od 1. 1. 2011 „kraj“ sloučil ZŠ Jeseník, Fučíkova 312 a ZŠ Vlčice pod jedno ředitelství, odloučené pracoviště je vzdáleno 23 km. V tabulkách jsou uváděny stále jako dvě školy.

2006/2007 - 2011/2012											
Počet obcí	1	5	7	5	5	0	1	0	0	0	24
Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	1	0	3	4	0	2	0	0	0	10
Počet MŠ	0	2	2	3	8	0	4	0	0	0	19
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ)	0	1	5	2	1	0	0	0	0	0	9
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	2	0	4	0	0	0	7

2005/2006											
Počet obcí	1	5	7	5	5	0	1	0	0	0	24
Počet ZŠ – 1. a 2. Stupeň	0	1	0	3	4	0	3	0	0	0	11
Počet MŠ	0	2	2	3	8	0	4	0	0	0	19
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ)	0	1	5	2	1	0	1	0	0	0	10
Počet jiných zařízení	0	0	0	1	2	0	4	0	0	0	7

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz, údaje od MěÚ Jeseník

b. Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích v ORP

Ve školním roce 2012/2013 je zajišťováno v sedmnácti obcích ORP Jeseník předškolní a základní vzdělávání, čtyři obce Uhelná, Velká Kraš, Velké Kunčice a Vlčice jsou zřizovateli pouze MŠ.

Z údajů v tab. 19 vyplývá, že Jeseník má 11 ředitelství, ale součet škol a školských zařízení je 12. Důvodem rozdílného počtu je uvedení dvou MŠ, které mají jedno ředitelství (MŠ Kopretina Jeseník). ZŠ Jeseník je vykazována jako jedna škola, i když má na území města tři pracoviště.

ZUŠ Javorník, Jeseník a Vidnava zabezpečují zájmové vzdělávání na šesti kmenových a třinácti odloučených pracovištích. ZUŠ Jeseník má odloučená pracoviště v Jeseníku a v dalších třech obcích Česká Ves, Mikulovice a Lipová – lázně. ZUŠ Javorník má jedno odloučené pracoviště v Písečné. ZUŠ Vidnava zajišťuje výuku na devíti odloučených pracovištích v ZŠ obcí Bernartice, Černá Voda, Kobylá nad Vidnavkou, Mikulovice, Skorošice, Stará Červená Voda, Supíkovice, Vápenná a Žulová. Pro přehlednost o pokrytí ORP zájmovým vzděláváním ze strany ZUŠ jsou zapsána v tab. 19 kmenová pracoviště černě, odloučená pracoviště červeně.

SVC Duha Jeseník zajišťovala ve školním roce 2012/2013 vedení zájmových činností dětí a žáků na svém kmenovém pracovišti a odloučených pracovištích ve všech MŠ a ZŠ v Jeseníku, a dále v sedmi obcích Česká Ves, Javorník, Lipová - lázně, Mikulovice, Vápenná, Vidnava a Zlaté Hory. Počet odloučených pracovišť se každoročně mění podle zájmu dětí a žáků, potažmo škol.

V položce „ZŠ speciální/ZŠ se speciálními třídami“ tab. 19 jsou uvedeny ZŠ Jeseník, Fučíkova 312, ZŠ Vlčice, ale také ZŠ Zlaté Hory, která má jednu speciální třídu. V položce „MŠ se speciálními třídami“ je uvedena MŠ Kopretina Jeseník, která má jako jediná v ORP speciální třídu.

Tab. 19. Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ sp./ZŠ se ST	MŠ se ST	gymnázia
celkem škol	45	30	17	6	1	3	1	1
Bělá pod Pradědem	1	1	1	0	0	0	0	0
Bernartice	1	1	1	1	0	0	0	0
Černá Voda	1	1	1	1	0	0	0	0
Česká Ves	3	2	1	1	1	0	0	0
Javorník	4	2	1	1	1	0	0	0
Jeseník	11	5	1	3	1	1	1	1
Kobylá nad Vidnavkou	1	1	1	1	0	0	0	0
Lipová-lázně	1	2	1	1	1	0	0	0
Mikulovice	3	2	1	2	1	0	0	0
Písečná	1	1	1	1	0	0	0	0
Skorošice	1	1	1	1	0	0	0	0
Stará Červená Voda	1	1	1	1	0	0	0	0
Supíkovice	1	1	1	1	0	0	0	0
Uhelná	1	1	0	0	0	0	0	0
Vápenná	2	1	1	1	1	0	0	0
Velká Kraš	1	1	0	0	0	0	0	0
Velké Kunětice	1	1	0	0	0	0	0	0
Vidnava	3	1	1	1	1	0	0	0
Vlčice	1	1	0	0	0	1	0	0
Zlaté Hory	4	2	1	1	1	1	0	0
Žulová	2	1	1	1	0	0	0	0

* ZŠ speciální/ZŠ se speciálními třídami – ZŠ sp./ZŠ se ST; MŠ speciální/se speciálními třídami – MŠ se ST

Zdroj: interní materiály MěÚ Jeseník, www.kr-olomoucky.cz, výroční zprávy škol a SVČ

Počty soukromých škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

V ORP jsou pouze soukromé ZUŠ, které rozšiřují nabídku zájmových oborů pro děti a žáky z ORP.

Tab. 20. Počty soukromých škol ORP ve školním roce 2012/2013

ORP Název obce	celkem ředitelství	z toho				
		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
Celkem	2	0	0	0	2	0
Jeseník	2	0	0	0	2	0

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz, webové stránky škol

c. Pracovníci ve školství ORP

Ve sledovaném období, viz tab. 21, došlo k nárůstu počtu pedagogů a poklesu nepedagogických pracovníků v MŠ (počet dětí se zvyšoval). V ZŠ a na NG v návaznosti na snižující se počet žáků postupně klesal počet pedagogů i nepedagogických pracovníků.

Vcelku vyrovnaný stav pracovníků setrval u ŠD/ŠK a SVC, u kterého jsou uvedeni pouze interní pracovníci.

Tab. 21. Pracovníci ve školství ORP ve školním roce 2012/2013

Typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	142,3	113,0	29,3
základní školy	260,5	205,6	54,9
základní umělecké školy	39,7	35,6	4,1
Gymnázia	8,0	7,0	1,0
školní družiny a kluby	32,8	32,8	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,9	6,0	3,9
zařízení školního stravování	79,3	0,0	79,3
celkem rok 2012/2013	572,5	400,0	172,5

2011/2012			
mateřské školy	143,4	113,3	30,1
základní školy	259,7	204,3	55,4
základní umělecké školy	39,6	35,6	4,0
Gymnázia	10,0	9,0	1,0
školní družiny a kluby	32,1	32,1	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,9	6,0	3,9
zařízení školního stravování	77,9	0,0	77,9
celkem rok 2011/2012	572,6	400,3	172,3

2010/2011			
mateřské školy	136,6	104,2	32,4
základní školy	260,6	204,4	56,2
základní umělecké školy	39,4	35,4	4,0
Gymnázia	12,0	10,0	2,0
školní družiny a kluby	31,9	31,9	0,0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,9	6,0	3,9
zařízení školního stravování	79,6	0,0	79,6
celkem rok 2010/2011	570,0	391,9	178,1

2009/2010			
mateřské školy	131,2	100,4	30,8
základní školy	264,4	208,2	56,2
základní umělecké školy	41,3	37,2	4,1
Gymnázia	12,0	10,0	2,0
školní družiny a kluby	31,4	31,4	0,0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,9	6,0	3,9
zařízení školního stravování	82,1	0,0	82,1
celkem rok 2009/2010	572,3	393,2	179,1

2008/2009			
mateřské školy	129,3	99,3	30,0
základní školy	275,5	216,4	59,1
základní umělecké školy	37,2	33,4	3,8
gymnázia -	14,0	12,0	2,0
školní družiny a kluby	31,9	31,9	0,0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,9	6,0	3,9
zařízení školního stravování	82,7	0,0	82,7
celkem rok 2008/2009	580,5	399,0	181,5

2007/2008			
mateřské školy	126,7	95,6	31,1
základní školy	295,4	233,9	61,5
základní umělecké školy	38,3	34,5	3,8
Gymnázia	14,0	12,0	2,0
školní družiny a kluby	31,6	31,6	0,0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,0	6,0	4,0
zařízení školního stravování	92,6	0,0	92,6
celkem rok 2007/2008	608,6	413,6	195,0

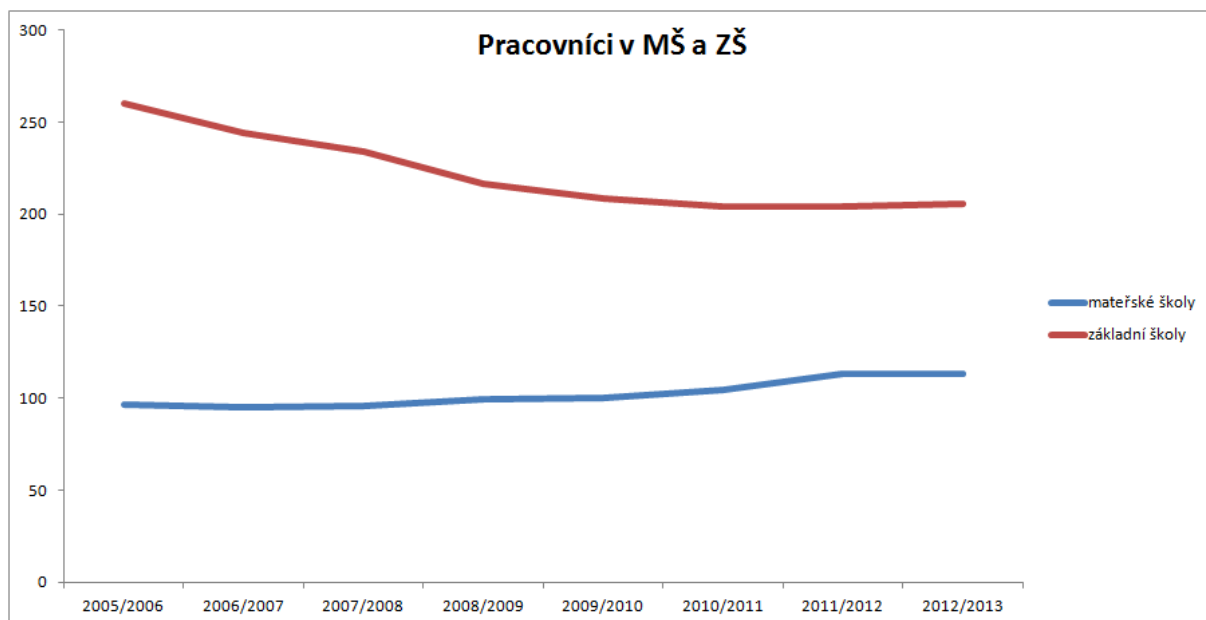
2006/2007			
mateřské školy	128,0	95,3	32,7
základní školy	310,0	244,4	65,6
základní umělecké školy	39,2	35,2	4,0
Gymnázia	14,0	12,0	2,0
školní družiny a kluby	31,9	31,9	0,0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,0	6,0	4,0
zařízení školního stravování	95,0	0,0	95,0
celkem rok 2006/2007	628,1	424,8	203,3

2005/2006			
mateřské školy	127,4	96,2	31,2
základní školy	327,8	260,0	67,8
základní umělecké školy	39,2	35,2	4,0
Gymnázia	14,0	12,0	2,0
školní družiny a kluby	31,7	31,7	0,0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	10,5	6,5	4,0
zařízení školního stravování	87,0	0,0	87,0
celkem rok 2005/2006	637,6	441,6	196,0

Zdroj: Výkazy R 13-01, P 1-04, S 24-01, Z 15-01, Z 17-01, údaje za gymnázium od ředitele školy.

Vývoj v počtu pracovníků v MŠ a ZŠ ve sledovaném období znázorňuje graf č. 2.

Graf č. 2: Pracovníci ZŠ a MŠ

Základní vzdělávání

a. Počet ZŠ za ORP

Počet škol v ORP je stabilní od sloučení tří úplných ZŠ v jeden subjekt (od 1. 7. 2006) a změny u ZŠ Černá Voda, kdy se úplná škola stala v důsledku poklesu počtu žáků neúplnou školou (od 1. 9. 2009).

Tab. 22. Počet ZŠ za ORP za školní roky 2005/2006 – 2012/2013

Za ORP	počet základních škol		
	Celkem	Úplné	neúplné
2009/2010 - 2012/2013			
Obec	17	11	6
Kraj	2	2	0
Celkem	19	13	6

2006/2007 - 2008/2009			
Obec	17	12	5
Kraj	2	2	0
Celkem	19	14	5
2005/2006			
Obec	19	14	5
Kraj	2	2	0
Celkem	21	16	5

Zdroj: interní materiály MěÚ Jeseník, weby škol

b. Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

V obcích s nižším počtem obyvatel nebo v obcích, kde MŠ a ZŠ sídlí v jedné budově, došlo již před rokem 2005 ke spojení škol pod jedno ředitelství. Oba druhy škol sloučily i obce Bernartice, Písečná, kde jsou školní budovy od sebe vzdálené. V současné době všechny malotřídní školy v ORP tvoří s MŠ jednu příspěvkovou organizaci.

Tab. 23. Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ve školním roce 2012/2013

ORP Název obce	počet škol celkem	z toho					
		Jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	více třídní
celkem škol	6	1	3	2	0	0	0
Bernartice	1	0	0	1	0	0	0
Černá Voda	1	0	1	0	0	0	0
Kobylá nad Vidnavkou	1	1	0	0	0	0	0
Písečná	1	0	0	1	0	0	0
Skorošice	1	0	1	0	0	0	0
Stará Červená Voda	1	0	1	0	0	0	0

Zdroj: interní materiály MěÚ Jeseník, weby škol

c. ZŠ zřizované v ORP

ZŠ zřizované obcemi

Počet ZŠ zřizovaných obcemi se od školního roku 2006/2007 nezměnil, viz tab. 24. Ve školních rocích 2005/2006, 2006/2007, 2008/2009 a 2009/2010 byly zřízeny v ZŠ Jeseník speciální třídy (dále „ST“). Ve školním roce 2007/2008 byly zřízeny 2 ST v ZŠ Jeseník a 1 přípravná třída v ZŠ Česká Ves. Ve školních rocích 2011/2012 a 2012/2013 byla ST jen v ZŠ Zlaté Hory.

Ve sledovaném období ve školách poklesl počet tříd o 34 a počet žáků o 697. Počty žáků na 1 pedagoga a na třídu se téměř nezměnily. Počet žáků na školu se snížil o 18 žáků.

Poznámka: Ve školním roce 2013/2014 bylo do 147 tříd zařazeno 3 025 žáků, v 1. pololetí téhož školního roku 4 žáci přešli do ZŠ Jeseník zřizované krajem a 21 žáků se odstěhovalo z ORP Jeseník.

Tab. 24. ZŠ zřizované obcemi

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet BT*	počet ST*	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedagoga	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	17	8	146	1	3 015	205,6	14,7	20,7	177,4
2011/2012	17	8	146	1	3 033	204,3	14,8	20,8	178,4
2010/2011	17	8	148	0	3 025	204,4	14,8	20,4	177,9
2009/2010	17	8	147	1	3 080	208,2	14,8	21,0	181,2
2008/2009	17	8	154	1	3 184	216,4	14,7	20,7	187,3
2007/2008	17	8	162	3	3 341	233,9	14,3	20,6	196,5
2006/2007	17	8	169	3	3 554	244,4	14,5	21,0	209,1
2005/2006	19	10	177	4	3 712	260,0	14,3	21,0	195,4

*Počet běžných tříd – BT, počet speciálních tříd - ST

Zdroj: MŠMT – Výkaz R 13-01, P1-04, interní materiály MěÚ Jeseník

d. ZŠ zřizované krajem

Kraj je zřizovatelem ZŠ Jeseník, Fučíkova 312 s odloučeným pracovištěm ve Vlčicích. Od roku 2005/2006 do školního roku 2012/2013 se v těchto školách snížil počet tříd o 3, počet žáků o 29. Do škol jsou zařazeni žáci pouze z obcí ORP.

Tab. 25. ZŠ zřizované krajem

školní rok	počet ZŠ	samost. ZŠ	počet tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedagoga	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	2	2	23	175	28,3	6,2	7,6	87,5
2011/2012	2	2	22	172	29,2	5,9	7,8	86,0
2010/2011	2	2	28	225	29,2	7,7	8,0	112,5
2009/2010	2	2	23	203	29,3	6,9	8,8	101,5
2008/2009	2	2	26	221	29,9	7,4	8,5	110,5
2007/2008	2	2	26	235	32,6	7,2	9,0	117,5
2006/2007	2	2	25	225	33,7	6,7	9,0	112,5
2005/2006	2	2	26	204	32,3	6,3	7,8	102,0

Zdroj: interní materiály školy

Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

V přehledu škol a jejich součástí, viz tab. 26, jsou zahrnuty ZŠ zřizované obcí i ZŠ zřizované krajem (Jeseník, Vlčice). Základní školy mohou mít různé součásti. Každá ZŠ v ORP Jeseník má školní družinu pro žáky 1. stupně, součástmi tří ZŠ (Jeseník, Česká Ves a Vidnava) jsou i školní kluby pro žáky převážně 2. stupně.

Součástmi ZŠ jsou také školní jídelny, případně výdejny, s výjimkou ZŠ Vápenná a ZŠ Vlčice, které odebírají stravu ze ŠJ mateřských škol v obci.

V položce "Jiné" jsou uvedeny např. tělocvičny, hřiště. Tělocvičnu má 68 % škol. Některé nevyhovují zcela potřebám školy (např. špatná akustika, schází sociální zařízení, zateplení podhledů), dvě malotřídní školy mají pouze „tělovýchovné místnosti“, tzn. volná běžná učebna je pro výuku tělesné výchovy uzpůsobena (např. okna jsou opatřena ochrannými sítěmi, vybavení tělovýchovným nářadím

a náčiním zhruba odpovídá nárokům pro výuku na 1. st.) a jsou jasně vymezeny tělovýchovné aktivity, které lze v této místnosti provádět. Žáci zbývajících škol docházejí do objektů vzdálených až 1 km. Školní hřiště má zhruba třetina škol, většinou školy využívají hřiště TJ nebo jiných právnických osob. V areálu ZŠ Česká Ves je dopravní hřiště, které je využíváno ve spolupráci s BESIPem k dopravní výchově pro žáky 4., 5., a 6. ročníku škol celého území ORP. V obci je krytý bazén, ve kterém ZŠ Česká Ves celoročně vyučuje plavání v 1. - 5. ročníku. Bazén slouží k plaveckému výcviku žáků 1. stupně škol celého území ORP.

Tab. 26. Součásti základních škol v jednotlivých obcích ve školním roce 2012/2013

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	19	19	9	23	21	33
Bělá pod Pradědem	1	1	1	1	1	2
Bernartice	1	1	1	1	1	1
Černá Voda	1	1	1	1	1	1
Česká Ves	1	1	0	2	1	3
Javorník	1	1	0	1	1	1
Jeseník	2	2	0	4	4	6
Kobylá nad Vidnavkou	1	1	1	1	1	0
Lipová-lázně	1	1	1	1	2	2
Mikulovice	1	1	0	1	1	2
Písečná	1	1	1	1	2	0
Skorošice	1	1	1	1	1	1
Stará Červená Voda	1	1	1	1	2	0
Supíkovice	1	1	1	1	1	2
Vápenná	1	1	0	1	0	0
Vidnava	1	1	0	2	1	1
Vlčice	1	1	0	1	0	2
Zlaté Hory	1	1	0	1	1	6
Žulová	1	1	0	1	1	1

Zdroj: výroční zprávy škol, interní materiál MěÚ Jeseník

e. Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

Školy s počtem žáků 206 - 690 mají průměrný počet žáků na třídu stejný (ZŠ Javorník 20,5) nebo vyšší (ZŠ Mikulovice 24,5 nebo Jeseník 24,6) než je průměrný počet žáků na třídu v ORP (20,5). Nízký průměrný počet žáků na třídu mají malotřídní školy s výjimkou ZŠ v Písečné, kde průměrný počet žáků na třídu je 19,7 (je vyšší než v některých úplných školách v ORP), viz tab. 27.

Tab. 27. Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
Celkem	17	147	3 015	177	20,5
Bělá pod Pradědem	1	9	164	164	18,2

Bernartice	1	3	41	41	13,7
Černá Voda	1	2	20	20	10,0
Česká Ves	1	13	299	299	23,0
Javorník	1	17	348	348	20,5
Jeseník	1	28	690	690	24,6
Kobylá nad Vidnavkou	1	1	12	12	12,0
Lipová-lázně	1	9	206	206	22,9
Mikulovice	1	10	245	245	24,5
Písečná	1	3	59	59	19,7
Skorošice	1	2	22	22	11,0
Stará Červená Voda	1	2	28	28	14,0
Supíkovice	1	9	142	142	15,8
Vápenná	1	8	137	137	17,1
Vidnava	1	9	173	173	19,2
Zlaté Hory	1	13	270	270	20,8
Žulová	1	9	159	159	17,7

Zdroj: výroční zprávy škol, interní materiál MěÚ Jeseník

f. Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

Tři úplné školy (v obcích Bělá pod Pradědem, Lipová – lázně a Supíkovice) a všech šest neúplných ZŠ je v obcích sloučeno v jeden subjekt s MŠ.

Tab. 28. Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
Celkem	17	11	6
Bělá pod Pradědem	1	1	0
Bernartice	1	0	1
Černá Voda	1	0	1
Česká Ves	1	1	0
Javorník	1	1	0
Jeseník	1	1	0
Kobylá nad Vidnavkou	1	0	1
Lipová-lázně	1	1	0
Mikulovice	1	1	0
Písečná	1	0	1
Skorošice	1	0	1
Stará Červená Voda	1	0	1
Supíkovice	1	1	0
Vápenná	1	1	0
Vidnava	1	1	0

Zlaté Hory	1	1	0
Žulová	1	1	0

Zdroj: výroční zprávy škol, interní materiál MěÚ Jeseník

g. Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

Celkový počet fyzických osob ZŠ zřizovaných obcemi v ORP je 244. Počet fyzických osob zvlášť na 1. stupni a 2. stupni se nepodařilo zjistit. Údaje potvrzují, že také ve školách v ORP Jeseník převažuje počet žen, a to z 95,4 % přepočtených úvazků vyučujících na 1. stupni škol a z 62,8 % na 2. stupni.

Tab. 29. Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	celkem	z toho ženy	
celkem učitelé		244	205,6	163,5	
v tom vyučující	na 1. stupni	---	105,7	100,8	
	na 2. stupni	---	99,9	62,7	

Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04, www.kr-olomoucky.cz

Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

Úplných ZŠ v ORP je 11, výchovných poradců (dále „VP“) je uvedených 12, protože v ZŠ Jeseník má fyzicky 2 VP z důvodu vysokého počtu žáků.

Údaje v tab. 30 jsou pouze za školy zřizované obcí ve školním roce 2012/2013.

Tab. 30. Ostatní pedagogičtí pracovníci škol

ORP		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
Asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	35	35	18,6	18,6
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	14	14	10,6	10,6
Psychologové		0	0	0	0
Speciální pedagogové		0	0	0	0
Výchovní poradci		12	11	1,25	1,21

Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04, údaje od ředitelů škol zřizovaných krajem

Za školy zřizované krajem jsou údaje pouze v následujícím textu: NG má fyzicky 1 VP (ženu), na přepočtený úvazek 0,3. V ZŠ Jeseník, Fučíkova 312 a ZŠ Vlčice je fyzicky 13 asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením (z toho 12 žen), přepočtení na plně zaměstnané činí 7,79 (z toho ženy 7,08), 3 fyzické osoby asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním (z toho 3 ženy) na přepočtený úvazek 1,475 (100% ženy), VP je fyzicky 1, z toho žena 1 na přepočtený úvazek 0,14. Údaje potvrzují feminizaci ve školství, což je zapříčiněno faktory, např. finančními, ale je v možnostech ředitelů škol tento stav alespoň částečně řešit.

Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

V průběhu sledovaného období poklesl celkový počet žáků v ORP o 697 a postupně se snižoval i počet učitelů (přepočtený stav). Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka mírně kolísá od 14,3 – 14,8.

Tab. 31. Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	17	3 015	205,6	14,6
2011/2012	17	3 033	204,3	14,8
2010/2011	17	3 025	204,4	14,8
2009/2010	17	3 080	208,2	14,8
2008/2009	17	3 184	216,4	14,7
2007/2008	17	3 341	233,9	14,3
2006/2007	17	3 554	244,4	14,5
2005/2006	19	3 712	260,0	14,3

h. Počet absolventů ZŠ v ORP

Postupně ubýval počet žáků, kteří přešli do SŠ z 5. ročníku, ze 7. ročníku přešli žáci do SŠ v posledních školních rocích téměř výjimečně. Uvedená data v tab. 32 v položce "běžné třídy" se týkají ZŠ v ORP zřizovaných obcemi. V řádku „v 9. ročníku“ jsou červeně vyznačeni absolventi speciální třídy ZŠ, jejímž zřizovatelem je obec. Ostatní údaje v položce "speciální třídy" se týkají počtu žáků ZŠ Jeseník, Fučíkova 312 a ZŠ Vlčice ze tříd Speciální školy i Praktické školy.

Tab. 32. Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		BT*	ST*	BT	ST	BT	ST	BT	ST	BT	ST	BT	ST	BT	ST	BT	ST
v to m	v 1. – 5. roč.	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	1	0	2	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
	v 7. ročníku	3	1	0	1	2	1	3	0	5	1	5	0	4	0	5	0
	v 8. ročníku	18	1	19	10	15	6	16	7	20	0	18	4	17	9	11	4
	v 9. ročníku	437	14	341	20	413	10 16	396	20	377	14	317	10 16	290	11	282	15
	v 10. roč.	0	1	0	2	0	2	0	1	0	0	0	3	0	3	0	3
žáci, kteří přešli do SŠ																	
v to m	z 5. ročníku	49	0	53	0	63	0	67	0	28	0	34	0	29	0	26	0
	ze 7. roč.	2	0	1	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0
žáci 1. r. **s DOPŠD		22	0	3	0	3	0	1	0	1	0	3	0	4	0	3	0

*Běžné třídy – „BT“, *speciální třídy – „ST“; **s dodatečným odkladem povinné školní docházky – „DOPŠD“

Zdroj: Výkazy MŠMT S 3-01, interní materiál školy

Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

Jedná se o ZŠ Jeseník, Fučíkova 312, včetně odloučeného pracoviště ve Vlčicích, která sdružuje dva typy škol - ZŠ praktickou s 1. - 9. postupným ročníkem a ZŠ speciální s 1. - 10. postupným ročníkem, 1 přípravnou třídu ZŠ a 1 třídu pro žáky s dlouhodobým onemocněním, např. diabetes.

Tab. 33. Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

	celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
ředitelství celkem	1	1	0	0	0
základní škola speciální	2	2	0	0	0
Základní škola praktická	2	2	0	0	0

Zdroj: Výroční zpráva školy za školní rok 2012/2013

i. Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP

Průměrný počet žáků v ZŠ zřizovaných obcemi od školního roku 2005/2006 - 2012/2013 meziročně kolísal v rozmezí od -0,4 do +0,3. Ve školách jiných subjektů (NG Jeseník a ZŠ Jeseník, Fučíkova 312) se meziroční odchylka pohybovala od -0,1 do +0,5.

Rozdíl průměrného počtu žáků na třídu v meziročních hodnotách kolísal v rozmezí 3 %.

Z důvodu nepodstatných rozdílů nejsou údaje uváděny za všechny sledované školní roky.

Tab. 34. Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20,5	90,7	počet žáků/tříd: 3015/147
- jinými subjekty	20,4	9,3	počet žáků/tříd: 308/NG 4, ZŠ 23
Průměrný počet žáků celkem	19,1	100%	počet žáků: 3323

Zdroj: Výkaz MŠMT S 3-01, údaje od ředitelů škol zřizovaných krajem

j. Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Kapacita ZŠ zřizovaných obcemi byla a zůstává 6 347 a výrazně přesahuje potřebu, byla využita ze 47,5 %, volná místa činí 52,5 %, viz tab. 35. Volné kapacity ZŠ nejsou způsobeny vždy pouze nepříznivým demografickým vývojem. V některých školách byly vybudovány např. odborné učebny s příslušným zázemím a nebyla provedena změna kapacity škol ve smyslu snížení.

V ZŠ Jeseník, Fučíkova a ZŠ Vlčice je daná kapacita 246 žáků využita na 71 % (175 žáků).

Tab. 35. Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		6 593	3 190	3 403	
Základní škola a Mateřská škola Bělá pod Pradědem, příspěvková organizace	Bělá pod Pradědem	260	164	96	sídlí v jedné budově
Základní škola a Mateřská škola Bernartice, okres Jeseník, příspěvková organizace	Bernartice	55	41	14	sídlí v samostatných budovách
Základní škola Česká Ves, okres Jeseník	Česká Ves	560	299	261	
Základní škola a Mateřská škola Černá Voda, příspěvková organizace	Černá Voda	210	20	190	sídlí v jedné budově
Základní škola Javorník, okres Jeseník	Javorník	600	348	252	
Základní škola Jeseník, příspěvková organizace	Jeseník	1 420	690	730	subjekt má v různých částech města tři pracoviště
Základní škola a Mateřská škola Kobylá nad Vidnavkou	Kobylá nad Vidnavkou	35	12	23	sídlí v jedné budově
Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová - lázně	Lipová-lázně	408	206	202	ZŠ sídlí s jednou MŠ v jednom objektu, druhá MŠ je v samostatné budově
Základní škola Mikulovice, okres Jeseník	Mikulovice	494	245	249	
Základní škola a Mateřská škola Písečná u Jeseníku, příspěvková organizace	Písečná	120	59	61	sídlí v samostatných budovách
Základní škola a Mateřská škola Skorošice, příspěvková organizace	Skorošice	40	22	18	sídlí v jedné budově
Základní škola a Mateřská škola Stará Červená Voda, příspěvková organizace	Stará Červená Voda	60	28	32	sídlí v jedné budově
Základní škola a Mateřská škola Supíkovice, okr. Jeseník, příspěvková organizace	Supíkovice	330	142	188	sídlí v samostatných budovách

Základní škola Vápenná, okres Jeseník, příspěvková organizace	Vápenná	270	137	133	
Základní škola Vidnava	Vidnava	380	173	207	
Základní škola Zlaté Hory, Wolkerova 712, příspěvková organizace	Zlaté Hory	700	270	430	
Základní škola Žulová, okres Jeseník - příspěvková organizace	Žulová	405	159	246	
Základní škola Jeseník, Fučíkova 312	Jeseník	246	175	71	s odloučeným pracovištěm ve Vlčicích

Zdroj: Výkaz MŠMT S 3-01, interní materiál MěÚ Jeseník a ZŠ Jeseník, Fučíkova 312

Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Kapacita škol zřizovaných obcemi je 6 347 žáků. Ve výchozím počtu žáků k 30. 9. 2013 je zahrnuto 3 025 žáků ZŠ zřizovaných obcemi, 166 žáků ZŠ Jeseník, Fučíkova 312 a 132 žáci NG. Rovněž v předpokladech počtu žáků ke konci roku 2018 a 2023 je počítáno se žáky těchto škol.

Tab. 36. Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	6 347	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	3 323	3 024	52,4
Předpoklad ke konci roku 2018	3 589	2 758	56,5
Předpoklad ke konci roku 2023	3 347	3 000	52,7

Zdroj: www.kr-olomoucky, interní materiál MěÚ Jeseník, údaje od ředitelů některých ZŠ

Předškolní vzdělávání

a. Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

V ORP Jeseník jsou pouze MŠ zřizované obcí (viz graf č. 3), těchto škol je 30.

MŠ v ORP

Po celé sledované období se počet MŠ nezměnil. Ve školních rocích 2005/2006 - 2011/2012 byly v ORP vždy dvě speciální třídy v MŠ Jeseník a v MŠ Široký Brod s počtem dětí, který postupně klesal 14, 12, 16, 16, 13, 15, 16, 8. Ve školním roce 2012/2013 zůstala pouze jedna speciální třída v Jeseníku. Celkový počet tříd MŠ v ORP zůstával převážně na počtu 57 tříd, vzrostl počet dětí o 102 děti, viz graf č. 3, úvazek pedagoga o 16,8. Počet dětí na jeden pedagogický úvazek se snížil zhruba o 1 dítě.

Poznámka: Ve školním roce 2013/2014 bylo zařazeno do 57 tříd MŠ zřizovaných obcí 1 387 dětí, což znamená pokles o 22 dětí, i když byly přijaty i děti od dvou let věku.

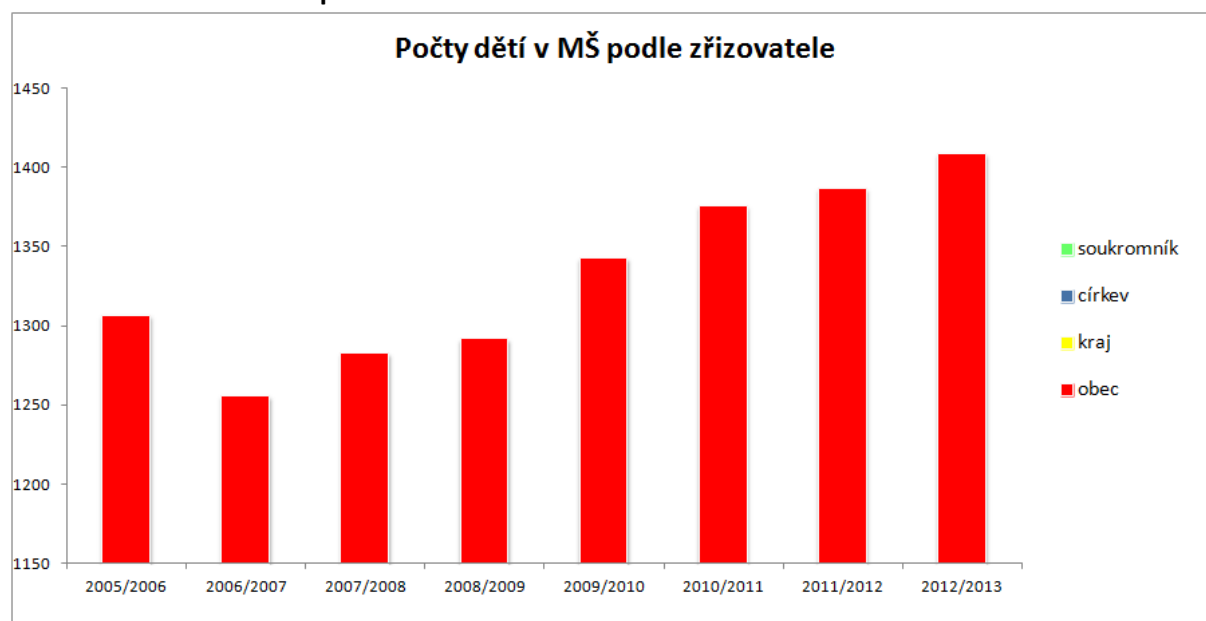
Tab. 37. MŠ zřizované obcí

školní rok	poč. MŠ	samost. MŠ	počet BT/ST*	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	30	19	57	1 409	113,0	12,5	24,7	47,0
2011/2012	30	19	57	1 387	113,3	12,2	24,3	45,2
2010/2011	30	19	57	1 376	104,2	13,2	24,1	45,9
2009/2010	30	19	57	1 343	100,4	13,4	23,6	44,8
2008/2009	30	19	56	1 292	99,3	13,0	23,1	43,1
2007/2008	30	19	57	1 283	95,6	13,4	22,5	42,8
2006/2007	30	19	56	1 256	95,3	13,2	22,4	41,9
2005/2006	30	19	56	1 307	96,2	13,6	23,3	43,6

*Počet běžných tříd/speciálních tříd – počet BT/ST –

Zdroj: Výkaz MŠMT R 13-01, S 1-01

Graf č. 3. Počet dětí v MŠ podle zřizovatele

b. Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

V návaznosti na počet dětí docházelo také ke změnám přepočtených pedagogů. Nekvalifikovanost PP vzrostla o 4 %, přestože jsou v ORP pedagogové s požadovanou kvalifikací, kteří musí hledat uplatnění mimo obor. Personální obsazení škol je plně v kompetenci ředitelů MŠ, zřizovatel nemá zákonnou možnost stav ovlivnit.

Tab. 38. Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ zřizovaných obcemi

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	113	15,3	14 %
2011/2012	113,3	16,7	15 %
2010/2011	104,2	15,2	15 %
2009/2010	100,4	12,6	13 %
2008/2009	99,3	11,2	11 %
2007/2008	95,6	11,2	12 %
2006/2007	95,3	10,5	11 %
2005/2006	96,2	9,9	10 %

Zdroj: Výkaz MŠMT R 13-01

c. Popis MŠ v ORP ve školním roce 2012/2013

Kapacita MŠ v ORP Jeseník byla ve školním roce 2012/2013 využita na 88,3 %.

MŠ Kopretina Jeseník má dvě pracoviště se sídly na ul. Tyršova 306 a Dittersdorfova 1218, kde ve školním roce 2012/2013 provozovala jednu speciální třídu s počtem 8 dětí.

Součástmi ZŠ a MŠ J. Schrotha Lipová - lázně jsou dvě MŠ, a to MŠ Lipová - lázně 530 s kapacitou 48 dětí, tato je v budově ZŠ, druhá MŠ s kapacitou 60 dětí sídlí v Lipové – lázně 565.

Tab. 39. Popis MŠ ve správním obvodu ve školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		1 595	1 409	186	
Mateřská škola Javorník, Polská 488 - příspěvková organizace	Javorník	55	55	0	
Mateřská škola Javorník, Míru 356 - příspěvková organizace	Javorník	56	56	0	
Mateřská škola Karla Čapka, Jeseník	Jeseník	80	76	4	
Mateřská škola Kopretina Jeseník, příspěvková organizace	Jeseník	176	172	4	subjekt tvořen dvěma MŠ
Mateřská škola Jeseník, Jiráskova 799, přísp. org.	Jeseník	56	56	0	
Mateřská škola Jeseník, Křížkovského 1217, příspěvková organizace	Jeseník	84	83	1	
Mateřská škola Česká Ves, Holanova 53 - příspěvková organizace	Česká Ves	60	56	4	
Mateřská škola Česká Ves, Jesenická 98 - příspěvková organizace	Česká Ves	26	26	0	

Mateřská škola Mikulovice, okres Jeseník	Mikulovice	90	82	8	
Mateřská škola Široký Brod, okres Jeseník	Mikulovice	40	40	0	
Mateřská škola Vápenná, okres Jeseník, příspěvková organizace	Vápenná	55	51	4	
Mateřská škola Vidnava	Vidnava	67	48	19	
Mateřská škola Zlaté Hory, Nádražní 279, příspěvková organizace	Zlaté Hory	60	46	14	
Mateřská škola Beruška Zlaté Hory, Nádražní 306, příspěvková organizace	Zlaté Hory	90	68	22	
Mateřská škola Velké Kunětice, okres Jeseník, Příspěvková organizace	Velké Kunětice	28	28	0	
Mateřská škola Velká Kraš, příspěvková organizace	Velká Kraš	60	39	21	
Mateřská škola Vlčice, příspěvková organizace	Vlčice	24	24	0	
Mateřská škola Uhelná, příspěvková organizace	Uhelná	30	25	5	
Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace	Žulová	70	54	16	
Základní škola a Mateřská škola Bělá pod Pradědem, příspěvková organizace	Bělá p. Pradědem	55	55	0	je součástí ZŠ, v jednom objektu
Základní škola a Mateřská škola Bernartice, okres Jeseník, příspěvková organizace	Bernartice	40	26	14	je součástí ZŠ, sídlí zvlášť
Základní škola a Mateřská škola Černá Voda, příspěvková organizace	Černá Voda	28	23	5	je součástí ZŠ, v jednom objektu
Základní škola a Mateřská škola Kobylá nad Vidnavkou	Kobylá n/Vidn.	23	23	0	je součástí ZŠ, v jednom objektu
Základní škola a mateřská škola J. Schrotha, Lipová - lázně	Lipová – lázně	108	76	32	2 MŠ jsou součástmi ZŠ; 1 v objektu ZŠ
Základní škola a Mateřská škola Písečná u Jeseníku, příspěvková organizace	Písečná	55	45	10	je součástí ZŠ, sídlí zvlášť
Základní škola a Mateřská škola Skorošice, příspěvková organizace	Skorošice	25	24	1	je součástí ZŠ, v jednom objektu

Základní škola a Mateřská škola Stará Červená Voda, příspěvková organizace	Stará Červ. Voda	24	24	0	je součástí ZŠ, v jednom objektu
Základní škola a Mateřská škola Supíkovice, okres Jeseník, příspěvková organizace Supíkovice	Supíkovice	30	28	2	je součástí ZŠ, sídlí zvlášť

Zdroj: Výkaz MŠMT S 1-01, interní materiály MěÚ Jeseník

Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ

V MŠ dojde k celkovému zvýšení kapacity k 30. 9. 2018 o 17 dětí z důvodu, že v MŠ Vlčice došlo po rekonstrukci objektu ke zvýšení kapacity od 1. 1. 2014 o 4 děti, v ZŠ a MŠ Lipové - lázně dojde rovněž po provádění rekonstrukci ke zvýšení o 13 dětí. V dalších letech není uvažováno o dalším navyšování kapacit MŠ. Vývoj počtu dětí není možné určit přesněji, neboť je přímo závislý na pracovních příležitostech mladých obyvatel.

Tab. 40. Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	1 595	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	1 612	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	1 387	208	87,0
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	1 136	476	70,5
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1 002	610	62,2

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz, interní materiály MěÚ Jeseník, údaje od některých ředitelů MŠ

Ostatní – školní družiny a školní kluby, ZUŠ, SVČ, školní jídelny

a. Školní družiny a školní kluby v ORP

Z celkového počtu 39 oddělení ŠD/ŠK bylo ve školním roce 2005/2006 vykazováno 35 oddělení ŠD a 4 ŠK (2 v Jeseníku, 1 v České Vsi a 1 ve Vidnavě). Ve výkazech MŠMT byly zvlášť údaje o ŠD a zvlášť o ŠK. Od školního roku 2006/2007 je v Jeseníku 1 ŠK, u dalších ŠK nedošlo ke změně. Ve výkazech MŠMT jsou od tohoto školního roku vykazována pouze oddělení ŠD, počet účastníků z 1. stupně školy je uváděn souhrnně, nelze tedy vyčíst, kolik z nich je zařazeno ve ŠD a kolik navštěvuje ŠK.

Od školního roku 2010/2011 se zvýšil počet účastníků ve ŠD, které jsou součástí ZŠ zřizovaných obcemi. Nárůst počtu účastníků v době, kdy došlo k úbytku počtu žáků ve školách, by mohlo svědčit o zájmu zákonných zástupců žáků, aby jejich děti naplňovaly dobu mimo vyučování zájmovými aktivitami. Průměrný počet účastníků na oddělení ŠD se pohyboval ve sledovaném období v rozmezí od 26 do 30 ve školním roce 2012/2013. Průměrný počet účastníků na 1 ŠK se měnil od 63 do 73 ve školním roce 2012/2013.

Tab. 41. Školní družiny a školní kluby

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	Celkem
2012/2013				
Krajem	6	33	20	53
Obcemi	39	1 135	207	1 342
Celkem	45	1 168	227	1 395

2011/2012				
Krajem	7	40	24	64
Obcemi	40	1 121	195	1 316
Celkem	47	1 161	219	1 380

2010/2011				
Krajem	7	38	30	68
Obcemi	39	1 026	205	1 231
Celkem	46	1 064	235	1 299

2009/2010				
Krajem	5	54	25	79
Obcemi	36	987	205	1 192
Celkem	41	1 041	230	1 271

2008/2009				
Krajem	6	54	38	92
Obcemi	37	1 038	205	1 243
Celkem	43	1 092	243	1 335

2007/2008				
Krajem	6	54	32	86
Obcemi	37	1 013	206	1 219
Celkem	43	1 067	238	1 305

2006/2007				
Krajem	5	45	26	71
Obcemi	37	978	196	1 174
Celkem	42	1 023	222	1 245

2005/2006				
Krajem	5	41	30	71
Obcemi	39	992	225	1 217
Celkem	44	1 033	255	1 288

Zdroj: Výkaz MŠMT Z 2-01, interní materiály MěÚ Jeseník a ZŠ zřizované krajem

Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

Ve školním roce 2012/2013 ve ŠD/ŠK zřizovaných obcemi činil přepočet na plně zaměstnané vychovatelky celkem 32,8 osob, z toho 31 ve ŠD a 1,8 ve třech ŠK.

Ve ŠD/ŠK zřizovaných krajem jsou uvedeni vychovatelé ZŠ Jeseník, Fučíkova 312 a ZŠ Vlčice, ŠK tyto školy nemají.

Tab. 42. Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP ve školním roce 2012/2013

ŠD a ŠK zřizované	Vychovatelé			ostatní pedagogických pracovníků		
	Interní		externí	Interní		Externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
Krajem	7	7	0	0	0	0
Obcemi	44	44	0	0	0	1
celkem	51	51	0	0	0	1

Zdroj: Výkaz MŠMT Z 2-01, interní materiály ZŠ zřizované krajem

b. Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

"Jiným zřizovatelem" v tab. 43 jsou soukromá ZUŠ taneční a soukromá ZUŠ výtvarná (dále „SZUŠ“).

Tab. 43. Počet ZUŠ podle zřizovatelů a obcí

Název obce	z toho zřizovaných		
	Krajem	Obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	2	2	2
Javorník	0	1	0
Jeseník	0	1	2
Vidnava	1	0	0
Zlaté Hory	1	0	0

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz, webové stránky škol

Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

Údaje v tabulce jsou za všechny ZUŠ v Jeseníku souhrnné údaje - ZUŠ zřizovaná obcí zaměstnává 32 fyzických osob, přepočtených na 25,9 úvazku, SZUŠ taneční má fyzicky 6 osob s přepočtenými úvazky 2,5 osob, SZUŠ výtvarná zaměstnává 1 fyzickou osobu (ředitelka školy) na přepočtený úvazek 1.

Tab. 44. Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP ve školním roce 2012/2013

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	78	52,35
Javorník	19	9,7
Jeseník	39	29,4
Vidnava	13	8,95
Zlaté Hory	7	4,3

Zdroj: údaje poskytnuty od ředitele škol

c. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

V ORP Jeseník je jedno SVČ, a to SVČ Duha Jeseník.

Tab. 45. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	1	0
Jeseník	0	1	0

Zdroj: interní materiály MěÚ Jeseník

SVČ zřizované obcemi v ORP

SVČ Duha Jeseník poskytovala ve školním roce 2012/2013 pestrnou nabídku ve více oblastech zájmového vzdělávání na svém kmenovém pracovišti, ve školách v Jeseníku i v okolních obcích.

Tab. 46. SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti	děti	ostatní	celkem
Celkem	126	1 138	189	41	1 368
Jeseník	126	1 138	189	41	1 368

Zdroj: Výkaz MŠMT Z 15-01

Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ Duha Jeseník má stabilní tým interních pracovníků a mění se počet externích PP v závislosti na zájmu a poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu. Počet externích PP je uveden v pořadí od školního roku 2005/2006 až do školního roku 2012/2013: 65, 73, 77, 88, 90, 88, 82, 64. Externí PP vedou zájmové útvary ve školách na dohodu o provedení práce. Výše odměny za uvedenou činnost, na kterou se musí připravit po stránce odborné, metodické, organizační i materiální, je demotivující.

Tab. 47. Údaje o pracovnících SVČ

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	Interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	70	6	6	64	5	4	3,9	1
Jeseník	70	6	6	64	5	4	3,9	1

Zdroj: Výkaz MŠMT Z 15-01

d. Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

ZŠ v území ORP mají školní jídelnu, případně výdejnu, výjimkou je ZŠ Vápenná a ZŠ Vlčice, pro které zajišťuje stravování ŠJ mateřských škol v obci. Počet stravovaných je uveden včetně cizích osob, které odebírají obědy. Z údajů je zřejmé, že kapacita ŠJ je využita na 67 % a skýtá možnosti dalšího využití.

Tab. 48. Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
Celkem	41	5 350	1 676	3 674	8 034
Bělá pod Pradědem	1	304	55	249	290
Bernartice	1	97	25	72	96
Černá Voda	1	69	25	44	220
Česká Ves	3	509	92	417	1 510
Javorník	3	502	125	377	525
Jeseník	8	1 043	425	618	1 546
Kobylá nad Vidnavkou	1	44	25	19	55
Lipová-lázně	2	256	77	179	250
Mikulovice	3	589	140	449	790
Písečná	2	146	71	75	140
Skorošice	1	91	25	66	120
Stará Červená Voda	2	162	24	138	70
Supíkovice	1	148	26	122	300
Uhelná	1	63	63	0	120
Vápenná	1	159	89	70	250
Velká Kraš	1	38	38	0	100
Velké Kunětice	1	62	62	0	80
Vidnava	2	225	53	172	426
Vlčice	1	81	52	29	100
Zlaté Hory	3	525	123	402	666
Žulová	2	237	61	176	380

Zdroj: interní materiály MěÚ Jeseník

Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

Údaje se vztahují ke školnímu roku 2012/2013. Školy zřizované krajem zaměstnávají na počet stravovaných žáků – NG Jeseník 0,5 fyzické i přepočtené osoby, ZŠ Jeseník, Fučíkova 312 zaměstnává 1 fyzickou osobu na přepočtený úvazek 0,41.

Tab. 49. Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Krajem	1,5	0,9
Obcemi	119	79,3

Zdroj: Výkaz MŠMT Z 17-01, ředitelé škol zřizovaných krajem

Financování

a. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

V položce "Jiné" jsou uvedeny finanční částky za ZUŠ (Jeseník, Javorník) a SVČ Jeseník.

Tab. 50. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. st.)	22 020 880	30 544 070	29 413 560	33 577 690	35 215 310	30 500 200	36 365 390	35 250 110
MŠ	9 698 380	10 732 160	13 792 240	14 017 330	15 252 590	14 894 020	16 257 220	14 594 000
Sloučené organizace (např. ZŠ+MŠ)	13 208 460	13 114 280	14 629 800	16 013 770	16 446 440	17 366 540	21 009 600	18 321 650
Jiné	974 300	960 560	1 365 650	884 510	4 645 260	3 460 220	3 053 590	1 051 280
Celkem	45 902 020	55 351 070	59 201 250	64 493 300	71 559 600	66 220 980	76 685 800	69 217 040

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

b. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP

Z údajů v tab. 51 je zřejmý pokles poskytnutých finančních prostředků ze státního rozpočtu v roce 2009 a 2011, ke zvýšení došlo v roce 2012, výrazněji v roce 2013.

Tab. 51. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v mil. Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové	133 036	133 394	133 519	131 884	136 973	136 730	146 280	148 713
prostř. Celkem	000	400	200	100	600	100	600	600
z toho	platy	131 379	131 617	131 885	130 357	135 309	135 079	144 529
		000	400	200	100	600	100	600
ostatní osobní náklady	1 657 000	1 777 000	1 634 000	1 527 000	1 664 000	1 651 000	1 751 000	1 619 000
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	53 106 900	53 860 800	52 578 100	51 123 700	51 759 800	50 343 900	52 858 200	55 859 900
neinvestiční výdaje celkem	186 142 900	187 255 200	186 097 300	183 007 800	188 733 400	187 074 000	199 138 800	204 573 500

Zdroj: Výkaz MŠMT P1-04, interní materiály MěÚ Jeseník

c. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

V tabulce 52 jsou zakomponovány i údaje za školy obcí Černá Voda, Kobylá nad Vidnavkou a Velká Kraš, které se do projektu nezapojily.

Tab. 52. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Druh školy, školského zařízení	Přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	Z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		Celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	47 615 600	47 104,5	511,1
základní školy	106 620 000	103 696,3	2 923,7
Gymnázia	3 745 441	28 161,0	956,0
stravování MŠ, ZŠ	16 060 300	15 826,0	234,3
školní družiny a kluby	12 309 100	12 232,4	76,7
základní umělecké školy	17 436 100	17 362,0	74,1
využití volného času	4 532 400	4 479,6	52,8
celkem použité finanční prostředky	208 318 941	228 861,8	4828,7

Zdroj: interní materiály MěÚ Jeseník

Pozn.: Nekompatibilita mezi tabulkami 51 a 52 je dána použitím odlišných zdrojů dat.

d. Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Pro výpočet "Finančních prostředků z RUD" bylo postupováno dle níže uvedeného zdůvodnění:

Podle dat Ministerstva financí bylo k 30. 9. 2012 v České republice 1 124 154 žáků mateřských, základních a speciálních škol zřizovaných obcemi. **Pro rok 2013** byla celostátně predikována částka v rozpočtu na sdílené daně ve výši 129,24 mld. Kč. Pokud z této částky vyjádříme oněch 7 %, vyjde nám, že na obecní školy připadá v letošním roce 9,0468 mld. Kč. Tuto částku vydělíme oním celkovým počtem žáků v České republice, vyjde nám příspěvek na jednoho žáka **zhruba 8 tisíc Kč**, což odpovídá, podle provedených studií, celostátnímu průměrnému nákladu na žáka. V případě, že má obec například 50 žáků, dostane tedy do svého rozpočtu prostřednictvím sdílených daní částku zhruba 400 tis. Kč. Výše těchto prostředků může být vyšší či nižší než náklady na provoz dané školy.

V tab. 53 jsou rovněž zahrnuty údaje za školy v obcích, které se do projektu nezapojily.

Při výpočtu poskytnutých finančních prostředků z RUD bylo postupováno následovně:

počet dětí a žáků k 30. 9. 2012, tj. $1\,409 + 3\,015 = 4\,424 \cdot 8\,000 \text{ Kč} = 35\,392 \text{ tis. Kč}$.

Z údajů je zřejmé, že obce dofinancovaly potřebné **provozní náklady za rok 2013** zhruba ve výši 33 mil. Kč.

Dle informace MěÚ Jeseník jsou zahrnuty u některých obcí do provozních nákladů za rok 2013, na níže uvedených webových stránkách, roční odpisy majetku svěřeného k hospodaření, což např. u Města Jeseník znamená asi 3 mil. Kč navíc (skutečné náklady by činily zhruba 14 mil. Kč).

Nejvyšší provozní náklady na žáka v samostatné úplné ZŠ činily 17 500 Kč, nejnižší 12 000 Kč, nejvyšší provozní náklady na dítě v samostatné MŠ 19 000 Kč, nejnižší 6 500 Kč; nejvyšší provozní náklady na dítě/žáka ve sloučených ZŠ a MŠ jsou 27 500 Kč, nejnižší 13 500 Kč.

Tab. 53. Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	35 392 000	67 857 540
Bělá pod Pradědem	1 752 000	3 429 010
Bernartice	536 000	1 383 140
Černá Voda	344 000	1 175 350
Česká Ves	3 048 000	5 203 650
Javorník	3 672 000	7 344 970
Jeseník	8 616 000	17 317 740
Kobylá nad Vidnavkou	280 000	489 890
Lipová-lázně	2 256 000	4 929 560
Mikulovice	2 936 000	4 854 920
Písečná	832 000	2 269 750
Skorošice	368 000	884 480
Stará Červená Voda	416 000	1 438 100
Supíkovice	1 360 000	2 322 370
Uhelná	200 000	482 000
Vápenná	1 504 000	2 315 860
Velká Kraš	312 000	250 000
Velké Kunětice	224 000	200 000
Vidnava	1 768 000	2 798 730
Vlčice	192 000	320 000
Zlaté Hory	3 072 000	5 568 820
Žulová	1 704 000	2 879 200

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

e. Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

V potřebách obcí jsou uváděny i investice týkající se MŠ, neboť jsou součástí ZŠ.

Tab. 54. Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ (MŠ) do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			44 400 000	
Bernartice	Školní hřiště	2015-2016	4 500 000	
Bělá p./Pradědem	Školní hřiště	2015	10 000 000	Církevní pozemek
	Školní mikrobús	2015	1 000 000	
	Učebna PC	2015	500 000	
	Dopravní hřiště	2016	700 000	
	Tělocvična - tribuny	2016	5 000 000	
	Tělocvična - sociální zařízení	2016	2 000 000	
	Venkovní učebny	2016	1 000 000	
Černá Voda				Obec nemá žádné požadavky

Javorník	Zateplení hlavní budovy ZŠ, budovy kláštera a budovy školních dílen (podlahy, rozvody)	2015 - 2016	15 000 000	
	Oprava zateplení střechy a stropních podhledů ve sportovní hale	2015	2 000 000	
	Výměna oken v budově MŠ Míru 356	2014	500 000	
	Rekonstrukce elektr. rozvodů - MŠ Míru 356	2016	350 000	
	Rekonstrukce dlážděné plochy - Míru 356	2018	400 000	
	Rekonstrukce střechy - Míru 356	2020	350 000	
Jeseník	MŠ Karla Čapka – střecha, fasáda	2015	1 800 000	
	MŠ Tyršova – střecha, fasáda, verandy	2016-18	4 500 000	
	ZŠ Jeseník, Průchodní – střecha budovy č. 2	2019	900 000	
	ZUŠ 28. října – střecha	2017	1 300 000	
	ZŠ Jeseník – B. Němcové – vchod do ZŠ	2016	700 000	
Kobylá nad Vidnavkou				<i>Obec není zapojena do projektu</i>
Lipová - lázně	Zateplení objektu MŠ 656 a výměna oken	2015	3 000 000	
	Rekonstrukce stropů a svítidel v objektu 530	2015-2018	600 000	ZŠ, MŠ
	Dobudování venkovního hřiště - prostory pro skok vysoký, hody, vrhy; zázemí viz pozn.	2015-2016	700 000	<i>Připojení na vodu a kanalizaci</i>
	Oprava tělocvičny	2016	300 000	<i>Akustika</i>
	Rekonstrukce kotelny v objektu MŠ 656	2016	1 000 000	
	Úprava svahu nad objektem školy 530	2016-2017	800 000	
Mikulovice	Vybavení zahrady	2015	300 000	
	Elektroinstalace, ústřední topení	do roku 2023		<i>Poslední oprava v r. 1976</i>
	Rekonstrukce fasády ZŠ	2016	4 000 000	
	Rekonstrukce fasády MŠ	2017	5 000 000	
	Rekonstrukce ústředního vytápění ZŠ	2018	1 000 000	
	Výstavba tělocvičny při ZŠ	2019	7 000 000	
	Rekonstrukce střechy ZŠ	2020	2 000 000	
Písečná	Rekonstrukce fasády ZŠ	2019	4 000 000	
	Rekonstrukce fasády MŠ	2016	500 000	
	Rekonstrukce ústředního vytápění ZŠ	2017	900 000	
	Výstavba tělocvičny při ZŠ	2017	8 000 000	
	Rekonstrukce střechy ZŠ	2018	3 000 000	
Skorošice				<i>Obec nemá žádné požadavky</i>

Stará Červená Voda	Víceúčelové školní hřiště	2015-2016	700 000	
	Výměna střešní krytiny	2016-2017	500 000	
	Výměna rozvodů a radiátorů	2017-2018	600 000	
Supíkovice	Budova ZŠ 2. st. školy - Výměna oken	2007	850 000	
	Budova MŠ – výměna oken, úprava místností, nové oplechování a fasáda	2010	1 240 000	
	Budova tělocvičny ZŠ – výměna oken, nová podlaha	2012	350 000	
	Budova ZŠ 1. st. školy - úspora energie - zateplení, nové okna, oplechování, topení, fasáda	2013	2 650 000	
	Budova 2. st. školy - zateplení, ústřední topení	2016	1 000 000	<i>Připraven projekt</i>
Uhelná	Oprava střechy budovy MŠ	2016	500 000	
	Zateplení budovy MŠ	2017	1 000 000	
	Výměna elektroinstalace	2020	300 000	
Velká Kraš			0	<i>Obec nemá žádné požadavky</i>
Velké Kunětice				<i>Obec nemá žádné požadavky</i>
Vidnava	Rekonstrukce podlah, přízemí ŠD	2016	250 000	
	Výměna topného systému ve ŠD	2017	300 000	
	Úprava sklepních prostor školy	2017-2020	500 000	
	Rekonstrukce budovy – zázemí pro klidové aktivity	2018	150 000	
	Výměna topného systému	2019	300 000	
	Přístavba MŠ	2020-2023	5 000 000	
Vlčice			0	<i>Obec do r. 2023 nemá požadavky, MŠ je po celkové rekonstrukci</i>
Zlaté Hory	Rekonstrukce vodovodu a kanalizace v ZŠ	2014-2015	1 500 000	

Zdroj: zřizovatelé a ředitelé škol

3.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Rizika se vztahují hlavně k pedagogům i ostatním pracovníkům škol, a také k představitelům obcí.

Spočívají v **administrativní zátěži učitelů a ředitelů** všech druhů škol, tato jim odčerpává čas a energii, které by mohly využít ve prospěch dětí, žáků i aktivit v rámci obcí.

V období do roku 2023 je nutno počítat s úbytkem dětí a žáků a navazujícími organizačními opatřeními, např. snížením počtu tříd, rušením škol. S tímto stavem souvisí **obava ze ztráty pracovního místa** zejména učitelů.

Motivaci PP, ale i ostatních pracovníků škol, ovlivňuje **nedostatek mzdových prostředků** na adekvátní ohodnocení jejich práce i postojе společnosti a **neúcta k učitelské profesi**.

Dalším rizikem spojeným se skupinou PP je **absence činnosti metodických kabinetů** v ORP. Obnova činnosti vyžaduje aktivitu výrazných osobností v ORP.

Obce by měly **podpořit větší aktivitu škol** v rámci obce, která je zřizovatelem školy poskytující předškolní nebo základní vzdělávání, ale více spolupracovat i se sousedními obcemi, které školu nemají.

V území ORP schází **poradenský servis** pro obce i školy (IT, právní oblast, příp. metodická). Je nezbytné řešení ve spolupráci obcí i ředitelů škol.

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	* Vstřícný přístup k dětem, žákům i k zákonným zástupcům (dále rodiče). * Častá snaha o přenesení zodpovědnosti za výchovu na školu. * Bezpečnost dětí a žáků. * Ochrana dětí a žáků před možnou šikanou. * Nezátěžování rodičů méně závažnými školními problémy. * Nezátěžování přemírou písemných domácích úkolů. * Zohledňování individuálních zájmů a potřeb dětí a žáků.	* Bezpečnost dětí a žáků. * Obava před šikanou. * Ponižování osobnosti žáka ze strany učitelů. * Obava před výčtem méně závažných "prohřešků" dítěte nebo žáka. * Malá tolerance učitelů k názorům a připomínkám rodičů.	* Rodičovské schůzky. * Individuální konzultace s TU, VP, případně zřizovatelem školy. * Společenské akce pro veřejnost (zahradní slavnosti, divadelní představení, školní akademie aj.)	* Tvořivá odpoledne pro děti a rodiče. * Školní besídky a akademie. * Školní časopis. * Zapojení či pokračování v programu KPPP (Komplexní primární, preventivní program). * Dotazníky a ankety.

Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	MŠ: * Blízkost MŠ k bydlišti rodiny dítěte. * Volba MŠ, která bude vyhovovat z hlediska organizačních potřeb rodiny. * Vzdělávací nabídka MŠ (ŠVP PV). * Přívětivé klima školy. * Profesní a životní zkušenosti učitelů. * Vybavenost a estetičnost interiéru. * Vybavenost školní zahrady pro různorodé dětské aktivity. ZŠ: * Odborně erudovaní a empatičtí pedagogové. * Příznivé klima školy. * Nabídka zájmových aktivit. * Vybavenost moderními učebními pomůckami. * Prostory a vybavenost ŠD. * Vybavenost školní zahrady a školního hřiště. * Kvalitní a chutné stravování.	MŠ: * Maximalistické požadavky. * Menší míra tolerance. ZŠ: * Pověst školy. * Spojené ročníky v malotřídních školách (neznalost kladů a záporů výuky).	* Reference od známých. * Osobní návštěvy. * Dny otevřených dveří. * Zahradní slavnosti, školní besídky aj. * Školní akce. * Webové stránky. * Tištěné informační materiály.	* Osvěta rodičů - přednášky, odborných pracovníků * Opakované dny otevřených dveří. * Netradiční akce školy ve spolupráci se zájmovými skupinami v obci (SDH, TJ, Myslivecká sdružení aj.), zástupci Lesů ČR. * Kvalitní webové stránky. * Školní časopis. * Prezentace školy při akcích obce. * Možnost účasti rodičů při vyučování po předchozí domluvě.
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	MŠ: * Hodná paní učitelka, hračky, které nemá doma, noví kamarádi. ZŠ: * Zábavná forma výuky. * Moderní vybavení učeben. * Učitel, který umí vysvětlit učivo i průměrnému a prospěchově slabšímu žákovi. * Učitel s přirozenou autoritou. * Větší tolerance chování ze strany pedagogů.	MŠ: * Učitelka věnuje péči více dětem, o hračky se musí dělit. * Častá absence pravidel chování a soužití. (nedůslednost) * Nízká úroveň sociálních, pracovních a hygienických dovedností a návyků. ZŠ: * Snižující se zodpovědnost za své chování a jednání. * Menší zodpovědnost za plnění školních povinností s přibývajícím věkem. * Možnost šikany při nekonformním jednání a chování.	MŠ: * Příležitosti k postupnému seznamování s prostředím a uspořádáním denních činností. ZŠ: * Osobní kontakt při řešení problémů. * Využití výuky a volnočasových aktivit. * Možnost uplatnit svůj názor na výuku i pedagogů.	MŠ - specifické: * MC pro děti před nástupem do MŠ. * Zřizování RC. * Adaptační proces (plánované aktivity, odborné konzultace s učitelkami aj). Společné MŠ a ZŠ: * Kvalitní ŠVP PV a ŠVP ZV a jejich pravidelná a efektivní evaluace. * KPPP. * Komunikace žáka s TU a VP. * Besedy a přednášky s odborníky z praxe. * Žákovský parlament. * Efektivní využívání podnětů ze "schránky důvěry".

Pedagogové a další zaměstnanci	* Kvalitnější příprava dětí pro vstup do školy v oblasti společenských (sociálních), pracovních (sebeobslužných) a hygienických návyků. * Finanční ohodnocení učitelů dát do souladu s vysokoškolsky vzdělanými lidmi v jiných oborech. * Zlepšení finančního ohodnocení správních zaměstnanců škol. * Setkávání zaměstnanců škol za účelem výměny zkušeností.	* Administrativní zátěž učitelů a ředitelů škol. * Ztráta pracovního místa. * Nedostatek mzdových prostředků. * Neúcta k učitelům. * Snižující se prestiž učitelské profese. * Absence činnosti metodických kabinetů v ORP.	* Pedagogické a provozní porady. * Předmětové komise. * Účast pedagogů na jednání zastupitelstva. * Pracovní porady vedení škol se zástupci ORP (školství). * Komunikace mezi školami.	* Konstruktivní pracovní setkávání učitelů ZŠ a MŠ. * Zefektivnění spolupráce ZŠ a MŠ zejména u spojených subjektů. * Obnovení činnosti metodických kabinetů. * Setkávání pedagogů v rámci mikroregionu nebo ORP. * Navýšení finančních prostředků v kapitole MŠMT. * Využití programů EU, projektů MŠMT a regionálních dotací.
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	* Udržení existence škol v obci. * Větší zapojení škol do života obce. * Poradenský servis pro zřizovatele.	* Menší aktivita škol směrem ke zřizovateli. * Kdo zabezpečí servis. * Kdo bude servis platit.	* Větší oboustranná aktivita v komunikaci. * Aktivní účast škol na společenských akcích obce (př. vítání občánků, setkání se seniory, různá výročí).	* Komunitní školy. Nastavit systém vzájemné komunikace škola x zřizovatel. * Meziobecní spolupráce v mikroregionech a s ORP.
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	* Zapojení dětí a rodičů do života obce. * Bezpečná doprava dětí a žáků do škol. * Bezproblémová dopravní sjízdnost dětí a žáků do škol.	* Malý zájem rodičů o problematiku školství.	* Aktivní účast dětí, žáků i rodičů na společenských akcích obce.	* Volnočasové aktivity (rodinná centra). * Doprovod dětí dospělou osobou v dopravním prostředku. * Zahájení výuky v souladu s dopravním spojením (zákonná možnost úpravy zahájení vyučování).

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Největšími riziky jsou **finanční rizika** - nedostatek financí na běžný provoz a opravy, na investice a vybavení škol zejména v menších obcích, kde je pouze MŠ nebo sloučené ZŠ a MŠ, a obce mají snahu si školy zachovat a vytvářet podnětější podmínky pro vzdělávání. Optimistický není ani demografický vývoj vzhledem k migraci mladých obyvatel z území ORP.

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	4	16	* Efektivní využívání finančních prostředků.	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	* Strategie obce v oblasti školství. * Využití fondů EU. * Využití regionálních OP.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	3	4	12	* Změna legislativy. * Efektivnější využívání finančních prostředků MŠMT. * Meziobecní spolupráce (dále MOS) se SMO a centrálními orgány. * Spolupráce s ČMOS ve školství.	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	1	1		Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	4	12	* MOS.	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	3	6	* Komunikace mezi dopravcem, obcí a ředitelem školy.	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	* Komunikace mezi zřizovateli škol, příp. zástupci obcí, které školu nemají.	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	3	9	* MOS a jednání s krajem.	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	* MOS se SMO a centrálními orgány. * Spolupráce s ČMOS ve školství.	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	3	9	* MOS se SMO a centrálními orgány. * Spolupráce s ČMOS ve školství.	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	* Strategie obce ve školství.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	4	12	* Strategie obce. * Koncepce rozvoje školy.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	4	8	* Spolupráce s ČŠI.	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Nízká kvalita výuky	3	3	9	* Spolupráce s ČŠI. * Metodická sdružení. * Předmětové komise. * Spolupráce škol v ORP.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	2	4	* Akce pro veřejnost. * Dny otevřených dveří. * Kvalitní webové stránky. * Informace v místních médiích.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	4	8	* Vyčlenit ve spolupráci se zřizovatelem obecní byt pro učitele (po dobu trvání pracovního poměru). * MOS škol. * Spolupráce s PdF a SPgŠ.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Výměna vedení obce, případně rady	2	3	6	* Pravidelná vzájemná komunikace * Pravidelné vyhodnocování koncepčních záměrů školy (např. ročně).	Obec, vedení MŠ, ZŠ

3.1.4 SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání

Výčet níže uvedených silných stránek převyšují slabé stránky. Těmi, které mají největší negativní dopad na školství v ORP, jsou **pokles počtu dětí v MŠ a žáků v ZŠ** z důvodu migrace mladých obyvatel zapříčiněné nedostatkem pracovních příležitostí v místě bydliště nebo blízkém okolí. Dále **narůstající počet dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí** a následně pak žáků se SVP. **Nedostatek financí** postihuje hlavně obce s menším počtem obyvatel nebo obce, které mají více školních budov a potřebují postupně zateplit všechny objekty a provést větší opravy. V území ORP je **problematické DVPP**, ve spojení s dopravou je finančně náročné a z organizačních důvodů menších škol méně dostupné. Po zrušení školského úřadu školám a zejména obcím **schází poradenské středisko** (IT, právní, metodické).

Silné stránky:	Slabé stránky:
* Poměrně široká a stabilizovaná síť škol. * Dostatečná stávající kapacita ZŠ i MŠ. * Převážně dobrý technický stav vzdělávací infrastruktury a materiálového vybavení. * Stabilizace pracovníků ve školství. * Nízký počet nekvalifikovaných pedagogických pracovníků na větších školách. * Efektivní vzájemná komunikace mezi malotřídními a spádovými ZŠ. * Široká nabídka volnočasových aktivit. * Dostatečná kapacita školních jídelen. * Možnost, byť omezená, čerpání finančních prostředků z fondů EU pro ZŠ a nově i pro MŠ.	* Pokles počtu dětí v MŠ a žáků v ZŠ z důvodu stěhování mladých obyvatel za prací. * Nedostatek finančních prostředků na zateplení zbývajících školních objektů, opravy většího rozsahu jako vnitřní rekonstrukce a modernizace interiérů škol. * Absence či špatná kvalita školních hřišť a sportovišť. * Malá zkušenost s čerpáním finančních prostředků z fondů EU. * Větší výskyt nekvalifikovaných pedagogických pracovníků v menších ZŠ v obcích, které jsou nejen dopravně problematicky dostupné, ale školy požadují zkrácené úvazky pedagogů. * Obtížná dostupnost DVPP zejména u menších škol spojená s dojížděním mimo území ORP. * Chybějící poradenský servis (IT, právní, metodické služby) pro obce i školy. * Omezená komunikace mezi školami a PP škol v ORP. * Problém bezbariérových škol, eventuálně inkluzivního vzdělávání. * Neúcta k fyzické práci a výsledkům fyzické práce.
Příležitosti:	Hrozby:
* Vytváření kvalitních vzdělávacích programů a jejich pravidelná evaluace. * Podpora vzniku mateřských center. * Podpora zájmového vzdělávání dětí a žáků s využitím vlastního potenciálu obcí (rodice, vytvoření NNO, komunitní školy aj.). * Využití sdílených úvazků pedagogů v menších školách blízkých obcí. * Obnova školních dílen, pozemků, přírodních zahrad. * Středisko služeb pro školy i obce (IT, právní, metodická). * Efektivní využívání evropských fondů, národních dotačních programů a grantových programů.	* Pokles počtu dětí a žáků v MŠ a ZŠ v důsledku stěhování mladých rodin za prací mimo území ORP. * Přibývající počet dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. * Rodinami sociálně slabými není vzdělání chápáno jako hodnota. * Růst výskytu sociálně patologických jevů. * Náročná organizace činnosti komunitní školy a nebezpečí vandalismu. * Nedostatek odborně připravených pedagogů pro inkluzivní vzdělávání. * Narůstající administrativa ředitelů i učitelů škol. * Finanční náročnost vybudování bezbariérové školy. * Finančně náročné kompenzační pomůcky pro děti a žáky. * Nedostatek finančních prostředků v rezortu MŠMT na platy učitelů. * Časté a nesystémové změny ve školské legislativě. * Velmi náročná administrativa evropských projektů a riziko odchýlení se od zadávacích podmínek a popisu projektu.

3.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Síť škol poskytující na území ORP Jeseník **předškolní a základní vzdělávání** je dostatečně široká a stabilizovaná, **kapacita škol** značně přesahuje potřebu (k 30. 9. 2013 nebylo využito 13 % kapacity MŠ a 48 % kapacity ZŠ).

Růst **počtu dětí v MŠ** se zastavil ve školním roce 2012/2013, od školního roku 2013/2014 počet dětí klesá, i když jsou k předškolnímu vzdělávání zařazovány také děti mladší než tři roky věku. Tento trend by měl setrvat až do roku 2018. **Počet žáků v ZŠ** má po celé sledované období sestupnou tendenci, pokles pokračuje do školního roku 2014/2015. Od školního roku 2015/2016 až do roku 2018 by mělo dojít k mírnému růstu počtu žáků v ZŠ.

Závažným rizikem zůstává úbytek žáků z důvodu, že v ORP nejsou vytvářeny pracovní příležitosti a mladé rodiny migrují z území ORP Jeseník (aktuální údaj od ORP Jeseník: za 1. pololetí 2013/2014 se

21 žáků ZŠ odstěhovalo mimo území ORP, což je zhruba jedna třída). Počet dětí a žáků ve školách na území ORP Jeseník je do budoucna závislý především na pracovních možnostech rodičů.

Dalším rizikem je skutečnost, že přibývá počet dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, kde vzdělání není vnímáno jako hodnota, zejména u žáků narůstá výskyt negativních jevů, neúcta k manuální práci a výsledkům fyzické práce, rodiny ani školy dostatečně nepodporují u dětí a žáků rozvoj pracovních kompetencí.

Pracovníci ve školství jsou stabilizovaní, na větších školách se daří zvyšovat kvalifikovanost výuky, v menších ZŠ v obcích, které jsou nejen dopravně problematicky sjízdné, ale školy požadují zkrácené úvazky pedagogů, je výskyt nekvalifikovaných PP větší. Učitelé nejsou dostatečně zdatní pro případné inkluzivní vzdělávání.

Nepříznivá situace souvisí s problematikou DVPP, kdy vzdělávací nabídky znamenají dojíždění mimo území ORP. Finanční náročnost a organizační důvody menších škol, kterých je převaha, omezují dostupnost vzdělávacích akcí, cyklických kurzů apod.

V důsledku zrušení Školského úřadu v Jeseníku školy i obce postrádají poradenský servis zejména v oblastech IT a právního povědomí. Vedení škol spolupracuje s MěÚ Jeseník v oblasti návrhů rozpočtů škol, dat z dokumentace a evidence a statistického výkaznictví.

Rovněž nefunguje činnost metodických orgánů pro PP škol a školských zařízení, na dobré úrovni setrvala pouze metodická spolupráce mezi malotřídními ZŠ a spádovými úplnými ZŠ, a to za účelem plynulého přechodu žáků.

Oblast **zájmového vzdělávání** a volnočasových aktivit zabezpečují v převaze obcí na území ORP základní umělecké školy („ZUŠ“) a Středisko volného času Duha. Poskytují dětem i žákům bohatou nabídku vzdělávacích oborů a zájmových útvarů. ZUŠ obecní, krajské i soukromé dosahují velmi dobré výsledky vzdělávání, které úspěšně prezentují na četných místních akcích a na krajské, republikové i mezinárodní úrovni. Odměňování externích pedagogů SVČ za vedení zájmových útvarů (ZÚ) v MŠ i ZŠ je demotivující.

Zájmové vzdělávání zejména v ZUŠ zůstává především z finančních důvodů méně dostupné pro děti a žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Školní jídelny s ohledem na dostatečné kapacitní možnosti poskytují stravování i cizím strávnickům (např. žákům i pracovníkům jiných škol, obyvatelům obcí), a přesto zůstávají kapacity nevyužity.

Stav většiny školních budov se zlepšil, převažuje počet zateplených objektů. V **materiální oblasti** přetrvávají potřeby zateplení zbývajících školních budov a rekonstrukce např. střech, zastaralé vodoinstalace, elektroinstalace, sportovního zázemí a inovace vybavenosti menších škol didaktickými pomůckami.

Provozní náklady škol za sledované období vzrostly o 22 mil. Kč. V roce 2012 celková částka činila 68 mil. Kč, finanční prostředky z RUD za rok 2013 byly poskytnuty ve výši 35 mil Kč. Obce dorovnaly 33 mil. Kč, což znamená 49% potřebných finančních prostředků na provoz škol. Pouze dvě obce nevyužily celou částku z RUD k danému účelu.

Z těchto skutečností vyplývá nedostatek finančních prostředků na rekonstrukce většího rozsahu a další modernizaci interiérů, vytvoření kvalitnějšího prostředí pro výuku tělesné výchovy (tělocvičny, ale také hřiště) a bezbariérovosti škol včetně pořízení kompenzačních pomůcek pro případné inkluzivní vzdělávání.

3.2 Návrhová část pro oblast předškolního a základního vzdělávání

3.2.1 Struktura návrhové části

Okres Jeseník je území s efektivním využíváním veškerého potenciálu a bohatství regionu činícího z Jesenicka atraktivní horskou oblast nabízející optimální životní podmínky pro všechny generace. Cesta k jeho dalšímu rozvoji je ve zvyšování úrovně života. Tohoto je dosahováno zejména stabilní sítí sociálních služeb, kvalitním vzděláváním na všech stupních školství s kvalifikovanými pedagogy a také atraktivními uplatnitelnými studijními obory konkurujícími vnitrozemské vzdělávací nabídce. Pružná spolupráce s orgány státní správy a společný postup obcí a regionu umožňuje v maximální možné míře využívat aktivní státní politiky v oblasti zaměstnanosti, rozvoje cestovního ruchu, podnikatelských pobídek, ochrany životního prostředí a reagovat na nové trendy.

Školství	Problémový okruh 1. Nedostatek financí	Problémový okruh 2. Malá motivace ke kvalitativnímu rozvoji práce škol		
	cíl 1.1 Vytvoření pozice grantového koordinátora a poradce cíl 2.2 Vytvoření pozice školského koordinátora	cíl 2.1 Sít otevřených škol		

Vize a slogan jsou pro všechny oblasti stejné.

3.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

VICE A SLOGAN ORP JESENÍK

VICE

Okres Jeseník je území s efektivním využíváním veškerého potenciálu a bohatství regionu činícího z Jesenicka atraktivní horskou oblast nabízející optimální životní podmínky pro všechny generace. Cesta k jeho dalšímu rozvoji je ve zvyšování úrovně života. Tohoto je dosahováno zejména stabilní sítí sociálních služeb, kvalitním vzděláváním na všech stupních školství s kvalifikovanými pedagogy a také atraktivními uplatnitelnými studijními obory konkurujícími vnitrozemské vzdělávací nabídce. Pružná spolupráce s orgány státní správy a společný postup obcí a regionu umožňuje v maximální možné míře využívat aktivní státní politiky v oblasti zaměstnanosti, rozvoje cestovního ruchu, podnikatelských pobídek, ochrany životního prostředí a reagovat na nové trendy.

SLOGAN

„NALEJME SI ČISTÉ VODY“

A. PROBLÉMOVÝ OKRUH I: Nedostatek financí

Stávající situace

Financování škol probíhá tradičně vícezdrojově. Příjmy (tj. mzdové) náklady na vzdělávání hradí stát (ten školám také přispívá na pomůcky a jiné neinvestiční náklady. MŠMT rozděluje tyto prostředky dle státních normativů na příslušné krajské úřady, které následně přerozdělují tyto finance jednotlivým školám. Jde o prostředky účelově vázané a pravidla jejich použití jsou jasné.

Provozní náklady škol jsou naproti tomu hrazeny z obecních rozpočtů. Prostředky určené na zabezpečení úkolů obcí v oblasti školství přicházejí do jejich rozpočtů formou rozpočtového určení daní (dále RUD). Je deklarováno, že na jednoho žáka dostává obec přibližně 8000 Kč, finance však přicházejí v podobě „balíku“ bez podrobnějšího rozlišení, což starostům ztěžuje vyjednávání s okolními obcemi, odkud pocházejí děti, o případném příspěvku. Náklady na provoz škol jsou totiž zpravidla vyšší než příspěvek v rámci RUD v - ORP Jeseník pokrývá RUD průměrně pouze 52,16 % nákladů na provoz škol. Provoz školy leží na bedrech zřizovatele, většinou bez finanční podpory okolních obcí (dřívější smluvní vyrovnání mezi obcemi bylo opuštěno právě s ohledem na zavedené nových pravidel RUD). Na území ORP Jeseník má ZŠ nebo alespoň MŠ drtivá většina obcí (21 z celkem 24), přesto, zejména u základních škol, dochází k situaci, kdy náklady na vzdělávání dětí jdou k tíži jen té obce, která je zřizovatelem školy.

Obce zřizující školy také zpravidla nesou náklady na investice, neboť ty přímo souvisí se zajišťováním údržby nemovitostí v majetku obcí. Aktuálně známé a plánované výdaje na investice do roku 2023

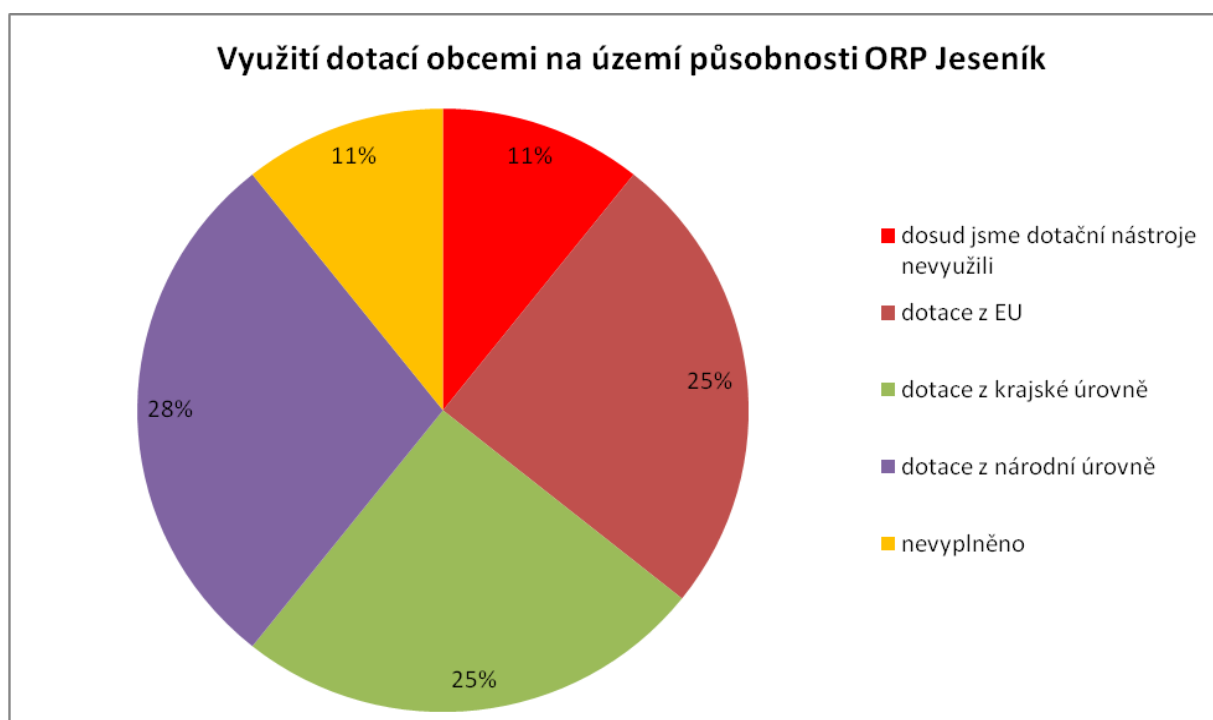
představují v rámci územního obvodu ORP Jeseník částku 44,4 mil. Kč. Tyto náklady bývají hrazeny jak z příjmů obce, tak (velmi často) z grantů a dotací.

Granty a dotace čerpané z různých úrovní (krajské, národní, EU), určené jak pro školy, tak i pro jejich zřizovatele, jsou zdrojem, který vzhledem k nedostačujícímu objemu prostředků určených pro potřeby školství nabývá na významu. Sledování grantových výzev a administrace projektů však představují (zejména pro menší školy a obce) značnou administrativní zátěž. Tu pak zvládají jen s obtížemi a často i na úkor své hlavní činnosti.

Jedním z problémů, který s sebou využití tohoto zdroje přináší, je nutnost finanční spoluúčasti, která zejména u škol představuje výraznou překážku, jejíž překonání závisí na vztazích se zřizující obcí, jež je coby zřizovatel fakticky jediným subjektem, který se může role kofinancovatele ujmout.

K dalším obtížím souvisejícím s využíváním grantových výzev patří jistá nekoncepčnost: škola či zřizovatel totiž touto cestou řeší přednostně takové problémy, které spadají do rámce aktuální grantové výzvy, nikoliv ty, které by si skutečně zasloužily největší pozornost.

Dosavadní zkušenost obcí s granty a dotacemi z různých úrovní shrnuje **graf č. 4**

Graf č. 4, Využití dotací obcemi na území působnosti ORP Jeseník

Zdroj: průzkum v rámci projektu MOS, dotazník B

Shrnutí:

Vzhledem k úzké souvislosti se státní politikou financování školství a reformou financování regionálního školství není problém podfinancování škol prioritně řešitelný na úrovni místních samospráv. Nedostatkem stávajícího způsobu financování mzdových nákladů je, kromě celkového objemu přidělených financí, malý prostor pro motivační složku a až rigidní pravidla jejich použití.

Otázkou k řešení na meziobecní úrovni tak zůstává jen např. spravedlivější rozdělení nákladů na provozování školy mezi zřizovatele a obce, jejíž občané školu využívají, a efektivnější využívání grantů a dotací.

Z obecních rozpočtů, grantů a dotací je kryta převážná většina nákladů souvisejících s provozem a rozvojem škol, realizací energeticky úsporných opatření a investic, ať už jde o rekonstrukce nebo

novostavby. Z uvedeného tedy vyplývá, že nedostatek finančních prostředků vyhrazených (či získaných) pro tento účel vede v dlouhodobém horizontu k nárůstu provozních nákladů (např. na energie), případně nákladů na rekonstrukci. V úvahu je třeba vzít i případné ztracené příležitosti v podobě dobudování chybějící infrastruktury – hřišť, tělocvičen, bazénů, multifunkčních zařízení – které by sloužily nejen škole, ale potřebám celé obce.

Pro modernizaci vybavení a zajištění odborných a poradenských služeb mají granty a dotace nezastupitelné místo zejména u menších škol. Jsou nezbytné také pro osobnostní a odborný rozvoj jejich pedagogů a pro jejich další vzdělávání. Svůj význam mají i pro rozvoj příslušných kompetencí na straně zřizovatelů, a pro kvalitativní rozvoj školství v rámci daného regionu vůbec.

B. PROBLÉMOVÝ OKRUH II: Malá motivace ke kvalitativnímu rozvoji

Popis stávající situace

Jesenicko je region s pohnutou historií. Po dlouhá staletí bylo takřka neobydlenou oblastí náležející do pohraničního hvozdu oddělující Čechy a Moravu od Slezska. Změna přišla až v období vrcholného středověku, kdy z popudu vratislavských biskupů došlo ke kolonizaci podhorských oblastí Jeseníků a Rychlebských hor, zejména obyvatelstvem německé národnosti. Po vzniku Československa bylo toto území dvacet let pohraničním územím, jež následně v rámci postoupení Sudet v roce 1938 připadlo Německu. Poválečné uspořádání Evropy v roce 1945 sice vedlo k obnově československého státu, na slezské hranici se však objevil zcela nový soused – Polsko. Události, ke kterým došlo v souvislosti s odsunem německého obyvatelstva po druhé světové válce, a následnou kolonizací českým a slovenským obyvatelstvem z vnitrozemí, znamenaly drastický zásah do života regionu. Nešlo jen o ekonomický úpadek, ale i o zpretrhání veškerých duchovních vazeb s minulostí kraje: nově příchozí neměli žádnou rodinnou historii, jež by byla s regionem spjata.

Také čtyřicetileté téměř totální uzavření hranice se sousedním Polskem znamenalo odříznutí regionu od přirozených cest, které ho spojovaly s okolním světem. Zlepšení nepřineslo ani otevření hranic, jako tomu bylo v příhraničních oblastech sousedících s Rakouskem či Německem, neboť polské území na druhé straně hranice čelí stejným problémům.

Jesenicko, jež bylo dříve prosperujícím regionem, zažívá výrazný odliv obyvatel. (Jestliže při sčítání obyvatelstva v roce 1930 bylo zjištěno, že na Jesenicku žilo téměř 72 tisíc obyvatel, v roce 2013 to bylo už jen 40 tisíc obyvatel, přičemž úbytek migrací pokračuje více méně setrvalým tempem 100-200 obyvatel ročně.) Region sužuje nezaměstnanost vykazující výrazně vyšší hodnoty než je průměr v ČR. (V roce 2012 byla celková míra nezaměstnanosti v ČR 7,2 %, ve stejném roce v ORP Jeseník 16,4 %.) S nedostatkem pracovních příležitostí souvisí jak negativní migrační trend, tak i nepříznivá věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva (v ORP Jeseník má základní vzdělání, včetně neukončeného, 22,1 % obyvatel – průměr ČR činí 16,1 %, vysokoškolsky vzdělaných obyvatel bylo 8,4 % z celkového počtu obyvatel v ORP – průměr v ČR činí 14,8 %.)

Dalším problémem regionu je existence sociálně vyloučených a vyloučením ohrožených lokalit v obcích Kobylá nad Vidnavkou, Velká Kraš a Velké Kunětice.

Všechny výše popsané problémy se negativně odrážejí také v oblasti školství. Je všeobecně známou a celosvětově platnou skutečností, že socioekonomický status a vzdělání rodičů zásadně ovlivňují postoje ke vzdělání, studijní aspirace i samotné školní výsledky dětí (viz například projekt Sociologického ústavu AV ČR „Sdílení hodnot“ ukončený v roce 2010: „Výsledky výzkumu tak podporují závěry předchozích zahraničních i domácích studií, podle nichž je dosahování vzdělání ovlivněno především motivováním a aspiracemi rodičů“). Sociálně slabé rodiny ovšem nevnímají

vzdělání jako hodnotu, vlivem nedostatečné péče v raném věku přibývají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Práce s těmito žáky je náročná a vyžaduje speciální postupy.

Méně vzdělaní a sociálně slabí rodiče také mají větší tendenci přesouvat zodpovědnost za vzdělání a školní výsledky dítěte výlučně na školu, zároveň však u nich povolání pedagoga nemá prestiž.

Navzdory specifickým podmínkám regionu chybí jednotná koncepce vzdělávání, pedagogům chybí systematická metodická podpora, vzhledem k dopravním možnostem (krajské město Olomouc je vzdáleno více než 100 km) je ztíženo také další vzdělávání pedagogů. Velikost části škol neumožňuje uvolnit pedagogy na školení. Chybí možnost pravidelného setkávání, podpory a výměny zkušeností mezi školami a pedagogickými pracovníky navzájem.

Při velikosti škol na území ORP Jeseník je obtížné zajistit také poradenství pro žáky (školní metodik prevence, speciální pedagog, školní psycholog), jež by umožnilo kvalitnější a soustavnou práci se žáky se SVP. Odborný servis chybí také samotným školám (právní poradenství, poradenství v oblasti IT apod.).

Vzhledem k administrativní zátěži ředitelů škol i pedagogů chybí prostor pro rozvíjení činnosti přímo nesouvisějící s výukou (ovšem klíčových v prostředí s vyšším podílem sociálně slabých rodin), jež by se zaměřila na kvalitu a prohloubení spolupráce s rodinami, vazeb v komunitě obce, případně na podporu volnočasových aktivit.

Školství obecně čelí nedostatku finančních prostředků, a proto školy nemají dostatečné zdroje, aby zaplatily (byť alespoň částečné) úvazky poradenským, organizačním či administrativním pracovníkům. V podobné situaci se, pokud jde o oblast školství, ocitají také starostové. I oni čelí stále rostoucí administrativní zátěži související s řízením obce, další povinnosti a náklady přináší samotná pozice obce coby zřizovatele školy (viz Problémový okruh I). Požadavek voličů je však omezen zejména na zájem zachovat školu v obci. Kvalitativní hledisko není akcentováno, což je opět dáno specifiky regionu (viz výše), tato skutečnost však zároveň působí jako zpětnovazební mechanismus, který problémy regionu udržuje a podílí se na jejich dalším prohlubování. Škola tak nemá možnost působit ve své přirozené roli významného činitele kulturního a společenského obce.

Shrnutí:

Problémy jesenického regionu mají hluboké historické kořeny a nejsou řešitelné na úrovni obcí. Snížení vysoké míry nezaměstnanosti, omezení sociální vyloučenosti určitých lokalit a zastavení odlivu vzdělaného, ekonomicky aktivního obyvatelstva z regionu představuje náročný a dlouhodobý úkol jak pro krajskou samosprávu, tak i pro vládu ČR. Tento fakt společně s negativní historickou zkušeností, nedostatkem příkladů dobré praxe, malým kontaktem s dalšími regiony, chybějící metodickou podporou pedagogů a omezeným přístupem k jejich dalšímu vzdělávání, nízkými nároky obyvatel regionu na úroveň vzdělávání, a naopak vysokou administrativní náročností spojenou s procesy ve školství vede k nedostatku motivace k aktivitě a hledání nových postupů a přístupů, které by mohly vyústit ve změnu v oblasti vzdělávání a školství realizovatelnou na obecní úrovni.

3.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1.	<u>Nedostatek financí</u>
Cíl 1.1.	<i>Vytvoření pozice grantového koordinátora a poradce</i>
Popis cíle	Základní a mateřské školy na území ORP Jeseník jsou zřizovány obcemi (výjimku tvoří pouze dvě krajské ZŠ určené pro žáky se SVP). Veškeré náklady spojené

	s provozem škol, stejně jako náklady na opravy a investice do školních budov a jejich příslušenství – například tělocvičen či školních kuchyní, školních hřišť a zahrad mateřských škol – tak leží na bedrech obcí coby zřizovatelů. Samotné školy získávají prostředky pro obnovu a rozvoj (například zakoupení dražší techniky, vybavení odborných učeben, pořízení poradenských služeb apod.) zejména z grantů různých úrovní. Jak pro obce, tak i pro školy však představují činnosti spojené se sledováním aktuálních grantových výzev, psaním žádostí, organizací případných výběrových řízení a následnou administrací a vyúčtováním značnou zátěž, pro kterou obce ani školy v naprosté většině případů nemají potřebné personální zdroje. Tato skutečnost sama o sobě představuje překážku v dostupnosti dotací zejména pro menší školy a obce. Negativním jevem je také žádání o dotace v přímé závislosti na aktuálně vyhlášených výzvách, bez hlubší analýzy, zda jde o hospodárně využitelný dotační titul. Na druhou stranu dochází k situacím, kdy obec není schopna reagovat na výzvu odpovídající jejím prioritám a potřebám, neboť v předstihu nepřipravila (nebo průběžně neaktualizovala) projektovou dokumentaci, popřípadě není schopna do takovéto výzvy vstoupit, neboť nemá k dispozici potřebné finanční prostředky na kofinancování projektu. Řešením tohoto problému je zřízení pozice grantového koordinátora a poradce (dále GKP), který by ve spolupráci se skupinou odborníků z oblasti školství, investic, zástupců územní samosprávy a škol, zefektivnil procesy související se získáváním finančních prostředků z dotací a grantů pro oblast školství. Prvořadým úkolem GKP bude ve spolupráci s obcemi a školami identifikovat jejich potřeby a přiřadit k nim vhodné operační programy a motivovat školy a obce ke koncepčnímu přístupu k podávání vlastních žádostí. V případě konkrétních grantových výzev GKP upozorní vhodné příjemce na existenci výzvy a provede je procesem podání žádosti. V případě úspěchu bude nápomocen s administrací grantů, organizací výběrových řízení a vyúčtováním, a to buď formou konzultace, nebo přímého převzetí těchto činností. GKP a odborný tým se budou scházet průběžně dle potřeby s cílem informovat zástupce z regionu o aktuálním dění, příležitostech, hrozbách či příkladech dobré praxe. Vhodné je vytvoření komunikační platformy na Internetu, nezbytností je také průběžný PR a informování o příkladech dobré praxe, které zejména v místním měřítku mají silný motivační účinek.
Hlavní opatření	<u>A: Přípravná fáze</u> A.1 Dosažení shody zástupců škol a samosprávy na zřízení pozice GKP. A.2 Jmenování GPK, stanovení organizačního a personálního rámce fungování odborného týmu A.3 Vyjasnění právních a pracovněprávních otázek spojených se zřízením pozice GKP. <u>B: Financování</u> B.1 Vypracování finanční analýzy nákladů spojených se zřízením pozice GKP, určení způsobu financování (zástupci obcí). <u>C: Realizace</u>

	C.1 Sběr dat a analýza dat popisujících finanční potřeby obcí a škol, motivace k revizi strategických plánů obcí a koncepcí rozvoje škol, popřípadě k jejich vypracování tam, kde chybí. C.2 Realizace pravidelných setkání s cílem informovat o aktuálním dění. C.3 Individuální i společné konzultace zástupců obcí a škol s GKP C.4 Spolupráce na konkrétních projektech.
Název indikátorů k hodnocení cíle	<i>Indikátor výsledku 1.1.: Zřízení pozice GKP</i> <i>Indikátor výstupu 1.1.1: Počet obcí a škol, které využijí poradenství GKP</i> <i>Indikátor výstupu 1.1.2: Počet projektů realizovaných ve spolupráci s GKP.</i>
Správce cíle	Starosta obce Supíkovice

Problémový okruh 1.	<u>Nedostatek financí</u>
Cíl 1.2.	<i>Vytvoření pozice školského koordinátora</i>
Popis cíle	Jedním z nejčastějších problémů v oblasti školství je nedostatek finančních prostředků na provoz škol a školských zařízení, na nákup vybavení a zajištění kvalitní a moderních metod výuky či zajištění kvalitních pedagogů (např. rodilých mluvčích pro výuku jazyků). Řešením tohoto problému může být zřízení pozice školského koordinátora (dále ŠK) pro území ORP Jeseník, jehož prvořadým úkolem bude provést analýzu základních materiálních a personálních potřeb škol a školských zařízení, identifikovat možnosti úspor, příležitosti pro rozšíření hospodářské činnosti a sdílení zdrojů mezi školami. Následně pak vytipuje okruh potřeb, u nichž lze školám a jejich zřizovatelům navrhnout dosažení úspor např. prováděním společných nákupů, případně vzájemným sdílením volných materiálních i personálních kapacit. Školský koordinátor bude úzce spolupracovat s odborníky z oblasti školství, veřejných zakázek a územní samosprávy, tj. zejména ze zaměstnanců ORP a kraje, se zástupci obcí a škol. Prvořadým úkolem koordinátora bude ve spolupráci s obcemi a školami provést podrobnou analýzu jejich materiálních a personálních potřeb a popsat strukturu jejich nákupů ať už probíhajících či plánovaných. Na tomto základě a na základě znalosti jejich aktuálních stanoví koordinátor přehled doporučení ke zvýšení hospodárnosti chování škol a jejich zřizovatelů při nákupech. V průběhu sledovaného období průběžně dává doporučení a vyhledává tipy pro společné projekty (ná vaznost na cíl 1.1). Motivuje školy ke vzájemné komunikaci, organizuje společná setkání zástupců škol, motivuje k pořádání společných akcí a událostí s cílem posílit vazby mezi školami a nastolit spontánní komunikaci. ŠK zajišťuje PR pozitivních výstupů spolupráce mezi školami (obcemi) a zveřejnění příkladů dobré praxe. V rámci činnosti ŠK je také vhodné vytvoření veřejně přístupné komunikační platformy (např. webu) sloužící také pro prezentaci.
Hlavní opatření	<u>A: Přípravná fáze</u> A.1 Zajištění souhlasu obcí s vytvořením pozice ŠK. A.2 Stanovení organizačního a obsahového rámce činnosti ŠK (zástupci obcí a

	školy), stanovení pracovněprávních vztahů (návaznost na cíl 2.1). <u>B: Financování</u> B.1 Zřízení pozice školského koordinátora si vyžádá dodatečné náklady. Je třeba dosáhnout konsenzu ohledně zdroje finančních prostředků sloužících k uhrazení nákladů spojených se zřízením pozice ŠK. <u>C: Realizace</u> C.1 Vytvoření konkrétní metodiky sběru a analýzy dat co nejlépe popisujících potřeby škol, možnosti úspor, dalšího získávání finančních prostředků vlastní činností (hospodářská činnost škol) či sdílením kapacit. C.2 Průběžná prezentace a pravidelná aktualizace výstupů: informační newsletter, specializovaný web, společná setkání. C.3 Organizování formálních i neformálních událostí a setkání s cílem posílit osobní vazby mezi školami. C.4 Sdílení příkladů dobré praxe prostřednictvím společných (možno i neformálních setkání) ředitelů škol, zástupců obcí.
Název indikátorů k hodnocení cíle	<i>Indikátor výsledku 1.2: Vytvoření pozice ŠK</i> <i>Indikátor výstupu 1.2.1: Zpracování analýzy potřeb škol, identifikace příležitostí k úsporám, sdílení nákladů, společným projektům a získávání prostředků vlastní činností</i> <i>Indikátor výstupu 1.2.2: Počet obcí a škol, které podklady a doporučení zpracovaná ŠK využijí ke zvýšení hospodárnosti provozu škol.</i>
Správce cíle	Ředitel základní školy Supíkovice

Problémový okruh 2.	Malá motivace ke kvalitativnímu rozvoji práce škol
Cíl 2.1.	<i>Vytvoření Sítě otevřených škol</i>
Popis cíle	Snahy o soustavné zvyšování kvality života v obcích a městech na Jesenicku naráží na řadu specifických daných složitým historickým vývojem a s tím ruku v ruce jdoucimi současnými, převážně ekonomickými problémy této příhraniční oblasti. Narušení staletých vazeb mezi obyvateli a horskou krajinou, nízká míra sepětí části populace s regionem a tedy i malá ochota podílet se na jeho rozvoji, odchod části mladé generace a obyvatel s vyšším vzděláním do ekonomicky perspektivnějších oblastí republiky nebo do zahraničí, existence sociálně vyloučených lokalit, to vše vede k potřebě výrazně posílit mezi obyvateli pocit vzájemné sounáležitosti, a obnovit zpřetrhané komunitní vazby jak na úrovni jednotlivých obcí, tak na Jesenicku vůbec. Výrazně se na tomto nelehkém úkolu mohou podílet právě školy, které budou plnit nejen očekávanou vzdělávací roli, ale mají potenciál stát se hnacím motorem kulturního a společenského života obce. Už nyní školy organizují mnoho zajímavých akcí, na které zvou veřejnost. Vzhledem ke stávajícím informačním kanálům se však o jejich činnost dozvědí většinou jen občané té dané obce, v níž škola sídlí. Řešením je projekt sítě Otevřených škol, který v současné době realizují brněnské školy a který může

	posloužit jako příklad dobré praxe. Školy zapojené do projektu otevřených škol se řídí heslem „škola není jen učení“. K účasti na své činnosti aktivně zvou ostatní školy i veřejnost, svou činnost soustavně prezentují a část své činnosti cíleně plánují tak, aby mohla být veřejností sdílena. Smyslem sítě otevřených škol je pomoc školám při rozvíjení doplňkových služeb v oblasti celoživotního učení, společného trávení volného času celých rodin, rozvoje dobrovolné činnosti rodičů ve prospěch školy, podpory výchovy ke zdravému životnímu stylu, zlepšování klimatu na škole, rozvoj sportovní - kulturně - zábavných aktivit a podobně. Neopominutelnou stránkou je také sociální inkluze, důraz na zapojení rodičů a rozvoj dobrovolnictví. Nedílnou součástí projektu je propagace činnosti sítě OŠ, informování o příkladech dobré praxe s cílem zapojit do sítě OŠ další subjekty a motivovat veřejnost k podílení se na činnosti OŠ.
Hlavní opatření	<u>A: Přípravná fáze</u> <i>A.1 Příprava vzniku sítě otevřených škol na Jesenicku</i> Vytipování vhodných školy s důrazem na zájem o tuto aktivitu ze strany všech zúčastněných (obec, občané, škola), rešerše příkladů dobré praxe v jiných regionech ČR (Brno), seznámení s přínosy i náklady koncepce otevřených škol (návaznost na cíl 1.2) <i>A.2 Analýza</i> Analýza potřeb komunity, možností a příležitostí, která vybrané školy pro rozvoj komunitního života v dané obci případně spádových obcích nabízí, identifikace a shrnutí dosavadních činností, které by školy mohly nabídnout širší komunitě v rámci ORP. <u>B: Financování</u> B.1 Analýza finančních nákladů B.2 Identifikace finančních zdrojů a získání finančních prostředků nezbytných k realizaci záměru. Snaha o maximální míru využití vhodných dotačních titulů. <u>C: Realizace</u> C.1 Zabezpečení maximální míry informovanosti o možnostech a přínosech sítě OŠ pro obce i pro školy navzájem (návaznost na cíl 1.2) C.2 Zřízení webových stránek, které budou komunikačním i prezentačním nástrojem projektu s cílem zapojit do sítě OŠ další obce. C.3 Realizace aktivit s důrazem na podporu dobrovolnictví, prevenci sociálně patologických jevů, spolupráci s rodinou a sociální inkluzi (návaznost na cíl 2.1)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<i>Indikátor výsledku 2.1: Vytvoření sítě Otevřených škol</i> <i>Indikátor výstupu 2.1.1: Počet subjektů zapojených do sítě Otevřených škol</i> <i>Indikátor výstupu 2.1.2: Počet realizovaných aktivit</i>
Správce cíle	Starosta obce Supíkovice

3.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1. Nedostatek financí

Cíl 1.1. Vytvoření pozice grantového koordinátora a poradce

Cíl	<i>Vytvoření pozice grantového koordinátora a poradce</i>		
Číslo indikátoru	1: INDIKÁTOR VÝSLEDKU		
Název indikátoru	ZŘÍZENÍ POZICE GKP		
Měrná jednotka	Uskutečnění		
Správce měřítka	Starosta obce Supíkovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítkem indikátoru je zřízení pozice grantového koordinátora a poradce		
Metodika a výpočet:	Porovnání stavu v roce 2013 se stavem v roce 2017 a 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Sdělení garanta indikátoru		

Cíl	<i>Vytvoření pozice grantového koordinátora a poradce</i>		
Číslo indikátoru	2: INDIKÁTOR VÝSTUPU A		
Název indikátoru	POČET OBCÍ A ŠKOL, KTERÉ VYUŽIJÍ PORADENSTVÍ GKP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Supíkovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5 obcí, 5 škol	10 obcí, 10 škol
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítkem indikátoru je počet škol a obcí, které využijí poradenství GK		
Metodika a výpočet:	Porovnání stavu v roce 2013 se stavem v letech 2017 a 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Sdělení škol, obcí a grantového koordinátora		

Cíl	<i>Vytvoření pozice grantového koordinátora a poradce</i>		
Číslo indikátoru	2: INDIKÁTOR VÝSTUPU B		
Název indikátoru	POČET PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH VE SPOLUPRÁCI S GKP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Supíkovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10 projektů	20 projektů
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítkem indikátoru je počet projektů realizovaných za pomoci GKP		
Metodika a výpočet:	Porovnání stavu v roce 2013 se stavem v letech 2017 a 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Sdělení škol, obcí a grantového koordinátora		

Cíl 1.2. Zřízení pozice školského koordinátora

Cíl	<i>Vytvoření pozice školského koordinátora</i>
Číslo indikátoru	1: INDIKÁTOR VÝSLEDKU
Název indikátoru	VYTVOŘENÍ POZICE ŠK
Měrná jednotka	Uskutečnění
Správce měřítka	Ředitel ZŠ Supíkovice

Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítkem indikátoru je zřízení pozice školského koordinátora		
Metodika a výpočet:	Porovnání stavu v roce 2013 se stavem v roce 2017 a 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Sdělení garanta indikátoru		

Cíl	Vytvoření pozice školského koordinátora		
Číslo indikátoru	2: INDIKÁTOR VÝSTUPU A		
Název indikátoru	ZPRACOVÁNÍ ANALÝZY POTŘEB ŠKOL, IDENTIFIKACE PŘÍLEŽITOSTÍ K ÚSPORÁM, SDÍLENÍ NÁKLADŮ, SPOLEČNÝM PROJEKTŮM A ZÍSKÁVÁNÍ PROSTŘEDKŮ VLASTNÍ ČINNOSTÍ		
Měrná jednotka	Počet, realizace ANO/NE v jednotlivých letech		
Správce měřítka	Ředitel ZŠ Supíkovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:			
Metodika a výpočet:	Porovnání stavu v roce 2013 se stavem v letech 2017 a 2020. Analýza bude zpracovávána ideálně jednou ročně.		
Zdroj čerpání dat:	Sdělení garanta indikátoru.		

Cíl	Vytvoření pozice školského koordinátora		
Číslo indikátoru	3: INDIKÁTOR VÝSTUPU B		
Název indikátoru	POČET OBCÍ A ŠKOL, KTERÉ PODKLADY A DOPORUČENÍ ZPRACOVANÁ ŠK VYUŽIJÍ KE ZVÝŠENÍ HOSPODÁRNOSTI PROVOZU ŠKOL		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel ZŠ Supíkovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítkem je počet škol, které díky analýze zefektivní svůj provoz		
Metodika a výpočet:	Porovnání stavu v roce 2013 se stavem v letech 2017 a 2020		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, sdělení ředitelů škol a obcí (pravidelné dotazníkové šetření).		

Problémový okruh 2. Malá motivace ke kvalitativnímu rozvoji práce škol

Cíl 2.1. Vytvoření Sítě otevřených škol

Cíl	Vytvoření sítě Otevřených škol		
Číslo indikátoru	1: INDIKÁTOR VÝSLEDKU		
Název indikátoru	ZŘÍZENÍ SÍTĚ OTEVŘENÝCH ŠKOL		
Měrná jednotka	Uskutečnění		
Správce měřítka	Starosta obce Supíkovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		

Popis měřítka:	Identifikátorem je zde samotná skutečnost, že byla Síť otevřených škol ustavena, byl deklarován rámec a principy jejího fungování a zapojily se do ní první školy.
Metodika a výpočet:	Zjištění stavu, existence základacích dokumentů definujících rámec fungování SOŠ
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy ZŠ, sdělení garanta cíle

Cíl (alternativní)	Vytvoření sítě Otevřených škol		
Číslo indikátoru	2: INDIKÁTOR VÝSTUPU A		
Název indikátoru	POČET ŠKOL, KTERÉ VSTOUPÍ DO SÍTĚ OTEVŘENÝCH ŠKOL		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Supíkovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	13
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet škol, který se do sítě otevřených škol zapojí, porovnání jejich počtu v jednotlivých letech.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených ZŠ		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy ZŠ, sdělení garanta cíle		

Cíl (alternativní)	Vytvoření sítě Otevřených škol		
Číslo indikátoru	3: INDIKÁTOR VÝSTUPU A		
Název indikátoru	POČET REALIZOVANÝCH AKTIVIT		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ředitel ZŠ Supíkovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet aktivit realizovaných v síti otevřených škol		
Metodika a výpočet:	Počet realizovaných aktivit		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy ZŠ, sdělení garanta cíle, sdělení ředitelů zapojených škol		

3.2.5 Shrnutí

Finance jsou ve školství dlouhodobým problémem, dlouhodobé podfinancování školství ze strany státu společně se skutečností, že podstatnou část nákladů školství nesou obce a stav škol v obcích tak nevyhnutelně zrcadlí stav obecní pokladny, důležitost kvalitního a všestranného řešení problematiky financování školství na místní úrovni ještě zdůrazňuje. Dostatek finančních prostředků je důležitý pro uchování a zvyšování kvality školství po stránce personální, hmotné a technologické, a jeho další rozvoj v rámci regionu, i rozvíjení přirozené role škol coby středobodů místních komunit.

Tuto skutečnost odrážejí zvolené cíle, z nichž je jeden zaměřen na hledání možností úspor a druhý na zajištění dalšího zdroje příjmů zejména na rozvojové projekty.

Třetím cílem, na kterém se starostové zapojených obcí shodli, je zřízení sítě Otevřených škol, která si bere za vzor obdobný projekt v rámci města Brna, kdy jednotlivé školy nabízejí a sdílejí své kapacity pro volnočasové aktivity, intenzivně spolupracují a komunikují s veřejností a působí jako hybatel veřejného dění ve svém bezprostředním okolí. Zpracovatelé jsou společně se zúčastněnými starosty přesvědčeni, že posílení komunitní role škol se stane významným motivačním prvkem pro další rozvoj v životě obcí i škol samotných.

3.3 Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

SLOŽENÍ ŘÍDÍCÍ SKUPINY (dále jen ŘS)	
Manažer ŘS	Marie Paděrová (koordinátor projektu)
Člen ŘS za mikroregion Jesenicko	Ing. Lubomír Žmolík (starosta obce Lipová-lázně) Mgr. Zdeňka Blišťanová (místostarostka města Jeseník)
Člen ŘS za mikroregion Zlatohorsko	Ing. Milan Rác (starosta města Zlaté Hory) Mgr. Roman Šťastný (starosta obce Mikulovice)
Člen ŘS za mikroregion Javornicko	Ing. Miroslav Kocián (starosta obce Bílá Voda) Ing. Josef Fojtek (starosta obce Vlčice)
Člen ŘS za mikroregion Žulovsko	František Kadlec (starosta obce Skorošice) Vlasta Kočí (starostka obce Velká Kraš)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření pozice grantového koordinátora a poradce	Starosta obce Supíkovice
1.2	Vytvoření pozice školského koordinátora	Ředitel základní školy Supíkovice
2.2	Vytvoření Sítě otevřených škol	Starosta obce Supíkovice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.	Zřízení pozice grantového koordinátora a poradce	Starosta obce Supíkovice
1.1.1	Počet obcí a škol, které využijí poradenství grantového koordinátora	Ředitel ZŠ Supíkovice
1.1.2	Počet projektů realizovaných ve spolupráci s GKP	Ředitel ZŠ Supíkovice
1.2	Vytvoření pozice ŠK	Ředitel ZŠ Supíkovice
1.2.1	Zpracování analýzy	Ředitel ZŠ Supíkovice
1.2.2	Počet škol, které analýzu využijí k úsporám a spolupráci	Ředitel ZŠ Supíkovice
2.1	Vytvoření sítě otevřených škol	Starosta obce Supíkovice, ředitel ZŠ Supíkovice
2.1.1	Počet škol, které vstoupí do sítě otevřených škol	Ředitel ZŠ Supíkovice
2.1.2	Počet realizovaných aktivit	Ředitel ZŠ Supíkovice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

3.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec,

kteřá bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, kteřá bude organizovat výběřové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, kteřá jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběřového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběřových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4 Závěr a postup zpracování

3.4.1 Shrnutí

Jesenický region má kromě nesporných předností v podobě bohaté historie, přírodního bohatství, kvalitního životního prostředí, kulturních tradic a nemalého potenciálu v oblasti cestovního ruchu a lázeňství také své problémy, které se v oblasti školství nesporně odrážejí a jejichž řešení je nutno hledat nikoliv pouze na striktně lokální úrovni, ale v rámci celého regionu tak, aby bylo možno nejen spojit síly pro dosažení vyšší efektivity, sdílení zkušeností a realizaci projektů, které svým rozsahem a ambicemi přesahují možnosti jednotlivých obcí, ale také koordinovat a sjednotit dříve roztříštěné aktivity.

Školství na Jesenicku trpí, kromě chronických problémů zasahujících celou Českou republiku, odlivem vzdělanější části obyvatelstva do jiných regionů a existencí sociálně vyloučených lokalit. Meziobecní spolupráce je však platformou, kteřá může pomoci jak jednotlivým školám, tak v konečném důsledku

vytvořit podmínky pro posilování a budování místní komunity. Nastartování a trvalé udržení aktivního komunitního života obcí na Jesenicku a zajištění ekonomické základny pro jeho realizaci je jedním ze způsobů jak zamezit tvorbě dalších ohnisek problémů a nastoupit cestu transformace Jesenicka v perspektivní středoevropský region.

3.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Strategie byla vytvářena na základě výstupů analytické části, kde byla zpracována jak data poskytnutá centrálně, shromažďovaná MŠMT formou povinně vyplňovaných výkazů, tak data získaná přímo na školách, na příslušném odboru obce s rozšířenou působností Jeseník a od starostů jednotlivých obcí, a to formou osobních schůzek i společných setkání. Po vytipování problémových okruhů byly navrženy příslušné cíle, jenž byly dále projednány na fokusní skupině složené ze zástupců obcí a zástupců odborné veřejnosti, a zvoleny ty, které možnostem a potřebám regionu vyhovovaly nejlépe. Společně s cíli byly stanoveny indikátory, které umožní průběžné sledování realizace cílů. Významně pozitivním prvkem je ochota starostů zapojovat se průběžně do tvorby strategie a následně zaštitit realizaci jednotlivých cílů.

3.5 Přílohy

Seznam použitých zkratk:

BT	běžná třída
ČR	Česká republika
DDM	dům dětí a mládeže
GKP	grantový koordinátor a poradce
MC	mateřské centrum
MF	Ministerstvo financí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství a tělovýchovy
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
ORP	obec s rozšířenou působností
OŠ	otevřené školy
PR	public relations, propagace
RUD	rozpočtové určení daní
ŠD	školní družina
ŠK	školský koordinátor
ST	speciální třída
SVČ	středisko volného času
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

3.5.1 Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

4 Téma 2.: sociální služby

4.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- Vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2 Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

A. Sociální služby v ORP Jeseník

V SO ORP Jeseník je pokryt širokým spektrem sociálních služeb, ale většina nemá dostatečnou kapacitu. Největší skupina poskytovatelů sociálních služeb jsou nestátní neziskové organizace (dále jen NNO). O sociálních službách v ORP Jeseník je nízká informovanost. Poskytovatelé sociálních služeb jsou závislí především na dotacích z MPSV, které nejsou dostatečné a systémové. NNO nemají jasný systém financování ve smyslu, v jaké výši obdrží finanční prostředky od MPSV, kraje, obce a kolik si musí zajistit z jiných zdrojů.

Téměř každá obec ve SO ORP Jeseník řeší problém v oblasti sociálních služeb. Hlavním bodem problému u většiny obcí je otázka osob sociálně vyloučených a seniorů. Obce se také obávají o existenci a zachování stávajících sociálních služeb, protože není v jejich silách financovat jejich nepokryté příjmy.

a. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb a sociálních služeb

Jak je zřejmé z následujících dvou tabulek, některé druhy zařízení sociálních služeb nejsou uživatelům k dispozici v rámci území ORP. Nemají zastoupení centra denních služeb, zařízení pro krizovou pomoc a pracoviště rané péče.

Uživatelé jsou odkázáni na poskytovatele z území mimo náš region, a toto je často odrazuje od využívání, protože cestovat za službou je nákladné a nepohodlné. Některé služby dojíždějí ambulantně, což je vidět v dalších tabulkách.

Z důvodu geografických podmínek ORP Jeseník je dostupnost od okolních ORP obtížnější (jeho severní území hraničí s Polskem, od jiných ORP je odděleno horským nebo kopcovitým terénem), a proto k nám poskytovatelé služeb nedojíždí v potřebné míře.

Díky rozlehlosti ORP je problematické i rozmístění služeb. Například domovy pro seniory jsou umístěny v různých částech ORP Jeseník (1 v České Vsi, 1 v Kobylé nad Vidnavkou, 2 v Jeseníku, 1 v Lipové - lázních, 1 v Mikulovicích), naproti tomu, azylové domy jsou pouze v Jeseníku, což není pozitivní hlavně v koncentraci uživatelů těchto služeb.

Tab. 55. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	6
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	2
Azylové domy	10
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	4
Terapeutické komunity	1
Sociální poradny	3
Sociálně terapeutické dílny	8
Centra sociálně rehabilitačních služeb	4
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	1
Služby následné péče	1
Ostatní: Kontaktní centra	1
Celkem	49

Poslední aktualizace dat v databázi ČSÚ byla ke dni 31. 12. 2011, tudíž nejsou shodná. V tabulce jsou uvedena správná čísla.

Tab. 56. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	1
Týdenní stacionáře	1
Domovy pro osoby se zdravot. postižením	1
Domovy pro seniory	6
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	2
Azylové domy	10
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
Noclehárny	4
Terapeutické komunity	1

Sociální poradny	3
Sociálně terapeutické dílny	8
Centra sociálně rehabilitačních služeb	4
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	1
Služby následné péče	4
Ostatní	8
Celkem	59

Tab. 57. Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	3
Služby sociální péče	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	6
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	10
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2
	Noclehárny	4
	Služby následné péče	4
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	8
	Terapeutické komunity	1
	Terénní programy	3
	Sociální rehabilitace	4

Tab. 58. Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
	Sociální poradenství	3
Služby sociální péče	Osobní asistence	0
	Pečovatelská služba	5
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	0
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	1
	Týdenní stacionáře	1
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	6
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	2
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	0
	Azylové domy	10
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4
	Noclehárny	4
	Služby následné péče	4
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	4
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociálně terapeutické dílny	8
	Terapeutické komunity	1
	Terénní programy	3
	Sociální rehabilitace	4

a. Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP působící na území ORP

Z níže uvedených služeb Diakonie, SONS poskytují služby stále a mají tu i fyzickou pobočku. Ostatní služby fungují jen na požadavek klientů a případně občas poskytují školení.

Tab. 59. Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP působící na území ORP

Pořad. Číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
1.	DROM romské středisko	Ostatní	Statutární město Brno	Bratislavská 70, 601 47 Brno. Okres Brno-město
2.	Slezská Diakonie	Ostatní	Církevní	Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín
3.	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, pobočka Jeseník	Ostatní	ČR	Krakovská 21, 110 00 Praha 1
5.	Středisko pro ranou péči Olomouc	Ostatní	Není	Dolní náměstí 27/38, 779 00 Olomouc
6.	Společenství Romů na Moravě, Romano jekhetaniben pre Morava	Ostatní	Není	Bratislavská 244/65a, Zábrdovice, 602 00 Brno

b. Počet zařízení sociálních služeb a sociálních služeb dle zřizovatele

Sociální služby v ORP poskytují převážně samostatná sdružení bez zřizovatele, který by mohl službu přímo podporovat. Tím jsou zařízení sociálních služeb odkázány na finance z jiných zdrojů, zejména MPSV, kraje a obcí. Díky vysoké nezaměstnanosti a nízkému počtu větších firem je zde výrazně omezeno pravidelné sponzorství, dárcovství a dobrovolnická práce, což také komplikuje poskytovatelům jejich práci při zajišťování provozu.

V ORP je poskytováno celkem 65 typů sociálních služeb. Z toho kraj je zřizovatelem 7 typů sociálních služeb, obec 4, církev 6, ostatní služby jsou bez zřizovatele jako takového.

Tab. 60. Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	Jiný
Posuzovaný správní obvod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře				1		
Týdenní stacionáře		1				
Domovy pro osoby se zdravotním postižením		1				
Domovy pro seniory		2	1	2		1
Domovy se zvláštním režimem				1		
Chráněné bydlení			2			
Azylové domy						10
Domy na půl cesty				1		
Zařízení pro krizovou pomoc						
Nízkoprahová denní centra						1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						2
Noclehárny						4
Terapeutické komunity						1

Sociální poradny		1				2
Sociálně terapeutické dílny						8
Centra sociálně rehabilitačních služeb						4
Pracoviště rané péče						
Intervenční centra		1				
Služby následné péče						4
Ostatní						1
Celkem	0	6	3	5	0	38

Ostatní = Darmoděj o.s. terénní programy

Tab. 61. Počet sociálních služeb dle zřizovatele

		MPSV	kraj	obec	církev	FO	Jiný
Typ sociální služby	Typ sociální služby						
	Sociální poradenství		1				2
Služby sociální péče	Osobní asistence						
	Pečovatelská služba		1	1	1		2
	Tísňová péče						
	Průvodcovské a předčitatelské služby						
	Podpora samostatného bydlení						
	Odlehčovací služby						
	Centra denních služeb						
	Denní stacionáře				1		
	Týdenní stacionáře		1				
	Domovy pro osoby se zdravot. postižením		1				
	Domovy pro seniory		2	1	2		1
	Domovy se zvláštním režimem				1		
	Chráněné bydlení			2			
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						
Služby sociální prevence	Raná péče						
	Telefonická krizová pomoc						
	Tlumočnické služby						
	Azylové domy						10
	Domy na půl cesty				1		
	Kontaktní centra						1
	Krizová pomoc						
	Intervenční centra		1				
	Nízkoprahová denní centra						1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						2
	Noclehárny						4
	Služby následné péče						4

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						4
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením						1
Sociálně terapeutické dílny						8
Terapeutické komunity						1
Terénní programy						3
Sociální rehabilitace						4

c. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2011 a 2012

Jednotliví poskytovatelé sociálních služeb nechtěli sdělit data o financování služeb, protože je považovali za citlivé údaje. Je to také způsobeno tím, že NNO mezi sebou bojují o finance a mají strach, že se čísla dostanou do nepovolaných rukou konkurence. Dále se bojí zveřejnit svá čísla, protože není nikde definována metodika jejich výpočtu a také, co je „moc“ a co je „málo“ za danou službu.

Jak je vidět z celkového přehledu, hlavním nositelem dotací bylo MPSV. Od 1.1.2015 jsou tyto dotace rozdělovány prostřednictvím krajů. Každý kraj má na základě metodiky MPSV stanovená svá pravidla pro přidělování těchto dotací. Kraj je také velkým poskytovatelem, neboť „příspěvek zřizovatele“ se prakticky rovná příspěvku kraje jemu zřizovaným službám.

Velkou částí přispívají i zdravotní pojišťovny a to zejména terénní ošetrovatelské službě a hrazením některých úkonů na domovech pro seniory.

Je také vidět, že prakticky polovinu příjmu tvoří tržby od uživatelů a tržby z prodeje služeb.

Zanedbatelným se jeví sponzorské dary a nadační fondy. U sponzorských darů je to dáno již výše zmiňovaným složením regionu s velkou nezaměstnaností a malým počtem prosperujících firem. U nadačních fondů to je dle sdělení zejména ze tří důvodů:

- Strach z administrativy – není pracovník vyhrazený jen na tuto činnost
- Strach z dodržení udržitelnosti projektu – často bývá 5 let
- Nemožnost zajistit dofinancování

V tab. 62. je uveden alespoň celkový přehled financování uvedených služeb.

Tab. 62. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2011 a 2012

	2011	v %	2012	v %
Dotace od MPSV	38.647.000,-	25,5 %	42.080.551,-	27,0 %
Úřad práce	1.205.464,-	0,8 %	643.962,-	0,4 %
Jiná ministerstva	760.003,-	0,5 %	381.000,-	0,2 %
Dotace od kraje	450.000,-	0,3 %	542.406,-	0,3 %
Dotace obce	1.785.000,-	1,2 %	1.763.425,-	1,1 %
Příspěvek zřizovatele	22.601.934,-	14,9 %	24.669.649,-	15,8 %
Úhrady od uživatelů včetně PnP	62.803.342,-	41,5 %	63.389.377,-	40,7 %
Fondy zdravotních pojišťoven	3.483.280,-	2,3 %	3.270.822,-	2,1 %
Jiné zdroje financování	3.812.507,-	2,5 %	1.930.427,-	1,2 %
Ostatní tržby z prodeje služeb	1.892.955,-	1,3 %	1.246.188,-	0,8 %
Nadace a nadační fondy	22.840,-	0,01 %	60.710,-	0,05 %
Sponzorské dary	119.120,-	0,07 %	85.754,-	0,06 %
Individuální projekty obcí	1.793.908,-	1,2 %	5.697.170,-	3,7 %
Individuální projekt Ol. kraje	11.891.825,-	7,9 %	9.918.600,-	6,4 %
Celkem	151.269.178,-	100 %	155.701.020,-	100 %

d. Kapacita zařízení sociálních služeb

Kapacita zejména služeb pro seniory je nízká, neboť mladí často dojíždí za prací ať už mimo region nebo v rámci regionu a znamená to ráno vyjet a večer se vrátit, v horším případě v neděli vyjet a v pátek se vrátit. Tím pádem jsou senioři odkázáni na pečovatelskou službu a v případě potřeby stálé služby, na domov pro seniory. Z těchto důvodů také domovy pro seniory nestíhají pokrýt požadavky. U využití služeb prevence je problém s nízkou motivací uživatelů je využívat, neboť si často osoby myslí, že žádný problém nemají, protože tak přece žije spousta lidí kolem nich a odmítají si problém připustit. Důležitou roli také hraje prevence obecně, neboť se těžko definují spolehlivé ukazatele, které by pomohly veřejnost o efektivitě těchto služeb přesvědčit.

Tab. 63. Kapacita zařízení sociálních služeb

	Pobytová					Ambulantní					Terénní				
	kl.*	ko.	in.	lů.	ho.	kl.	ko.	in.	lů.	ho.	kl.	ko.	in.	lů.	ho.
Druh zařízení sociálních služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře						15									
Týdenní stacionáře				3											
Domovy pro osoby se zdravotním postižením				72											
Domovy pro seniory				264											
Domovy se zvláštním režimem				14											
Chráněné bydlení				120											
Azylové domy				72											
Domy na půl cesty				12											
Zařízení pro krizovou pomoc															
Nízkoprahová denní centra															
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						80					20				
Noclehárny						28			28						
Terapeutické komunity				16											
Sociální poradny								407							
Sociálně terapeutické dílny						40									
Centra sociálně rehabilitačních služeb						66					34				
Pracoviště rané péče															

Intervenční centra						100		150		300	100				
Služby následné péče				76		40									
Ostatní															

*kl. – klienti, ko. – kontakty, in. – intervence, lů. – lůžka, ho. -hovory

Údaje k tabulkám

- Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012
- Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012
- Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012
- Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Jak již bylo uvedeno výše, odmítli poskytovatelé poskytnout s ohledem na citlivost údajů a z obavy před zneužitím. Nicméně v Olomouckém kraji existuje tzv. benchmarking sociálních služeb, což je registr většiny těchto údajů. Do tohoto registru vkládají údaje povinně všichni příjemci dotací. Výstup z tohoto registru nám ale kraj odmítl poskytnout.

B. Dobrovolnictví na Jesenicku

Jakákoliv dlouhodobá dobrovolná práce je na Jesenicku problém, protože je zde vysoká nezaměstnanost a nízké mzdy. Málokterá rodina si může dovolit, aby jeden z manželů pracoval zadarmo.

Dobrovolnictví mladých se zde objevuje spíše ojediněle a to zase z důvodu toho, že mladí jezdí za studiem, případně prací, mimo SO ORP. Nejčastěji se dobrovolnictví realizuje v rámci jednorázových akcí anebo individuálně (výpomoc známému, sousedovi apod.).

4.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	nejasná výše podpory od státu	3	5	15	změna legislativy	MPSV
		nízké příjmy od klientů skrze příspěvek na péči, který často jeho příjemci berou jako finanční přilepšení a nekončí zpět v sociálních službách – vyplývá to z údajů, kdy neustále roste objem financí vydaný na příspěvky a na druhé straně stálý nedostatek příjmů poskytovatelů	3	4	12	zefektivnění příspěvku na péči	MPSV
2.	Organizační riziko	nezájem o konkrétní službu	2	2	4	komunitní plánování	Region
		překrývání stejných služeb v regionu	2	2	4	komunitní plánování	Region

3.	Právní riziko	nevymahatelnost podpory od rodiny – myšleno například zneužívání domovů pro seniory, kde rodina „odloží“ seniora, prodá jeho dům, ale pak nehradí nedoplatky, které nejsou vymahatelné	4	2	8	změna legislativy	MPSV
4.	Technické riziko	špatný technický stav zařízení a pomůcek	3	4	12	standardy kvality	Poskytovatelé
5.	Věcné riziko	ne kvalifikované vedení služeb, nízká kvalita služeb	2	3	6	standardy kvality	Poskytovatelé
		Zpřísnění standardů kvality a tím i zvětšení nákladů na poskytování služby	1	2	2	jasné financování služeb, které umožní dlouhodobě plánovat a investovat	MPSV, kraje

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Uživatelé služeb	široká nabídka služeb	nechtějí přispívat do systému.	média, kulaté stoly	Lepší osvěta
		Dostupnost	nechtějí nová zařízení v okolí svých domů	média, kulaté stoly	komunitní plánování
		kvalita služeb	nejlépe vše zdarma	média, kulaté stoly	efektivní využívání příspěvku na péči
2.	Poskytovatelé	nabídky vhodných prostor od samospráv	občasná nesolventnost	osobní jednání	rozvojové plánování i s poskytovateli
		jasné financování	různé náklady na klienta	osobní jednání	stanovení finančních kvót pro jednotlivé služby
3.	Obce a města	dostatek služeb	malá nebo žádná podpora poskytovatelů	osobní jednání	komunitní plánování, určení způsobu financování ministerstvy
		pomoc při řešení krizových momentů	malá nebo žádná podpora poskytovatelů	osobní jednání	komunitní plánování, určení způsobu financování ministerstvy
		kvalifikované poskytování služeb	malá nebo žádná podpora poskytovatelů	osobní jednání	komunitní plánování, určení způsobu financování ministerstvy

4.	Široká veřejnost	vyřešení sociálních problémů v jejich okolí	chce, aby se problémy vyřešili tím, že se daný člověk, skupina atp. uklidí někam daleko od jejich okolí.	Média, kulaté stoly	Učit od dětství toleranci, komunitní plánování
5.	MPSV	Fungující a zejména efektivní síť sociálních služeb	Špatná legislativa	Politici, kraje, kulaté stoly	Stále upozorňovat na chybné zákony a vyhlášky
6.	Dárci, sponzoři	efektivní využití prostředků	úlevy na daních	osobní jednání	motivující změna legislativy
		jasný výsledek z podpory	nechtějí na mzdy a provoz	osobní jednání	zajištění základních provozních nákladů státem, krajem, obcí

4.1.4 SWOT analýza oblasti

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Spolupráce s městskými a obecními úřady	1. Nedostatečné využívání a chybějící podpora dobrovolnictví
2. Spolupráce a informovanost poskytovatelů sociálních služeb	2. Spolufinancování služeb obcemi i krajem
3. Odborné zajištění stávajících služeb a dostatek kvalifikovaných odborníků	3. Nízká hustota uživatelů v rámci regionu
4. Informovanost veřejnosti a změna názorů na sociální služby	4. Nedostatek vhodných prostor pro poskytovatele
Příležitosti:	Hrozby:
1. Čerpání z fondu EU	1. Chybějící systém financování sociálních služeb
2. Sociální podnikání a tvorba podporovaných pracovních míst	2. Využívání zdravotnictví jako levnější náhrady sociálních služeb
3. Spolupráce s obcemi a krajem na financování služeb	3. Snížená motivace poskytovatelů sociálních služeb zapojení se do komunitního plánu kvůli neprovázanosti na financování

4.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Poskytování sociální služeb v ORP Jeseník je velmi důležité, zejména z důvodu skladby obyvatel a geografii regionu. Mladí lidé odjíždějí často za studiem a prací a málo kdy se vrací. Přijíždějí jen na víkendy, proto jsou potřební často odkázáni na pomoc druhých. Region je rozlehlý a málo osídlený, takže některé služby (není myšleno jen sociální) v obcích nejsou. Lidé bydlící v horské oblasti na samotách, které jsou v zimě často zavaleny sněhem, jsou obtížně dostupní.

Kdokoliv potřebný je velmi často odkázán jen na pomoc od poskytovatele sociálních služeb a často jde i o nutnou pomoc pravidelnou, neboť může dojít i k ohrožení života.

Dalším problémem je nezaměstnanost, kdy velká část osob bez práce, a s tím svázaných nežádoucích návyků, již přestává mít motivaci cokoli se sebou dělat. Odlehlost regionu se projevuje často i nerovnými pracovními příležitostmi a nedostatkem kulturních a vzdělávacích akcí.

Je potřeba tento region podpořit a určit směřování sociálních služeb tak, aby se důstojně věnoval každé skupině potřebných, ale zároveň aby nedocházelo k přehnané péči a osoby tak neztrácely motivaci cokoliv dělat.

4.2 Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1 Struktura návrhové části

Okres Jeseník je území s efektivním využíváním veškerého potenciálu a bohatství regionu činícího z Jesenicka atraktivní horskou oblast nabízející optimální životní podmínky pro všechny generace. Cesta k jeho dalšímu rozvoji je ve zvyšování úrovně života. Tohoto je dosahováno zejména stabilní sítí sociálních služeb, kvalitním vzděláváním na všech stupních školství s kvalifikovanými pedagogy a také atraktivními uplatnitelnými studijními obory konkurujícími vnitrozemské vzdělávací nabídce. Pružná spolupráce s orgány státní správy a společný postup obcí a regionu umožňuje v maximální možné míře využívat aktivní státní politiky v oblasti zaměstnanosti, rozvoje cestovního ruchu, podnikatelských pobídek, ochrany životního prostředí a reagovat na nové trendy.

Sociální služby	Problémový okruh 1. Akceptace komunitního plánu sociálních služeb	Problémový okruh 2. Financování sociálních služeb	Problémový okruh 3. Krizové situace	
	cíl 1.1 Vytvoření komunitního plánu, který bude akceptovatelný pro všechny obce a sociální služby	cíl 2.1 Stanovení jasného systému financování	cíl 3.1 Vytvoření Metodiky řešení krizových situací pro obce SO ORP Jeseník	

4.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

VICE A SLOGAN ORP JESENÍK

VICE

Okres Jeseník je území s efektivním využíváním veškerého potenciálu a bohatství regionu činícího z Jesenicka atraktivní horskou oblast nabízející optimální životní podmínky pro všechny generace. Cesta k jeho dalšímu rozvoji je ve zvyšování úrovně života. Tohoto je dosahováno zejména stabilní sítí sociálních služeb, kvalitním vzděláváním na všech stupních školství s kvalifikovanými pedagogy a také atraktivními uplatnitelnými studijními obory konkurujícími vnitrozemské vzdělávací nabídce. Pružná spolupráce s orgány státní správy a společný postup obcí a regionu umožňuje v maximální možné míře využívat aktivní státní politiky v oblasti zaměstnanosti, rozvoje cestovního ruchu, podnikatelských pobídek, ochrany životního prostředí a reagovat na nové trendy.

SLOGAN

„NALEJME SI ČISTÉ VODY“

4.2.2.1 Akceptace komunitního plánu sociálních služeb (dále KP)

Věcné argumenty:

- KP nekoresponduje s názory představitelů obcí
- obce nemají dostatečný přehled o poskytovaných soc. sl. v jejich územích
- kraj musí registrovat služby, není to podmíněno konzultací s obcemi, ale na obce je pak kladen požadavek spolufinancování
- KP neřeší individuální projekty z dotací EU

Příčiny problému:

- představitelé obcí jsou málo anebo vůbec zapojováni do tvorby KP
- KP spíše kopíruje stávající stav soc. sl.
- legislativa nezahrnuje obce mezi povinné tvůrce KP, ale na druhé straně je zahrnuje mezi zodpovědné osoby

Důsledky:

- špatná komunikace mezi představiteli obcí a poskytovateli soc. sl.
- neochota obcí podporovat některé soc. sl.
- nepřehlednost ve vzniku a zániku služeb
- neochota schvalovat znění KP
- vznik nevyžádaných služeb, které pak mají zvláštní plnění indikátorů, a těžko se prokazuje jejich efektivita
- problém se vznikem služeb, které mají udržitelnost, ale nemají předem zajištěné zdroje

4.2.2.2 Financování sociálních služeb**Věcné argumenty:**

- představitelé obcí nemají přehled o financování soc. sl.
- poskytovatelé služeb odmítají sdělovat podrobnější informace o jejich financování (náklady na lůžko, uživatele...)
- dotace MPSV na Kraje a následně z Kraje na služby každoročně nejisté a různě vysoké- pravidla rozdělování dotací jsou v každém kraji jiné a tak vznikají nerovné podmínky podpory
- každá obec se ke stejným službám staví různě

Příčiny problému:

- nesystémové financování od MPSV, Kraje a obcí
- legislativně neukotvený způsob financování obcemi, neboť kraje si vytvořili pravidla, ale s obcemi je ani nekonzultoval (Olomoucký kraj). Vzniká tak jakýsi tlak od poskytovatelů na financování, který není právně vymahatelný, ale sociální služby bez něj nepřežijí
- nezajištěné víceleté financování, přestože jsou služby zahrnuty v KP

Důsledky:

- poskytovatelé soc. sl. pracují neustále v nejistotě
- nerovné podmínky financování mezi stejnými službami
- poskytovatelé soc. sl. se bojí investovat na více než 1 rok
- obce nevědí, jakou částkou podporovat jakou službu
- neefektivně využívané dotace
- nemusí být uspokojena poptávka po potřebných službách

4.2.2.3 Krizové situace**Věcné argumenty:**

- obce mají problémy v oblasti soc. sl. s určitými komunitami, osobami sociálně vyloučenými atp. Obec je řeší individuálně, často bez spolupráce s poskytovateli soc. sl.
- občané obcí se dostávají do různých krizových situací, které nemohou vyřešit bez pomoci jiných

Příčiny problému:

- nedobrá komunikace mezi vedením zařízení a představiteli obcí
- tvorba KP bez představitelů obcí
- nesdílení si zkušeností a dobré praxe mezi obcemi
- neexistence manuálu (metodiky) řešení krizových situací

Důsledky:

- různé řešení podobných krizových situací
- neefektivně vynakládané finance
- krizové situace se špatným koncem
- zanedbaná prevence

4.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1.	<u>AKCEPTACE KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB</u>
Cíl 1.1.	<i>Vytvoření komunitního plánu akceptovatelný pro všechny obce a sociální služby</i>
Popis cíle	V ORP Jeseník by měli být představitelé obcí aktivně zapojeni do skupiny, která bude připomínkovat KP. Obce by měly mít jasnou představu, jak KP vypadá, co obsahuje a k čemu slouží. Obce by měly zastupovat jak zadavatele (donátory), tak uživatele služeb. To mj. znamená, že mají přehled o poskytovatelích a poskytovaných sociálních službách v jejich regionu. Skupina je s představiteli obcí (dále jen PO) ve stálém kontaktu, pro případné nejasnosti. Průběžně zpracovávaný KP by měl být k dispozici všem PO pro připomínkování. Po zpětném obdržení připomínek by pracovní skupina měla upravit a zapracovat připomínky do KP nebo nalézt vhodný kompromis.
Hlavní opatření	Představitelé obcí musí sestavit pracovní skupinu Obce dohodnou s tvůrci (odpovědnými osobami) postup připomínkování Upřesnění si informací, které budou vloženy do dokumentu, které budou tvořit základní pilíř Vytvoření seznamu mailu aktivních členů Stanovení pravidel pro připomínkování
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet setkání skupiny Vytvořený/aktualizovaný KP Počet obcí zapojených do procesu KP
Gestor cíle	Starosta obce Uhelná

Problémový okruh 2.	<u>FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB</u>
Cíl 2.1	<i>Stanovení jasného systému financování</i>
Popis cíle	Představitelé obcí by měli dát krajům a ministerstvům jasně najevo, že v jejich velkém zájmu je, aby financování mělo svá jasná pravidla. Je to důležité, jak pro rozvoj, tak pro zachování sociálních služeb a pro dlouhodobé plánování. Sociální služby jsou nezbytnou službou občanům. Na druhou stranu by PO měli mít přístup k podrobnému přehledu o financování.
Hlavní opatření	Vytvoření stálého a systematického tlaku na vznik jasného systému financování
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvořená pracovní skupina Počet setkání s představiteli Kraje a ministerstev Počet pozitivních změn v systému financování
Gestor cíle	Starosta obce Bílá Voda

Problémový okruh 3.	KRIZOVÉ SITUACE
Cíl 3.1	<i>Vytvoření Metodiky řešení krizových situací pro obce SO ORP Jeseník</i>
Popis cíle	Řešení krizových situací by mělo být zakotvené v tzv. Metodice, která bude navržena a schválena vedoucími zařízení sociálních služeb a představiteli obcí. Samotná Metodika by měla obsahovat jednotlivé krizové situace, které mohou nastat, dále stanovené – rozepsané postupy, jednání a řešení krizových situací. Tato Metodika by měla respektovat charakter SO ORP Jeseník a v něm poskytované sociální služby. Cílem také je, aby se při tvorbě Metodiky upozornilo na krizové situace, které nemají jednoduché řešení, kterým je lepší předcházet.
Hlavní opatření	Vytvoření pracovní skupiny Seznam krizových situací Seznam řešení KS
Název indikátorů k hodnocení cíle	Stanovení pracovní skupiny Počet setkání pracovní skupiny Vytvořená Metodika Počet využití Metodiky dle sdělení obcí
Gestor cíle	Starosta obce Vlčice

4.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1. Akceptace komunitního plánu sociálních služeb

Cíl 1.1. Vytvoření komunitního plánu akceptovatelného pro všechny obce a sociální služby

Cíl	<i>Vytvoření komunitního plánu akceptovatelného pro všechny obce a sociální služby</i>		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	POČET SETKÁNÍ SKUPINY		
Měrná jednotka	ano/ne		
Správce měřítka	Starosta obce Uhelná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Vytvoření pracovní skupiny		
Metodika a výpočet:	Vytvoření a schválení KP v OS ORP Jeseník.		
Zdroj čerpání dat:	MěÚ Jeseník		

Cíl	<i>Vytvoření komunitního plánu akceptovatelného pro všechny obce a sociální služby</i>		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	VYTVOŘENÝ/AKTUALIZOVÁÝ KP		
Měrná jednotka	ano/ne		

Správce měřítka	Starosta obce Uhelná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Na území správního obvodu je vytvořený/aktualizovaný komunitní plán sociálních a souvisejících služeb, na jehož zpracování/aktualizaci se podíleli zástupci obcí SO ORP Jeseník, poskytovatelé sociálních služeb a zástupci uživatelů a veřejnosti.		
Metodika a výpočet:	Vytvořený/aktualizovaný KP pro OS ORP Jeseník.		
Zdroj čerpání dat:	MěÚ Jeseník		

Cíl	Vytvoření komunitního plánu akceptovatelného pro všechny obce a sociální služby		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO PROCESU KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Starosta obce Uhelná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	24
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet obcí, které se aktivně zapojily do procesu komunitního plánování s platností pro území SO ORP Jeseník.		
Metodika a výpočet:	Počet zapojených obcí, započítána bude každá obec, která bude mít svého zástupce alespoň v jedné pracovní skupině.		
Zdroj čerpání dat:	MěÚ Jeseník, prezenční listiny z jednání pracovních skupin		

Problémový okruh 2. Financování sociálních služeb

Cíl 2.1. Stanovení jasného systému financování

Cíl	Stanovení jasného systému financování		
Číslo indikátoru	2.1.1		
Název indikátoru	VYTVOŘENÁ PRACOVNÍ SKUPINA		
Měrná jednotka	ano/ne		
Správce měřítka	Starosta obce Bílá Voda		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Ustanovení pracovní skupiny, která bude pracovat na přípravě pravidel společného systému financování (podpora sociálních a souvisejících služeb)		
Metodika a výpočet:	Schválení pracovní skupiny sněmem SMOJ		
Zdroj čerpání dat:	Sněm SMOJ		

Cíl	Stanovení jasného systému financování		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	POČET SETKÁNÍ S PŘEDSTAVITELI KRAJE A MINISTERSTEV		
Měrná jednotka	Počet setkání		
Správce měřítka	Starosta obce Bílá Voda		

Roky	2013	2017	2020
Plán		6	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zástupci obcí OS ORP Jeseník se budou v domluvených intervalech setkávat a sjednocovat se v představě, jak řešit systém financování (nejistoty, pravidelné přidělování dotací atd.) S tímto jednotným názorem pak budou vystupovat při jednáních s kraji a ministerstvy.		
Metodika a výpočet:	Počet schůzek se zástupci obcí		
Zdroj čerpání dat:	SMOJ		

Cíl	Stanovení jasného systému financování		
Číslo indikátoru	2.1.3		
Název indikátoru	POČET POZITIVNÍCH ZMĚN V SYSTÉMU FINANCOVÁNÍ		
Měrná jednotka	Počet změn		
Správce měřítka	Starosta obce Bílá Voda		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet změn, které upřesňují rozdělování financí		
Metodika a výpočet:	Počet fyzických změn v Metodikách, zákonech, vyhláškách		
Zdroj čerpání dat:	Olomoucký Kraj, MPSV		

Problémový okruh 3. Krizové situace

Cíl 3.1. Vytvoření Metodiky řešení krizových situací pro obce v SO ORP Jeseník

Cíl	Vytvoření Metodiky řešení krizových situací pro obce v SO ORP Jeseník		
Číslo indikátoru	3.1.1		
Název indikátoru	STANOVENÍ PRACOVNÍ SKUPINY		
Měrná jednotka	ano		
Správce měřítka	Starosta obce Vlčice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Pracovní skupina bude připravovat příslušnou Metodiku, která bude předložena ke schválení orgánům obcí.		
Metodika a výpočet:	Schválení pracovní skupiny sněmem SMOJ		
Zdroj čerpání dat:	Sněm SMOJ		

Cíl	Vytvoření Metodiky řešení krizových situací pro obce v SO ORP Jeseník		
Číslo indikátoru	3.1.2		
Název indikátoru	POČET SETKÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY		
Měrná jednotka	Počet setkání		
Správce měřítka	Starosta obce Vlčice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		12	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Intenzita setkávání pracovní skupiny k vytvoření Metodiky.		

Metodika a výpočet:	Počet všech pracovních setkání a schůzek.
Zdroj čerpání dat:	SMOJ

Cíl	Vytvoření Metodiky řešení krizových situací pro obce v SO ORP Jeseník		
Číslo indikátoru	3.1.3		
Název indikátoru	VYTVOŘENÁ METODIKA		
Měrná jednotka	ano		
Správce měřítka	Starosta obce Vlčice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Vytvořená a příslušnými orgány schválená Metodika		
Metodika a výpočet:	Schválení Metodiky sněmem SMOJ		
Zdroj čerpání dat:	SMOJ		

Cíl	Vytvoření Metodiky řešení krizových situací pro obce v SO ORP Jeseník		
Číslo indikátoru	3.1.4		
Název indikátoru	POČET VYUŽITÍ METODIKY DLE SDĚLENÍ OBCÍ		
Měrná jednotka	ano		
Správce měřítka	Starosta obce Vlčice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	24
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Využití praktických postupů stanovených Metodikou v praxi při řešení problémů obcemi.		
Metodika a výpočet:	Počet využití postupů stanovených Metodikou.		
Zdroj čerpání dat:	SMOJ		

Výsledky indikátorů sociálních služeb

Výsledky indikátorů- Problémový okruh 1. <u>Akceptace komunitního plánu sociálních služeb (dále KP)</u>	
Věcné argumenty	- KP nekoresponduje s názory představitelů obcí - obce nemají dostatečný přehled o poskytovaných soc. sl. v jejich územích - kraj musí registrovat služby, není to podmíněno konzultací s obcemi, ale na obce je pak kladen požadavek spolufinancování - KP neřeší individuální projekty z dotací EU
Příčiny problémů	- představitelé obcí jsou málo anebo vůbec zapojováni do tvorby KP - KP spíše kopíruje stávající stav soc. sl. - legislativa nezahrnuje obce mezi povinné tvůrce KP, ale na druhé straně je zahrnuje mezi zodpovědné osoby
Důsledky neřešení problémů	- špatná komunikace mezi představiteli obcí a poskytovateli soc. sl. - neochota obcí podporovat některé soc. sl. - nepřehlednost ve vzniku a zániku služeb - neochota schvalovat znění KP - vznik nevyžádaných služeb, které pak mají zvláštní plnění indikátorů, a těžko se prokazuje jejich efektivita - problém se vznikem služeb, které mají udržitelnost, ale nemají předem zajištěné zdroje
Indikátor výsledku	Akceptovatelný KP, fungující pro všechny obce a sociální služby ORP Jeseník
Cíl A	Počet setkání skupiny
Indikátor výstupu A	Konkrétní úpravy
Cíl B	Vytvořený/aktualizovaný KP
Indikátor výstupu B	Zpracovaný/aktualizovaný KP
Cíl C	Zapojit obce do procesu KP
Indikátor výstupu C	Počet zapojených obcí do procesu KP

Zpracovala: Alena Neugebauerová

Výsledky indikátorů – Problémový okruh 2. <u>Financování sociálních služeb</u>	
Věcné argumenty	- představitelé obcí nemají přehled o financování soc. sl. - poskytovatelé služeb odmítají sdělovat podrobnější informace o jejich financování (náklady na lůžko, uživatele...) - dotace MPSV na Kraje a následně z Kraje na služby každoročně nejisté a různě vysoké- pravidla rozdělování dotací jsou v každém kraji jiné a tak vznikají nerovné podmínky podpory - každá obec se ke stejným službám staví různě
Příčiny problémů	- nesystémové financování od MPSV, Kraje a obcí - legislativně neukotvený způsob financování obcemi, neboť kraje si vytvořili pravidla, ale s obcemi je ani nekonzultoval (Olomoucký kraj). Vzniká tak jakýsi tlak od poskytovatelů na financování, který není právně vymahatelný, ale sociální služby bez něj nepřežijí - nezajištěné víceleté financování, přestože jsou služby zahrnuty v KP
Důsledky neřešení problémů	- poskytovatelé soc. sl. pracují neustále v nejistotě - nerovné podmínky financování mezi stejnými službami - poskytovatelé soc. sl. se bojí investovat na více než 1 rok - obce nevědí, jakou částkou podporovat jakou službu - neefektivně využívané dotace - nemusí být uspokojena poptávka po potřebných službách
Indikátor výsledku	Stanovení jasného systému financování
Cíl A	Vytvořit pracovní skupinu
Indikátor výstupu A	Fungující, vytvořená pracovní skupina
Cíl B	Uskutečnit a realizovat setkání s představiteli Kraje a ministerstev
Indikátor výstupu B	Počet setkání s představiteli kraje a ministerstev
Cíl C	Snaha o zavedení pozitivních změn v systému financování
Indikátor výstupu C	Uskutečněné pozitivní změny v systému financování

Zpracovala: Alena Neugebauerová

Výsledky indikátorů – Problémový okruh 3. <u>Krizové situace</u>	
Věcné argumenty	- obce mají problémy v oblasti soc. sl. s určitými komunitami, osobami sociálně vyloučenými atp. Obce je řeší individuálně, často bez spolupráce s poskytovateli soc. sl. - občané obcí se dostávají do různých krizových situací, které nemohou vyřešit bez pomoci jiných
Příčiny problémů	- nedobrá komunikace mezi vedením zařízení a představiteli obcí - tvorba KP bez představitelů obcí - nesdílení si zkušeností a dobré praxe mezi obcemi - neexistence manuálu (metodiky) řešení krizových situací
Důsledky neřešení problémů	- různé řešení podobných krizových situací - neefektivně vynakládané finance - krizové situace se špatným koncem - zanedbaná prevence
Indikátor výsledku	Vytvoření dané Metodiky řešení krizových situací pro obce ORP Jeseník
Cíl A	Stanovit pracovní skupinu
Indikátor výstupu A	Vytvořená pracovní skupina určená k vyhodnocování a předcházení krizových situací, které by mohly nastat
Cíl B	Navrhnout seznam potenciálních krizových situací
Indikátor výstupu B	Seznam krizových situací v ORP Jeseník
Cíl C	Vytvořit Metodiku krizových situací
Indikátor výstupu C	Aktuální Metodika obsahující seznam krizových situací a jejich odstranění či eliminace
Cíl D	Využít Metodiku pro potřeby obcí
Indikátor výstupu D	Počet využití Metodiky dle sdělení obcí

Zpracovala: Alena Neugebauerová

4.3 Pravidla pro řízení strategie

4.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

SLOŽENÍ ŘÍDÍCÍ SKUPINY (dále jen ŘS)	
Manažer ŘS	Marie Paděrová (koordinátor projektu)
Člen ŘS za mikroregion Jesenicko	Ing. Lubomír Žmolík (starosta obce Lipová-lázně) Mgr. Zdeňka Blišťanová (místostarostka města Jeseník)
Člen ŘS za mikroregion Zlatohorsko	Ing. Milan Rác (starosta města Zlaté Hory) Mgr. Roman Šťastný (starosta obce Mikulovice)
Člen ŘS za mikroregion Javornicko	Ing. Miroslav Kocián (starosta obce Bílá Voda) Ing. Josef Fojtek (starosta obce Vlčice)
Člen ŘS za mikroregion Žulovsko	František Kadlec (starosta obce Skorošice) Vlasta Kočí (starostka obce Velká Kraš)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření komunitního plánu akceptovatelný pro všechny obce a sociální služby	Starosta obce Uhelná
2.1	Stanovení jasného systému financování	Starosta obce Bílá Voda
3.1	Vytvoření Metodiky řešení krizových situací pro obce SO ORP Jeseník	Starosta obce Vlčice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.1	Počet setkání skupiny	Starosta obce Uhelná
1.1.2	Vytvořený/aktualizovaný KP	Starosta obce Uhelná
1.1.3	Počet obcí zapojených do procesu komunitního plánování	Starosta obce Uhelná
2.1.1	Vytvořená pracovní skupina	Starosta obce Bílá Voda
2.1.2	Počet setkání s představiteli Kraje a ministerstev	Starosta obce Bílá Voda
2.1.3	Počet pozitivních změn v systému financování	Starosta obce Bílá Voda
3.1.1	Stanovení pracovní skupiny	Starosta obce Vlčice
3.1.2	Počet setkání pracovní skupiny	Starosta obce Vlčice
3.1.3	Vytvořená Metodika	Starosta obce Vlčice
3.1.4	Počet využití Metodiky dle sdělení obcí	Starosta obce Vlčice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný

z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4 Závěr a postup zpracování

4.4.1 Shrnutí

Síť sociálních služeb na Jesenicku je poměrně pestrá. Největším problémem zde je velmi nízká hustota obyvatel a s tím spojené náklady na přepravu uživatelů a nebo na cestu k nim.

Další problém, který je společný pro všechny soc. služby v ČR je financování. Na Jesenicku je toto ještě umocněno prakticky nulovou sítí silných sponzorů. Některé služby v našem ORP ani nejsou a jsou poskytovány ze sousedních krajů. Zde je opět nevýhoda, že Jesenicko je z velmi velké části obklopeno pouze Polskem a mezinárodní poskytování sociálních služeb zatím neexistuje. U terénních sociálních služeb je také komplikací špatná infrastruktura (např. špatně sjízdné cesty, málo autobusových a železničních spojů...) Ne malým problémem je také poměrně nízká spolupráce mezi sociálními službami a jejich rivalita zapříčiněna zejména bojem o finance. Toto se projevilo zejména neochotě sdělovat jakékoliv podrobnosti o financování a v nedůvěře v projekt jako takový. Silnou stránkou, dá-li se to tak nazvat, je fakt, že veřejnost i samosprávy si začínají být plně vědomi potřeby sociálních služeb a nutnosti jejich podpory.

V současné době probíhají přípravné práce projektu Lokálního partnerství – Žulovsko/Javornicko, jehož cílem bude definovat sociálně vyloučenou lokalitu na Jesenicku. Výstupem dojde k vytvoření strategického dokumentu zohledňující oblasti sociálních služeb, vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení a bezpečnosti a prevence.

Do projektu Agentury pro sociální začleňování je zapojeno 22 obcí z celkem 24 obcí ORP Jeseník.

4.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Strategie vznikala zejména z analýzy a skutečných problémů sociálních služeb na Jesenicku. Snažili jsme se o konzultaci reálných potřeb a hledat podstatu problému. Díky tomuto problému se otevřela zejména problematika komunikace mezi sociálními službami a obcemi, která je nyní důležitá především kvůli tvorbě komunitního plánu a novému způsobu financování.

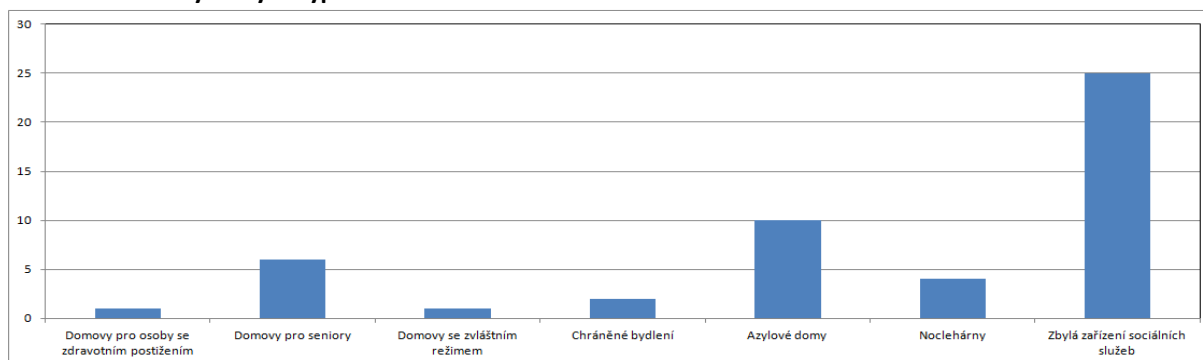
4.5 Přílohy

Seznam použitých zkratk:

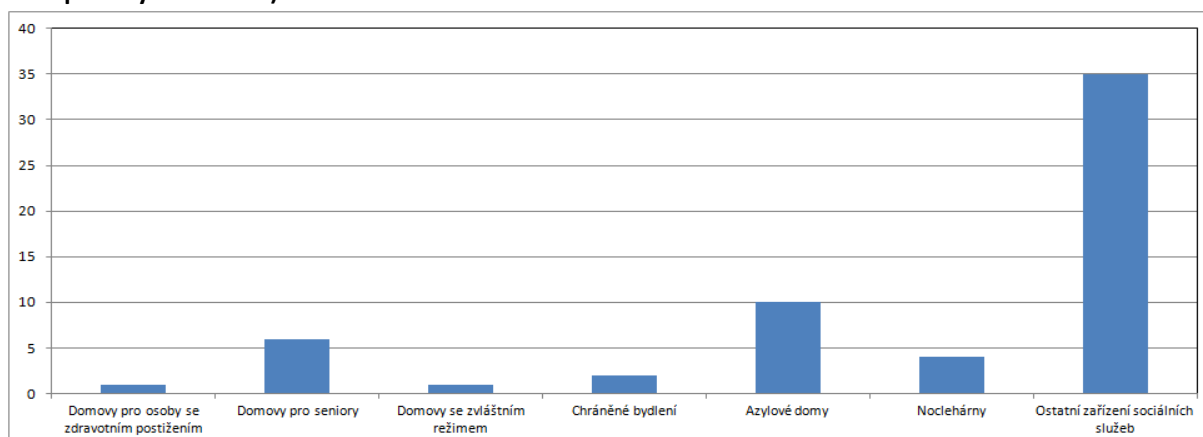
- 1) NNO – nestátní nezisková organizace
- 2) SONS – sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých
- 3) SS – sociální služby
- 4) MPSV – ministerstvo práce a sociálních věcí
- 5) KP – komunitní plánování/komunitní plán
- 6) ŘS – řídící skupina
- 7) PO – představitelé obcí
- 8) KL. – klienti
- 9) KO. – kontakty
- 10) IN. – intervence
- 11) LŮ. – lůžka
- 12) HO. – hovory

4.5.1 Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

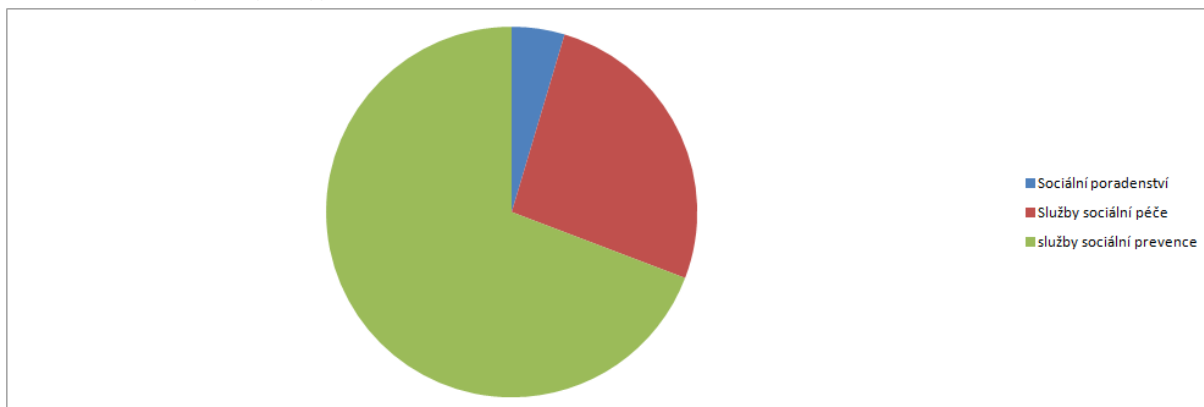
Graf č. 4. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

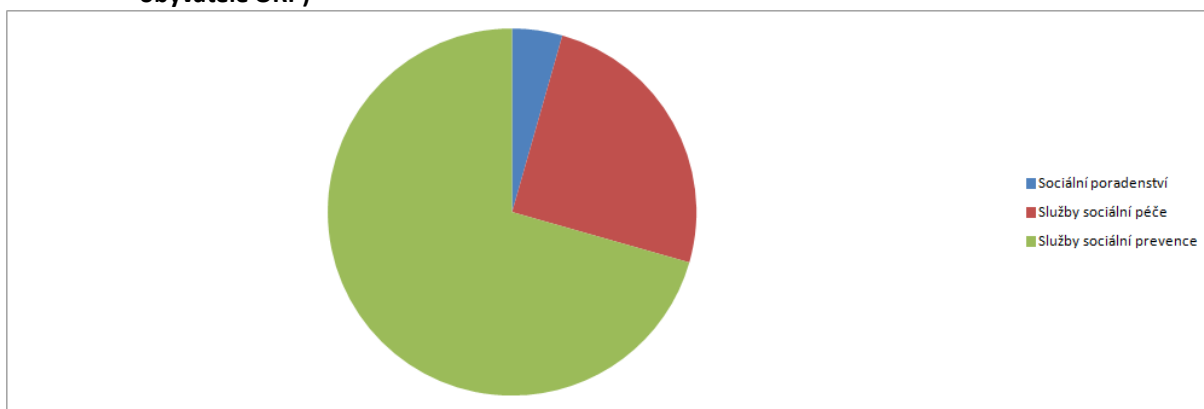
Graf č. 5. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

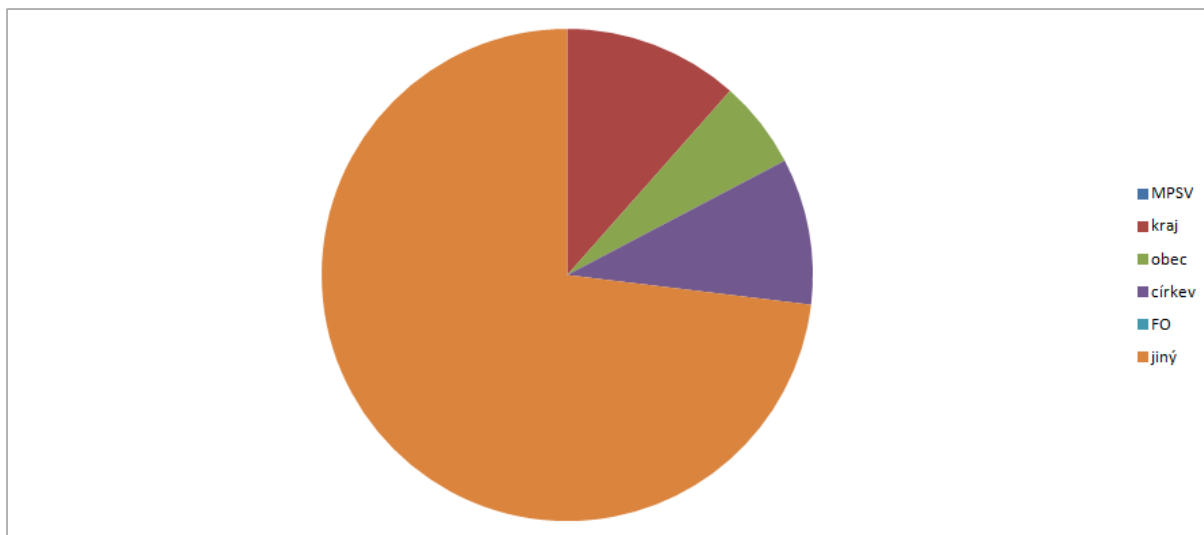
Graf č. 6. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

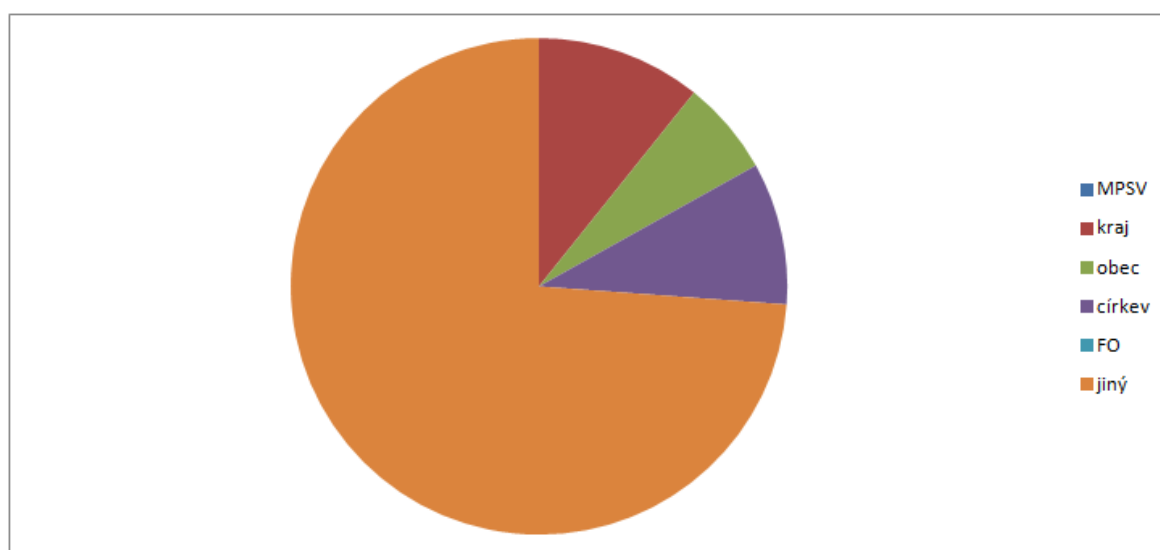
Graf č. 7. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf č. 8. Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf č. 9. Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

5 Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

5.1.1.1 Identifikace problémů

Odpadové hospodářství je finančně nákladnou činností, které obce ORP řeší. Separace odpadů je na vysoké úrovni a odměny z AOS EKO-KOM a.s. výrazně napomáhají k financování OH. Většina obcí využívá k zajištění služeb společnost Technické služby Jeseník a. s., především u separovaného odpadu a SKO. Jen město Zlaté Hory má vlastní společnost, která zajišťuje služby v OH a obec Mikulovice využívá služeb jiné společnosti.

Oblast ORP je rozlehlá, ale přitom zde žije jen cca 41 000 obyvatel. V přepočtu 56 obyvatel/km². V regionu je 19 obcí, přičemž jen v šesti z nich žije více než 1 000 obyvatel a celkem 5 měst, kde ve čtyřech z nich počet obyvatel nepřesahuje počet 5 000. Největším městem je Jeseník s necelými 12 000 obyvatel. Region se postupně vylidňuje a stárne. Je to dáno nedostatkem pracovních příležitostí po zrušení velkého počtu firem, které zde před 90. lety působily.

Jednotný systém sběru tříděného odpadu byl v regionu postupně zaváděn od roku 1991, v roce 1992 pak byla spuštěna první třídící linka, kterou v roce 1999 nahradila linka nová, výkonnější. Množství vytríděného odpadu až do roku 2010 trvale stoupalo. V květnu 2013 byla spuštěna již třetí třídící linka separovaných odpadů, která nahradila předcházející, opotřebovanou a výkonově již nedostačující. Tříděný odpad je sbírán v naprosté většině přes sběrné kontejnery se spodním výsypem. Hustota těchto kontejnerů je dostačující, v současné době se síť rozšiřuje jen výjimečně. Celkově je v ORP rozmístěno přes 1 200 separačních kontejnerů. Svoz papíru a plastu probíhá pravidelně dle svozového kalendáře.

Některá města a obce si postupně vybudovaly sběrný dvůr (první byl v r. 2001 v Jeseníku) nebo sběrné místo a slouží výhradně občanům dané obce či města.

Množství komunálního odpadu kat. č. 20 03 01, zůstává v regionu přibližně na stejné úrovni a je likvidováno uložením na skládku odpadů.

Černé skládky se sice na území ORP vyskytnou, ale nepředstavují zásadní problém.

Ke konci roku 2014 bude spuštěna Kompostárna Jesenicka pro řešení nakládání s BRO a BRKO v obcích regionu.

5.1.1.2 Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Do spolupráce v oblasti odpadového hospodářství jsou zapojeny všechny obce v ORP Jeseník, kromě města Javorník, obce Mikulovice a města Zlaté hory. Přičemž město Zlaté Hory využívá společnou skládku v Supíkovicích.

5.1.2 Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

V POH Jesenicka si SMOJ odsouhlasila svozovou společnost, Technické služby Jeseník a.s., která bude zajišťovat obsluhu obcí v regionu, s jednotnou cenou za služby pro všechny obce. Jen město Zlaté Hory má vlastní společnost, kterou si zajišťuje služby a obec Mikulovice si vytvořila v roce 2011 vlastní systém nakládání s odpady a svozy provádí firma Naděžda Babinská. Město Javorník si provádí svoz SKO vlastní technikou, na vlastní skládku odpadů a zároveň obsluhuje svozem SKO i obec Bílou Vodu. Náklady na 1 t svezeneho SKO se v průměru pohybují kolem 1 500,- Kč a náklady na 1 t svezeneho tříděného odpadu se pohybují okolo 7 000,- Kč.

Všechny obce vybírají od občanů poplatky za provoz systému nakládání s odpadem, v rozpětí 300 - 700,- Kč/občan/rok, přičemž částka, kterou ze svého rozpočtu obce doplácí, dosahuje výše u některých až téměř 500,- Kč/občan/rok.

Skládka odpadů v Supíkovcích, kterou vlastní a provozují Technické služby Jeseník a.s., slouží na základě schváleného plánu POH Jesenicka všem obcím ORP. Obec Mikulovice využívá tuto skládku minimálně, kde ukládá své odpady, není známo, jen uvádí, že mimo okres Jeseník. Město Javorník má vlastní skládku, na které ukládá odpady z vlastního k.ú. a SKO z obce Bílé Vody.

Tab. 64. Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximál. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby Jeseník a.s.	Otakara Březiny 168	Jeseník	536385	2500,00	2000	S/O
2.	Technické služby Jeseník a.s.	Lipovská 1172	Jeseník	536385	574,00	71,36	S/O
3.	Město Javorník	Náměstí Svobody 134	Javorník	536148	1000,00	800,00	O
4.	JK Morava s.r.o.	Mlýnská 486	Mikulovice	540382	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	O
5.	Služby města Zlatých Hor a.s.	Palackého 124	Zlaté Hory	579996	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	S/O

Zdroj: Vlastní sběr dat

Tab. 65. Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Obec Vápenná		Vápenná	541249	300t	108t	O
2.	Obec Velká Kraš	132	Velká Kraš	553468		37,4	O

Zdroj: Vlastní sběr dat

Tab. 66. Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximál. kapacita [t]	Prům. využitá roční kapacita [t]	*Provoz/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	MR STEEL GROUP s.r.o.	Javorník - Ves	Javorník	536148	Údaje nebylo možné získat	Údaje nebylo možné získat	S	
2.	Renata Lindovská		Jeseník	536385	Údaje nebylo možné získat	Údaje nebylo možné získat	S	
3.	JK Morava s.r.o.	Březinova	Jeseník	536385	Přislíbila zaslat informace		S	
4.	JK Morava s.r.o.	Mlýnská 486	Mikulovice	540382	Údaje nebylo možné získat	Údaje nebylo možné získat	S	
5.	JK Morava s.r.o.		Zlaté Hory	579996	Údaje nebylo možné získat	Údaje nebylo možné získat	S	
	JK Morava s.r.o.		Vidnava	541303	Údaje nebylo možné získat	Údaje nebylo možné získat	S	
6.	KM - KOV s.r.o.	Lipovská	Jeseník	536385	Provozovna zrušena	Provozovna zrušena	S	
7.	Sběrna druhotných surovin Lindovský s.r.o.	Otakara Březiny 1329/1a	Jeseník	536385	Údaje nebylo možné získat	Údaje nebylo možné získat	S	
	ŠROTMETAL Jeseník s.r.o.	Písečná 190	Písečná	540684	1500	1100	S	
	Jiří Havelka	Písečná 289	Písečná	557226	Údaje nebylo možné získat	Údaje nebylo možné získat	S	ZÚJ ORP Frýdek - Místek, ale PSČ okres Jeseník?!
8.	Lubomír Dombek	parc. č. 39/1 v k.ú. Široký Brod	Široký Brod	540382	Údaje nebylo možné získat	Údaje nebylo možné získat	S	

*Provoz./vlastník – provozovatel/vlastník - Zdroj: vlastní sběr dat

Sběrné dvory a sběrná místa si jednotlivé města a obce zřídily pro potřeby vlastních občanů. Odpady z jiných obcí zde nejsou přijímány.

Výkupny druhotných surovin jsou v ORP v dostatečném počtu, pokrývají rovnoměrně celou oblast. Časté jsou krádeže kovů, které způsobují škody jak na obecním, tak i na soukromém majetku a majetku firem, které páchají především nepřizpůsobiví občané.

Tab. 67. Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatel é zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovate l/vlastník (O, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Jeseník a.s.	Otakara Březiny 168	Jeseník	536385	3 700,00	1 700,00	S/O	uvedena kapacita nové třídící linky, spuštěné 21. 5. 2013

<http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. 68. Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximál. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/ vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Zdeněk Bukovjan - třídící linka na PET Bruntál		Bruntál	597180	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	S
2.	ECOPAK spol. s r.o.	Vikýřovická 402	Šumperk	523704	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	S
3.	SITA CZ, a.s.	Na Střelnici 633	Rapotín	540862	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	Informace od tohoto subjektu nebylo možné získat	S

Zdroj: vlastní sběr dat

Tab. 69. Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Technické služby Jeseník a.s.	Otakara Březiny 168	Jeseník	536385	Bernartice, Bělá pod Pradědem, Bílá Voda, Černá Voda, Česká Ves, Hradec - Nová Ves, Javorník, Jeseník, Lipová-lázně, Ostružná, Písečná, Skorošice, Stará Červená Voda, Supíkovice, Uhelná, Vápenná, Velká Kraš, Velké Kunětice, Vidnava, Vlčice, Kobylá nad Vidnavkou, Žulová	S/O

<http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Třídící linka druhotných surovin, která je umístěna v Technických službách Jeseník a. s., a které ji zároveň i provozují, slouží většině měst a obcí z ORP Jeseník. Vychází z plánu OH Jesenicka. Jen Zlaté Hory a Mikulovice mají vlastní systém nakládání se separovaným odpadem.

Linky mimo území ORP nejsou obcemi využívány.

5.1.2.1 Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Zařízení pro nakládání s BRO v současné době na území ORP zatím nejsou k dispozici, avšak v letošním roce byla přidělena dotace ve výši 20 mil (90%) a bude postavena kompostárna SMOJ. Zkušební provoz by měl být zahájen v říjnu 2014 a plný provoz na jaře 2015. Plánovaná kapacita 5500 t/rok. Vlastníkem zařízení je SMOJ (Sdružení měst a obcí Jesenicka), provozovatelem Technické služby Jeseník a. s.

Tab. 70. Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	SITA CZ, a.s.	Na Střelnici 633	Rapotín	540862	7500	4700	S/S

<http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

5.1.2.2 Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP)

5.1.2.3 Současný stav

V uvedeném období za rok 2008-2012 třídění BRKO v obcích ORP Jeseník neprobíhalo

Jednotlivé obce postupně zavádějí třídění BRKO od 1.10.2014

5.1.2.4 Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Nyní takovéto zařízení nevyužíváme, ale do budoucna se počítá (po schválení nového zákona o odpadech) s výstavbou překladišť pro svoz TKO a jeho energetické využití.

5.1.2.5 Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Nejbližší ZEVO se nachází v Brně. Vzhledem k velkým přepravním vzdálenostem obce z ORP Jeseník odpad k energetickému využití nepředávají.

Tab. 71. Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	*Provoz./vlastník (O, S)	Poznámka
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Jeseník a.s.		Supíkovice	541117	OO	v provozu	S	kapacita do r. 2037
2.	Technické služby Jeseník a.s.	Bukovice	Jeseník	547751	IO	v provozu	S	pouze zeminy
	Město Javorník		Javorník	529851	OO	v provozu	O	jen odpady z Javorníku a SKO z Bílé Vody
3.	Město Žulová		Žulová	541575	IO		O	

*Provoz./vlastník – provozovatel/vlastník

<http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. 72. Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	*Provoz./vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Van Gansewinkel HBSS s.r.o. - sklárka SOO a SNO	Leskovská 572	Horní Benešov	597350	OO, NO	v provozu	S
2.	SITA CZ a.s.	Na Střelnici 765	Rapotín	540862	OO, NO	v provozu	S

*Provoz./vlastník – provozovatel/vlastník

<http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. 73. Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	*Provoz./vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Technické služby Jeseník a.s.		Supíkovice	541117	Bernartice, Bělá pod Pradědem, Bílá Voda, Černá Voda, Česká Ves, Hradec - Nová Ves, Jeseník, Lipová-lázně, Ostružná, Písečná, Skorošice, Stará Červená Voda, Supíkovice, Uhelná, Vápenná, Velká Kraš, Velké Kunětice, Vidnava, Vlčice, Kobylá nad Vidnavkou, Žulová, Zlaté Hory	S
2.	Město Javorník		Javorník	529851	Bílá Voda, Javorník	O

*Provoz./vlastník – provozovatel/vlastník

<http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. 74. Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	*Provoz/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Technické služby Jeseník a.s.	Otakara Březiny 168	Jeseník	536385	nakládání s autovraky	S
2.	Sběrna druhotných surovin Lindovský s.r.o.	Otakara Březiny 1329/1a	Jeseník	536385	nakládání s autovraky	S

*Provoz/vlastník – provozovatel/vlastník

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

5.1.2.6 Doplnující informace - černé sklárky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

V důsledku dobře fungujícího systému nakládání s odpady, především systému separace odpadů, sběrných dvorů a jednorázových akcí svozu odpadu kontejnery, nedochází v posledních letech ke vzniku černých skládek. V ojedinělých případech výskytu jednotlivých kusů odloženého odpadu, řeší obce vlastními silami.

Obce a města se nepotýkají s výraznými ekologickými zátěžemi, které by bylo nutno drazé likvidovat.

5.1.2.7 Produkce ostatních odpadů a produkce nebezpečných odpadů za období 2008-2012

Tab. 75a Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	86 738,94	76 623,17	71 956,97	99 339,87	48 103,41	48 632,99
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	5 197,87	6 185,20	944,75	1 425,73	6 242,78	1 292,99
Celková produkce (OO a NO)	92 337,09	82 808,38	72 901,71	100 765,60	54 346,19	49 925,98

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>, GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Množství odpadů vůči roku 2000 pokleslo. Ve srovnání jednotlivých porovnávaných let 2008-12 množství kolísá oběma směry, celkově má však klesající tendenci. Spíše je to dáno klesající výrobou v ORP Jeseník, a s tím spojenou vysokou nezaměstnaností.

Tab. č. 75b Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Jeseník	40 189	645,79	16,07	21 275,99	529,40	21 921,78	545,47
Olomoucký kraj	637 609	7 762,33	12,17	347 668,29	545,27	355 430,62	557,44

Zdroj: ISOH, CENIA, MŽP

V tabulce 7b je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 44 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 50 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 56 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Olomoucký kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných

odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 3,93 kg vyšší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 2,66 kg vyšší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 76. Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	155,00	293,30	313,00	205,36	157,28
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	20 070,04	22 912,85	645,00	60,42	16 116,58
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	752,03	341,04	139,88	60,61	37,88
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	20,67	16,90	16,84	0,00	0,19
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,82	0,21	0,07	0,43
06	Odpady z anorganických chemických procesů	2,24	2,72	3,31	2,73	3,68
07	Odpady z organických chemických procesů	96,05	94,75	0,64	106,37	110,72
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	133,87	105,11	104,65	115,76	127,26
09	Odpady z fotografického průmyslu	3,02	3,21	3,12	3,25	4,69
10	Odpady z tepelných procesů	805,32	846,50	337,22	472,70	697,38
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	86,23	69,79	125,57	88,73	96,69

12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	3 591,46	434,94	467,14	610,27	496,17
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	729,55	78,62	41,91	57,70	79,79
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	33,90	25,89	11,23	12,67	3,29
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	1 108,06	1 308,33	3 816,74	998,71	868,03
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	3 561,88	1 002,32	59 815,17	810,99	806,61
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	36 023,59	19 345,51	17 883,93	35 936,41	12 287,32
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	64,45	65,70	73,70	73,81	110,70
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čištění odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	1 034,34	831,14	747,55	535,08	507,80
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	14 536,69	25 122,28	16 218,79	14 194,56	17 413,48
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		82 808,38	72 901,71	100 765,60	54 346,19	49 925,98

Zdroj: GROUP, ISOH (MŽP, CENIA)

Nejvíce jsou zastoupeny odpady skupiny 20, tedy komunální odpady. Pak je to skupina 17 - stavební odpady, což je dáno hlavně vysokou objemovou hmotností. Dále odpady skupiny 02 - jsou především ze zemědělské činnosti. Následují skupiny 15 a 16 - dominantní původce lze určit těžko.

Tab. 77 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	82 808,38	72 901,71	100 765,60	54 346,19	49 925,98
Celková produkce KO	15 597,59	26 398,85	20 003,44	15 143,24	18 230,87
Celková produkce SKO	8 925,52	10 276,16	8 483,59	7 696,73	8 888,00

Zdroj: GROUP, ISOH (MŽP, CENIA)

Na konci roku 2008 zasáhla i do vývoje odpadového hospodářství ekonomická krize, proto trvale klesající množství odpadu. Všichni šetří, v kraji je vysoká nezaměstnanost, drobní živnostníci ukončují svoji činnost, větší podniky redukuje výrobu. To vše se promítá i do množství komunálního odpadu. V roce 2009 postihly část Jesenicka bleskové povodně, proto nárůst KO jako důsledek zničení majetku občanů. Ve sledovaném období je produkce SKO na stejné úrovni, s mírnými výkyvy.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr,

který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. č. 77a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Jeseník	40 189	15 968,96	397,35	7 286,79	181,31	166,31
Olomoucký kraj	637 609	236 785,47	371,36	140 717,76	220,70	229,34

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 77a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 88 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 82 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 12% z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 27,75 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 28,94 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

5.1.2.8 Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Pět kódů odpadů dle největšího množství v r. 2012 je: 200301 - komunální odpad, 200140 - kovy, 200307 - objemný odpad, 200101 - papír a lepenka, 200102 – sklo.

Komunální a objemný odpad je typickým odpadem z domácností, k tomu není co dodat.

Kovy - velká část jde přes výkupny. Na chudém Jesenicku jde o zdroj příjmů pro velkou část obyvatelstva. Lze předpokládat, že často jde o kovy z trestné činnosti nebo z nelegálního nakládání s odpady, především z rozebraných aut.

Papír a lepenka a sklo jsou typickým separovaným odpadem, v jehož sběru patří Jesenicko k těm nejlepším. V zimním období v obcích, kde převažuje topení tuhými palivy, je papír často spalován.

Uvedené odpady ve sledovaných letech vykazují jen malé výkyvy v celkovém množství.

Tab. 78 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	955,32	1 041,47	1 098,54	1 059,76	1 108,25
Sklo	150107, 200102	549,68	661,66	689,47	708,82	678,28
Plast	150102, 200139	488,94	922,08	549,50	745,22	635,90
Nápojové kartony	150105	10,16	13,79	15,03	14,23	17,35
Celkem separovaný sběr		2 004,10	2 638,99	2 352,54	2 528,04	2 439,78

Zdroj: GROUP-ISOH (MŽP, CENIA)

Převažující složkou separovaného odpadu je papír. Je to dáno jeho vyšší objemovou hmotností oproti plastům. Ty jsou všeobecně vnímány jako odpady, kterých je nejvíce.

Skleněné odpady - vysoká objemová hmotnost - je to třetí nejvýznamnější separovaný odpad vedle papíru a plastů.

Nápojové kartony - nejmenší množství ze sledovaných odpadů. Je to dáno nízkou objemovou hmotností a omezeným sortimentem, pro který je tento typ obalu používán.

Tab. č. 78a Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Jeseník	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	40 189	774,11	19,26	23,04
Plast	(150102, 200139)		450,33	11,21	10,12
Sklo	(150107, 200102)		641,35	15,96	10,46
Nápojové kartony	(150105)		17,34	0,43	0,40
Kovy	(200140, 150104)		4 860,03	120,93	42,55

Zdroj: ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 78a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 69,9 %, produkce skla tvoří 94,5 %,

produkce plastů tvoří 70,8 % a produkce nápojových kartonů tvoří 99,9 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru a vyšší u skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tab. č. 78b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Jeseník	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	40 189	18,77	19,63
Plast	(150102, 200139)		10,53	10,23
Sklo	(150107, 200102)		15,41	10,77
Nápojové kartony	(150105)		0,42	0,44
Kovy	(200140, 150104)		67,08	33,83

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 78b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, nápojových kartonů a vyšší u skla, plastů a kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových

kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

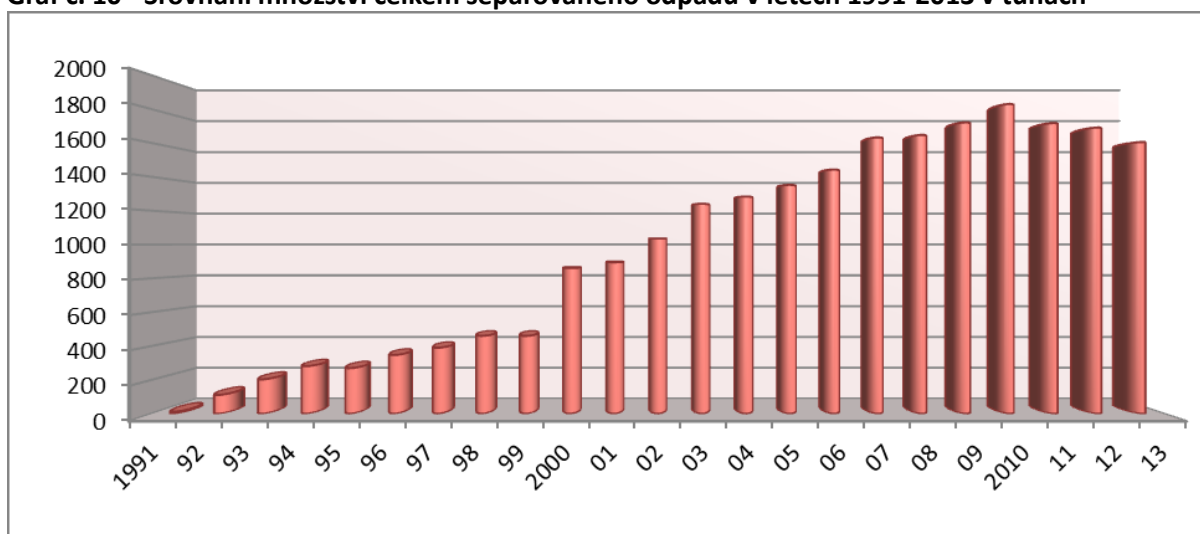
Tab. č. 78c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Olomoucký kraj	19,14	10,35	10,52	0,43	28,07	68,51
(0 až 500 obyv. včetně)	5,62	10,50	11,74	0,38	2,56	30,80
(501 až 1000 obyv. včetně)	7,94	10,82	10,84	0,38	2,72	32,71
(1001 až 4000 obyv. včetně)	12,36	11,80	10,82	0,44	18,74	54,17
(4001 až 10000 obyv. včetně)	21,12	9,98	8,91	0,24	49,18	89,44
(10001 až 20000 obyv. včetně)	22,23	9,39	10,36	0,30	49,97	92,25
(20001 až 50000 obyv. včetně)	25,14	8,07	9,45	0,33	33,69	76,68
(50001 až 100000 obyv. včetně)	36,32	10,66	11,18	0,79	44,75	103,70
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Olomouckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 50001 do 100000 obyvatel. Těto velikostní skupině neodpovídají v ORP žádná města. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 104 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Olomouckém kraji je 144 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Zábřeh, ORP Hranice ...) vykazuje ORP Jeseník vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je nadprůměrná.

Graf č. 10 - Srovnání množství celkem separovaného odpadu v letech 1991-2013 v tunách

Zdroj: Technické služby Jeseník a. s.

Zdůvodnění výkyvu:

Z dlouhodobého hlediska byl stoupající trend do roku 2009 a od tohoto roku klesá z níže uvedených důvodů:

- Pokles vytríděné komodity je dán i šetřením nákladů napříč celou společností, domácnosti nevyjímaje.
- Papír - svůj podíl na poklesu má také rozvoj a nabídka internetu a elektronických služeb, takže využívání papírových výrobků a obalů klesá.
- Plast – pokles u této komodity je dán jednak snižující se tloušťkou obalového materiálu a jednak menším množstvím PET lahví. Je patrný odklon od nákupu balených vod. Růst používání tohoto druhu obalu na úkor jiných se ve vytríděném množství hmotnostně neprojevuje tak výrazně. Plast je nevhodný na skládkování, ale dobře se opakovaně recykluje.
- Sklo – dvousložkový sběr skla je zcela zaběhlý a kvalita vytríděného čírého skla je trvale dobrá. I tady se projevuje snaha o snižování hmotnosti obalu a ústup využívání tohoto materiálu na úkor jiných. Celkové množství čírého skla se navyšuje z důvodu výměny starých oken za nová (program Zelená úsporám).
- Kov – množství vytríděných kovů jednoznačně ovlivňuje výkupní cena ve sběrných surovinách. Sběr kovů, především obalů je realizován do společných separačních kontejnerů a ve sběrných dvorech.

5.1.2.9 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Tab. 79. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředěvané odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	23 551,60	23 264,00	2 942,00	15 455,00	16 055,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	975,15	410,37	347,48	142,24	152,55
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	76,27	64,80	77,69	82,95	108,86
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	41,73	49,02	54,66	51,77	92,35
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	1 368,33	665,02	264,28	94,19	89,37

zdroj: GROUP-ISOH (MŽP, CENIA)

V ORP Jeseník hospodaří řada zemědělských firem. Vysoká produkce odpadu k. č. 020106 v letech 2008-9, v roce 2010 z neznámých příčin propadl o 88% a v letech 2011-12 zase nárůst oproti r. 2010 o 430 %?! Možná jde o chybu v ročním hlášení množství odpadů.

Odpad k. č. 190805 mají trvale klesající tendenci, vzhledem ke skutečnosti, že neznáme původce, nelze nic dalšího komentovat.

Odpad k. č. 190809 je pravděpodobně vykazován zařízeními, kde je pečováno o seniory. Ovšem pak by odpad neměl být zařazován pod kódy č. 19....

Odpady k. č. 020304 jsou vykazovány pobočkami mezinárodních obchodních řetězců a mají stoupající tendenci. Znamená to snad plýtvání potravinami??!

Odpady k. č. 030105 pravděpodobně produkují drobné firmy zabývající se stolařskou prací, s úbytkem zakázek klesá i množství odpadu. Je možné, že je tento odpad zpracováván i jinak, možná jako topivo.

Tab. 80 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	41 988,26	41 580,20	18 099,47	26 255,54	28 139,88
z toho celková produkce BRKO	11 075,53	13 985,47	10 917,27	10 017,94	11 232,15

zdroj: GROUP, ISOH (MŽP, CENIA)

Produkce BRKO ve sledovaném období zůstává přibližně stejná. Co se týká BRO, pak v letech 2008-9 byla kolem 41000 tun, pak v roce 2010 podivně prudce klesla na 18000 tun a v letech 2011-12 zase stoupla na 26 respektive 28 000 tun. Produkci výrazně ovlivňuje odpad k. č. 020106 – zvířecí trus, moč a hnůj (viz tab. 79).

V tabulce č. 80 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 80a primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména

200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. č. 80a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Jeseník	40 189	9 379,71	233,39	0,00	0,00
Olomoucký kraj	637 609	184 305,18	289,06	13 135,51	20,60

Zdroj: ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 80a je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 84% celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 16 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 54,76 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 19,53 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém není zaveden v obcích ORP Jeseník. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém teprve bude zaveden v obcích ORP Jeseník.

Tab. 81. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	20 527,36	43 580,51	47 926,84	27 700,29	21 663,69	10 390,55
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		22,23	52,63	65,74	27,49	39,86	20,81
	Energetické využití	35,21	141,34	50,91	40,00	61,88	66,21
	Celkem vybrané způsoby využití	20 368,23	43 721,85	47 977,75	27 740,29	21 725,57	10 456,76
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		22,06	52,80	65,81	27,53	39,98	20,94
Celková produkce odpadů		92 337,09	82 808,38	72 901,71	100 765,60	54 346,19	49 925,98
Odstranění	Skládkování	30 794,94	12 681,20	15 198,74	12 352,48	12 568,97	11 695,27
	Spalování	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	12 681,20		15 198,74	12 352,48	12 568,97	11 695,27

Zdroj: GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Odpady z ORP Jeseník jsou materiálově využívány nebo skládkovány. Zatím co materiálové využití postupně klesá, množství skládkovaného odpadu zůstává ve sledovaném období přibližně stejné.

Z poskytnutých dat databáze MŽP (CENIA) bylo zjištěno, že část odpadů z ORP Jeseník byla předávána k energetickému využití. Nelze ověřit pravdivost údajů, je možné špatné/chybné zařazení nakládání s odpady v ročním hlášení.

Tab. 82. Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	153,21	103,11	2 158,78	305,29	320,82	397,87
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			1,17	0,66	8,18	1,53	2,12	2,18
		Energetické využití	2,86	19,64	7,91	8,00	31,88	36,21
		Celkem vybrané způsoby využití	145,25	122,75	2 166,69	313,29	352,70	434,08
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
			1,11	0,79	8,21	1,57	2,33	2,38
	Celková produkce KO [t]		13 128,47	15597, 59	26398, 85	20003, 44	15143, 24	18230,8 7
	Odstranění	Skládkování		11578, 41	13848, 49	11156, 83	10970, 78	10711, 98
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		11578, 41	13848, 49	11156, 83	10970, 78	10711, 98
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	3,02
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	3,02
	Odstranění	Skládkování		9 276,05	9 342,18	8 822,29	8 876,51	8 548,13
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		9 276,05	9 342,18	8 822,29	8 876,51	8 548,13

zdroj: GROUP-ISOH (MŽP, CENIA)

Komunální odpady jsou převážně odstraňovány – skládkovány. Dalším způsobem nakládání je materiálové využití. Z poskytnutých dat databáze MŽP (CENIA) bylo zjištěno, že část odpadů z ORP Jeseník je předávána k energetickému využití. Nelze ověřit pravdivost údajů, je možné špatné/chybné zařazení nakládání s odpady v ročním hlášení.

Tab. 83. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	1,00	893,97	149,18	116,61	117,77
		Energetické využití	19,64	7,55	8,00	31,88	36,21
		Odstranění	51,93	32,18	10,92	11,37	9,29
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,31	682,26	90,38	101,56	85,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,02	381,25	62,12	101,51	129,57
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	25,00	17,36	21,19	33,34	26,22
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,79	3,17	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,02	0,63	0,00	0,00	0,00

zdroj: GROUP-ISOH (MŽP, CENIA)

Papírový odpad - ve sledovaném období materiálové využití zvolna klesá a naopak stoupá energetické využití. Část odpadu je odstraňována, ale tento trend má klesající tendenci.

Plasty - klesá materiálové využití, stoupá odstranění. Energeticky odpad není využíván.

Sklo - odpad je využíván výhradně materiálově. Celkové množství klesá.

Není nám známo, že by se odpad vyvážel mimo ORP Jeseník. Pokles hmotnosti tříděných odpadů je v největší pravděpodobnosti dán snižováním tloušťky obalových materiálů (karton, plasty) a postupný přechod z balených vod na pitnou vodu z vodovodních řádů obcí. Vzhledem k vysoké nezaměstnanosti v regionu občané šetří a tím vytváří méně odpadů.

Tab. 84. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání		DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]										
BRO	Využití	Materiálové využití			6 386,05	22858,66	426,44	228,60	246,45	
		Energetické využití			141,34	50,55	40,00	61,88	66,21	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			11 190,80	12 543,04	10 628,38	10 284,42	10 073,62	
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití			18,44	814,63	81,67	36,24	109,26	
		Energetické využití			0,02	0,05	0,00	23,17	36,21	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		10 833,87	12 367,92	10 510,52	10 219,62	9 973,59	
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		5 384,34	8 699,60	9 931,44	8 439,95	8 206,35	8 008,79
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)		148,00	209,30	239,87	204,58	201,67	197,82
			Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓							
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Počet obyvatel v území ORP				41 565	41 404	41 255	40 691	40 486

Zdroj: GROUP-ISOH (MŽP, CENIA)

V rámci skupiny BRO převažuje jako způsob nakládání skládkování. Množství takto odstraněného odpadu zvolna klesá. Částečně, v malé míře, je BRO využíván materiálně i energeticky.

BRKO, v přepočteném množství odpadu, je rovněž v největší míře odstraňován skládkováním, avšak s klesající tendencí; rovněž povolna. V malé míře je využíván materiálově i energeticky, vždy se stoupající tendencí. Systémy separace BRKO nebyly doposud v území ORP zavedeny.

Aktuálně se na území ORP Jeseník od 1.10.2014 rozbíhá systém třídění BRKO v obcích, jehož cílem je kromě naplnění legislativních požadavků snížení podílu biologicky rozložitelné složky v SKO ukládaného na skládky.

Tab. 85. Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1 913 140,00	2 207 330,00	2 382 400,00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	35 050 780,00	32 712 770,00	33 527 260,00
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	3 287 760,00	2 648 930,00	2 651 780,00
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0,00	0,00	0,00
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1 550 990,00	1 794 270,00	1 954 200,00
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	59 370,00	66 990,00	39 000,00
3727	Prevence vzniku odpadů	0,00	0,00	0,00
3728	Monitoring nakládání s odpady	0,00	0,00	0,00
3729	Ostatní nakládání s odpady	62 570,00	82 030,00	67 380,00
Celkové náklady		41 924 610,00	39 512 320,00	40 622 020,00

Zdroj: ministerstvo financí, vlastní sběr dat

Výdaje v ORP Jeseník na odpadové hospodářství v letech 2010 – 2012 zůstávají přibližně na stejné úrovni. Největší výdaj, cca 84% z celkových výdajů, představuje §3722 – sběr a svoz komunálních odpadů.

5.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

5.1.3.1 Analýza cílových (dotčených) skupin

Naprostá většina obyvatel nakládá s odpady dle nastavených pravidel. Samozřejmě všechny dotčené skupiny očekávají především co nejnižší ceny a co nejširší služby. Důležitá je trvalá a pravidelná komunikace ze strany obcí, trvalé předávání potřebných informací týkající se OH – změny v systému, správné způsoby nakládání a odpady, financování OH, co se podařilo, kde jsou rezervy apod. Cílem je udržet stávající systém, přesvědčit váhající o správné cestě a co nejvíce eliminovat ty, kteří systém ze zásady nerespektují a chovají se bezohledně.

+	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu komunálního odpadu obce	Pravidelný svoz, dostupná a transparentní cena, jeho spolehlivost, operativnost v případě výpadku a zbytečně neobtěžovat okolí hlukem a prachem. Hlavně v noci.	Někteří občané s trvalým pobytem v sídle obce neplatí za svoz KO s tím že, se většinu času na území obce nenacházejí. Nedodržují tím zákon a vyhlášku obce.	Pokud obce vydávají svůj zpravodaj, pak tyto informace je nutno v něm zveřejnit několikrát ročně.	Zpracovat komunikační plán
2.	Ostatní původci komunálního odpadu	Cena za likvidaci KO, která by pro tyto subjekty nebyla likvidační (co nejnižší)	Nedodržují zákon (např. vhazují odpad do kontejnerů pro občany nebo jej odkládají na veřejná prostranství či do volné přírody)	Standardní komunikační kanály (www, TV)	Provádět kontrolu nebo ji vyžadovat po ORP
3.	Turisté, návštěvníci kulturních, sportovních akcí...	Dostupnost odpadkových košů, jejich pokrytí dotčeného území, pravidelný odvoz a jejich čistota i čistota okolí	Nezodpovědné chování návštěvníků, odhazování odpadků volně na zem, či v přírodě	Informační cedulky	Provéřit dostupnost odpadkových košů a umístění kontejnerů u památek
4.	Představitelé obcí SO ORP	Optimalizovat výdaje na provoz a investice	Pokuty za nedodržování zákona	Jednání mezi obcemi	Meziobecní spolupráce
5.	Základní a mateřské školy a jiná školská zařízení	Motivovat tato zařízení k tomu aby žáci pochopili nutnost recyklace a to především ke vztahu environmentální výchovy.	Ochota vedení školy a učitelského sboru k zavedení a dodržování recyklace odpadu.	Projednat pravidelně s řediteli škol. Zde se velmi aktivně zapojuje společnost Eko-kom.	Pomoc se zavedením recyklace

Zdroj: Vlastní sběr dat

5.1.3.2 Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Rizika jsou u nás minimální a to vzhledem k dobře fungujícímu celému systému nakládání s odpady v oblasti ORP Jeseník. Riziko je možné spatřovat v tom, že by se tento systém rozpadl a obce by se musely postarat ze zákona o nakládání s odpady, které vznikají na jejich území. Toto riziko je však minimální.

Technická rizika jsou rovněž minimální a to vzhledem k průběžné investiční činnosti a modernizaci koncových zařízení a jednotlivých technických zařízení (vozidla, kontejnery apod.) Financovány jsou z dotací státu a EU, SMOJ a jednotlivých obcí. Systém je pravidelně kontrolován každoročním vyhodnocováním nakládání s odpady, množstvím a druhem odpadu. V tomto vyhodnocení je hodnocen i plán odpadového hospodářství.

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na investice a vybavení	2	3	6	Dlouhodobé plánování a spolupráce	Obec
2.	Organizační riziko	Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	2	3	6	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
3.	Právní riziko	Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	5	5	25	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
4.	Technické riziko	Výpadek řízené skládky TKO (přívalový déšť může svou vahou na daném území porušit spodní izolační vrstvu, nebo zahltit jímku	4	4	16	Trvalý monitoring stavu zabezpečení skládky a sledování vývoje meteorologické situace a zajištění techniky pro vývoz jímky	Město Jeseník a TSJE
		Výpadky koncových zařízení, například třídící linka, blackout, porucha točivých strojů, zdravotní problémy obsluhy (epidemie)	3	3	9	Zajištění náhradního zdroje elektřiny, dodržování hyg. Předpisů	Město Jeseník a TSJE
5.	Věcné riziko	Občané a původci odpadu porušují zákon => zvýšené náklady (např. černé skládky) nebo pokuta pro obec	3	3	9	Systém kontroly	Obec

Zdroj: Vlastní zpracování

5.1.4 SWOT analýza oblasti

Silnou stránkou je kvalitně zavedený systém nakládání s odpady, jeho vysoká sofistikovanost. Důkazem je každoroční umístění na čelních místech v hodnocení kraje. Hlavní slabou stránkou je geografické umístění regionu (za horami) a nízká koncentrace obyvatel, z které plynou velké svozové vzdálenosti. Produkce SKO z obcí tvoří 82 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj i za celou ČR nižší. Měrná produkce separovaného odpadu v regionu je ve srovnání s průměrnou hodnotou za Olomoucký kraj vyšší.

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Dlouholetý systém, jednotný ve většině obcí ORP, většinové zapojení obyvatel	1. Vysoká nezaměstnanost obyvatel demotivuje občany ke správnému nakládání s odpady
2. Jedna svozová a recyklační společnost pro většinu obcí	2. Vysoké procento nepřizpůsobivých občanů, kteří nerespektují systém nakládání s odpady
3. Solidární systém plateb obcí svozové společnosti za služby v OH	3. Odlehlost regionu a horší dopravní dostupnost
	4. Nezapojení 2 obcí (z celkového počtu 24) ORP do jednotného systému
Příležitosti:	Hrozby:
1. Meziobecní spolupráce v rámci SMOJ – snížení nákladů	1. Často se měnící legislativa
	2. Stoupající výdaje obcí a klesající příjmy

Zdroj: Vlastní zpracování

5.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Oblast ORP Jeseník je poměrně řídké obydlená. Hustota je 56 obyvatel/km². Region se potýká s vysokou nezaměstnaností a od toho se odvíjí i množství a skladba odpadů. Většina obcí využívá v OH služeb společnosti Technické služby Jeseník a.s., která vlastní skládku ostatních odpadů a provozuje i třídící linku separovaných odpadů. Další dvě malé skládky provozují pro vlastní potřeby a v omezeném rozsahu města Javorník a Žulová. Celková měrná produkce odpadu poklesla ve sledovaném období o 38% oproti roku 2008 na hodnotu 1 233,17 kg/obyv./rok v r. 2012. Nejvíce jsou zastoupeny odpady skupiny 20, u separovaného odpadu převažuje hmotnostně papír, následuje plast a sklo. Měrná produkce tříděného odpadu dosáhla v roce 2012 hodnoty 60,26 kg/obyv./rok. Nevyužitelné komunální odpady jsou odstraňovány v naprosté většině uložení na skládku odpadů; nejbližší ZEVO je od hranice ORP vzdáleno přes 170 km.

Celková produkce BRO představuje více než 50% z celkového množství odpadů, přičemž největší položkou jsou odpady kat. číslo 02 01 06 – zvířecí trus, moč, hnůj aj. pocházející ze zemědělské činnosti. Samotné BRKO představuje něco přes 20% z celkového množství odpadů a je z velké části odstraňováno skládkováním. Materiálově je využíváno, se vzrůstající tendencí, něco přes 1%. Významnou změnu přinese vybudování centrální kompostárny SMOJ. Její plný provoz je naplánován na jaro 2015.

Výdaje ORP Jeseník na OH zůstávají ve sledovaném období přibližně stejné, největší výdaj představuje §3722 – sběr a svoz komunálních odpadů (přes 80%). Obce vybírají od občanů poplatky za provoz

systému nakládání s odpadem v rozpětí 300 – 700,- Kč/obyv./rok, přičemž částka, kterou obec z rozpočtu doplácí, dosahuje výše až 500,- Kč/obyv./rok.

Nedílnou součástí systému nakládání s odpady na Jesenicku je činnost autorizovaná obalová společnost EKO-KOM a.s., která nadále vyplácí obcím čtvrtletně odměny za vytríděnou obalovou složku v recyklovatelném odpadu. Základní sazba odměny závisí na vytríděném množství a velikosti obce a je navyšována dalšími bonusy, např. dle využitelnosti nádob, hustoty sběrné sítě, apod. Tyto odměny pokrývají cca 65% nákladů na provoz systému separace.

Silnou stránkou ORP je dlouholetý jednotný systém zavedený téměř ve všech obcích (vlastní systém mají jen 2 obce) s využíváním služeb jedné společnosti a s cenami stejnými pro všechny obce. Slabou stránkou pak odlehlost regionu se špatnou dopravní dostupností a s vysokou nezaměstnaností. S tím souvisí nedostatek financí v obecních rozpočtech. Situaci komplikuje často se měnící legislativa, vysoké daňové zatížení a nejasné směřování dalšího vývoje OH ČR. Příležitostí ke snížení nákladů obcí je užší vzájemná spolupráce v rámci SMOJ, vytváření společných projektů a následně čerpání dotací na ně. Samozřejmostí pak je dodržení společných ujednání a stanovených cílů.

Plán odpadového hospodářství na Jesenicku vychází a úzce souvisí s hlavními záměry a cíli plánu odpadového hospodářství ČR a plánu odpadového hospodářství Olomouckého kraje. POH Jesenicka byl zpracován v roce 2008 a jeho aktualizace proběhne až po schválení a vydání zákona o odpadech v ČR. Základním směrem vývoje nakládání s odpady je snižování odpadů ukládaných na skládku, udržení dobře fungujícího systému třídění odpadů a recyklace takto vytríděných odpadů. Zavedení likvidace BRKO a to realizací výstavby již výše zmíněné kompostárny. Do nakládání s BRKO bude zapojena většina obcí na Jesenicku. Dalším záměrem, který vychází z POH OK, je výstavba překladišť pro směsný komunální odpad za účelem jeho energetického využití.

V prosinci 2013 proběhlo slavnostní vyhodnocení měst a obcí Olomouckého kraje ve třídění odpadů a mezi 30ti nejlepšími se umístilo 5 obcí zapojených do systému, který tento materiál hodnotí, a který obsluhují Technické služby Jeseník a.s.

Jsou to obce Ostružná, Vlčice, Branná v kategorii obcí do 500 obyvatel, dále Černá Voda v kategorii nad 500 obyvatel a Jeseník v kategorii měst.

5.2 Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1 Struktura návrhové části

Okres Jeseník je území s efektivním využíváním veškerého potenciálu a bohatství regionu činícího z Jesenicka atraktivní horskou oblast nabízející optimální životní podmínky pro všechny generace. Cesta k jeho dalšímu rozvoji je ve zvyšování úrovně života. Tohoto je dosahováno zejména stabilní sítí sociálních služeb, kvalitním vzděláváním na všech stupních školství s kvalifikovanými pedagogy a také atraktivními uplatnitelnými studijními obory konkurujícími vnitrozemské vzdělávací nabídce. Pružná spolupráce s orgány státní správy a společný postup obcí a regionu umožňuje v maximální možné míře využívat aktivní státní politiky v oblasti zaměstnanosti, rozvoje cestovního ruchu, podnikatelských pobídek, ochrany životního prostředí a reagovat na nové trendy.

Odpadové hospodářství	Problémový okruh 1.	Problémový okruh 2.
	Separace komunálních odpadů	Absence aktuálního POH SMOJ
	cíl 1.1 Zavedení společného systému třídění BRKO ve všech obcích ORP Jeseník cíl 1.2. Vybudování sběrných dvorů a sběrných míst a jejich využití v rámci meziobecní spolupráce cíl 1.3 Třídění a recyklace stavebních a objemných odpadů, včetně odpadů na bázi dřeva, které nelze zpracovat na kompostárně	cíl2.1 Vytvoření a přijetí nového POH SMOJ

5.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

VICE A SLOGAN ORP JESENÍK

VICE

Okres Jeseník je území s efektivním využíváním veškerého potenciálu a bohatství regionu činícího z Jesenicka atraktivní horskou oblast nabízející optimální životní podmínky pro všechny generace. Cesta k jeho dalšímu rozvoji je ve zvyšování úrovně života. Tohoto je dosahováno zejména stabilní sítí sociálních služeb, kvalitním vzděláváním na všech stupních školství s kvalifikovanými pedagogy a také atraktivními uplatnitelnými studijními obory konkurujícími vnitrozemské vzdělávací nabídce. Pružná spolupráce s orgány státní správy a společný postup obcí a regionu umožňuje v maximální možné míře využívat aktivní státní politiky v oblasti zaměstnanosti, rozvoje cestovního ruchu, podnikatelských pobídek, ochrany životního prostředí a reagovat na nové trendy. Podmínkou zachování turistické atraktivity a optimálních životních podmínek pro všechny generace je zachování nastaveného systému nakládání s odpady, jeho neustálé rozvíjení a zdokonalování. Vše podle aktuálních trendů OH a platné legislativy.

SLOGAN

„NALEJME SI ČISTÉ VODY “

A. PROBLÉMOVÝ OKRUH I: Separace komunálních odpadů

V návaznosti na informaci, že některé obce se nechtějí připojit novému systému odděleného sběru a nakládání s BRKO a BRO je třeba rozebrat pozitivní a negativní stránky systému. Předně je potřeba uvést, že dle Vyhl. 321/2014 Sb. je obec povinna zajistit místa pro oddělené soustředování odpadů biologicky rozložitelných odpadů alespoň rostlinného původu, a to minimálně od 1. dubna do 31. října. Požadavek legislativy musí být zapracován do OZV obce.

Ke splnění požadavku EU na snížení množství odpadu ukládaného na skládky, ke kterému se zavázala i ČR, je třeba vytvořit systém odděleného sběru a nakládání s BRKO. Z tohoto důvodu přijalo SMOJ rozhodnutí o vytvoření jednotného systému pro celý region a výstavbu centrální kompostárny. Systém

by měl komplexně řešit problematiku nakládání s BRKO. Každá obec si musí vytvořit vlastní systém sběru bioodpadu a rozhodnout o způsobu zapojení svých občanů do systému.

Technické služby by pak měly provádět svozy vytríděného BRKO ze sběrných míst v obci na centrální kompostárnu a zajistit provoz kompostárny.

Pořízení kompostérů pro občany, ať si sami kompostují - dle vyjádření MŽP nesplňuje tento způsob třídění BRKO požadavky výše zmiňované vyhlášky pozitivně ovlivňují výsledné množství BRKO, se kterými se musí nakládat (svoz na kompostárnu).

- Ne každý občan je ochoten starat se o vlastní kompost
- Ne každý občan má možnost kompostér někam umístit (bytové domy, panelová zástavba apod.)
- Z údržby zahrady vzniká větší množství bioodpadu, než jaké je kompostér schopen pojmout
- Obec nebude mít možnost kontrolovat, zda občané skutečně oddělují BRKO z komunálního odpadu, případně v jakém množství
- A jakým způsobem bude taková obec likvidovat BRO z údržby obecních ploch?! Zvláště, když legislativa stanoví povinnost odděleného sběru bioodpadů!

Výstavba sběrných dvorů

V rámci celého regionu existuje jen několik sběrných dvorů a sběrných míst. Takováto zařízení přináší občanům větší komfort v nakládání s odpady, umožňuje jim mimo jiné průběžně odkládat i odpady, které jinak odevzdávají až při svozech organizovaných obcí (objemný odpad a nebezpečný odpad), zpravidla 2x ročně. Výstavba SD nebo SM je však finančně velmi nákladná a v podstatě ji bez dotace nelze realizovat. Užší spoluprací obcí v rámci SMOJ by bylo možná výhodnější vzájemně sdílet a spolufinancovat tyto SD a SM, popřípadě doplnit systém výstavbou dalších dvorů a všechny pak propojit do jednoho společného systému tak, aby mohli všichni občané SO ORP využívat všechny tyto dvory, bez ohledu na místo trvalého pobytu.

B. PROBLÉMOVÝ OKRUH 2: Absence aktuálního POH SMOJ

Platnost stávajícího POH SMOJ skončila 31.12.2014. Nový POH SMOJ bude vytvořen po vytvoření a schválení nového POH Olomouckého kraje.

5.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech a indikátory

Problémový okruh 1.	Separace komunálních odpadů
Cíl 1.1	<i>Zavedení společného systému třídění BRKO ve všech obcích ORP Jeseník</i>
Popis cíle	Cílem je zavedení a rozšíření třídění BRKO ve všech obcích ORP Jeseník, přínosem bude kromě splnění legislativních požadavků snížení množství biologicky rozložitelné složky v SKO ukládaného na skládky. Novelou zákona o odpadech je tato povinnost daná již od 1.4.2015.
Hlavní opatření	Zapojení co největšího počtu obcí SMOJ do jednotného systému třídění BRO. Dále zapojení občanů obcí do třídění BRKO pomocí poskytnutí speciálních nádob na třídění BRKO v domácnostech.
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Počet obcí zapojených do jednotného systému nakládání s BRKO Množství vytríděného BRKO ze zapojených obcí

	Množství sběrných nádob poskytnutých domácnostem pro třídění BRKO v zapojených obcích a postupně zapojovaných do jednotného systému Sledování množství SKO ukládaného na skládce odpadů
Gestor cíle	ředitel - TSJ a.s.

Cíl 1.2	<i>Vybudování sběrných dvorů a sběrných míst a jejich využití v rámci meziobecní spolupráce</i>
Popis cíle	Zvážit možnost a následně usilovat o propojení systémů již vybudovaných SD a SM do jediné sítě tak, aby byly přístupné všem občanům SO ORP Jeseník, bez ohledu na místo bydliště. Popřípadě tuto síť dvorů ještě rozšířit.
Hlavní opatření	Využít sběrných dvorů také pro okolní spádové obce a zajistit jejich sdílení a spolufinancování (podíl ostatních obcí).
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet SD a SM zapojených do sdíleného systému. Počet obcí zapojených do sdíleného systému.
Gestor cíle	Předseda SMOJ

Cíl 1.3.	<i>Třídění a recyklace stavebních a objemných odpadů, včetně odpadů na bázi dřeva, které nelze zpracovat na kompostárně</i>
Popis cíle	Rozvíjet úroveň separace o další druhy odpadů oddělených z komunálního odpadu a to tříděním a recyklací stavebního odpadu, objemného odpadu a odpadního dřeva (nábytek, okna, stavební dřevo). Tedy všeho co nelze kompostovat či třídit jinak. Tohoto dosáhnout vybudováním recyklačního dvora (místa). Cílem je snížení finanční zátěže obcí minimálně o zákonný poplatek za odpady ukládané na skládky.
Hlavní opatření	Vybudováním recyklačního dvora dojde k využití dalších odpadů a tím ke zvýšení míry recyklace a snížení množství odpadů ukládaných na skládky.
Název indikátorů k hodnocení cíle	Množství odpadu přijatého do vybudovaného recyklačního dvora.
Gestor cíle	Odpadový hospodář Technických služeb Jeseník a.s.

Problémový okruh 2.	Absence aktuálního POH SMOJ
Cíl 2.1.	<i>Vytvoření a přijetí nového POH SMOJ</i>
Popis cíle	Vytvořit a schválit společný POH pro všechny obce na celém území ORP Jeseník, který bude vycházet z nově vytvořeného a schváleného plánu OH Olomouckého kraje
Hlavní opatření	Vytvořit a přijmout POH jednotný pro všechny obce a každoročně vyhodnocovat jeho plnění.
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Počet obcí, které přijaly nově vytvořený POH SMOJ
Gestor cíle	Starostové obcí ORP Jeseník

5.2.4 Indikátory

Problémový okruh 1. Separace komunálních odpadů

Cíl 1.1. Zavedení společného systému třídění BRKO ve všech obcích ORP Jeseník

Problémový okruh 1.	Separace komunálních odpadů BRO		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	Separace komunálních odpadů Papír k.č. 150101, 200101 Sklo k.č. 150107, 200102 Plast k.č. 150102, 200139 Nápojový karton k.č. 150105		
Měrná jednotka	Tuny		
Správce měřítka	Stanislav Jati – vedoucí provozu OH TSJ a.s.		
Roky	2012	2017	2020
Plán (navýšení separovaného odpadu o cca 5%)		1970	2080
Skutečnost	1880 t		
Popis měřítka:	Počet zapojených obcí		
Indikátor výsledku:	Separovaný komunální odpad v tunách		
Metodika a výpočet:	Vysledovat celkovou měrnou produkci		
Zdroj čerpání dat:	ISOH výchozí hodnota 2012, evidence obcí		

	Zavedení společného systému třídění BRO a BRKO ve všech obcích ORP Jeseník		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO JEDNOTNÉHO SYSTÉMU BRO		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Stanislav Jati – vedoucí provozu OH TSJ a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		18	21
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet zapojených obcí		
Metodika a výpočet:	Statistické vyhodnocení výsledků.		
Zdroj čerpání dat:	Evidence odpadů vedených v TSJ.		

Cíl	Zavedení společného systému třídění BRO a BRKO ve všech obcích ORP Jeseník		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	MNOŽSTVÍ VYTŘÍDĚNÉHO BRKO ZE ZAPOJENÝCH OBCÍ		
Měrná jednotka	Tuny		
Správce měřítka	Stanislav Jati – vedoucí provozu OH TSJ a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		900	1800
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Hmotnost BRKO předaného na Kompostárnu Jesenicka		
Metodika a výpočet:	Roční statistické analýzy		
Zdroj čerpání dat:	Evidence odpadů vedených v TSJ a.s.		

Cíl	Zavedení společného systému třídění BRO a BRKO ve všech obcích ORP Jeseník		
Číslo indikátoru	1.1.4		
Název indikátoru	MNOŽSTVÍ SBĚRNÝCH NÁDOB POSKYTNUTÝCH DOMÁCNOSTEM PRO TŘÍDĚNÍ BRKO V ZAPOJENÝCH OBCÍCH A POSTUPNĚ ZAPOJOVANÝCH DO JEDNOTNÉHO SYSTÉMU		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Stanislav Jati – vedoucí provozu OH TSJ a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2000	3500
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet zapůjčených nádob občanům		
Metodika a výpočet:	Roční statistické analýzy		
Zdroj čerpání dat:	Evidence v jednotlivých obcích		

Cíl	Zavedení společného systému třídění BRO a BRKO na celém území SO ORP Jeseník		
Číslo indikátoru	1.1.5		
Název indikátoru	SLEDOVÁNÍ MNOŽSTVÍ SKO UKLÁDANÉHO NA SKLÁDCE ODPADŮ		
Měrná jednotka	Tuny		
Správce měřítka	Stanislav Jati – vedoucí provozu OH TSJ a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5320t	5000t
Skutečnost	5526,3t		
Popis měřítka:	Odpady k.č. 200301-směsný komunální odpad		
Metodika a výpočet:	Roční statistické analýzy		
Zdroj čerpání dat:	Evidence odpadů vedených v TSJ a.s.		

Cíl 1.2. Vybudování sběrných dvorů a sběrných místa jejich využití v rámci meziobecní spolupráce

Cíl	Vybudování sběrných dvorů a sběrných místa jejich využití v rámci meziobecní spolupráce		
Číslo indikátoru	1.2.1		
Název indikátoru	POČET SD A SM ZAPOJENÝCH DO SDÍLENÉHO SYSTÉMU		
Měrná jednotka	Počet SD a SM		
Správce měřítka	Ing. Lubomír Žmolík – předseda SMOJ		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet SD a SM		
Metodika a výpočet:	Analýzy, roční vyhodnocení		
Zdroj čerpání dat:	Statistická analýza TSJ a.s.		

<i>Cíl</i>	Vybudování sběrných dvorů a sběrných místa jejich využití v rámci meziobecní spolupráce		
Číslo indikátoru	1.2.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO SDÍLENÉHO SYSTÉMU		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Ing. Lubomír Žmolík – předseda SMOJ		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet obcí		
Metodika a výpočet:	Analýzy, roční vyhodnocení		
Zdroj čerpání dat:	Statistická analýza TSJ a.s.		

Cíl 1.3. Třídění a recyklace stavebních a objemných odpadů, včetně odpadů na bázi dřeva, které nelze zpracovat na kompostárně

<i>Cíl</i>	Třídění a recyklace stavebních a objemných odpadů, včetně odpadů na bázi dřeva, které nelze zpracovat na kompostárně		
Číslo indikátoru	1.3.1		
Název indikátoru	MNOŽSTVÍ ODPADU PŘIJATÉHO DO VYBUDOVANÉHO RECYKLAČNÍHO DVORA.		
Měrná jednotka	Tuny		
Správce měřítka	Stanislav Jati – vedoucí provozu OH TSJ a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2000 t	4000 t
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Přijaté množství odpadů k recyklaci		
Metodika a výpočet:	Roční statistické analýzy		
Zdroj čerpání dat:	Evidence odpadů vedených v TSJ a.s.		

Problémový okruh 2. Absence aktuálního POH SMOJ

<i>Problémový okruh 2.</i>	Absence aktuálního POH SMOJ		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Vytvoření nového POH SMOJ		
Měrná jednotka	ano/ne		
Správce měřítka	Jan Prejda – ředitel TSJ a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		24	24
Skutečnost	24*		
Popis měřítka:	Počet obcí		
Metodika a výpočet:	Analýzy, vyhodnocení		
Zdroj čerpání dat:	Roční vyhodnocení s nakládání s odpady provedené TSJ a.s.		

* V současné době se POH řídí všech 24 obcí ORP Jeseník. Vzhledem k dosavadnímu stavu týkající se odpadového hospodářství v tomto regionu se předpokládá, že stav bude i v následujících letech neměnný, tzn. 24 obcí ORP Jeseník.

Cíl 2.1. Vytvoření a přijetí nového POH SMOJ

Cíl	Vytvoření a přijetí nového POH SMOJ		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, NA KTERÉ SE VZTAHUJE POH SMOJ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Jan Prejda – ředitel TSJ a.s.		
Roky	2013	2017	2020
Plán		24	24
Skutečnost	24		
Popis měřítka:	Počet obcí		
Metodika a výpočet:	Analýzy, vyhodnocení		
Zdroj čerpání dat:	Roční vyhodnocení s nakládání s odpady provedené TSJ a.s.		

Výsledky indikátorů – Problémový okruh 1. Separace komunálních odpadů	
Věcné argumenty	- plnění legislativy, ochrana životního prostředí, eliminace/úplné odstranění černých skládek
Příčiny problémů	- složitá administrace v rámci čerpání finančních prostředků na akce spojené s odpadovým hospodářstvím, ochranou životního prostředí
Důsledky neřešení problémů	1. ničení životního prostředí 2. vznik černých skládek 3. porušování novely zákona o odpadech
Indikátor výsledku	Počet zapojených obcí do společného systému třídění BRO a BRKO v ORP Jeseník
Cíl A	Zapojit všechny obce ORP Jeseník do společného systému třídění BRO a BRKO
Indikátor výstupu A	Počet obcí zapojených do jednotného systému BRO
Cíl B	Vyhodnotit množství vytríděného BRO a BRKO ze zapojených obcí Jeseník
Indikátor výstupu B	Množství vytríděného BRKO a BRO ze zapojených obcí
Cíl C	Poskytnout domácnostem v ORP Jeseník sběrné nádoby určené ke třídění BRKO
Indikátor výstupu C	Množství sběrných nádob poskytnutých domácnostem pro třídění BRKO v zapojených obcích a postupně zapojovaných do jednotného systému
Cíl D	Sledovat množství SKO (směsného komunálního odpadu) ukládaného na skládce odpadu
Indikátor výstupu D	Množství SKO ukládaného na skládce odpadů
Cíl E	Sjednotit SD a SM zapojených do sdíleného systému
Indikátor výstupu E	Počet SD a SM zapojených do sdíleného systému
Cíl F	Zapojit obce v ORP Jeseník do sdíleného systému
Indikátor výstupu F	Počet obcí v ORP Jeseník zapojených do sdíleného systému

Cíl G	Vybudování recyklačního dvora za účelem třídění a recyklace stavebních a objemných odpadů, včetně odpadů na bázi dřeva, které nelze zpracovat na kompostárně.
Indikátor výstupu G	Množství odpadu přijatého do vybudovaného recyklačního dvora

Zpracoval: Ing. Antonín Brandstätter

Výsledky indikátorů – Problémový okruh 2. Absence aktuálního POH SMOJ	
Věcné argumenty	- absence aktuálního POH SMOJ
Příčiny problémů	- absence POH Olomouckého kraje
Důsledky neřešení problémů	- neakceptace POH ze strany Obcí a měst ORP Jeseník
Indikátor výsledku	Aktuální, platný, schválený POH pro všechny obce na celém území ORP Jeseník.
Cíl A	Schválit jednotný POH pro všechny obce z celého území ORP Jeseník.
Indikátor výstupu A	Aktuální POH

Zpracoval: Ing. Antonín Brandstätter

5.3 Pravidla pro řízení strategie

5.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

SLOŽENÍ ŘÍDÍCÍ SKUPINY	
Manažer ŘS	Marie Paděrová (koordinátor projektu)
Člen ŘS za mikroregion Jesenicko	Ing. Lubomír Žmolík (starosta obce Lipová-lázně) Mgr. Zdeňka Blišťanová (místostarostka města Jeseník)
Člen ŘS za mikroregion Zlatohorsko	Ing. Milan Rác (starosta města Zlaté Hory) Mgr. Roman Šťastný (starosta obce Mikulovice)
Člen ŘS za mikroregion Javornicko	Ing. Miroslav Kocián (starosta obce Bílá Voda) Ing. Josef Fojtek (starosta obce Vlčice)
Člen ŘS za mikroregion Žulovsko	František Kadlec (starosta obce Skorošice) Vlasta Kočí (starostka obce Velká Kraš)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavedení třídění BRO a BRKO na celém území ORP Jeseník	Ředitel TSJ a.s.
1.2	Vybudování sběrných dvorů a sběrných míst a jejich využití v rámci meziobecní spolupráce	Vedoucí provozu odpadového hospodářství TSJ a.s.
1.3	Třídění a recyklace stavebních a objemných odpadů, včetně odpadů na bázi dřeva, které nelze zpracovat na kompostárně	Starosta obce Lipová Lázně
2.1	Vybudování a schválení nového POH SMOJ	Starostové obcí ORP Jeseník

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.1	Počet obcí zapojených do jednotného systému BRO	Ředitel TSJ a.s.
1.1.2	Množství vytríděného BRKO A BRO ze zapojených obcí	Ředitel TSJ a.s.
1.1.3	Množství sběrných nádob poskytnutých domácnostem pro třídění BRKO v zapojených obcích a postupně zapojovaných do jednotného systému	Ředitel TSJ a.s.
1.1.4	Sledování množství SKO ukládaného na skládce odpadů	Ředitel TSJ a.s.
1.2.1	Počet SD a SM zapojených do sdíleného systému	Vedoucí provozu odpadového hospodářství TSJ a.s.
1.2.2	Počet obcí zapojených do sdíleného systému	Starosta obce Lipová Lázně
1.3.1	Množství odpadu přijatého do vybudovaného recyklačního dvora	Starosta obce Lipová Lázně
2.1.1	Počet obcí, na které se vztahuje POH SMOJ	Starostové obcí ORP Jeseník

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. Čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. Čtvrtletí

Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. Čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. Čtvrtletí

5.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec,

kteřá bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, kteřá bude organizovat výběřové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, kteřá jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběřového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběřových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4 Závěr a postup zpracování

5.4.1 Shrnutí

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly navrženy realizačním týmem problémové okruhy, které byly podrobeny ověření fokusní skupinou. Jednání fokusní skupiny se účastnili motivující starostové, členové realizačního týmu, pracovníci Technických služeb Jeseník a.s. a členové fokusní skupiny. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství v ORP Jeseník.

5.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Tvorba strategie pro odpadové hospodářství ORP Jeseník je součástí analytické části SD.

Pracuje se s údaji získanými z dotazníkových šetření na obcích ORP, z jednání starostů SMOJ, usnesení fokusní skupiny, veřejně dostupných dokumentů a konzultací s Technickými službami Jeseník a.s.

Rovněž se vycházelo z analýzy dat získaných ze zdrojů GROUP ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM a.s. aj. Byly zohledněny potřeby obcí ORP Jeseník v oblasti odpadového hospodářství s ohledem na požadavky platné legislativy a jejího předpokládaného vývoje v dalších letech. Kromě požadavků na snižování odpadů ukládaného na skládky a zvýšení míry recyklace byla zvažována i ekonomika v oblasti OH obcí.

5.5 Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
SMOJ	sdružení měst a obcí Jesenicka
MRJ	mikroregion Jesenicko
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

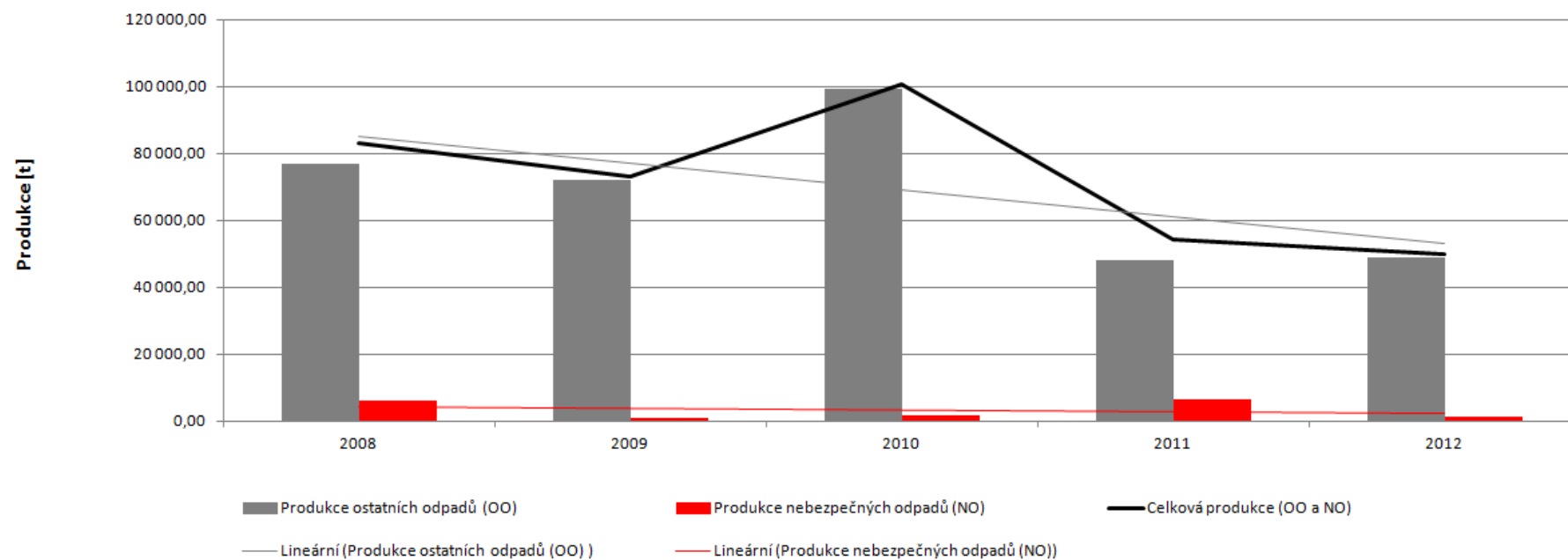
Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základy a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

5.5.1.1 Příloha č. 1 – Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR – difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
Produkce odpadů [t]							2008	2009	2010	2011
Produkce ostatních odpadů (OO)	86 738,94	76 623,17	71 956,97	99 339,87	48 103,41	48 632,99	88,34	82,96	114,53	55,46
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	5 197,87	6 185,20	944,75	1 425,73	6 242,78	1 292,99	118,99	18,18	27,43	120,10
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						+18,99	-81,82	-72,57	+20,10
Celková produkce (OO a NO)	92 337,09	82 808,38	72 901,71	100 765,60	54 346,19	49 925,98	89,68	78,95	109,13	58,86
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-10,32	-21,05	+09,13	-41,14
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		92,53		98,70		98,59		88,51		97,41
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		7,47		1,30		1,41		11,49		2,59
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		41 565		41 404		41 255		40 691		40 486
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 992,26		1 760,74		2 442,51		1 335,58		1 233,17
Měrná produkce OO		1 843,45		1 737,92		2 407,95		1 182,16		1 201,23
Měrná produkce NO	300,20	148,81		22,82		34,56		153,42		31,94
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		49,57		7,60		11,51		51,11		10,64
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-50,43		-92,40		-88,49		-48,89		-89,36

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

5.5.1.2 Příloha č. 2 – Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	625,59	728,48	809,98	720,32	790,64
200102	Sklo	O	508,14	602,50	626,05	636,73	602,47
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	1,29	1,51	0,24	0,20	0,24
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,01	0,00	0,00	0,00	2,92
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	20,96	7,57	1,28	2,44	0,09
200113*	Rozpouštědla	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200114*	Kyseliny	N	0,01	0,01	0,02	0,01	0,10
200115*	Zásady	N	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,06	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,02	0,01	0,00	0,06	0,00
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,94	0,39	0,26	0,69	0,25
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	14,02	4,02	3,34	3,02	3,39
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,69	0,08	0,60	0,46	0,72
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,56	0,17	0,49	1,03	0,92
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	14,52	19,18	15,33	20,10	24,78
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00

200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,08	0,07	0,08	0,09	0,08
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,23	0,08	0,34	0,14	0,62
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,10	1,39	0,04	0,02	0,00
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	7,44	3,14	3,42	1,65	3,89
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	5,19	5,95	3,05	2,43	2,10
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	104,90	130,92	114,03	37,18	63,62

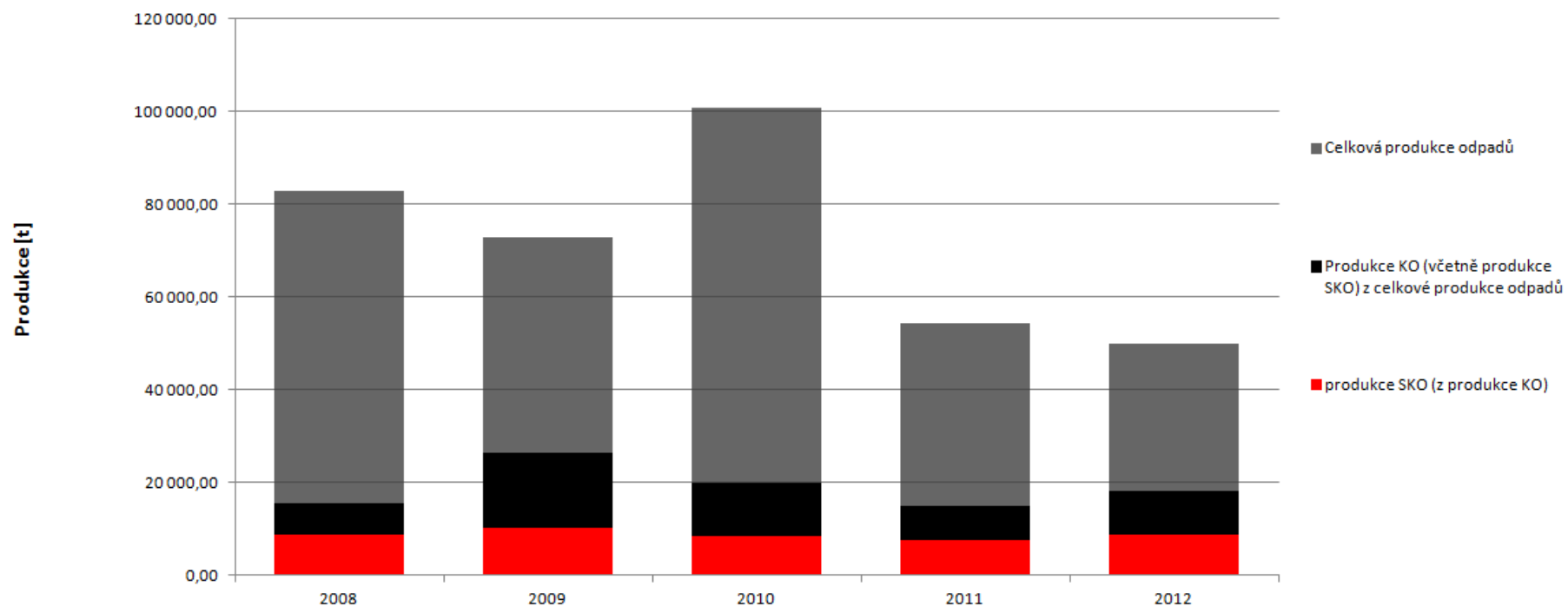
200139	Plasty	O	326,13	365,91	416,76	405,60	426,79
200140	Kovy	O	2 206,76	9 032,62	3 769,64	2 600,06	4 484,05
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	29,79	37,52	7,70	13,62	4,45
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	215,72	1 035,47	301,61	450,17	513,37
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	8 925,52	10 276,16	8 483,59	7 696,73	8 888,00
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	94,90	65,76	161,00	53,80	118,52
200304	Kal ze septiků a žump	O	66,39	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	1 366,78	2 803,22	1 499,85	1 546,99	1 481,48
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	329,73	312,99	288,56	339,44	317,62
150102	Plastové obaly	O	162,80	556,17	132,74	339,61	209,11
150103	Dřevěné obaly	O	5,51	3,62	3 054,95	0,00	0,00
150104	Kovové obaly	O	1,74	0,15	0,26	0,23	0,55
150105	Kompozitní obaly	O	10,16	13,79	15,03	14,23	17,35
150106	Směsné obaly	O	389,51	282,91	186,94	131,01	149,17
150107	Skleněné obaly	O	41,54	59,16	63,42	72,10	75,81
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	119,80	47,67	42,70	51,96	46,60
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,12	0,14	0,06	0,10	1,17
Celková produkce KO			15 597,59	26 398,85	20 003,44	15 143,24	18 230,87
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			11 075,53	13 985,47	10 917,27	10 017,94	11 232,15
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			5 472,27	6 677,72	5 455,59	4 932,14	5 572,60

5.5.1.3 Příloha č. 3 – Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	82 808,38	72 901,71	100 765,60	54 346,19	49 925,98	-11,96	38,22	-46,07	-8,13
Celková produkce KO	15 597,59	26 398,85	20 003,44	15 143,24	18 230,87	69,25	-24,23	-24,30	20,39
Celková produkce SKO	8 925,52	10 276,16	8 483,59	7 696,73	8 888,00	15,13	-17,44	-9,28	15,48
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	18,84		36,21		19,85		27,86		36,52
Podíl SKO na produkci KO	57,22		38,93		42,41		50,83		48,75
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	41 565		41 404		41 255		40 691		40 486
Měrná produkce KO	375,26		637,59		484,87		372,15		450,30
Měrná produkce SKO	214,74		248,19		205,64		189,15		219,53

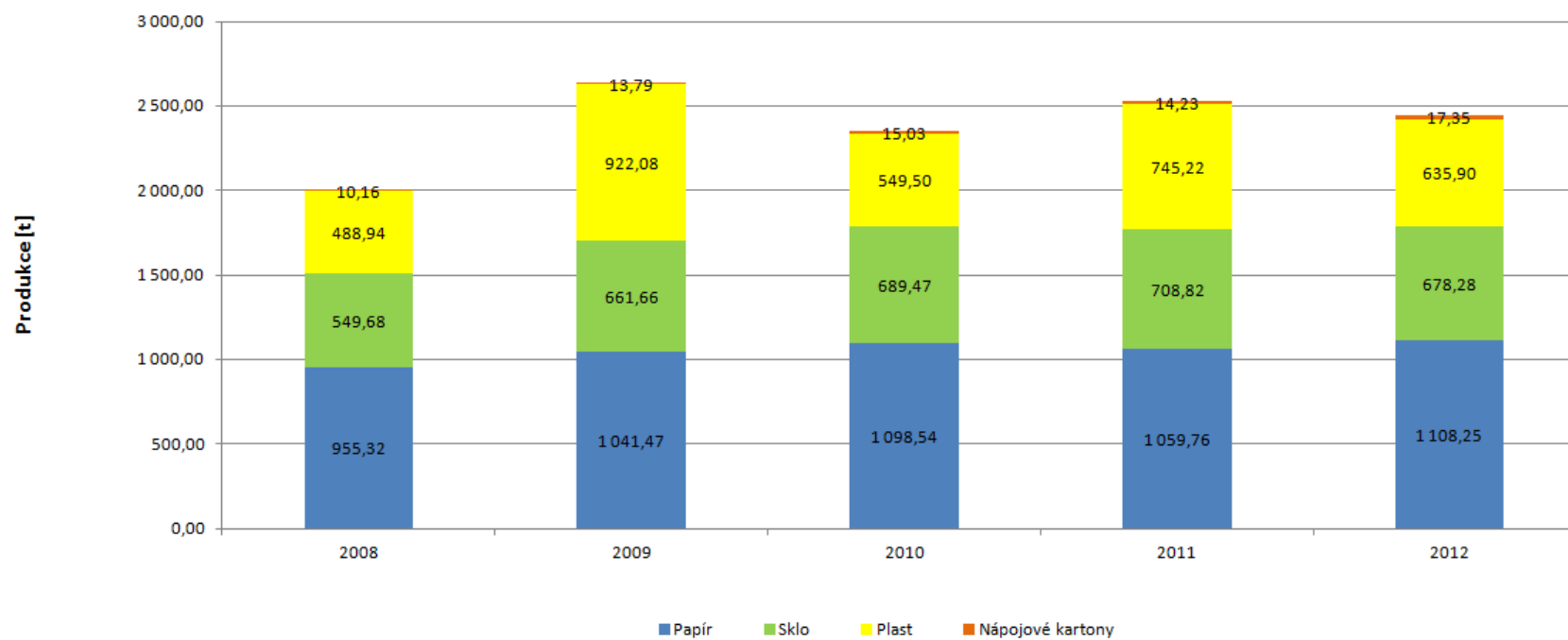
Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.1.4 Příloha č. 4 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	955,32	1 041,47	1 098,54	1 059,76	1 108,25	9,02	5,48	-3,53	4,58
Sklo	150107, 200102	549,68	661,66	689,47	708,82	678,28	20,37	4,20	2,81	-4,31
Plast	150102, 200139	488,94	922,08	549,50	745,22	635,90	88,59	-40,41	35,62	-14,67
Nápojové kartony	150105	10,16	13,79	15,03	14,23	17,35	35,67	9,00	-5,28	21,89
Celkem separovaný sběr		2 004,10	2 638,99	2 352,54	2 528,04	2 439,78	31,68	-10,85	7,46	-3,49
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		41 565		41 404		41 255		40 691		40 486
Měrná produkce tříděného papíru		22,98		25,15		26,63		26,04		27,37
Měrná produkce tříděného skla		13,22		15,98		16,71		17,42		16,75
Měrná produkce tříděného plastu		11,76		22,27		13,32		18,31		15,71
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,24		0,33		0,36		0,35		0,43
Měrná produkce tříděného odpadu		48,22		63,74		57,02		62,13		60,26

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

5.5.1.5 Příloha č. 5 – Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	2 700,00	2 655,35	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	23 551,60	23 264,00	2 942,00	15 455,00	16 055,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	1 304,00	14,27	14,42	14,57	8,77
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	41,73	49,02	54,66	51,77	92,35
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	16,48	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

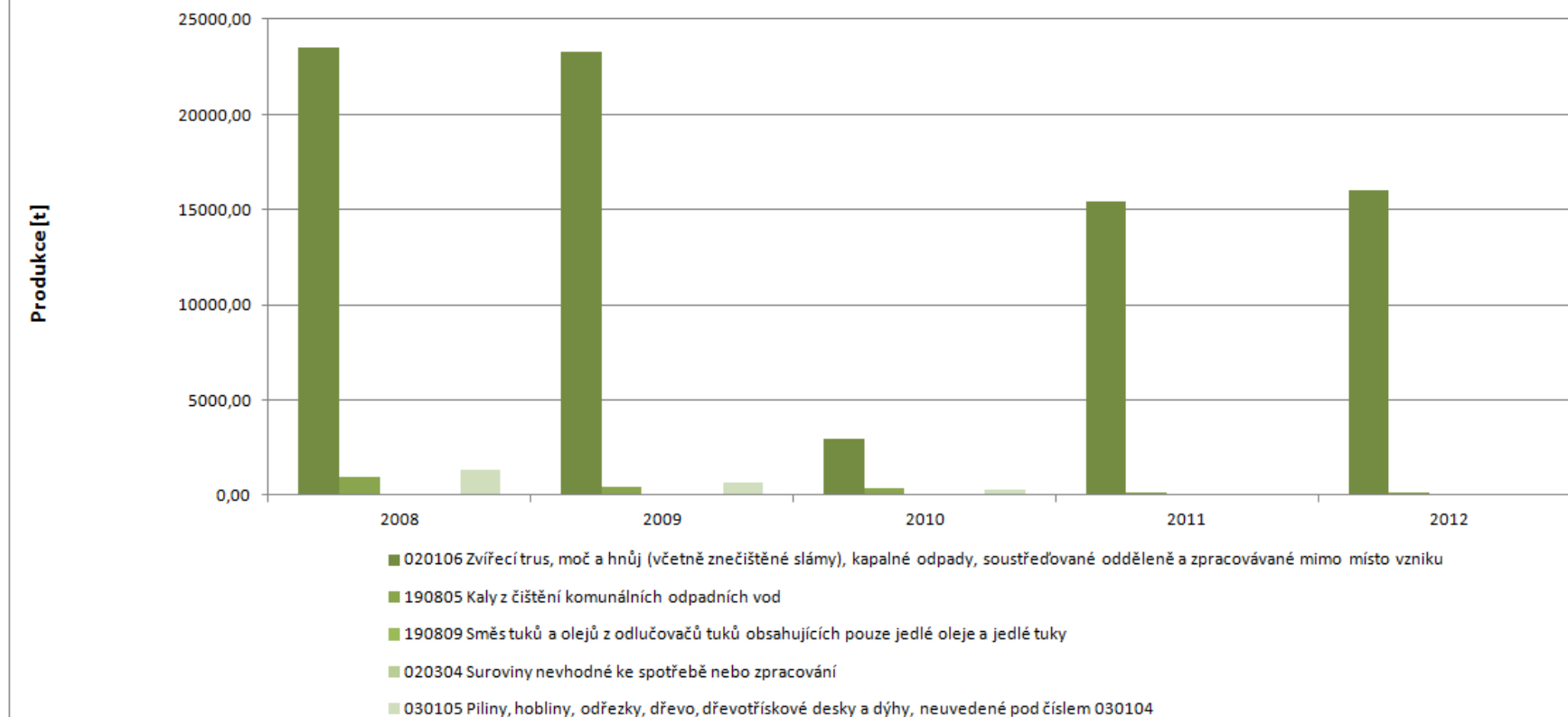
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	2,67	5,18	5,22	5,44	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,89	1,30	6,64	9,46	8,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	1 368,33	665,02	264,28	94,19	89,37
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	20,67	16,90	16,84	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	88,05	80,96	22,28	10,04	10,10
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	329,73	312,99	288,56	339,44	317,62
150103	Dřevěné obaly	O	5,51	3,62	3 054,95	0,00	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	381,75	50,96	70,71	32,48	65,06
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	975,15	410,37	347,48	142,24	152,55
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	76,27	64,80	77,69	82,95	108,86
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	625,59	728,48	809,98	720,32	790,64
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	1,29	1,51	0,24	0,20	0,24
200110	Oděvy	O	0,01	0,00	0,00	0,00	2,92
200111	Textilní materiály	O	20,96	7,57	1,28	2,44	0,09
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,69	0,08	0,60	0,46	0,72

200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	104,90	130,92	114,03	37,18	63,62
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	29,79	37,52	7,70	13,62	4,45
200301	Směsný komunální odpad	O	8 925,52	10 276,16	8 483,59	7 696,73	8 888,00
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	66,39	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	1 366,78	2 803,22	1 499,85	1 546,99	1 481,48
Celková produkce BRO			41 988,26	41 580,20	18 099,47	26 255,54	28 139,88

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

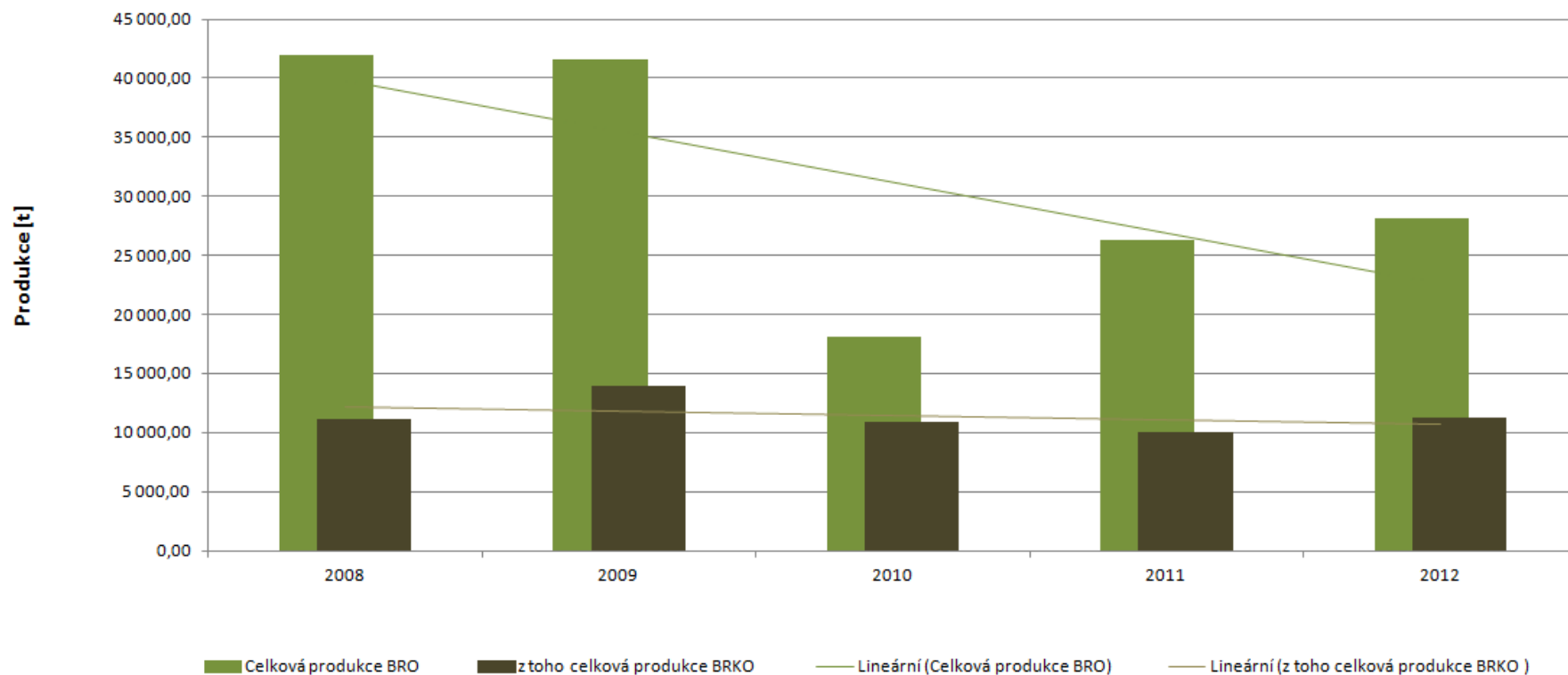

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

5.5.1.6 Příloha č. 6 – Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	41 988,26	41 580,20	18 099,47	26 255,54	28 139,88	-0,97	-56,47	45,06	7,18
z toho celková produkce BRKO	11 075,53	13 985,47	10 917,27	10 017,94	11 232,15	26,27	-21,94	-8,24	12,12
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	26,38		33,63		60,32		38,16		39,92
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	41 565		41 404		41 255		40 691		40 486
Měrná produkce BRO	1010,18		1004,26		438,72		645,24		695,05
Měrná produkce BRKO	266,46		337,78		264,63		246,20		277,43

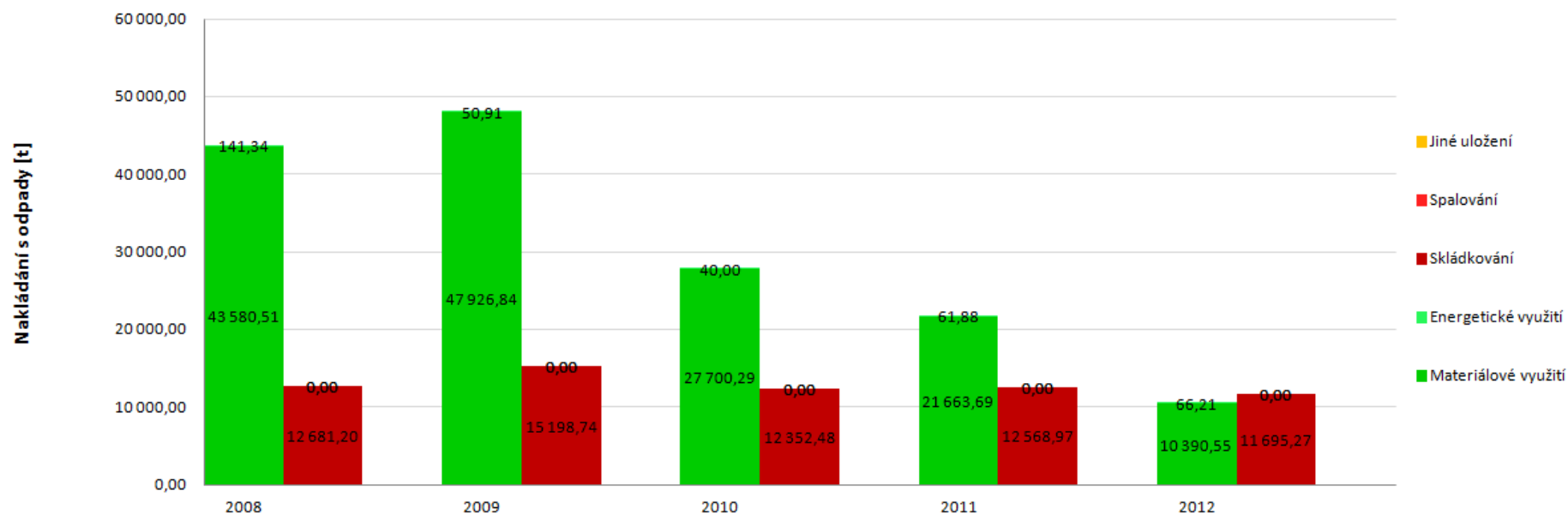
Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

5.5.1.7 Příloha č. 7 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR – difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládková ní odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	20 527,36	43 580,51	47 926,84	27 700,29	21 663,69	10 390,55	212,30	233,48	134,94	105,54
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		22,23	52,63	65,74	27,49	39,86	20,81				
	Energetické využití	35,21	141,34	50,91	40,00	61,88	66,21	401,35	144,57	113,59	175,72
	Celkem vybrané způsoby využití	20 368,23	43 721,85	47 977,75	27 740,29	21 725,57	10 456,76	214,66	235,55	136,19	106,66
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
22,06		52,80	65,81	27,53	39,98	20,94					
Celková produkce odpadů		92 337,09	82 808,38	72 901,71	100 765,60	54 346,19	49 925,98				
Odstranění	Skládkování	30 794,94	12 681,20	15 198,74	12 352,48	12 568,97	11 695,27	41,18	49,35	40,11	40,82
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-58,82	-50,65	-59,89	-59,18
	Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓				
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
							0	0	0	0	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
Celkem vybrané způsoby odstranění	12 681,20	15 198,74	12 352,48	12 568,97	11 695,27	19,85	-18,73	1,75	-6,95		

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, **využití** a **odstranění**

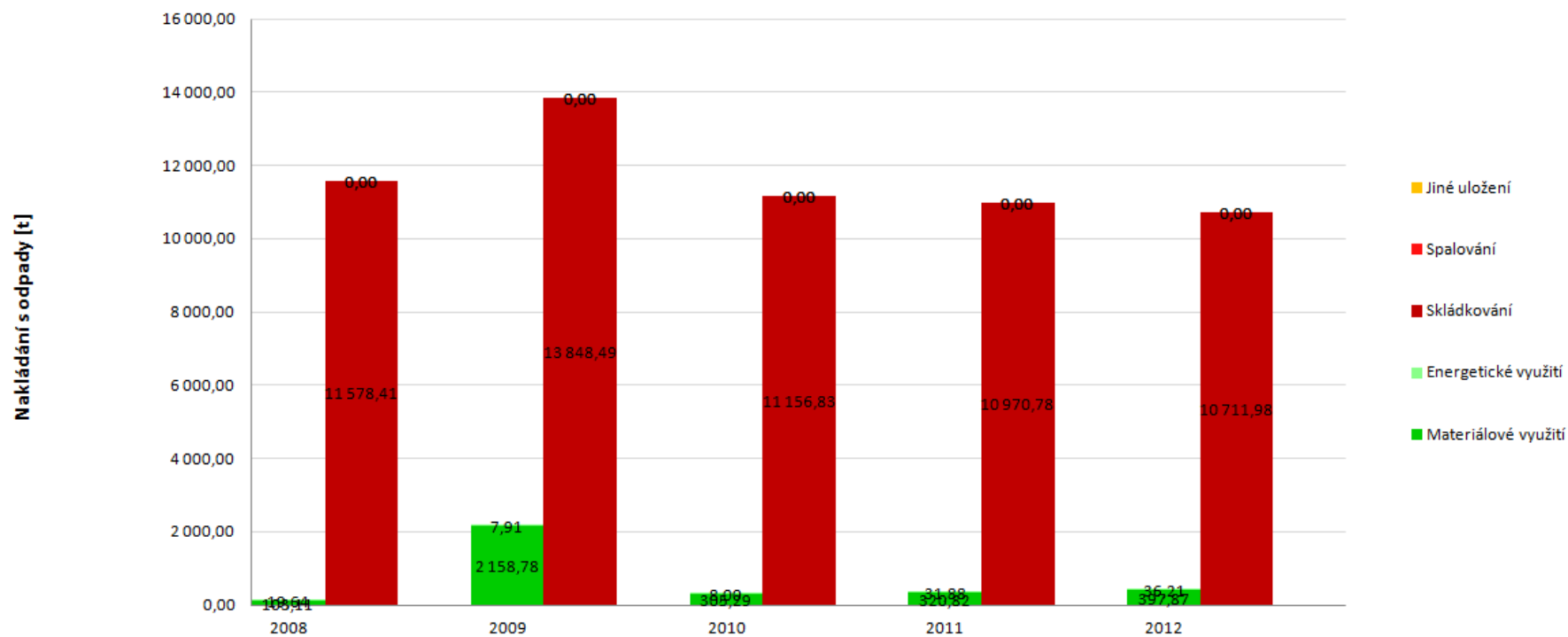

5.5.1.8 Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR – diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	153,21	103,11	2 158,78	305,29	320,82	397,87	67,30	1 409,06	199,27	209,40	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			1,17	0,66	8,18	1,53	2,12	2,18	-32,70	1309,06	99,27	109,40	
		Energetické využití	2,86	19,64	7,91	8,00	31,88	36,21	685,72	276,24	279,39	1 113,32	
		Celkem vybrané způsoby využití	145,25	122,75	2 166,69	313,29	352,70	434,08	84,51	1 491,71	215,69	242,82	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓										
			1,11	0,79	8,21	1,57	2,33	2,38	Meziroční změna [%] ↓				
	Celková produkce KO [t]		13 128,47	15597,59	26398,85	20003,44	15143,24	18230,87	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Odstranění	Skládkování	11 578,41		13 848,49	11 156,83	10 970,78	10 711,98	19,61	-19,44	-1,67	-2,36	
		Spalování	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	
Jiné uložení		0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		
Celkem vybrané způsoby odstranění		11 578,41		13 848,49	11 156,83	10 970,78	10 711,98	19,61	-19,44	-1,67	-2,36		

SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	3,02	0	0	0	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	3,02	0	0	0	0
	Odstranění	Skládkování	9 276,05	9 342,18	8 822,29	8 876,51	8 548,13	+0,71	-5,56	+0,61	-3,70
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Celkem vybrané způsoby odstranění	9 276,05	9 342,18	8 822,29	8 876,51	8 548,13	+0,71	-5,56	+0,61	-3,70

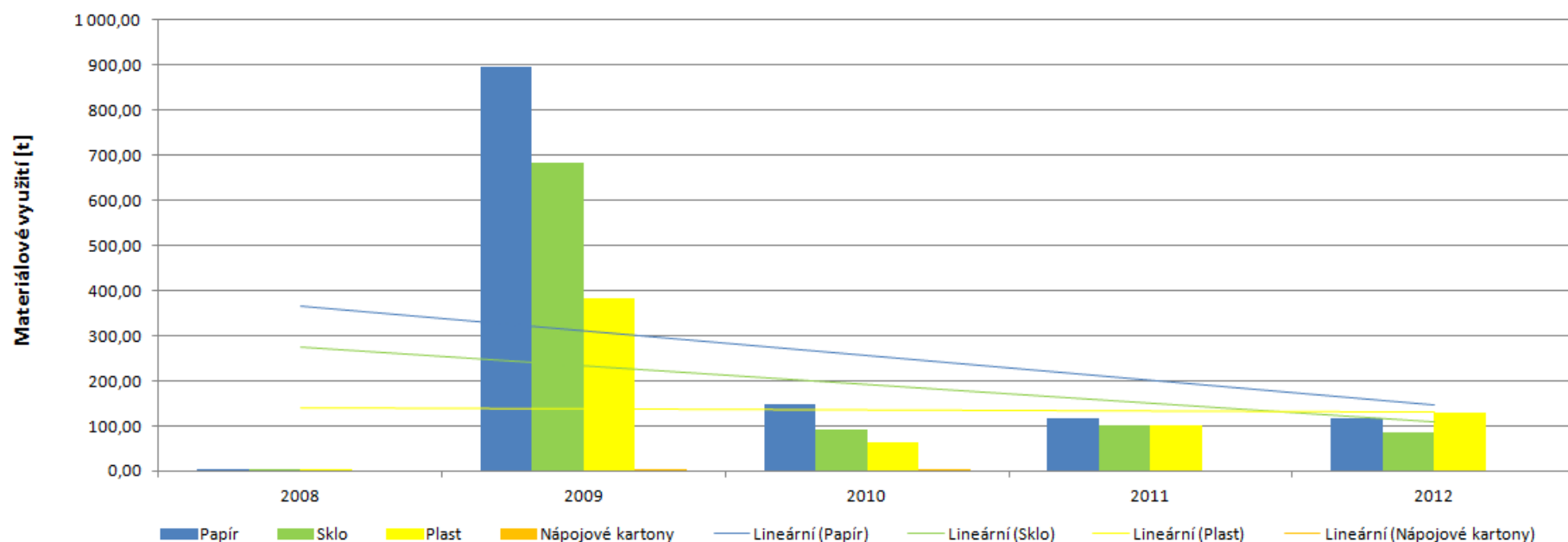
Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

5.5.1.9 Příloha č. 9 – Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	1,00	893,97	149,18	116,61	117,77	89 207,29	-83,31	-21,84	1,00
		Energetické využití	19,64	7,55	8,00	31,88	36,21	-61,55	5,96	298,49	13,59
		Odstranění	51,93	32,18	10,92	11,37	9,29	-38,03	-66,07	4,12	-18,29
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,31	682,26	90,38	101,56	85,00	223 593,11	-86,75	12,37	-16,31
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,02	381,25	62,12	101,51	129,57	Nelze hodnotit	-83,71	63,42	27,64
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	25,00	17,36	21,19	33,34	26,22	-30,56	22,06	57,34	-21,36
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,79	3,17	0,00	0,00	0	302,67	-100,00	0
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
		Odstranění	0,02	0,63	0,00	0,00	0,00	3 050,00	-100,00	0	0

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

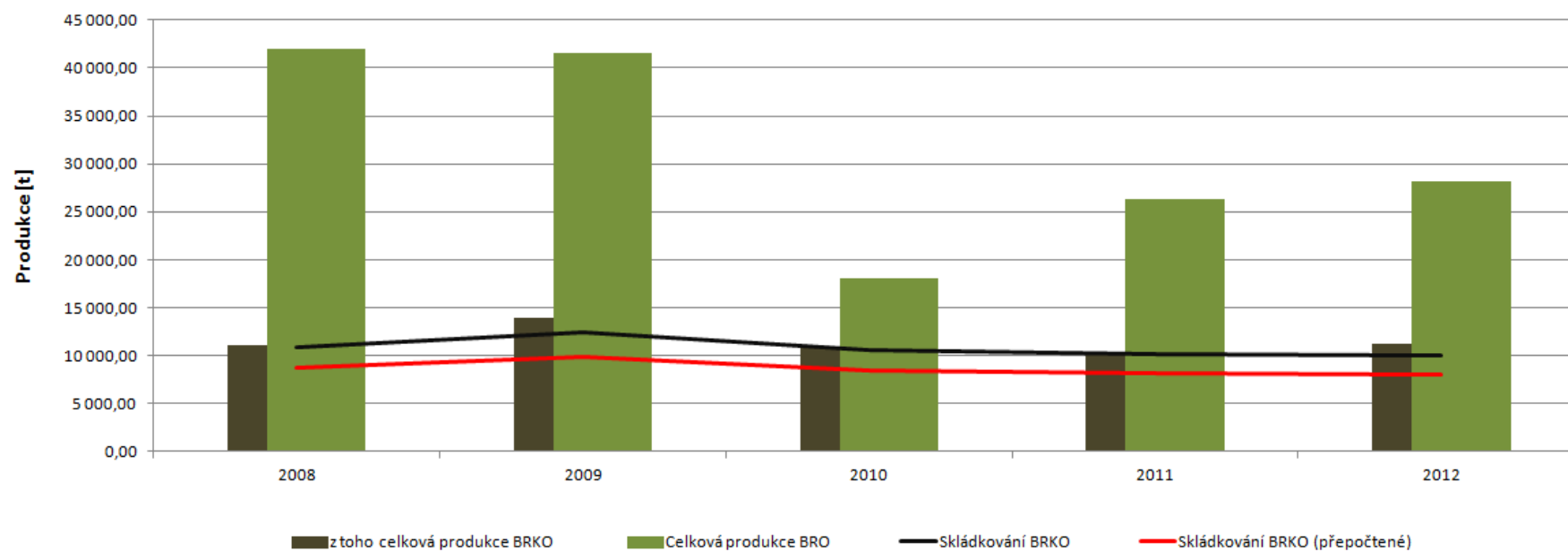

5.5.1.10 Příloha č. 10 – Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR – difference oproti roku 1995		Způsob nakládání		DZ pro skládková ní BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
Nakládání s BRO a BRKO [t]										2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
BRO	Využití	Materiálové využití			6 386,05	22 858,66	426,44	228,60	246,45	257,95	-98,13	-46,39	7,81
		Energetické využití			141,34	50,55	40,00	61,88	66,21	-64,23	-20,87	54,70	7,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)			11 190,80	12 543,04	10 628,38	10 284,42	10 073,62	12,08	-15,26	-3,24	-2,05
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití			18,44	814,63	81,67	36,24	109,26	4317,51	-89,97	-55,62	201,46
		Energetické využití			0,02	0,05	0,00	23,17	36,21	150,00	-100,00	#DIV/0!	56,29
	Odstranění	Skládkování				Podíl skládkování a měř. Skládkování k DZ 1995 [%] ↓							
			Původní hmotnost odpadu		10 833,87	12 367,92	10 510,52	10 219,62	9 973,59	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu		5 384,34	8 699,60	9 931,44	8 439,95	8 206,35	8 008,79	184,45	156,75	152,41

			Měrné skládkování – pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓										
				148,00	209,30	239,87	204,58	201,67	197,82	162,07	138,23	136,27	133,66	
				Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →						+62,07	+38,23	+36,27	+33,66	
		Spalování				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓			
											2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
											0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6 Téma 4.: volitelné téma – Regionální podpora cestovního ruchu s dopadem na zaměstnanost

6.1 Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1 Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

ORP Jeseník je nejmenší, nejlesnatější a nejseverněji položené ORP. Na jihu sousedí s okresem Šumperk, na východě s okresem Bruntál z Moravskoslezského kraje a ze zbývajících dvou světových stran přiléhá ke dvěma polským vojvodstvím – Opolskému a Dolnoslezskému. Část území pokrývají Hrubý Jeseník, Nízký Jeseník a Rychlebské hory, severní část směrem k Polsku je nížinného charakteru. Územím protékají řeky Bělá, Staříč a Vidnavka a další méně významné potoky. Největší rybníční soustava se nachází na území Černé Vody a Červené Vody, největším rybníkem je rybník Nová Díla v Javorníku o rozloze cca 18 ha. Vzhledem k čistotě ovzduší se na území ORP Jeseník vyskytují i lázně, z nichž nejznámější jsou Priessnitzovy léčebné lázně Jeseník, se zaměřením na léčbu dýchacího a pohybového ústrojí.

Lázeňství se opírá o tradiční léčbu s využitím klidného prostředí a čistého ovzduší v evropsky známých PLL v Jeseníku pro dospělé i děti, pro děti také v Sanatoriu Edel ve Zlatých Horách. Umožňují léčebné, pohybové i poznávací aktivity v blízkém okolí.

Podmínky pro turismus a zimní sporty – zachovalá architektura horských chalup, turistické trasy, poznávací stezky s historickou nebo přírodní tematikou, cyklostezky různé náročnosti ve všech mikroregionech ORP, v zimním období zlepšující se podmínky pro běžecké a sjezdové lyžování.

Příznivé životní podmínky souvisí zejména s kvalitou přírodních podmínek ovlivněných lesnatostí a kvalitou ovzduší. K dalším pozitivům patří klidné prostředí nerušené dopravou. Podmínky pro relaxaci podporuje nenarušená příroda např. Rychlebských hor, existence NPR, PR a přírodních i architektonických památek spojených s řadou pověstí a legend.

Realizace projektů podpořených ze strukturálních fondů EU.

Silně nevyvážené území – vedle silného environmentálního pilíře jsou zde slabý hospodářský a sociodemografický pilíř. Vzhledem k tomuto stavu je základním předpokladem udržitelnosti rozvoje posílení hospodářských podmínek. Zejména v jižní části řešeného území by měly být posilovány podmínky pro rekreační využití území s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí.

Turistická infrastruktura – k plnému rozvinutí rekreačního potenciálu však schází zejména potřebná turistická infrastruktura, díky níž může dojít k uspokojení potřeb dnešního rekreanta. Záměry na zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace totiž nezřídka narážejí na limity v podobě přehnané ochrany přírody, neodůvodněných obav ze zastavění krajiny či paušální ochrany hodnot jako je např. půdorysný charakter obce. Jakkoliv je nutnost orientace na rekreaci ve strategických a vyšších územně plánovacích dokumentacích zdůrazňována, skutečná praxe je odlišná.

Nesjednocený plán kulturních akcí

Omezené přírodní rekreační předpoklady obcí v severní části Javornicka u státní hranice s Polskem.

Chybějící naučná stezka o historii kamenictví na Žulovsku v místě bývalé vlečky a dále na sever směrem na Vidnavu.

Zchátralé památky (Tančírna v Račím údolí, zámek v Černé Vodě).

Zdroj: (<http://www.jesenik.org/storage/hanulik/UAP/RUR.pdf>)

Základní legislativa:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Ústavní zákon č. 23/1991 Sb., kterým se uvozuje Listina základních práv a svobod jako
- ústavní zákon FS ČSFR
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
- Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech
- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území české republiky
- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví
- Vyhláška č. 415/2006 Sb., kterou se stanoví technické podmínky a postup při pořizování a dalším zpracovávání biometrických údajů obsažených v nosiči dat cestovního dokladu

6.1.2 Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Hodnocením potenciálu pro cestovní ruch se rozumí hodnocení předpokladů a vhodnosti krajiny pro cestovní ruch. Předmětem hodnocení jsou lokalizační a realizační předpoklady. Za lokalizační předpoklady jsou považovány takové, které byly v krajině vytvářeny po staletí a představují tak přirozený potenciál krajiny pro cestovní ruch, čímž umožňují lokalizovat v daném území aktivity cestovního ruchu vhodné pro toto území. Tyto předpoklady lze rozdělit na přírodní a kulturně-historické. V rámci přírodních předpokladů je hodnocen reliéf, chráněná území, vodní plochy a potenciální rekreační plochy. V rámci kulturně-historických předpokladů jsou hodnoceny kulturně-historické památky, kulturní zařízení a společenské akce.

Tab. 86. Návštěvnost objektů Jesenicka

Objekt	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Zámek Jánský Vrch	26 480	28 022	32 329	40 562	27 109	33 312	32 955	33 953	31 012
VM Jesenicka - Rodný dům V.Priessnitze	2 357	3 000	3 500	2 784	3 800	3 698	5 318	4 723	4 498
VM Jesenicka - Vodní tvrz	22 885	27 000	23 500	23 596	14 200	26 937	19 737	10 855	15 598
Hornické muzeum Zlaté Hory	2 856	3 933	3 484	3 951	4 583	5 340	5 146	5 675	7 758
Veterán muzeum Česká Ves					2 891	3 079	2 500	2 319	7 500
Muzeum Johanna Schrotha	439	363		500	350	400	200		
Zlatorudné mlýny	15 001	17 951	15 657	14 799	14 902	15 933	16 525	18 368	16 217
Jeskyně Na Pomezí	42 977	44 367	43 244	46 550	48 333	55 925	60 461	59 525	41 280
Jeskyně Na Špičáku	13 217	13 788	13 146	13 557	15 712	17 809	16 323	17 230	23 907
Rozhledna Kaiser Franz Josef Warte na Biskupské kupě	24 272	29 136	28 714	22 546	33 477	34 572	34 394		
NS Rejvíz	36 595	30 930	24 150	23 500	22 050	26 405	24 385		

Zdroj: KÚOK

Komentář: Dle přiložené tabulky lze vysledovat, že návštěvnost uváděných objektů od roku 2005 do roku 2013 rapidně klesla. Jedním z důvodů je zřejmě nezatraktivnění stávajícího stavu z pohledu návštěvníka. Dalším důvodem nižší návštěvnosti je nedostatečná propagace regionu jako takového.

Tab. 87. Struktura ubytovacích zařízení ORP Jeseník

Hotely	Penziony	Ubytovny	Kempy
16	39	6	5

Zdroj:<http://www.jesenik.org/ubytovani-jeseniky/o129-jesenicko-jesenik/>

Komentář: Území ORP Jeseník disponuje dostatečným množstvím ubytovacích kapacit spojených se službami poskytovanými v rámci cestovního ruchu. Turisté a návštěvníci, mají bezpočet možností vybrat si ubytování dle svých finančních možností, představ a nároků. Poskytovatelé v jednotlivých obcích dnes nabízí i ubytování v rámci vesnického ubytování spojeného s agroturistikou.

- kompletní seznam ubytovacích zařízení a jejich využití v rámci oblasti ORP Jeseník (viz. přílohy)

Tab. 88. Asociace cestovních kanceláří a agentur

Mondi-Tour s.r.o.
AB Jeseník cestovní agentura
Transtour
JeseníkyTour.eu - ekoturistická agentura Jeseník, půjčovna elektrokol, sněžnic, map
Cestovní agentura STOPTOUR
PINKA

Zdroj:<http://www.jesenik.org/firmy/o129-jesenicko-jesenik/k2430-turismus-cestovni-kancelar/>

Tab. 89. Informační Centra ORP Jeseník

IC Jeseník
IC Žulová
IC Vidnava
IC Mikulovice
IC Černá Voda

Zdroj:<http://www.jesenik.org/turista/8038-informacni-centrum-jesenicka.html>

Komentář: Cestovní kanceláře a agentury celkem splňují požadavky místních cílových skupin. Prostřednictvím těchto agentur je možné absolvovat jak poznávací zájezdy do přímořských letovisek, tak i fakultativní výlety do příhraničních partnerských měst a obcí v nedalekém Polsku. Informační centra tak nabízí veškerým návštěvníkům a turistům tohoto území kompletní přehled možností, jak trávit volný čas a dovolenou v této části republiky.

CHKO Jeseníky:

V ORP Jeseník se vyskytují všechny druhy chráněných území kromě národního parku. Mnohé z nich se územně překrývají.

CHKO Jeseníky – velkoplošné zvláště chráněné území, chráněná krajina. Zaujímá rozlohu celkem 74 000 ha, rozkládá se na územích kraje Moravskoslezského a Olomouckého. V SO ORP Jeseník na ploše 23 132 ha v obcích Bělá pod Pradědem, Česká Ves, Jeseník, Lipová-lázně, Mikulovice, Ostružná, Písečná a Zlaté Hory.

Ptačí oblast Jeseníky – v podstatě odpovídá CHKO Jeseníky, rozlohou je ale menší. Předmětem ochrany je populace jeřábka lesního, chřástala polního a jejich biotopy. Rozloha je celkem 52 204,56 ha, Na území SO ORP Jeseník 20 315,23 ha v katastrech obcí Bělá pod Pradědem, Česká Ves, Jeseník, Lipová-lázně, Mikulovice, Ostružná, Písečná a Zlaté Hory.

EVL Rychlebské hory – Račí údolí – lesy svazu Tilion-Acerion na svazích, sutích a v roklicích, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, bučiny asociace Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum, extenzivní sečené louky nížin až podhůří. Rozloha 1191,62 ha v obcích Javorník a Úhelná.

EVL Rychlebské hory – Sokolský hřbet – lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklicích, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, aktivní vrchoviště, jeskyně nepřístupné veřejnosti, lokalita netopýra velkého a vrápence malého. Rozloha celkem 8045,79 ha. V SO ORP Jeseník je to 7939,94 ha v obcích Černá Voda, Česká Ves, Jeseník, Lipová-lázně, Ostružná, Písečná, Skrošice, Stará Červená Voda, Supíkovice, Vápenná.

EVL Vidnava – lokalita modráska bahenního. Rozloha 39,34 ha, obec Vidnava.

EVL Černá Voda – kostel – lokalita vrápence malého. Rozloha 0,04 ha, obec Černá Voda.

EVL Černá Voda – kulturní dům – lokalita netopýra brvitého. Rozloha 0,08 ha, obec Černá Voda.

EVL Jeskyně Na Špičáku – lokalita vrápence malého. Rozloha 0,04 ha, obec Supíkovice.

EVL Písečná – mokřad – lokalita kuňky žlutobřiché. Rozloha 7,54 ha, obec Písečná.

EVL Zlaté Hory – Zlaté jezero – lokalita kuňky žlutobřiché. Rozloha 25,76 ha, obec Zlaté Hory.

EVL Zlaté Hory – Černé jezero – lokalita čolka karpatského. Rozloha 235,06 ha, obec Zlaté Hory.

EVL Štola Marie Pomocná – lokalita netopýra velkého. Rozloha 0,04, obec Zlaté Hory.

EVL Rejvíz – druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech), rašelinný les, aktivní vrchoviště, přechodová rašeliniště a třasoviště, lokalita šikoušku zeleného, střevlíka hrbolatého. Rozloha 591,39 ha, obce Jeseník a Zlaté Hory.

EVL Lipová-lázně – mateřská škola – lokalita vrápence malého. Rozloha 0,0760 ha, obec Lipová-lázně.

EVL Šumárník – lokalita mozolky skalní. Rozloha 0,8578 ha, k. ú. Bělá pod Pradědem-Adolfovice.

EVL Keprník – aktivní vrchoviště, acidofilní smrčiny, alpská a boreální vřesoviště, silikátové alpské a boreální travníky, lokalita střevlíka hrbolatého. Celková rozloha 2542,99 ha. V ORP Jeseník 1165,34 ha v obcích Bělá pod Pradědem, Lipová-lázně, Ostružná.

EVL Praděd – aktivní vrchoviště, rašelinný les, přechodová rašeliniště a třasoviště, alpská a boreální vřesoviště, subarktické vrbové křoviny, silikátové alpské a boreální travníky, lokalita chráněných druhů rostlin a živočichů. Celková rozloha činí 6070,77 ha, v ORP Jeseník pouze 554,92 ha v obci Bělá pod Pradědem.

NPR Praděd – komplex přirozených společenstev lesů, pastvin a holí nejvyšších partií Jeseníků. Rozloha celkem 2031,4 ha, v ORP Jeseník 20,22 ha v obci Bělá pod Pradědem.

NPR Rejvíz – rozlehlé rašeliniště s jezírky a významnou květenou. Rozloha 331,29 ha v obcích Jeseník a Zlaté Hory.

NPR Šerák-Keprník – vrcholová partie Jeseníků – smilkové hole, pralesovité horské smrčiny a horské bučiny. Rozloha celkem 800,1 ha, v ORP Jeseník 718,3 ha v obcích Bělá pod Pradědem, Lipová-lázně a Ostružná.

NPP Jeskyně Na Pomezí – významné krasové zpřístupněné území s bohatou krápníkovou výzdobou. Rozloha 13,73 ha, obec Vápenná.

NPP Borový – skály a skalky budované granodiority s výraznou blokovitou odlučností, mineralogická lokalita. Rozloha 36,84 ha, obec Žulová.

NPP Na Špičáku – krasové území s krápníkovou jeskyní. Hojný výskyt porostů tisu. Rozloha 7,05 ha, obec Supíkovice.

NPP Venušiny misky – typicky vyvinuté skalní mísy a křesla v žulovém plutonu. Rozloha 3,9 ha, obec Velká Kraš.

PR Račí údolí – lesní porost pralesovitěho charakteru. Rozloha 61,79ha, leží v EVL Rychlebské hory – Račí údolí, obec Javorník.

PR Vidnavské mokřiny – rašelinné louky s významnou rašelinnou a mokřadní flórou, výskyt želvy bahenní. Rozloha 31,99 ha, obec Vidnava. Kopíruje EVL Vidnava.

PR Sněžná kotlina – horský les a strže, významná botanická lokalita. Rozloha 107,87 ha, obec Bělá pod Pradědem.

PR Vysoký vodopád – nejvyšší vodopád v Hrubém Jeseníku, vzácná mechová společenstva. Rozloha 137,11 ha, obec Bělá pod Pradědem, katastr Domašov u Jeseníka.

PR Borek u Domašova – reliktní bor na křemencové suti. Rozloha 12,68 ha, obec Bělá pod Pradědem, katastr Domašov u Jeseníka.

PR Filipovické louky – rašelinné louky s umělou nádrží, bohatá květena, refugium obojživelníků. Rozloha 2,11 ha, obec Bělá pod Pradědem.

PP Černé jezero – unikátní biotop s výskytem zvláště chráněných druhů živočichů (obojživelníků a plazů) a rostlin v kategorii kriticky ohrožené, silně ohrožené, ohrožené. Možnost vzniku genetické banky těchto druhů a jejich rozšíření do oblasti Jeseníků. Rozloha 1,69 ha, obec Zlaté Hory.

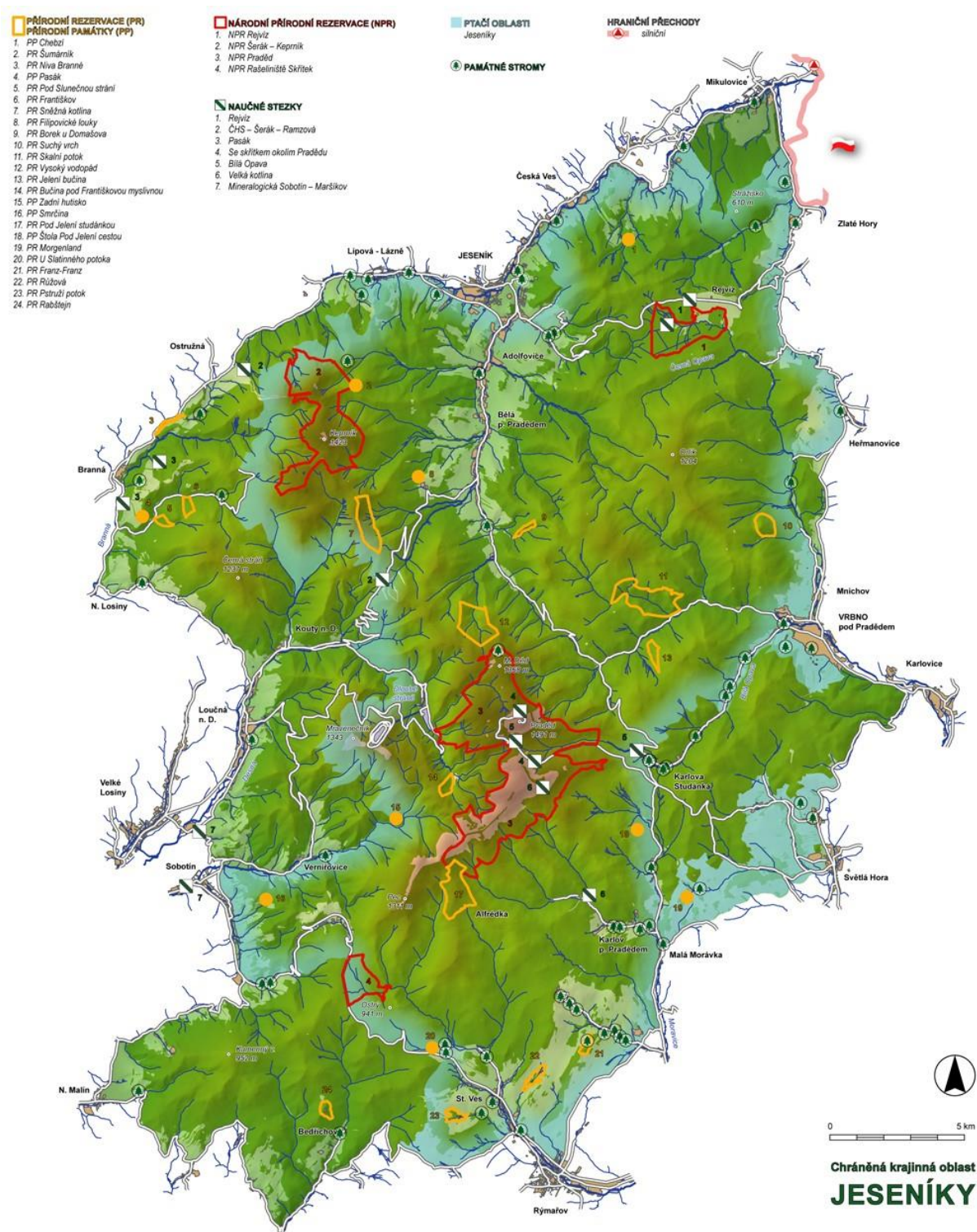
PP Chebzí – louky s výskytem řady zvláště chráněných druhů rostlin (zejména vstavačovitých). Rozloha 2,86, obec Písečná.

PP Píšťala – vrcholové granodioritové skály se skalními mísami. Rozloha 16,25 ha, obec Černá Voda.

PP Skalka pod Kaní horou – ukázka žokovitěho větrání granodioritu. Rozloha 0,14 ha, obec Žulová.

PP Vodopády Stříbrného potoka – kaňonovitá soutěska potoka s četnými vodopády, peřejemi a erozními i erozními jevy. Rozloha 1,24 ha, obec Skorošice.

Mapa č. 3: CHKO Jeseníky

http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=mapa&site=CHKO_jeseniky_cz

**Tab. 90. Finanční analýza: Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch (2010, 2011, 2012, 2013),
(celkově/na obyvatele)**

Bělá pod Pradědem

2010	90 540,00 Kč / 49,94 Kč
2011	170 510,00 Kč / 94 Kč
2012	89 750,00 Kč / 49,15 Kč
2013	101 092,00 Kč / 55,58 Kč

Bernartice

2010	107 110,00 Kč / 116,42 Kč
2011	148 080,00 Kč / 166,01 Kč
2012	178 400,00 Kč / 197,35 Kč
2013	126 495,00 Kč / 141,18 Kč

Bílá Voda

2010	16 090,00 Kč / 52,58 Kč
2011	59 750,00 Kč / 192,12 Kč

Černá Voda

2010	16 780,00 Kč / 27,20 Kč
2011	100 000,00 Kč / 163,13 Kč
2012	200 000,00 Kč / 338,98 Kč
2013	100 000,00 Kč / 165,84 Kč

Česká Ves

2005	112 000,00 Kč / 43,61 Kč
2006	92 000,00 Kč / 35,85 Kč

Hradec – Nová Ves

Data nejsou k dispozici

Javorník

2010	458 610,00 Kč / 154,21 Kč
2011	83 890,00 Kč / 28,30 Kč
2012	181 180,00 Kč / 60,98 Kč
2013	67 164,00 Kč / 22,84 Kč

Jeseník

2010	1 906 020,00 Kč / 157,94 Kč
2011	1 305 270,00 Kč / 109,71 Kč
2012	1 469 300,00 Kč / 124,09 Kč
2013	1 501 377,00 Kč / 128,20 Kč

Kobylá nad Vidnavkou

Data nejsou k dispozici

Lipová Lázně

Data nejsou k dispozici

Mikulovice

2010	50 200,00 Kč / 228,18 Kč
2011	50 000,00 Kč / 227,27 Kč
2012	50 000,00 Kč / 222,22 Kč
2013	51 488,00 Kč / 232,98 Kč

Ostružná

Data nejsou k dispozici

Písečná

2010	25 700,00 Kč / 45,25 Kč
2011	546 380,00 Kč / 984,47 Kč
2012	19 680,00 Kč / 35,72 Kč
2013	15 000,00 Kč / 27,62 Kč

Skorošice

Data nejsou k dispozici

Stará Červená Voda

Data nejsou k dispozici

Supíkovice

Data nejsou k dispozici

Uhelná

Data nejsou k dispozici

Vápenná

Data nejsou k dispozici

Velká Kraš

2010	52 520,00 Kč / 64,05 Kč
2011	44 750,00 Kč / 56,65 Kč
2012	18 250,00 Kč / 23,43 Kč
2013	45 955,00 Kč / 59,14 Kč

Velké Kunětice

Data nejsou k dispozici

Vidnava

2010	694 010,00 Kč / 494,31 Kč
2011	915 200,00 Kč / 662,71 Kč
2012	816 250,00 Kč / 603,29 Kč
2013	930 600,00 Kč / 703,40 Kč

Vlčice

2001	10 000,00 Kč / 21,19 Kč
2005	10 000,00 Kč / 21, 55 Kč
2006	40 000,00 Kč / 87,34 Kč

Zlaté Hory

2003	66 430,00 Kč / 14,89 Kč
2004	560 100,00 Kč / 125,98 Kč
2005	797 390,00 Kč / 181,51 Kč
2006	254 460,00 Kč / 58,07 Kč

Žulová

Data nejsou k dispozici

Komentář:

Z uvedeného přehledu vyplývá, že rok 2013 byl finančně příznivější, než předešlé ročníky, v každém případě převládá nechuť žadatelů žádat o finanční prostředky z evropských i národních zdrojů, z důvodů stále zvyšující se byrokracie a náročnosti splnění podmínek dotačních programů, které by v řadě případů vyřešily nejen zvýšení vybavenosti samotných ubytovacích kapacit ale i následnou infrastrukturu vyžadující návštěvníky.

Očekávaný vývoj:

V rámci cestovního ruchu se očekává , že:

- a) poskytované služby budou na stejné úrovni jako služby nabízené v zahraničí (návštěvník je zvyklý využít kompletní servis služeb v rámci několika poskytovatelů najednou)
- b) informační centra budou spolupracovat na takové úrovni a v takovém souznění, aby se vzájemně nepřekrývaly jednotlivé kulturní a společenské akce a návštěvník měl tak možnost účastnit se všech akcí, které si předem vytipuje a kvůli kterým do regionu přijede)
- c) pracovníci zaměstnaní v informačních centrech budou na takové úrovni anebo budou postupně zvyšovat svoji kvalifikaci pro potřeby zahraničních návštěvníků (jazyková bariéra)
- d) dojde k jednotné propagaci celého regionu jako horské oblasti (značení jednotlivých obcí, značení kulturních památek a historických objektů, občanské vybavenosti, ...)
- e) očekává se kvalitativnější zapojení mládeže do společenského života a dále v souvislosti s dopadem na snížení nezaměstnanosti zapojení v rámci zemědělství (např. prodej ze dvora) využitím místního potenciálu.

6.1.3 Analýza rizik a další potřebné analýzy

Analýza cílových (dotčených) skupin

Mezi poskytovateli např. pronajímateli ubytovacích zařízení panuje zbytečná rivalita (závist, tím dochází k nulové komunikaci. Příklad: pokud jsou v určitém místě ubytovací kapacity naplněny a turista resp. návštěvník je odkázan na nové hledání, první popud by měl být od současného pronajímatele, který ho doporučí svému sousedovi poskytujícímu stejné služby, jehož kapacita je volná, a je tak schopen návštěvníkovi obratem zajistit náhradní ubytování vč. požadovaného servisu. Klientela by tak neměla být utajována před ostatními poskytovateli a naplněnost by měla být kapacitně rozložena, dle aktuálních možností. Provozovatelé např. sjezdových tratí by měli na jednom

území poskytovat návštěvníkovi ucelený balíček služeb tak, aby platil po celém území ORP Jeseník. Tímto způsobem to funguje v zahraničí, viz. horská zimní střediska.

Analýza cílových skupin:

- a) místní obyvatelé: děti, mládež, dospělí trvale žijící v tomto území
- b) poskytovatelé služeb v rámci cestovního ruchu: vlastníci a nájemníci ubytovacích objektů, provozovatelé lyžařských středisek, provozovatelé wellness a relaxačních center, organizace zaštiťující kulturní, sportovní a společenské akce, restaurace a hotely, veřejná správa, chráněné památkové ústavy, malí živnostníci poskytující ubytování a občerstvení, vlastníci autokempů, drobní živnostníci poskytující ubytování a občerstvení, organizace zajišťující dopravní obslužnost
- c) tuzemští návštěvníci: rodiny s dětmi, starší občané, sportovci, zdravotně indisponovaní (Lázně V. Priessnitze), emigranti, rodinní příslušníci přistěhovalců (Řekové, Maďaři, Slováci, Rumunští příslušníci)
- d) zahraniční turisté: emigranti (Sudety), zdravotně indisponovaní, rodinní příslušníci přistěhovalců (Řeci, Maďaři, Slováci, Rumuni)
- e) zájemci o tuto oblast

Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Nadměrná koncentrace rekreačních aktivit (ubytovacích kapacit) v obcích (Ostružná) nebo ve vybraných částech obcí:

Veškeré obce ORP Jeseník disponují přebytkem ubytovacích možností. Návštěvní/turista má tak nepřeberné množství variant z jakých kategorií si ubytování vybrat, s jakým servisem a doplňkovými službami.

Nadměrná ochrana využívání přírodních předpokladů rekreace v regionu především s nepříznivými dopady na hospodářský rozvoj regionu:

ORP Jeseník je indisponováno územím, které je z důvodu významných krajinných prvků považováno za chráněné území, tudíž tyto části nemohou být využívány pro účely cestovního ruchu (například: sjezdové lyžování, běžecké trasy, ...)

Nadměrný rozvoj cestovního ruchu v rekreačním krajinném celku Jeseník – Lipová:

V této části ORP Jeseník je zaznamenáno několik lyžařských areálů umístěných v bezprostřední blízkosti. Kapacita návštěvnosti je tak soustředěna pouze do jednoho areálu, nikoli rozprostřena do všech poskytujících tyto služby.

Nepřipravenost rozvojových projektů a ztráta možnosti jejich realizace či nerealizace:

Ať už veřejná správa nebo podnikatelské subjekty poskytující služby v oblasti cestovního ruchu mají největší potřeby plánovat či realizovat své projekty, řeší tyto vždy na poslední chvíli dle vyhlášených aktuálních možností nikoli dle dlouhodobé rozvojové strategie, která by řešila připravenost konkrétních záměrů pro danou oblast. Zvyšující se byrokracie, složitost administrace a nepružná komunikace s úředníky zajistila nechuť žádat o finanční prostředky na realizaci plánovaných záměrů, které řeší oblast cestovního ruchu a dopad na zaměstnanost. Slíbené zjednodušení administrace není v souladu s realitou. Z těchto důvodů jsou záměry řešeny buď vlastními zdroji v omezené míře nebo nejsou řešeny vůbec.

Připravenost projektových záměrů vyžaduje zvýšené finanční náklady, což se projevuje u projektů především se stavebním povolením.

Neinvestiční (měkké) projekty v tomto území probíhají, přesto ne v dostatečném množství využívajících veškerého potenciálu jak po sportovní, kulturní a společenské oblasti.

Další potřebné analýzy

PROPAGACE REGIONU

CÍL

Cílem je zkvalitnění a ucelenost propagace regionu s cíleným zaměřením na jednotlivé skupiny potencionálních zákazníků a uživatelů. Podpora vzniku nových a zkvalitňování stávajících Informačních center a podpora jejich spolupráce. Cílená podpora spolupráce mezi jednotlivými sektory v cestovním ruchu v oblasti propagace regionu.

OPATŘENÍ

1) Jednotná podpora propagace regionu

- Podpora propagace a prezentace regionu, která je zaměřená na jednotlivé cílové skupiny
- Studie služeb případně projektová dokumentace, analýzy potřebnosti služby/zařízení v CR v regionu
- Vytýčení a následná propagace prioritních atraktivit regionu (jednotné logo, grafika, internetový portál atd.)
- Podpora spolupráce v propagaci a prezentaci regionu mezi jednotlivými organizacemi v CR a společné zastupování regionu

2) Podpora Informačních center

- Výstavba, rekonstrukce a vybavování informačních center
- Zkvalitňování a rozšiřování služeb poskytovaných IC
- Podpora spolupráce a propojování mezi IC
- Zvyšování kvalifikace pracovníků v IC

Zdroj:https://www.email.cz/web-office/9Elsajm5o0h5Zb9-Ap9jlvU-YqtqEBRGwzX0DX-e2ek6eR7SdsRkUYT-LRJNvubDBn1vg/V/C3%BDstup_CR_Propagace%20regionu_ok.docx

3) Propagace regionu

Jeseníky jsou v podvědomí vedeny jako horská oblast s možnostmi návštěvnosti především v zimním období. Pestrá škála lyžařských areálů s různým stupněm náročnosti nabízí využití jak zdatnějším lyžařům, tak i zahraničním turistům a návštěvníkům, kteří prahnou po slunečné relaxaci bez dalšího adrenalinu nebo jen lyžařům začátečníkům.

Nedostatečná propagace regionu má za následek sníženou návštěvnost turistů a návštěvníků v tomto regionu. Propagace regionu by měla být průběžně aktualizována v návaznosti na nově zrealizované turistické cíle, atraktivity regionu, nové trendy v turismu, změny v poskytovaných službách, potenciální oblasti zájmů nových cílových skupin, plánované akce neinvestičního charakteru atd. které mají dopad na zvýšenou návštěvnost celé oblasti. Problémovým okruhem v rámci propagace regionu je jednak:

- nedostatečná propagace regionu jako takového (např. jednotné propagační materiály zohledňující dispozice jednotlivých obcí v ORP, viz. mapa ORP v rozpracovanosti nejen lyžařských areálů, ale i atraktivit, které přitáhnou návštěvníky v jiných ročních obdobích, než jen zima (cyklistické trasy, lomy, rozhledny, jeskyně, vodopády, naučné stezky, vyhlídky, lesní bary.....neinvestiční akce zdůrazňující charakter tohoto regionu v letních měsících atd.)
- nedostatečná spolupráce stávajících informačních center (IC si vzájemně nepředávají informace např. o plánovaných akcích. Tyto se termínově poté nesmyslně překrývají.
- nulová spolupráce mezi jednotlivými podnikatelskými subjekty a veřejnou správou, propojenost co se týče dopravní přepravy do místa určení

Cílem je zkvalitnit a ucelit propagaci regionu s cílem zaměřit se na jednotlivé skupiny potencionálních zákazníků a uživatelů. Podpora vzniku nových a zkvalitňování stávajících Informačních center a podpora jejich spolupráce. Cílená podpora spolupráce mezi jednotlivými podnikatelskými sektory v cestovním ruchu v oblasti propagace regionu.

6.1.4 SWOT analýza oblasti

Silné stránky

- **Lázeňství** se opírá o tradiční léčbu s využitím klidného prostředí a čistého ovzduší v evropsky známých PLL v Jeseníku pro dospělé i děti, pro děti také v Sanatoriu Edel ve Zlatých Horách. Umožňují léčebné, pohybové i poznávací aktivity v blízkém okolí.
- **Podmínky pro turismus a zimní sporty** – zachovalá architektura horských chalup, turistické trasy, poznávací stezky s historickou nebo přírodní tematikou, cyklostezky různé náročnosti ve všech mikroregionech ORP, v zimním období zlepšující se podmínky pro běžecké a sjezdové lyžování.
- **Příznivé životní podmínky** souvisí zejména s kvalitou přírodních podmínek ovlivněných lesnatostí a kvalitou ovzduší. K dalším pozitivům patří klidné prostředí nerušené dopravou. Podmínky pro relaxaci podporuje nenarušená příroda např. Rychlebských hor, existence NPR, PR a přírodních i architektonických památek spojených s řadou pověstí a legend.
- **Realizace projektů podpořených ze strukturálních fondů EU.**

Slabé stránky

- **Silně nevyvážené území** – vedle silného environmentálního pilíře jsou zde slabý hospodářský a sociodemografický pilíř. Vzhledem k tomuto stavu je základním předpokladem udržitelnosti rozvoje posílení hospodářských podmínek. Zejména v jižní části řešeného území by měli být posilovány podmínky pro rekreační využití území s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí.
- **Turistická infrastruktura** - k plnému rozvinutí rekreačního potenciálu však schází zejména potřebná turistická infrastruktura, díky níž může dojít k uspokojení potřeb dnešního rekreanta. Záměry na zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace totiž nezřídka narážejí na limity v podobě přehnané ochrany přírody, neodůvodněných obav ze zastavění krajiny či paušální ochrany hodnot jako je např. půdorysný charakter obce. Jakkoliv je nutnost orientace na rekreaci ve strategických a vyšších územně plánovacích dokumentacích zdůrazňována, skutečná praxe je odlišná.

Zdroj: <http://www.jesenik.org/storage/hanulik/UAP/RUR.pdf>

- Nesjednocený plán kulturních akcí
- Omezené přírodní rekreační předpoklady obcí v severní části Javornicka u státní hranice s Polskem.
- Chybějící naučná stezka o historii kamenictví na Žulovsku v místě bývalé vlečky a dále na sever směrem na Vidnavu.
- Zchátralé památky (Tančírna v Račím údolí, zámek v Černé Vodě).

Příležitosti

- Využití přírodních rekreačních předpokladů území, zejména obcí Rychlebských hor a Žulovské pahorkatiny.
- Lepší dopravní napojení regionu v zimě (tunel pod Červenohorským sedlem).
- Možnosti rozvoje zimní rekreace, zejména v Rychlebských horách.
- Využití uvolněných kapacit trvalého bydlení k rekreačním účelům i u méně atraktivních obcí Javornicka.
- Možnost využití dotací ze strukturálních fondů EU.

Zdroj: http://jesenik.org/storage/_mesto/uap/ruru_2010.pdf

Ohrožení

- Nadměrná koncentrace rekreačních aktivit (ubytovacích kapacit) v obcích (Ostružná) nebo ve vybraných částech obcí.
- Nadměrná ochrana využívání přírodních předpokladů rekreace v regionu především s nepříznivými dopady na hospodářský rozvoj regionu.
- Nadměrný rozvoj cestovního ruchu v rekreačním krajinném celku Jeseník – Lipová.
- Nepřipravenost rozvojových projektů a ztráta možnosti jejich realizace či nerealizace.

Zdroj: http://jesenik.org/storage/_mesto/uap/ruru_2010.pdf

Komentář: ORP Jeseník disponuje výborným přírodním potenciálem zajišťující dostatek sportovních zařízení, ovzduším (dýchací ústrojí, pohybový aparát, nervový systém), vodní potenciál – vodoléčba. Oproti těmto dispozicím je nedostatek turistické infrastruktury řešící některé zásadní prvky opomíjená a poskytovateli cestovního ruchu neřešená. Vzhledem k vysokým nákladům na realizace plánovaných projektů je nejvhodnější příležitostí čerpat finanční prostředky jak z EU, tak národních zdrojů, včasná připravenost a předvídatelnost zajistí úspěšnost předkládaných projektů a následnou realizaci. Společnými silami s partnerskými městy a obcemi na druhé straně hranice dojde nejen k utužení partnerství se zahraničním partnerem, ale především k realizaci projektů využívajících cílovými skupinami jak tuzemských, tak zahraničních turistů.

6.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území ORP Jeseník vyniká především kvalitními podmínkami pro příznivé životní prostředí. Tato skutečnost do značné míry předurčuje rekreační charakter území. K plnému rozvinutí rekreačního potenciálu však schází zejména potřebná turistická infrastruktura, díky níž může dojít k uspokojení potřeb dnešního rekreanta. Záměry na zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace totiž nezdědka narážejí na limity v podobě přehnané ochrany přírody, neodůvodněných obav ze zastavění krajiny či paušální ochrany hodnot jako je např. půdorysný charakter obce. Jakkoliv je nutnost orientace na rekreaci ve strategických a vyšších územně plánovacích dokumentacích zdůrazňována, skutečná praxe je odlišná. Rekreační odvětví samozřejmě nelze v kontextu hospodářského rozvoje přeceňovat, nicméně v území, které je svými přírodními podmínkami předurčeno k trávení volného času a aktivnímu odpočinku, má důraz na posilování rekreačních podmínek svůj význam.

Sociodemografické charakteristiky území do značné míry korespondují s hospodářskými podmínkami. Nemožnost uplatnění na trhu práce vede k odchodu lidí, u mladých lidí dochází k tomu, že se po studiích již nevracejí do svých rodišť, jak vidno z nízké hodnoty ukazatele vzdělanosti obyvatel.

Celkově lze území ORP Jeseník charakterizovat jako silně nevyvážené. Vedle silného environmentálního pilíře jsou zde slabý hospodářský a sociodemografický pilíř. Vzhledem k tomuto stavu je základním předpokladem udržitelnosti rozvoje posílení hospodářských podmínek. Zejména v jižní části řešeného území by měly být posilovány podmínky pro rekreační využití území s ohledem na

zachování kvalitního životního prostředí. Zvýšený antropogenní tlak však nemusí být vnímán pouze negativně a obava ze znehodnocení území nemusí být vždy namístě. V této souvislosti je vhodné poukázat spíše na příklady dobré praxe v tuzemsku i v zahraničí, spočívající ve střízlivém přístupu k environmentálnímu pilíři, který namísto toho, aby byl zdrojem omezení rozvoje, je povýšen na silnou stránku území a konkurenční výhodu v hospodářské soutěži mezi regiony.

V procesu tvorby nových územních plánů a posuzování jejich vlivů na udržitelný rozvoj území je třeba přijímat taková řešení, u kterých se prokáže, že nedojde k prohloubení nevyváženosti pilířů a tato řešení budou směřovat k posílení slabých stránek udržitelného rozvoje.

ORP Jeseník se působivou krajinnou krásou skýtá velký potenciál pro úspěšné (nové) profilování se jako oblast cestovního ruchu ČR. Dlouhá tradice a zkušenosti v lázeňství, v zimních sportech a v pěší turistice jsou navíc dobrým východiskem pro novou orientaci cestovního ruchu a jeho další rozvoj. V současnosti je území ORP Jeseník jednou ze strukturálně nejslabších oblastí ČR, která se potýká s vysokou nezaměstnaností a migrací mladých lidí za pracovními příležitostmi. V této souvislosti skýtá cestovní ruch šanci nových hospodářských impulsů pro celý region.

Zdroj: <http://www.jesenik.org/storage/hanulik/UAP/RUR.pdf>

6.2 Návrhová část pro oblast Regionální podpora cestovního ruchu s dopadem na zaměstnanost

6.2.1 Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Regionální podpora cestovního ruchu s dopadem na zaměstnanost“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti rozvoje cestovního ruchu.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v SO ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma rozvoj cestovního ruchu.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Jednání fokusní skupiny se účastnili oba motivující starostové, členové fokusní skupiny a členové realizačního týmu za ORP Jeseník. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma regionálního rozvoje cestovního ruchu s dopadem na zaměstnanost.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování

definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

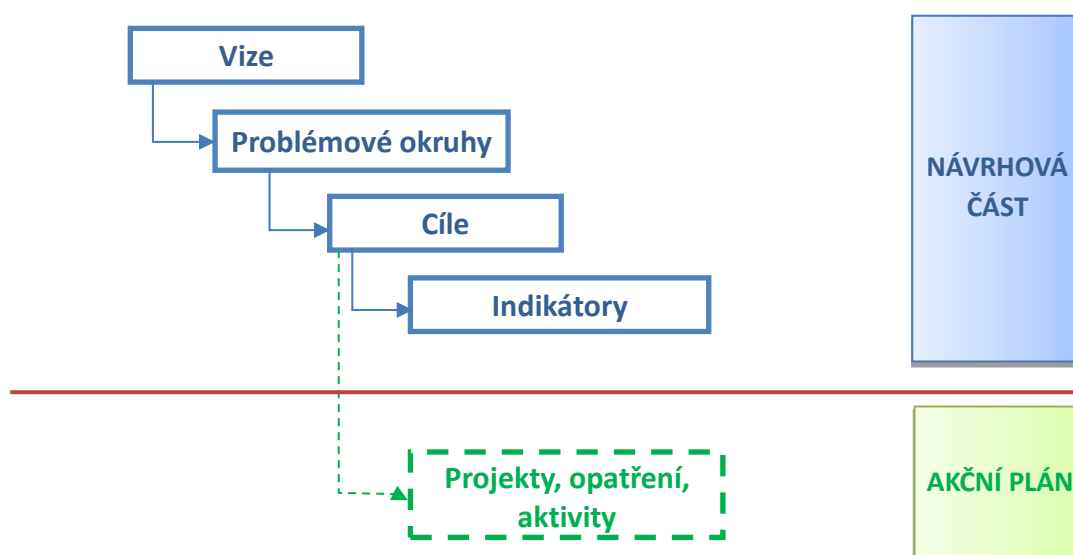
Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území SO ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v SO ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma rozvoj cestovního ruchu. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu “ Rozvoj cestovního ruchu“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Okres Jeseník je území s efektivním využíváním veškerého potenciálu a bohatství regionu činícího z Jesenicka atraktivní horskou oblast nabízející optimální životní podmínky pro všechny generace. Cesta k jeho dalšímu rozvoji je ve zvyšování úrovně života. Tohoto je dosahováno zejména stabilní sítí sociálních služeb, kvalitním vzděláváním na všech stupních školství s kvalifikovanými pedagogy a také atraktivními uplatnitelnými studijními obory konkurujícími vnitrozemské vzdělávací nabídce. Pružná spolupráce s orgány státní správy a společný postup obcí a regionu umožňuje v maximální možné míře využívat aktivní státní politiky v oblasti zaměstnanosti, rozvoje cestovního ruchu, podnikatelských pobídek, ochrany životního prostředí a reagovat na nové trendy.

Volitelné téma: Turismus	Problémový okruh 1. Propagace regionu	Problémový okruh 2. Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytující ubytování		
	cíl 1.1 Jednotná podpora propagace regionu	cíl 2.1 Zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace		

6.2.2 Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE A SLOGAN ORP JESENÍK

VIZE

Okres Jeseník je území s efektivním využíváním veškerého potenciálu a bohatství regionu činícího z Jesenicka atraktivní horskou oblast nabízející optimální životní podmínky pro všechny generace. Cesta k jeho dalšímu rozvoji je ve zvyšování úrovně života. Tohoto je dosahováno zejména stabilní sítí sociálních služeb, kvalitním vzděláváním na všech stupních školství s kvalifikovanými pedagogy a také atraktivními uplatnitelnými studijními obory konkurujícími vnitrozemské vzdělávací nabídce. Pružná spolupráce s orgány státní správy a společný postup obcí a regionu umožňuje v maximální možné míře využívat aktivní státní politiky v oblasti zaměstnanosti, rozvoje cestovního ruchu, podnikatelských pobídek, ochrany životního prostředí a reagovat na nové trendy.

SLOGAN

„NALEJME SI ČISTÉ VODY“

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

6.2.2.1 Propagace regionu

Jeseníky jsou v podvědomí vedeny jako horská oblast s možnostmi návštěvnosti především v zimním období. Pestrá škála lyžařských areálů s různým stupněm náročnosti nabízí využití jak zdatnějším lyžařům, tak i zahraničním turistům a návštěvníkům, kteří prahnou po slunečné relaxaci bez dalšího adrenalinu nebo jen lyžařům začátečníkům.

Nedostatečná propagace regionu má za následek sníženou návštěvnost turistů a návštěvníků v tomto regionu. Propagace regionu by měla být průběžně aktualizována v návaznosti na nově zrealizované turistické cíle, atraktivitu regionu, nové trendy v turismu, změny v poskytovaných službách, potenciální oblasti zájmů nových cílových skupin, plánované akce neinvestičního charakteru atd. které mají dopad na zvýšenou návštěvnost celé oblasti. Problémovým okruhem v rámci propagace regionu je jednak:

- nedostatečná propagace regionu jako takového (např. jednotné propagační materiály zohledňující dispozice jednotlivých obcí v ORP, viz. mapa ORP v rozpracovanosti nejen lyžařských areálů, ale i atraktivit, které přitáhnou návštěvníky v jiných ročních obdobích, než jen zima (cyklistické trasy, lomy, rozhledny, jeskyně, vodopády, naučné stezky, vyhlídky, lesní bary.....neinvestiční akce zdůrazňující charakter tohoto regionu v letních měsících atd.)
- nedostatečná spolupráce stávajících informačních center (IC si vzájemně nepředávají informace např. o plánovaných akcích. Tyto se termínově poté nesmyslně překrývají.
- nulová spolupráce mezi jednotlivými podnikatelskými subjekty a veřejnou správou, propojenost co se týče dopravní přepravy do místa určení

Cílem je zkvalitnit a ucelit propagaci regionu s cílem zaměřit se na jednotlivé skupiny potencionálních zákazníků a uživatelů. Podpora vzniku nových a zkvalitňování stávajících Informačních center a podpora jejich spolupráce. Cílená podpora spolupráce mezi jednotlivými podnikatelskými sektory v cestovním ruchu v oblasti propagace regionu.

Problémový okruh 1. Propagace regionu	
Věcné argumenty	atraktivita propagačních materiálů, atraktivita webových stránek/portálů, značení i méně významných atrakcí/lokalit
Příčiny problémů	nedostatečná komunikace mezi jednotlivými obcemi, nemožnost dohodnout se na jednotném vzhledu webových portálů od jednoho poskytovatele (viz. Návrh k meziobecní spolupráci), webové stránky v několika jazykových mutacích
Důsledky neřešení problémů	nízká návštěvnost, nedostatečné povědomí o tomto regionu, místech, méně či více významných, nízký dopad na podnikatelské subjekty poskytující služby v oblasti cestovního ruchu (ubytování, pořádání akcí,...)

Zpracovala: Marie Paděrová

6.2.2.2 Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytujících ubytování

K plnému rozvinutí rekreačního potenciálu však schází zejména potřebná turistická infrastruktura, díky níž může dojít k uspokojení potřeb dnešního rekreaanta. Záměry na zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace totiž nezdědka narážejí na limity v podobě přehnané ochrany přírody, neodůvodněných obav ze zastavění krajiny či paušální ochrany hodnot jako je např. půdorysný charakter obce. Jakkoliv je nutnost orientace na rekreaci ve strategických a vyšších územně plánovacích dokumentacích zdůrazňována, skutečná praxe je odlišná.

Absence dotačních titulů pro podnikatele, neschopnost dosáhnout dotačních prostředků ve spojitosti s náročnou byrokracií má za následek nedostatečnou infrastrukturu u menších ubytovacích subjektů poskytujících např. ubytování a tím nespokojenost návštěvníka, který se do této oblasti již po druhé a na delší období nevrátí. Je třeba návštěvníkovi poskytnout nejen nocleh, ale po náročném dni také relax v podobě např. menšího wellness včetně stravy a večerního programu. Zákazník by tak doplňkové služby neměl hledat u jiného poskytovatele. Za nedostatečnou technickou infrastrukturu jsou považována u menších poskytovatelů např. parkoviště. Nemožnost zaparkovat vozidlo v bezprostřední blízkosti požadovaného objektu odradí potenciální návštěvníky.

Problémový okruh 2. Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytujících ubytování	
Věcné argumenty	dostatek ubytovacích kapacit, dostatek objektů poskytujících služby v oblasti cestovního ruchu, dostatek podnikatelských subjektů i drobných živnostníků poskytujících služby v oblasti cestovního ruchu, nedostatečné zázemí poskytovaných služeb a doplňkového sortimentu v oblasti cestovního ruchu, neatraktivní podmínky ubytovacích kapacit, chybějící infrastruktura u objektů poskytujících ubytování (parkování, půjčovny kol, koloběžek, boxů na lyže, ...)
Příčiny problémů	nedostatek finančních prostředků na realizaci, záměrů s doplňkovými službami, nečerpání finančních prostředků z dotačních titulů určených pro oblast cestovního ruchu, složitá byrokracie v rámci procesu získání finančních prostředků
Důsledky neřešení problémů	nízká návštěvnost jesenické oblasti, nedostatečné povědomí o jesenickém regionu

Zpracovala: Marie Paděrová

6.2.3 Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1.	<u>Propagace regionu</u>
Cíl 1.1.	<i>Jednotná podpora propagace regionu</i>
Popis cíle	Cílem je zkvalitnění a ucelenost propagace regionu s cíleným zaměřením na jednotlivé skupiny potencionálních zákazníků a uživatelů. Podpora vzniku nových a zkvalitňování stávajících Informačních center a podpora jejich spolupráce. Cílená podpora spolupráce mezi jednotlivými sektory v cestovním ruchu v oblasti propagace regionu. a) dojde k jednotné propagaci celého regionu se specifikací horské a podhorské oblasti (značení jednotlivých obcí, značení kulturních památek a historických objektů, občanské vybavenosti, ...). - specifikace mikroregionu (žulovsko, zlatohorsko, jesenicko, javornicko) b) pracovníci zaměstnaní v informačních centrech budou na takové úrovni anebo budou postupně zvyšovat svoji kvalifikaci pro potřeby zahraničních návštěvníků (jazyková bariéra) IC musí mít dostatečnou úroveň 4. certifikace 5. kvalitní otevírací doba 6. nutná specializace průvodců c) informační centra budou spolupracovat na takové úrovni a v takovém souznění, aby se vzájemně nepřekrývaly jednotlivé kulturní a společenské akce a návštěvník měl tak možnost účastnit se všech akcí, které si předem vytipuje a kvůli kterým do regionu přijede. 1. kalendář akcí (v současné době existuje ale je potřeba jej uvést naplno do provozu) 2. součástí IC kontakty na průvodce (databáze)
Hlavní opatření	Podpora propagace a prezentace regionu, která je zaměřená na jednotlivé cílové skupiny Studie služeb případně projektová dokumentace, analýzy potřebnosti služby/zařízení v CR v regionu Vytyčení a následná propagace prioritních atraktivit regionu (jednotné logo, grafika, internetový portál atd.) Podpora spolupráce v propagaci a prezentaci regionu mezi jednotlivými organizacemi v CR a společné zastupování regionu
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet certifikovaných IC - funkčnost databáze se specializovanými průvodci - funkční systém zajišťující spolupráci v plánování realizovaných akcí (soulad termínů všech akcí)
Správce cíle	Starosta obce Lipová-lázně

Problémový okruh 2.	<u>Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytující ubytování</u>
Cíl 2.1	<i>Zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace</i>
Popis cíle	K plnému rozvinutí rekreačního potenciálu však schází zejména potřebná turistická infrastruktura, díky níž může dojít k uspokojení potřeb dnešního rekreaanta. Záměry na zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace totiž nezdědka narážejí na limity v podobě přehnané ochrany přírody, neodůvodněných obav ze zastavění krajiny či paušální ochrany hodnot jako je např. půdorysný charakter obce. Jakkoliv je nutnost orientace na rekreaci ve strategických a vyšších územně plánovacích dokumentacích zdůrazňována, skutečná praxe je odlišná. Mezi poskytovateli např. pronajímateli ubytovacích zařízení panuje zbytečná rivalita (dochází tak k nulové komunikaci. Příklad: pokud jsou v určitém místě ubytovací kapacity naplněny a turista resp. návštěvník je odkázán na nové hledání, první popud by měl být od současného pronajímatele, který ho doporučí svému sousedovi poskytující stejné služby, jehož kapacita je volná, a je tak schopen návštěvníkovi obratem zajistit náhradní ubytování vč. požadovaného servisu. Klientela by tak neměla být utajována před ostatními poskytovateli a naplněnost by měla být kapacitně rozložena, dle aktuálních možností. Provozovatelé např. sjezdových tratí by měli na jednom území poskytovat návštěvníkovi ucelený balíček služeb tak, aby platil po celém území ORP Jeseník. Tímto způsobem to funguje v zahraničí, viz. horská zimní střediska. 7. infrastruktura na Javornicku a Žulovsku (chybí) 8. přesná definice infrastruktury 9. chybí zastávky pro cyklisty (malé občerstvení - bufet) 10. „karta Jeseník“ 11. docílit spolupráce mezi podnikateli a obcemi 12. předražené služby 13. Na jaké turisty se budeme zaměřovat?! 14. Lyžování + doplňkový program (např. Wellness)
Hlavní opatření	Velké množství ubytování, bez doplňkové infrastruktury <i>Nedostatečná vybavenost v rámci dopravní obsluhy (odkládací boxy na kola, lyže, půjčovna koloběžek, elektrokol, ...)</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet setkání podnikatelských subjektů poskytující služby v CR s veřejnou správou za účelem docílení spolupráce mezi podnikateli a obcemi - počet podnikatelských subjektů zapojených do akcí organizovaných veřejnou správou
Správce cíle	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh 1. Propagace regionu

Propagace regionu

Problémový okruh	Propagace regionu		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	CELKOVÝ POČET TURISTŮ V ORP Jeseník		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	1600000	1700000
Skutečnost	1500000	-	-
Popis měřítka:	Roční analýzy, výkazy návštěvnosti ubytovacích kapacit, sestavy návštěvnosti sportovních, kulturních zařízení		
Indikátor výsledku:	Počet turistů v ORP Jeseník		
Metodika a výpočet:	Porovnání stavu v roce 2013 se stavem v letech 2017 a 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Statistiky, vypracované analýzy návštěvnosti v ORP Jeseník		

Cíl	Jednotná podpora propagace regionu		
Číslo indikátoru	1.1.1		
Název indikátoru	POČET CERTIFIKOVANÝCH IC		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Lipová-lázně		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	1	1
Skutečnost	0	-	-
Popis měřítka:	Měřítkem indikátoru je počet certifikovaných IC v regionu		
Metodika a výpočet:	Porovnání stavu v roce 2013 se stavem v letech 2017 a 2020.		
Zdroj čerpání dat:	Prezenční listiny školení		

Cíl	Jednotná podpora propagace regionu		
Číslo indikátoru	1.1.2		
Název indikátoru	FUNKČNOST DATABÁZE SE SPECIALIZOVANÝMI PRŮVODCI		
Měrná jednotka	Uvedení do provozu		
Správce měřítka	Starosta obce Lipová-lázně		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	1	1
Skutečnost	0	-	-
Popis měřítka:	Měřítkem indikátoru je uvedení databáze do provozu a proškolení průvodců.		
Metodika a výpočet:	Zjištění stavu		
Zdroj čerpání dat:	Sdělení obcí a prezenční listiny školení		

Cíl	Jednotná podpora propagace regionu		
Číslo indikátoru	1.1.3		
Název indikátoru	FUNKČNÍ SYSTÉM ZAJIŠŤUJÍCÍ SPOLUPRÁCI V PLÁNOVÁNÍ REALIZOVANÝCH AKCÍ (SOULAD TERMÍNŮ VŠECH AKCÍ)		
Měrná jednotka	Funkčnost		
Správce měřítka	Starosta obce Lipová-lázně		
Roky	2013	2017	2020
Plán	0	Nárůst o 10%	Nárůst o 20%
Skutečnost	0	-	-
Popis měřítka:	Návštěvnost webových stránek, portálu.		
Metodika a výpočet:	Zjištění stavu		
Zdroj čerpání dat:	Sdělení obcí		

Problémový okruh 2. Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytující ubytování

Cíl 2.1. Zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace

Problémový okruh	Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytující ubytování		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	CELKOVÝ POČET SPOLUPRACUJÍCÍCH SUBJEKTŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	57	67
Skutečnost	0	-	-
Popis měřítka:	Sledování ročních výkazů z MAS Jesenicka, VS – veřejná správa, závěrečné zprávy realizovaných, společných akcí		
Indikátor výsledků:	Počet spolupracujících subjektů		
Metodika a výpočet:	Zjištění aktuálního stavu		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy z MAS Jesenicka, statistiky realizovaných projektů, vyhodnocení monitorovacích a závěrečných zpráv		

Cíl	Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytující ubytování		
Číslo indikátoru	2.1.2		
Název indikátoru	POČET SETKÁNÍ PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ POSKYTUJÍCÍ SLUŽBY V ČR S VEŘEJNOU SPRÁVOU ZA ÚČELEM DOCÍLENÍ SPOLUPRÁCE MEZI PODNIKATELI A OBCEMI		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem		
Roky	2013	2017	2020
Plán	-	3	5
Skutečnost	-	-	-
Popis měřítka:	Měřítkem je počet setkání, díky kterým se zefektivní spolupráce mezi podnikateli a obcemi.		
Metodika a výpočet:	Zjištění stavu		
Zdroj čerpání dat:	Sdělení garanta cíle a podpisové listiny		

Cíl	Nedostatečná infrastruktura u menších ubytovacích subjektů poskytující ubytování		
Číslo indikátoru	2.1.3		
Název indikátoru	POČET PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ ZAPOJENÝCH DO AKCÍ ORGANIZOVANÝCH VEŘEJNOU SPRÁVOU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem		
Roky	2013	2017	2020
Plán	1	1	1
Skutečnost	0	-	-
Popis měřítka:	Zapojení nejméně jednoho podnikatelského subjektu do akcí organizovaných veřejnou správou.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených subjektů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy, sdělení garanta cíle		

6.3 Pravidla pro řízení strategie

6.3.1 Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

SLOŽENÍ ŘÍDÍCÍ SKUPINY	
Manažer ŘS	Marie Paděrová (koordinátor projektu)
Člen ŘS za mikroregion Jesenicko	Ing. Lubomír Žmolík (starosta obce Lipová-lázně) Mgr. Zdeňka Blišťanová (místostarostka města Jeseník)
Člen ŘS za mikroregion Zlatohorsko	Ing. Milan Rác (starosta města Zlaté Hory) Mgr. Roman Šťastný (starosta obce Mikulovice)
Člen ŘS za mikroregion Javornicko	Ing. Miroslav Kocián (starosta obce Bílá Voda) Ing. Josef Fojtek (starosta obce Vlčice)
Člen ŘS za mikroregion Žulovsko	František Kadlec (starosta obce Skorošice) Vlasta Kočí (starostka obce Velká Kraš)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Propagace regionu	Starosta obce Lipová-lázně
2.1	Zkvalitnění a rozšíření nabídky v oblasti rekreace	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1.1.1	Počet certifikovaných IC	Starosta obce Lipová-lázně
1.1.2	Funkčnost databáze se specializovanými průvodci	Starosta obce Lipová-lázně
1.1.3	Funkční systém zajišťující spolupráci v plánování realizovaných akcí (soulad termínů všech akcí)	Starosta obce Lipová-lázně
2.1.1	Počet setkání podnikatelských subjektů poskytující služby v CR s veřejnou správou za účelem docílení spolupráce mezi podnikateli a obcemi	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem
2.1.2	Počet podnikatelských subjektů zapojených do akcí organizovaných veřejnou správou	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování

daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2 Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4 Závěr a postup zpracování

6.4.1 Shrnutí

Podpora cestovního ruchu je pro tuto oblast jednou z největších priorit. Nedostatečná finanční podpora v podobě zkvalitnění a rozšíření doplňkových služeb včetně potřebné infrastruktury směřuje k nízké návštěvnosti celého horského regionu. Spolu s nevyhovující propagací je návštěvnost tak atraktivní jesenické oblasti minimální a pro místní podniky poskytující služby v oblasti cestovního ruchu nedostačující. Návštěvník dnes prahne po neobjevených místech, zákoutích spojených s historií, aktivním odpočinku s trochou horského adrenalinu, méně známých nebo nepropagovaných částí tohoto regionu, ale především po odpočinku od dnešní uspěchané doby. Výstupem bude načerpání energie z přírodních podmínek, pobyt na zdravém vzduchu, ochutnávka regionálních potravin a zemědělských výrobků nebo nabídka horských pramenů a tůní, kterými Jesenicko disponuje. Tyto potřeby se odráží v nastavených cílech, které řeší jednak ucelenou a atraktivní propagaci kompletního regionu, a jednak potřebu zkvalitnit nabídku služeb cestovního ruchu, který je pro Jeseník z pohledu místních podniků existenční.

Závěrem lze konstatovat, že za předpokladu cílených dotačních titulů dojde k plánované realizaci jak jednotné propagace regionu, tak i ke zkvalitnění stávající nabídky co se týče služeb v oblasti cestovního ruchu s dopadem vyšší a dlouhodobější návštěvnosti ve všech ročních obdobích.

6.4.2 Popis postupu tvorby strategie

Strategie usiluje o efektivnější využití potenciálu území pro cestovní ruch a jeho vyššího ekonomického zhodnocení. Je založena na vyhodnocení slabých a silných stránek tohoto regionu, s přihlédnutím k přírodním podmínkám. Kromě společenských, kulturních a sportovních aktivit nabízí ORP Jeseník vyžití i v oblasti lázeňství. Jedním ze slabých faktorů je však stále nedostatečná spolupráce mezi podnikatelskými subjekty (viz. problémové okruhy).

Návrhy pro zlepšení:

- a) Rozšířit nabídku možností trávení volného času v průběhu celého roku
- b) Přilákat náročnou klientelu srovnatelnou s většími středisky
- c) Zvýšení kvality služeb
- d) Posílit vazbu podnikatelů k regionu
- e) Certifikace služeb

Specifická produktová nabídka pro vybrané cílové skupiny je něčím, co region dlouhou dobu postrádal. V tomto směru budou kromě turistických produktů zaměřených na přírodní a kulturně – historické atraktivity nabízeny rovněž produktové balíčky zaměřené na využití volného času, což ovšem předpokládá jisté investice na doplnění a zkvalitnění potřebné infrastruktury. V souvislosti s tím je důležité také zapracovat na komunikaci samosprávy se soukromým sektorem, stmelit podnikatele v cestovním ruchu a vést je k větší angažovanosti v investování do základní a doprovodné infrastruktury.

6.5 Přílohy

6.5.1 Chalupy a chaty

Chaloupka u Štěpána

Bělá pod Pradědem, Adolfovice

Vhodné pro jednu rodinu. K dispozici je společenská místnost s krbem TV/SAT, parkoviště. V letních měsících hostům nabízíme příjemné ničím nerušené posezení u venkovního krbu.

Možnosti sportování - v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Pepova Bouda

Bělá pod Pradědem, Filipovice

Dvou a čtyřlůžkové pokoje hotelového typu v klidném prostředí, vlastní restaurace, zařízení pro konání oslav (svatby, narozeniny, výročí). Možnost ubytování se psem, vnitřní i venkovní dětský koutek, SPA.

Možnosti sportování - v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické tras.

Horská chalupa Hanička

Bělá pod Pradědem

Horská chalupa Hanička je vhodná pro rekreaci a dovolenou pro rodiny nebo menší kolektivy. Toto ubytování je v samostatném objektu horské chalupy, objekt pronajímáme jen jako celek.

Horská chalupa

Bělá pod Pradědem, Adolfovice

Vybavení - 2 apartmány, 2 dvoulůžkové pokoje, 3x WC, vana, sprcha, 2 TV/, SAT, krb, pergola, plynové topení, oplocená zahrada, pískoviště, houpačka, zahradní domek pro kola, lyže.

Horská chata

Javorník

Kuchyně společná s obývacím pokojem, krb, koupelna a samostatné WC, 3 pokoje, jeden v přízemí pro 4 osoby, 2 pokoje v patře pro 3 a 2 osoby, jeden pokoj s balkónem s výhledem do nedalekého Polska na Otmuchovské jezero. Zahrada, pískoviště, houpačka, rybníček se pstruhy (možnost odchytu). Lyžařský vlek 200m od chaty.

Rekreační chata Vladimír

Javorník

Objekt se nachází v obci Uhelná ve vyhledávané rekreační oblasti u rybníka Pelnář. Je tvořen zděným domem a 2 chatkami. Celý komplex je po celkové rekonstrukci. Možnost si zahrát pinpong, v blízkosti rybník - možnost rybaření.

Chata Vysoké kopec

Jeseník

Pro nenáročné, hlavně turisty, lyžaře, s nádherným výhledem (Praděd, Šerák, Červenohorské sedlo, Jeseník a okolí). 2 km město Jeseník. Klidná lokalita. Možné i kratší pobyty (víkendové).

Chata Jonáška

Ostružná

JONAS PARK Ostružná - lyžařský areál, hřiště, restaurace, wellness, les, louky...

Ostružná - horská obec v srdci Jeseníků v Ramzovském sedle je ideálním místem k odpočinku pro jednotlivce i rodiny v každém ročním období. Zdejší atraktivní okolí patří mezi oblíbené turistické cíle.

Kromě přírodních krás a historických památek jsou zde i výborné podmínky pro lyžování, horskou turistiku, cykloturistiku, houbaření, sběr borůvek.

Chalupa U Matyho

Ostružná

Horská chalupa je situována ve středu horského rekreačního střediska Ostružná, ski parku Ostružná - Petříkov - Ramzovské sedlo. Objekt poskytuje nadstandardní ubytování ve dvou bytových jednotkách s celkovou kapacitou 22 osob. Horská obec Ostružná se nachází v masivu Hrubého Jeseníku v nadmořské výšce 700-950m a je největším střediskem cestovního ruchu na Jesenicku. Mezi nejvyšší vrcholy patří Keprník (1423 m n. m.), dále např. Šerák (1351 m n. m.). Oblast nabízí ideální podmínky pro zimní i letní rekreaci se spoustou sjezdových a běžeckých tratí s ideálními podmínkami pro zimní sporty a relaxaci. V letních měsících je ideálním místem pro horskou turistiku a cykloturistiku.

Chata U velryby

Ostružná

JONAS PARK Ostružná - lyžařský areál, hřiště, restaurace, wellness, les, louky...

Ostružná - horská obec v srdci Jeseníků v Ramzovském sedle je ideálním místem k odpočinku pro jednotlivce i rodiny v každém ročním období. Zdejší atraktivní okolí patří mezi oblíbené turistické cíle. Kromě přírodních krás a historických památek jsou zde i výborné podmínky pro lyžování, horskou turistiku, cykloturistiku, houbaření, sběr borůvek.

Chalupa U Zvonku

Lipová-lázně

Pronájem poschoďové chalupy.

Ubytování Jeřábek

Lipová-lázně

Poskytujeme ubytování lidem na rekreaci a také pobyty hrazené na fakturu. Objekt se nalézá v klidné lokalitě mimo dopravní komunikaci. U ubytování je zahrad, venkovní posezení s krbem, ruské kuželky a vedle je parkoviště.

Chata Čertovy kameny

Česká Ves

Ubytování je vhodné pro rodinnou rekreaci, školy v přírodě, lyžařské kurzy, cyklisty a turisty v létě i v zimě.

Vybavení - restaurace, nekuřácká restaurace, kulečnicková místnost, hřiště, parkoviště, posilovna, bar, parkoviště, pes, restaurace.

Sport - půjčovna kol, půjčovna lyží, v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Chalupa na Výsluní

Vidnava, Malá Kraš

Táborová základna vhodná především pro kolektivy. Pronajímá se celá budova.

Chata Vojtovice

Jeseník, Vojtovice

Nově postavená dřevěná chata s výhledem na Rychlebské hory.

Chata Orlí vrch

Zlaté Hory

Chata Orlí vrch byla vybudována v roce 1956 jako objekt rozhlasového vysílače, který byl v roce 1998 přebudován na penzion. Nachází se v severovýchodní části osady Rejvíz, mimo hlavní komunikaci,

přímo na kótě vrcholu kopce Orlí vrch v 772 m. n. m, uprostřed velkého oploceného zalesněného pozemku. V tomto areálu je vybudováno hřiště pro volejbal nebo tenis, parkoviště, ohniště s posezením a venkovní stolní tenis.

Chata Rejvív

Zlaté Hory

Chata Rejvív je pronajímána jako celek, je prostorná a poskytuje dostatek pohodlí pro 8 až 16 osob.

Chalupa u Vodáků

Zlaté Hory, Rejvív

Ubytování je vhodné pro rodiny s dětmi nebo ucelené kolektivy.

Vybavení - jídelna s kuchyňským koutem, možnost vaření, využití prostorné zahrady. Sklad pro kola a lyže, internet, parkoviště, pes, restaurace, dětské pískoviště.

Možnosti sportování - půjčovna kol, půjčovna lyží, v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

6.5.2 Apartmány

Ubytování u Antošů

Jeseník, Lipovská

Nabízíme ubytování v centru města Jeseník ve čtyřech pokojích a jednom apartmánu. Kapacita penzionu je 16 osob + dvě přistýlky. Součástí objektu je i sklípek a sauna.

Apartmán VIKI

Jeseník, Rudná

Ubytování v soukromí s vlastním vchodem a parkovacím místem v zahradě, Apartmán v podkroví rodinného domu je vhodný k rodinné rekreaci letní i zimní nebo víkendové pobyty. V zahradě posezení s krbem, pro zimní pobyty nedaleko od domu lyžařský vlek.

Apartmá

Jeseník, Krameriova

Vilová čtvrť, slunné poloha v jižním svahu s výhledem na hory. Garáž, parkovací místo. Zařízení i pro velmi náročné. Pro ubytované hosty nabízím saunu, masáže, vodoléčbu.

Apartmán U Náměstí

Jeseník, Komenského

Nabízíme ubytování v komfortním, plně vybaveném apartmánu v centru Jeseníku. Kapacita 7 osob, možnost parkování u domu. V apartmánu se nacházejí 3 pokoje, kuchyňský kout s jídelnou, samostatné WC a koupelna. K dispozici je také připojení k internetu wifi.

Apartmány Brabenec Jan

Jeseník, Nová

Ubytování v soukromí, v klidné, okrajové části města Jeseník (lokalita pod Rejvívem).

Apartmány komplex panorama Jeseník

Jeseník, Slezská

Nové apartmány v centru Jeseníku v lyžařské lokalitě. Apartmány se nachází v nově zrekonstruované budově, jejíž součástí je squash centrum s barem. K dispozici je také nová sauna s odpočívárnou.

Mgr. Michal Staněk

Jeseník, Slezská

Luxusní ubytování v srdci Jeseníků za příznivé ceny!

Vybavení - podkrovní byt 46 m², 4 - 8 osob, pokoj s posezením, LCD TV, domácí kino, satelit, elektrický krb. Vybavená kuchyňská linka, ložnice v podkroví, dětský koutek, zamykatelná kóje, nádherný výhled na hory.

Apartmán Domeček

Lipová-lázně

Apartmán se nachází v lázeňské obci Lipová- Lázně, ideální místo pro turistiku a relaxaci, v blízkosti lyžařských areálů Miroslav a Lázeňský vrch.

Apartmány PLISCHKE

Lipová-lázně

Objekt nabízí dva apartmány pro 6 a 4 osoby.

Apartmány jsou vybaveny obývacím pokojem, kuchyňským koutem, WC, sprchou, TV/SAT. K dispozici je přilehlá zahrada, grill, ohniště, houpáčky, pískoviště, travnaté hřiště, ruské kuželky, sportovní potřeby, zahradní domek. Přes letní měsíce nabízíme i možnost osvěžení v rodinném krytém bazénu.

U Huberta

Lipová-lázně

Klidné prostředí, ideální pro rodiny s dětmi. Možnost vzít sebou malého pejska. Lázeňská rekreační oblast. Ideální pro turistiku a lyžování.

Apartmány Kohoutek

Lipová-lázně

Zveme Vás na celoroční rodinnou dovolenou v lázeňské obci Lipová Lázně. Ubytování je v samostatném apartmánu poblíž lesa i sjezdovek. Lyžování, výlety, relaxace na zdravém vzduchu. Podmínky ke sportu i relaxaci u nás najdete v letní i zimní sezóně. Ideální podmínky pro všechny věkové kategorie, včetně rodin s dětmi. Domek se nachází na velké prostorné a hlavně uzavřené zahradě.

U Bartošů

Horní Lipová

Objekt se nachází na konci obce Horní Lipová v klidném a tichém prostředí v blízkosti sjezdovek a běžeckých tratí a cyklotras.

Apartmány Havlíčkovi Petříkov

Ostružná

Apartmány se nachází v objektu č. 63 v horském středisku Petříkov, Jeseníky. Penzion je rozdělen na tři samostatné apartmány. Pravou část tvoří apartmány A a B, levou část potom apartmán C. Každý apartmán má svůj samostatný vchod, venkovní terasu a parkovací místa. Běžecká stopa vede kolem chaty k vlečkům sjezd jen 100 metrů.

Apartmány RACEK

Ostružná

Ubytování v nově vybudovaných a komfortně zařízených apartmánech.

K dispozici jsou dva čtyřlůžkové apartmány 1+kk (30 m²) s vlastním sociálním zařízením.

Apartmány Zámeček

Ostružná

JONAS PARK Ostružná - lyžařský areál, hřiště, restaurace, wellness, les, louky...

Ostružná - horská obec v srdci Jeseníků v Ramzovském sedle je ideálním místem k odpočinku pro jednotlivce i rodiny v každém ročním období. Zdejší atraktivní okolí patří mezi oblíbené turistické cíle. Kromě přírodních krás a historických památek jsou zde i výborné podmínky pro lyžování, horskou turistiku, cykloturistiku, houbaření, sběr borůvek.

Apartmán "Pod Koberštejnem"

Zlaté Hory

Komfortní apartmán na výjimečném místě (bývalá hájovna) uprostřed přírody, dřevěný masiv, originální keramika.

6.5.3 Penziony

Penzion Domeček

Bernartice

Možnost využití otevřeného ohniště, grilu a udírny; společenská místnost s vybavením pro 40 osob; informace o turistických stezkách (cyklostezkách) a zajímavostech.

Penzion Běla

Bělá pod Pradědem

Wellness penzion a restaurace v srdci Jeseníků. Příjemné prostředí a relaxace pro náročnější hosty. Bohaté letní i zimní vyžití.

Penzion Veronika

Bělá pod Pradědem

Pokoje jsou vybavené WC, sprchou, TV. Společná kuchyňka plně vybavená. Společenská místnost se satelitem, krbem, dětský koutek, venkovní bazén, parkoviště, pes.

Možnosti sportování - bazén, bazén krytý, tenis, v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, turistické trasy.

Rodinný penzion MIREI

Bělá pod Pradědem

Rodinný penzion vhodný pro rodiny s dětmi.

Rodinný penzion POHODA

Česká Ves

Penzion s apartmány vhodný pro rodinnou dovolenou v krásném údolí pod jesenickými lázněmi mezi úpatím Hrubého Jeseníku a začínajících Rychlebských hor. Česká Ves je navazující obec na město Jeseník a je výchozím bodem pro mnoho turistických tras.

Možnosti sportování - půjčovna kol, v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion SPILEA

Javorník

Společné sociální zařízení na patře, společenská místnost s Tv. Po dohodě předem možno zajistit snídani, cena za snídani 50 Kč za osobu.

Vojenská lázeňská léčebna Jeseník Lázně

Jeseník

Náš penzion se nachází ve velmi atraktivní oblasti Jeseníků. Stojí na jižním svahu s výhledem na panorama Hrubého Jeseníku s jeho dominantou Pradědem a na město Jeseník. Oblast Jeseníků

dodnes patří k nejméně postiženým oblastem průmyslovými exhaláty a je zde zvýšený výskyt negativních iontů s velmi příznivým účinkem na lidský organismus.

Penzion Emílie

Jeseník

Penzion Emílie se nachází v Jeseníku na Lipovské ulici směřující do Lipové lázní, přibližně 15 minut chůze od centra. Známé Priessnitzovy léčebné lázně jsou od domku vzdáleny přibližně 1 km. Nabízíme celoroční ubytování v apartmánech rodinného typu. Výhodná poloha penzionu pro příjezd turistů autem, vlakem i autobusem! 150 m vlakové nádraží, 100 zastávka autobusu, 80 m zastávka autobusu (město).

Penzion Růže

Jeseník

Venkovní posezení s krbem (možnost grilování za poplatek), na zahradě krytý bazén (červen-září) posezení u stolů pod slunečníky, při nepřízní počasí posezení v kolibě, internet.

Každý pokoj má vlastní sociální zařízení, 1 pokoj s kuchyní, 1 pokoj s kuchyňským koutem.

Parkoviště, sportování - bazén krytý, v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion ALDARON

Jeseník

Nachází se v centru města Jeseník, v okolí cyklotrasy, lyžařské trasy, turistické trasy, sjezdovky, koupaliště, projížďky na koních.

Penzion Alenka

Jeseník

Ubytování je vhodné pro jednotlivce, skupiny, rodiny s dětmi. Možnost blízkého stravování 150 m od penzionu.

Pension Barunka

Jeseník

Pension Barunka se nachází v lázeňském městě, zhruba 200 m od centra a radnice. Zrekonstruovaný pension je jeden z nejstarších domů v Jeseníku. O pension se starají rodinní příslušníci, kteří mají praxi v oboru bezmála 50 let.

Vybavení - TV, internet, mini bar, koupelna + sociální zařízení, parkoviště, pes.

Možnosti sportování - v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion INA

Jeseník

Jedná se o rodinný pension v podhůří Jeseníků. Kromě vkusně zařízených pokojů je hostům k dispozici společenská místnost s TV, pro děti jsou zde připraveny hračky. Hosté mohou rovněž využít rozlehlou zahradu s posezením, krbem, ohništěm, ruskými kuželkami, atd.

Penzion BarBAR

Jeseník

Dva pokoje, v každém dvě postele a rozložitelná pohovka, televize, vybavená kuchyň, koupelna, prostorná terasa.

Penzion Jeseník

Jeseník

Vzhledem k výborné poloze v centru města je vše v dosahu několika minut od penzionu - restaurace, obchody, sportovní i kulturní vyžití, autobusové a vlakové nádraží 5 min.

Penzion Na Úbočí

Jeseník

Pokoje se sociálním zařízením, Tv na pokoji, kuchyň na každém patře, dětský koutek, internet, parkoviště, dětské pískoviště, pes.

Možnosti sportování - v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion Pomněnka

Lipová-lázně

Penzion Pomněnka se nachází v malebném údolí horské oblasti na rozhraní pohoří Hrubého Jeseníku a Rychlebských hor, v lázeňské obci Lipová lázně s možností turistiky, cykloturistiky v letní sezóně a lyžařského vyžití v sezóně zimní.

Penzion Gött

Lipová-lázně

Malý rodinný pension v příjemném horském prostředí v těsné blízkosti říčky Staříč. Pension se nachází v blízkosti lyžařského areálu Miroslav s možností sjezdové lyžování, večerního lyžování a umělým zasněžením, dále v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy a turistické trasy.

Penzion Chiranka

Lipová-lázně

Penzion Chiranka se nachází přímo v centru obce Lipová-lázně, v těsné blízkosti lázeňského města Jeseník. V našem penzionu nabízíme celoroční ubytování se stravou pro všechny druhy klientů, zvláště se zaměřujeme na skupinovou rekreaci. V letních měsících je zde možnost cykloturistiky, turistických výletů, houbaření, výletů do Polska, apod. V zimních měsících zde najdete široké možnosti lyžování.

Penzion Johan

Lipová-lázně

Počet míst 17. jeden pokoj dvojlůžkový + koupelna a WC. 3 pokoje složené ze dvou místností + koupelna a WC.

Penzion Kovárna

Lipová-lázně

U objektu parkoviště, restaurace, sprcha v pokoji, televize.

Možnosti sportování – v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion Pavel

Lipová-lázně

V penzionu je hospůdka, fotbálek, kulečník, společenská místnost, Tv, velká zahrada, oplocené parkoviště, přímo u penzionu, dětský koutek na zahradě, ohniště s posezením, volejbalové a nohejbalové hřiště, půjčovna sportovního náradí. Přimo nad penzionem se nacházejí čtyři lyžařské půjčovna kol. Nad penzionem se nacházejí čtyři lyžařské vleky a sjezdovky různé obtížnosti. Další možnosti sportování - v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion Pod Smrkem

Lipová-lázně

Penzion je v provozu celoročně - možnosti rekreace jsou výborné jak přes letní, tak i zimní sezónu.

Zabezpečujeme rodinné a firemní akce i pobyty škol a školek (OHES).

2-4 lůžkové pokoje a apartmány, TV, WC sprcha nebo vana, apartmán má navíc lednici, balkon, parkoviště, dětské pískoviště, pes.

Možnosti sportování – bazén, fitness, posilovna, půjčovna kol, půjčovna lyží, sauna, tenis, v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion Slatina

Lipová-lázně

Pokoje s vlastním sociálním zařízením a připojením Tv + sat, internet. U penzionu je velká zahrada s bazénem a tenisovým kurtem, dětským hřištěm, stolní tenis, fotbálek, kulečnický, kuželky. Krytá pergola s grilem. Sauna + whirlpool, parkoviště, pes, bazén, půjčovna kol, půjčovna lyží, sauna.

Možnosti sportování - tenis, v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

S-penzion

Horní Lipová

S-penzion se nachází blízko zimních středisek Miroslav, Ramzová a Ostružná. Dále je možnost využití strojově udržovaných běžeckých tratí. Přes léto je možné poznat krásu Jeseníků.

Penzion u sv. Rocha

Ostružná

Stylový penzion u sv. Rocha se nachází v Jeseníkách ve vyhledávaném horském centru na Ramzové, jen pár metrů od místní dominanty, stejnojmenné novogotické kaple. Disponuje vlastním wellness centrem a je ideálním místem k odpočinku pro jednotlivce i rodiny v každém ročním období. V těsné blízkosti penzionu se nachází celá řada sjezdovek (s délkou celkem 12km) s různou obtížností a řada kilometrů upravených běžeckých tras. Po dni stráveném na sjezdovce nebo na okolních hřebenech v bílé stopě mohou návštěvníci využít wellness centrum, které je vybaveno saunou a vířivkou.

Penzion Anna

Ostružná

Penzion Anna leží v turistickém a lyžařském centru Jeseníky na Ramzové.

Vila Jana

Ostružná

JONAS PARK Ostružná - lyžařský areál, hřiště, restaurace, wellness, les, louky...

Ostružná - horská obec v srdci Jeseníků v Ramzovském sedle je ideálním místem k odpočinku pro jednotlivce i rodiny v každém ročním období. Zdejší atraktivní okolí patří mezi oblíbené turistické cíle. Kromě přírodních krás a historických památek jsou zde i výborné podmínky pro lyžování, horskou turistiku, cykloturistiku, houbaření, sběr borůvek.

Penzion Jeřabina

Ostružná

JONAS PARK Ostružná - lyžařský areál, hřiště, restaurace, wellness, les, louky ...

Ostružná - horská obec v srdci Jeseníků v Ramzovském sedle je ideálním místem k odpočinku pro jednotlivce i rodiny v každém ročním období. Zdejší atraktivní okolí patří mezi oblíbené turistické cíle. Kromě přírodních krás a historických památek jsou zde i výborné podmínky pro lyžování, horskou turistiku, cykloturistiku, houbaření, sběr borůvek.

Penzion Kaste

Petříkov

Vhodné pro rodiny s dětmi. Sportovní možnosti - půjčovna lyží, v blízkosti běh na lyžích, v blízkosti cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion Warja s.r.o.

Skorošice

Možnosti sportování - v blízkosti běh na lyžích, cyklotrasy, sjezdové lyžování, turistické trasy.

Penzion Vidnava **

Vidnava

Ubytovna leží v centru města Vidnavy. Před ubytovnou je dětské hřiště. Vhodné pro rodiny s dětmi, turisty, cykloturisty, školní výlety.

6.5.4 Ubytování v soukromí

Hájenka Domašov

Bělá pod Pradědem

Objekt se nachází mezi Jeseníkem - Karlovou Studánkou Autobusové spojení na Karlovu Studánku z Olomouce, Přerova, Červenohorské sedlo, Olomouc a Brno. Východiště pro turistické túry, v dosahu lyžařské areály Filipovice, Červenohorské sedlo.

Ubytování u Formánka

Jeseník

Vilová čtvrť pod lázněmi, rodinný dům.

FAUNAPARK

Lipová-lázně

Ubytování je řešeno formou 6 apartmánů s celkovou kapacitou 27 lůžek. Všechny apartmány jsou oddělené a mají vlastní kuchyňku, sociální zařízení a televizní přípojku. Automobil mohou ubytovaní hosté ponechat na soukromém parkovišti na dvoře penzionu.

Stravování pro hosty zajišťováno v „Soukromém klubu MAŠTAL“, který je součástí areálu.

K dispozici je také zahrada s dětským hřištěm, posezením a prohlídka zvířat, která jsou součástí areálu FAUNAPARKU.

6.5.5 Běžecké lyžování - udržované trasy

Údržba lyžařských běžeckých tras na Jesenícku probíhá za finančního přispění Olomouckého kraje, Mikroregionu Jesenícko a Lesů ČR. Jeseníky - Sdružení cestovního ruchu údržbu tras v Jeseníkách koordinuje.

Finanční příspěvky zmíněných donátorů ani zdaleka nepokrývají veškeré náklady související s údržbou tras v Jeseníkách. Udržovatelé jsou tímto nuceni se na údržbě tras finančně podílet.

Javorník

Trasa	Pozice trasy	km
J1	Okruh: Borůvková hora - Travná	14
J2	Okruh: Pastvinka (Javorník - Jánský vrch)	4,5
J3	Okruh: Jánský vrch - Sv. Antonín (Javorník - Kravčák)	4,5

J4	Nad Travnou - Hraniční potok - Sv. Antonín - Čertovy kazatelny - Zálesí - Nad pramenem - Celnice (rest.)	21
J5	Návaznost na trasu J4 - Černý kout	3

Červenohorské sedlo

Trasa	Pozice trasy	km
C1	Červenohorské sedlo - Švýčárna	8
C2	Červenohorské sedlo - Koutský žleb - Kouty n/D (Sokolka)	3,5
C3	Červenohorské sedlo - Vřesová studánka	3,5

Lipová Lázně - Jeseník - Běla p. Pradědem

Trasa	Pozice trasy	km
L1	Smrk (hraničník) - Útulna Mates - Luční vrch - Lesní bar - Surovčákova chata	9
L2	Surovčákova ch. - Horní Lipová ŽST - Lipová (u lázní)	6,5
L3	Horní Lipová (u Kovárny) - Větrolam - Ramzová/Petříkov (okraj)	6,5
L4	Mirotslav - Pod Obřími skálami - Ramzová (parkoviště)	12
L5	Sněhuláková cesta - Javořík - Adolfovice (u Lukáčů)	6,5
L6	Lipová (u lázní) - Javořík	2,5
L7	Okruhy: Areál Kasárna - Jeseník	5
L8	Jeseník (silniční obchvat) - Adolfovice - Domašov	6
L9	Okruh: Domašov (u hotelu Bělá) - Filipovické louky - Domašov (chata Povodí)	6,5

Rejvíz

Trasa	Pozice trasy	km
R1	Okruh: Po Rejvízských loukách (Kolem Malého mechového jezírka)	4,5
R2	Okruh: Starý Rejvíz - Mosty přes Černou Opavu - Ke Kazatelnám - Bublavý pramen	6
R3	Okruh: Starý Rejvíz - Nad Horním Údolím - Pod Koberštejnem	5,5
R4	Okruh: Starý Rejvíz - Nad Horním Údolím - Pod Koberštejnem - Mosty přes Černou Opavu - Ke Kazatelnám - Bublavý pramen	9,5

6.5.6 Kulturně historické památky (hrady, zámky, církevní památky, muzea, galerie, rodáci)

Hrady a zámky:

Branná, Brníčko, Edelštejn, Zámek Jánský vrch, Vodní tvrz Jeseník, Kaltenštejn, Koberštejn, Nový hrad, Rychleby, Hrad Mírov, Leuchtenštejn

Církevní památky:

Farní kostel Navštívení Panny Marie, Klášter řádu piaristů, Křížový vrch, Evangelický kostel, Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie (Jeseník), Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie (Zlaté Hory), Hrad Žulová, Hřbitovní kostel svatého Kříže, Klášter Voršílek – nyní areál ZŠ Průchodní, Kostel Nejsvětější Trojice, Poutní kostel Panny Marie Pomocné, Kostel sv. Kateřiny, Vřesová studánka

Muzea:

Expozice Čarodějnické procesy na Jesenicku, Městské muzeum Zlaté Hory, Muzeum Bílá Voda, Muzeum Vincenze Priessnitze, Vlastivědné muzeum Jesenicka, Městské muzeum Javorník, Muzeum Auto moto veterán klubu Česká Ves, Muzeum Johanna Schrotha, Muzeum Slezského Semmeringu, Vodní tvrz Jeseník, Zámek Jánský Vrch

Přírodní aktivity (chráněná území a objekty, naučné stezky)

Chráněné území a objekty:

Chráněná krajinná oblast Jeseníky, Národní přírodní rezervace Praděd, Národní přírodní rezervace Rejvíz, Národní přírodní rezervace Šerák – Keprník, Přírodní rezervace Račí údolí, Smolný vrch – národní přírodní rezervace Venušinyisky, Šafářova skála, Vysoký vodopád

Naučné stezky:

Hornická naučná stezka, Latzelova stezka krasem Rychlebských hor, Naučná stezka Bílá Voda – Hraničky, Naučná stezka Kralický sněžník, Naučná stezka Rejvíz, Naučná stezka Se Skřítkem okolím Pradědu, Naučná stezka Šerák – Keprník, Po stopách tradičních jesenických výrobků, Přírodní rezervace Vidnavské mokřiny, S Koprnickem na výlet Keprnickými horami, Stezka Vincenze Priessnitze,

Podmínky pro turistiku (pěší turistika, cykloturistika, vodní turistika, hipoturistika)

Pěší turistika:

Do Rychlebských hor, Hřebenovka ze Skřítku na Červenohorské sedlo, Ochutnejte Jesenicko – Výlet pro zdatné turisty, Putování po duchovních i světských místech Jeseníků, Ramzová – Obří skály – Šerák – Černava – Ramzová, Trasy ze Zlatých Hor, Trasy z Jeseníků, Trasy z Lipové – Lázní, Trasy z Ramzové, Vidnava – procházka historickým centrem, Vidnava – zatopené lomy Štachlovice a Kaolínka, Z Horní Lipové přes Lví horu, Jeskyně na Pomezí do Lázní Jeseník, Z Jeskyní na Pomezí přes Medvědí kámen, zříceninu Hradisko do Žulové, Z Nýznerova na hřeben Rychlebských hor přes vodopád Stříbrného potoka

Cykloturistika:

Čarodějnická cyklotrasa, Hřebenem Hrubého Jeseníku, Javorník – Borůvková Hora, Nejsevernějším výběžkem Rychlebských hor, Oblast Rychlebské hory – Javornicko, Oblast Rychlebské hory – Žulovsko, Okolo Račího údolí, Okolo Zlatých Hor, Trail podél Černého potoka, Trail Pod Sokolím vrchem, Za jesenickým skřítkem i do lázní, Z Žulové do Vidnavy Žulovskou pahorkatinou

Vodní turistika:

Nýznerovské vodopády, Vysoký vodopád, Arcibiskupský lom, Žulový vrch, Kaolínka, Rampa, Rokliny, Stachlovice, Transgranit, Vaněk, Vycpálek

Hipoturistika:

Stezka napříč Jeseníky

Ostatní atraktivity (rozhledny, rekreační oblasti, sportovní zařízení, aquaparky, zimní sporty)

Rozhledny:

Biskupská kupa, Čertovy kameny, Čertovy kazatelny, Praděd, Rozhledna Borůvková hora, Smolný vrch – národní přírodní památka Venušiny misky, Vysílač a rozhledna Praděd, Zlatý Chlum, Zřícenina hradu Koberštejn, Zřícenina hradu Rychleby

Rekreační oblasti:

1. Lázně: Balneopark v Priessnitzových léčebných lázních v Jeseníku, Lázně Horní Lipová, Priessnitzovi léčebné lázně Jeseník, Lázně Dolní Lipová, Sanatorium EDEL
2. Wellness: Hotel Helios, Krytý bazén v Priessnitzových lázních, Lázně Horní Lipová, Penzion Běla, Relax centrum Běla pod Pradědem

Sportovní zařízení:

Adrenalin park – Ranč Orel, Barbora fitness, Kuželna Jeseník, Minigolf Bowling Centrum Jeseník, Ranch Eden, Relaxcentrum Běla pod Pradědem, Tenisové kurty Ramzová, Tenisový klub Jeseník

7 Závěr, kontakty

Strategie byla vytvářena tak, aby co nejvíce odrážela potřeby tohoto regionu. Ze získaných podkladových materiálů lze konstatovat, že území Jesenicka velmi záleží na ochraně životního prostředí, o čemž svědčí uskutečněné projekty v oblasti odpadového hospodářství, a to jak např. vybudováním třídící linky, tak i vzniklé kompostárny. Cílem tohoto území je dále rozšiřovat a zkvalitňovat třídění, jak komunálního, tak i biologicky rozložitelného odpadu. Hlavním problémem celého území ORP Jeseník je především nezaměstnanost, kdy dopadem je odliv mladé, vzdělané generace za prací do vnitrozemí nebo do zahraničí. Region je tak ochuzen o zakládání rodin, což má za následek nízkou porodnost s dopadem na nenaplněnost tříd vzdělávacích objektů a tím pádem neefektivitu provozu těchto školních zařízení. Správně fungující sociální i právní systém má možnost nabídnout dostatek pracovních nabídek a udržení mladých lidí v tomto regionu. Potřebné finanční prostředky pro rozvoj oblasti cestovního ruchu je zásadní nejen pro veřejnou správu, ale i organizace a subjekty poskytující služby v oblasti cestovního ruchu. Zkvalitnění zázemí, rozšíření kapacity ubytování, vybudování doplňkových služeb a dostatečná propagace a publicita zajistí příliv tuzemských i zahraničních návštěvníků a turistů s dopadem vzniku nových pracovních míst a snížení nezaměstnanosti Jesenicka.

Největší potřebou tohoto regionu je především získání finančních prostředků k realizování projektů, jak v oblasti odpadového hospodářství, sociálních služeb, školství a předškolního vzdělávání, tak i zajištěním finančních prostředků do oblasti cestovního ruchu, která je považována za prioritu území Jesenicka.

Koordinátor projektu Marie Paděrová – paderova@euro-proservis.cz, mob. +420 723 821 527.

Kontakty RT:

Realizátor projektu: Marie Paděrová

Pracovník pro analýzy a strategie: Mgr. Danuše Zalešáková, Ing. Klára Simona Kučerová, Marie Paděrová ml.

Odborník na vybranou samosprávnou oblast (tématický expert B): Ing Antonín Brandstätter

Asistent: Alena Neugebauerová

REALIZAČNÍ TÝM (dále jen RT)

Jméno, příjmení	Pozice v projektu	El. kontakt	Tel.
Marie Paděrová	Koordinátor	paderova@euro-servis.eu	+420 723 821 527
Ing. Antonín Brandstätter	Odborník na vybranou oblast (tématický expert B)	oze@centrum.cz	+420 606 725 323
Mgr. Dana Zálešáková	Pracovník pro analýzy a strategie	zalesakova@seznam.cz	+420 606 761 685
Ing. Klára Simona Kučerová		klara.kucerova@post.cz	+420 777 254 184
Marie Paděrová ml.		marie.paderova@seznam.cz	+420 728 581 473
Alena Neugebauerová	Asistent	alena.neugebauerova@seznam.cz	+420 737 124 009

Motivující starostové:

Ing. Lubomír Žmolík – starosta obce Lipová-lázně

Miroslav Kružík – starosta obce Bělá pod Pradědem (mj. smluvní partner)

MOTIVUJÍCÍ STAROSTOVÉ (DÁLE JEN MS)

Jméno, příjmení	Funkce	Pozice v projektu	El. kontakt	Tel.
Miroslav Kružík	Starosta obce Bělá pod Pradědem	Motivující starosta	starosta@bela.cz	+420 737 154 284
Ing. Lubomír Žmolík	Starosta obce Lipová - lázně	Motivující starosta	zmolik@lipova-lazne.cz	+420 602 723 505

Fokusní skupina (dále jen FS)

Ing. Miroslav Kocián – starosta obce Bílá Voda (vedoucí FS)

Dis. Robert Neugebauer – místostarosta obce Bělá pod Pradědem

Ludvík Juřík – bývalý starosta obce Uhelná

Peter Viazanička – bývalý starosta obce Černá Voda

Roman Bican – starosta obce Supíkovice

FOKUSNÍ SKUPINA (dále jen FS)

Jméno, příjmení	Funkce	Pozice ve skupině	El. Kontakt	Tel.
Ing. Miroslav Kocián	Starosta obce Bílá Voda	Vedoucí skupiny	bilavoda@javornicko.cz	+420 725 131 349
Dis. Robert Neugebauer	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem	Člen skupiny	mistostarosta@bela.cz	+420 737 968 346
Roman Bican	Starosta obce Supíkovice	Člen skupiny	starosta@supikovice.cz	+420 733 426 649
Ludvík Juřík	Bývalý starosta obce Uhelná	Člen skupiny	starosta@uhelna.cz	+420 737 241 045
Peter Viazanička	Bývalý starosta obce Černá Voda	Člen skupiny	cernavoda@rychleby.cz	+420 606 426 050

GESTOŘI INDIKÁTORŮ (dále jen GI)

Jméno, příjmení	Funkce	Pozice v projektu	El. Kontakt	Tel.
Robert Neugebauer, DiS.	Místostarosta obce Bělá pod Pradědem	Člen FS	mistostarosta@bela.cz	+420 737 968 346
Jan Prejda	Ředitel TS Jeseník a.s.	Poradce FS	reditel@tsje.cz	+420 737 258 525
Stanislav Jati	Vedoucí provozu odpadového hospodářství	Poradce FS	separace@tsje.cz	+420 737 258 540
Ing. Lubomír Žmolík	Starosta obce Lipová-lázně	Motivující starosta	zmolik@lipova-lazne.cz	+420 602 723 505
Ing. Miroslav Kocián	Starosta obce Bílá Voda	Vedoucí FS	bilavoda@javornicko.cz	+420 725 131 349
Ludvík Juřík	Bývalý starosta obce Uhelná	Poradce FS		
Ing. Josef Fojtek	Starosta obce Vlčice	Poradce FS	vlcice@vlcice.cz	+420 584 434 022
Roman Bican	Starosta obce Supíkovice	Člen FS	starosta@supikovice.cz	+420 733 426 649
Antonín Ďopan	Ředitel ZŠ a MŠ Supíkovice	Poradce FS	zsdopan@seznam.cz	+420 606 730 678

Obce zapojené do projektu „Meziobecní spolupráce“

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Bělá pod Pradědem Počet obyvatel: 1881 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Písečná Počet obyvatel: 1051 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Bernartice Počet obyvatel: 925 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Skorošice Počet obyvatel: 761 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Bílá Voda Počet obyvatel: 332 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>		Název obce: Stará Červená Voda Počet obyvatel: 665 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Černá voda Počet obyvatel: 600 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>		Název obce: Supikovice Počet obyvatel: 716 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Česká Ves Počet obyvatel: 2507 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Uhelná Počet obyvatel: 492 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Hradec - Nová Ves Počet obyvatel: 371 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Vápenná Počet obyvatel: 1400 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Město Javorník 2954 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Velká Kraš Počet obyvatel: 794 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Město Jeseník Počet obyvatel: 11860 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Velké Kunětice Počet obyvatel: 584 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Kobylá nad Vídnavkou Počet obyvatel: 428 Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>		Název obce: Město Vídnavka Počet obyvatel: 1316 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Lipová - Lázně Počet obyvatel: 2400 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Vlčice Počet obyvatel: 439 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Mikulovice Počet obyvatel: 2713 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Město Zlaté Hory Počet obyvatel: 4089 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Ostružná Počet obyvatel: 170 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>		Název obce: Město Žulová Počet obyvatel: 1286 Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

Zdroj informací:

Oblast sociální služby - obce ORP Jeseník, místní zařízení poskytující sociální služby, FS, vlastní šetření, webové portály, výroční zprávy

Oblast odpadové hospodářství - pro SD za oblast OH na obcích ORP Jeseník, FS, veřejně dostupné portály, zabývající se touto problematikou, TS Jeseník, SMOJ Jeseník

Oblast školství a předškolní vzdělávání - ZŠ a MŠ ORP Jeseník, obce ORP Jeseník, organizace poskytující služby v oblasti školství a předškolního vzdělávání, statistiky školství, výroční zprávy příspěvkových organizací, webové portály dotačních možností pro školství a předškolní vzdělávání (zkvalitnění zázemí, rozšíření kapacity, energetické úspory objektů ZŠ a MŠ, zkvalitnění objektů v rámci volnočasových aktivit dětí a mládeže, ...)

Oblast volitelné téma – cestovní ruch - obce a města ORP Jeseník, FS, SMOJ Jeseník, webové portály, poskytující služby v oblasti CR na území ORP Jeseník, NO poskytující služby v oblasti cestovního ruchu, IC (certifikovaná i necertifikovaná), MAS Jesenicko, samotná šetření, regionální propagační materiály

Strategický dokument byl schválen na jednání SMOJ Jesenicka dne 28. 4. 2015

8 Přílohy

Tabulky

Tab. 1. Základní informace o strategii	8
Tab. 2. Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	10
Tab. 3. Relevantní významné strategické dokumenty	12
Tab. 4. Charakteristika území ORP	14
Tab. 5. Počet obyvatel v území	14
Tab. 6. Demografický vývoj obyvatel v území ORP	15
Tab. 7. Stručná charakteristika školství v území ORP	16
Tab. 8. Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	18
Tab. 9. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	18
Tab. 10. Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	20
Tab. 11. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	21
Tab. 12. Charakteristika domácností	21
Tab. 13. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	22
Tab. 14. Charakteristika trhu práce v území ORP	23
Tab. 15. Územní a strategické plánování	28
Tab. 16. Popis klíčových aktérů	30
Tab. 17. SWOT analýza	31
Tab. 18. Počet ZŠ a MŠ dle velikostních kategorií obcí	34
Tab. 19. Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP ve školním roce 2012/2013	36
Tab. 20. Počty soukromých škol ORP ve školním roce 2012/2013	36
Tab. 21. Pracovníci ve školství ORP ve školním roce 2012/2013	37
Tab. 22. Počet ZŠ za ORP za školní roky 2005/2006 – 2012/2013	39
Tab. 23. Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ve školním roce 2012/2013	40
Tab. 24. ZŠ zřizované obcemi	41
Tab. 25. ZŠ zřizované krajem	41
Tab. 26. Součásti základních škol v jednotlivých obcích ve školním roce 2012/2013	42
Tab. 27. Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	42
Tab. 28. Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	43
Tab. 29. Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	44
Tab. 30. Ostatní pedagogičtí pracovníci škol	44
Tab. 31. Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	45
Tab. 32. Počet absolventů ZŠ v ORP	45
Tab. 33. Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP	46
Tab. 34. Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1. i 2. stupeň ZŠ) v obcích ORP	46
Tab. 35. Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	47
Tab. 36. Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	48
Tab. 37. MŠ zřizované obcí	49
Tab. 38. Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ zřizovaných obcemi	50
Tab. 39. Popis MŠ ve správním obvodu ve školním roce 2012/2013	50
Tab. 40. Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ	52
Tab. 41. Školní družiny a školní kluby	53

Tab. 42. Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP ve školním roce 2012/2013	54
Tab. 43. Počet ZUŠ podle zřizovatelů a obcí	54
Tab. 44. Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP ve školním roce 2012/2013	55
Tab. 45. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	55
Tab. 46. SVČ zřizované obcemi v ORP	55
Tab. 47. Údaje o pracovnících SVČ	56
Tab. 48. Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	56
Tab. 49. Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	57
Tab. 50. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	57
Tab. 51. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v mil. Kč	57
Tab. 52. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	58
Tab. 53. Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013	59
Tab. 54. Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ (MŠ) do roku 2023	59
Tab. 55. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	90
Tab. 56. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	90
Tab. 57. Počet jednotlivých typů sociálních služeb	91
Tab. 58. Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)	92
Tab. 59. Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území ORP působící na území ORP	93
Tab. 60. Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	93
Tab. 61. Počet sociálních služeb dle zřizovatele	94
Tab. 62. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2011 a 2012	95
Tab. 63. Kapacita zařízení sociálních služeb	96
Tab. 64. Sběrné dvory na území ORP, současný stav	121
Tab. 65. Sběrná místa na území ORP, současný stav	121
Tab. 66. Výkupny odpadů na území ORP, současný stav	122
Tab. 67. Třídící linky na území ORP, současný stav	123
Tab. 68. Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	123
Tab. 69. Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	124
Tab. 70. Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	124
Tab. 71. Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	125
Tab. 72. Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	125
Tab. 73. Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	126
Tab. 74. Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav	126
Tab. 75a Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	127
Tab. 76. Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	128
Tab. 77 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012	130

Tab. 78 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	132
Tab. 79. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012	135
Tab. 80 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	136
Tab. 81. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	138
Tab. 82. Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	139
Tab. 83. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	140
Tab. 84. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	141
Tab. 85. Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	142
Tab. 86. Návštěvnost objektů Jesenicka	192
Tab. 87. Struktura ubytovacích zařízení ORP Jeseník	193
Tab. 88. Asociace cestovních kanceláří a agentur	193
Tab. 89. Informační Centra ORP Jeseník	193
Tab. 90. Finanční analýza: Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch (2010, 2011, 2012, 2013)	197

Grafy

Graf č. 1: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	16
Graf č. 2: Pracovníci ZŠ a MŠ	39
Graf č. 3. Počet dětí v MŠ podle zřizovatele	49
Graf č. 4. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP	116
Graf č. 5. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	116
Graf č. 6. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP	117
Graf č. 7. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	117
Graf č. 8. Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	117
Graf č. 9. Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	118
Graf č. 10 - Srovnání množství celkem separovaného odpadu v letech 1991-2013 v tunách	134

Mapy

- Mapa č. 1: Administrativní členění správního obvodu **13**
- Mapa č. 2: ORP Jeseník **29**
- Mapa č. 3: CHKO Jeseníky **196**

Kombinované přílohy části odpadového hospodářství – tabulky + grafy

- Příloha č. 1 – Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012 **164**
- Příloha č. 2 – Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně **166**
- Příloha č. 3 – Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012 **170**
- Příloha č. 4 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012 **172**
- Příloha č. 5 – Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně **174**

- Příloha č. 6 – Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012 **180**
- Příloha č. 7 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012 **182**
- Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012 **184**
- Příloha č. 9 – Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012 **186**
- Příloha č. 10 – Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012 **188**

Textové přílohy části cestovního ruchu

- Chalupy a chaty **219**
- Apartmány **221**
- Penziony **223**
- Ubytování v soukromí **228**
- Běžecké lyžování - udržované trasy **228**
- Kulturně historické památky (hrady, zámky, církevní památky, muzea, galerie, rodáci) **229**